

JUSTITSMINISTERIET
Lovafdelingen

Dato: 6. februar 2009
Kontor: Lovteknikkontoret
Sagsnr.: 2007-7701-0004
Dok.: SBE40578

Udkast

Forslag til

Lov om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje og forskellige andre love

(Behandling af værgemålssager, ajourføring af regler om advokaters virksomhed, digital-, tele- og videokommunikation, afskaffelse af hæftestrafpen mv.)

§ 1

I lov for Færøerne om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004, som senest ændret ved lov nr. 529 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. Kapitel 1 affattes således:

”Kapitel 1

Retterne

§ 1. De almindelige domstole er Højesteret, landsretterne og byretterne samt Sø- og Handelsretten og Tinglysning retten.

Stk. 2. Denne lovs regler finder alene anvendelse på rettens pleje ved de almindelige domstole, medmindre andet er bestemt i denne eller anden lov.

Stk. 3. Militære straffesager behandles efter militær retsplejelov.

§ 1 a. Den Særlige Klageret behandler og påkender

- 1) begæringer om genoptagelse af en straffesag, jf. kapitel 86,
- 2) kæremål vedrørende udelukkelse af en forsvarer, jf. § 737,
- 3) klager, der henvises efter § 48,
- 4) sager om suspension, disciplinærforfølgning og afsked på grund af sygdom i de i §§ 49, 49 a, 50 og 55 nævnte tilfælde,

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

- 5) sager efter § 54 a om afsked og ændring af tjenestested og
- 6) sager om afsættelse af medlemmer af Domstolsstyrelsens bestyrelse, jf. § 6, stk. 3, i lov om Domstolsstyrelsen.

Stk. 2. Klageretten består af 5 medlemmer, der efter indstilling af justitsministeren beskikkes af kongen for en periode på 10 år. Rettens medlemmer kan kun afsættes ved dom. Et medlem udtræder, når betingelserne for beskikkelse bortfalder. Beskikkelsen ophører senest ved udgangen af den måned, hvori den pågældende fylder 70 år. Genbeskikkelse kan ikke finde sted.

Stk. 3. Klagerettens medlemmer skal være en højesteretsdommer (Klagerettens formand), en landsdommer og en byretsdommer, der beskikkes efter indstilling til justitsministeren fra henholdsvis Højesteret, landsretterne og Den Danske Dommerforening, samt en advokat, der beskikkes efter indstilling til justitsministeren fra Advokatrådet, og en universitetslærer i retsvidenskab eller anden jurist med særlig videnskabelig uddannelse.

Stk. 4. For hvert af rettens medlemmer beskikker kongen efter tilsvarende regler som for vedkommende medlem en første- og andensuppleant. Suppleanterne tiltræder om nødvendigt retten, således at førstesuppleanten går forud for andensuppleanten.

Stk. 5. Klagerettens sekretariatsopgaver udføres af Højesteret efter aftale mellem Højesterets præsident og Klagerettens formand.

§ 2. Højesteret er øverste domstol for hele riget. Den har sit sæde i København og består af en præsident og 15 andre højesteretsdommere.

Stk. 2. Præsidenten er ansvarlig for varetagelsen af de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet. Præsidenten skal herunder sørge for en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af embedet og skal tage de fornødne initiativer til sikring heraf.

Stk. 3. I præsidentens sted træder i fornødent fald den efter embedsalder ældste af rettens tilstedeværende dommere.

§ 3. I afgørelsen af sager ved Højesteret deltager, medmindre andet er bestemt, mindst 5 dommere. Præsidenten træffer efter forhandling med rettens medlemmer bestemmelse om sagernes fordeling mellem dommerne og om sagernes administrative behandling. Er i en sag det nødvendige antal højesteretsdommere ikke til rådighed, kan præsidenten tilkalde en eller flere landsdommere til at deltage i sagens behandling.

Stk. 2. Når præsidenten ikke deltager i behandlingen af en sag, beklædes formandspladsen af den dommer, præsidenten efter forhandling med rettens medlemmer udpeger dertil.

Stk. 3. Efter rettens nærmere bestemmelse kan følgende afgørelser træffes af udvalg, der består af mindst 3 dommere, og som sammensættes af præsidenten efter forhandling med rettens medlemmer:

- 1) Beslutninger og kendelser, der ikke træffes under domsforhandlingen i domssa-
ger,
- 2) i borgerlige sager domme, hvorved anke afvises, domme i sager, hvor indstævnte
møder uden at rejse indsigelse, og domme, hvorved der alene tages stilling til
spørgsmål om sagsomkostninger, og
- 3) domme i kæresager.

Stk. 4. I det omfang retten finder det formålstjenligt, kan et enkelt af medlemmerne handle på udvalgets vegne. I vedtagelsen af domme og kendelser bortset fra kendelser om afvisning af kæremål skal dog alle udvalgets medlemmer deltage.

§ 4. Fuldmægtige ved Højesteret kan optage bevis, i det omfang Højesteret bestemmer det, jf. § 340, stk. 3.

Stk. 2. For at kunne give møde for andre under bevisoptagelse efter stk. 1 skal en advokat have møderet for Højesteret, jf. § 134.

Stk. 3. Klage over afgørelser truffet under bevisoptagelse efter stk. 1 fremsættes over for Højesteret. Fristen for klage er 2 uger efter, at afgørelsen er truffet. Afgørelse af klagen sker ved kendelse.

§ 5. Der skal være to landsretter: Østre Landsret og Vestre Landsret. Under Østre Landsret hører Øerne samt Færøerne, og under Vestre Landsret hører Jylland.

Stk. 2. Østre Landsret, der har sit sæde i København, består af en præsident og 58 andre landsdommere. Vestre Landsret, der har sit sæde i Viborg, består af en præsident og 38 andre landsdommere.

Stk. 3. Præsidenten er ansvarlig for varetagelsen af de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet. Præsidenten skal herunder sørge for en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af embedet og skal tage de fornødne initiativer til sikring heraf.

Stk. 4. Præsidenten træffer efter forhandling med rettens øvrige dommere bestemmelse om, hvem af disse der skal fungere som præsident under dennes fravær eller forfald.

§ 6. Landsretternes domsmyndighed omfatter dels behandling og påkendelse i 1. instans af retssager i det omfang, som bestemmes ved reglerne i denne lov, dels prøvelse i 2. instans af byretternes behandlinger og afgørelser overensstemmende med de nævnte regler. Endvidere kan kære rejses for landsretten over byrettens afgørelser vedrørende de i § 11, stk. 2, nr. 2 og 5, omhandlede forhold og over Tinglysningens afgørelser.

§ 7. I afgørelsen af sager ved landsretterne deltager, medmindre andet er bestemt, mindst 3 dommere. Uden for domsforhandlingen kan dog et enkelt dommer handle på rettens vegne. Præsidenten træffer efter forhandling med rettens øvrige dommere bestemmelse om sagernes fordeling mellem dommerne og om sagernes administrative behandling.

Stk. 2. Når rettens præsident ikke deltager i behandlingen af en sag, beklædes formandspladsen af den af rettens dommere, som præsidenten har beskikket dertil. Sådant beskikkelse sker for 1 år ad gangen og kan fornys. I fornødent fald træder den efter embedsalder ældste af de dommere, af hvilke retten dannes, i formandens sted.

Stk. 3. I nævningesager deltager 12 nævninger i sagens behandling. I domsmandssager sammensættes retten af 3 landsdommere og 3 domsmænd.

Stk. 4. Dersom domsforhandlingen i de i stk. 2 nævnte sager må antages at ville blive af længere varighed, kan rettens præsident bestemme, at suppleanter for landsdommerne og nævningerne eller domsmændene skal overvære forhandlingen. Suppleanterne for landsdommerne og domsmændene deltager ikke i rettens rådslagninger og afstemninger, som de dog efter retsformandens bestemmelse kan overvære. Suppleanterne for nævningerne deltager ikke i nævningernes rådslagninger og afstemninger. I øvrigt finder reglerne om nævninger og domsmænd tilsvarende anvendelse på suppleanter for disse. Bliver nogen af landsdommerne, nævningerne eller domsmændene forhindret i at deltage i hele sagens behandling, indtræder en suppleant i hans sted.

Stk. 5. I søsager tiltrædes landsretten under domsforhandlingen af 2 sagkyndige medlemmer. I handelssager kan landsretten bestemme, at retten under domsforhandlingen skal tiltrædes af 2 sagkyndige medlemmer. Retten kan tilkalde de sagkyndige til retsmøder uden for domsforhandlingen, når den finder særlig anledning hertil, herunder navnlig i tilfælde af afhøring af parter eller vidner, afhjemling af syn og skøn eller afsigelse af kendelse om et omtvistet punkt.

Stk. 6. Ved søsager og handelssager forstås i denne lov borgerlige sager, i hvilke fagkundskab til søforhold eller til handelsforhold skønnes at være af betydning. Ved afgørelsen af, om en sag er en sø- eller handelssag, tages særligt hensyn til, om parterne ønsker, at retten skal tiltrædes af sagkyndige medlemmer.

Stk. 7. I straffesager, der i 1. instans er behandlet ved søret, jf. § 18 a, tiltrædes landsretten under domsforhandlingen af 2 sagkyndige medlemmer.

§ 8. Landsretten har hovedtingsted på det sted, hvor den har sit sæde.

Stk. 2. Domsforhandling i nævningesager og domsmandssager foregår endvidere på andre af Domstolsstyrelsen dertil fastsatte tingsteder i landsretskredsen. Domstolsstyrelsen bestemmer, hvilke dele af landsretskredsen der skal henlægges til hvert af disse tingsteder.

Stk. 3. Retten kan bestemme, at retten skal sættes uden for det sædvanlige tingsted, herunder også uden for landsretskredsen, når det findes hensigtsmæssigt af hensyn til sagens oplysning.

Stk. 4. Retten kan endvidere bestemme, at retten skal sættes uden for det sædvanlige tingsted, herunder undtagelsesvis også uden for landsretskredsen, når det findes hensigtsmæssigt af hensyn til sagens behandling inden for rimelig tid eller af andre særlige grunde.

Stk. 5. Inden retten i medfør af stk. 4 træffer afgørelse om, hvorvidt en sag skal be-

handles uden for landsretskredsen, skal parterne have lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet.

§ 9. Landet inddeles i 24 retskredse. Desuden udgør Færøerne en retskreds. Justitsministeren kan foretage forandringer i retskredsenes område, medmindre forandringen indebærer oprettelse eller nedlæggelse af en retskreds.

Stk. 2. Københavns Byret består af en præsident og mindst 39 andre dommere.

Stk. 3. Retten i Glostrup består af en præsident og mindst 14 andre dommere.

Stk. 4. Retterne i Århus og Odense består af en præsident og mindst 11 andre dommere.

Stk. 5. Retten i Aalborg og retten på Frederiksberg består af en præsident og mindst 10 andre dommere.

Stk. 6. Retten i Roskilde består af en præsident og mindst 9 andre dommere.

Stk. 7. Retterne i Kolding og Sønderborg består af en præsident og mindst 8 andre dommere.

Stk. 8. Retterne i Randers, Næstved, Hillerød og Lyngby består af en præsident og mindst 7 andre dommere.

Stk. 9. Retterne i Hjørring, Esbjerg, Nykøbing Falster og Helsingør består af en præsident og mindst 6 andre dommere.

Stk. 10. Retterne i Viborg, Holstebro, Herning, Horsens, Svendborg og Holbæk består af en præsident og mindst 5 andre dommere.

Stk. 11. Retten på Bornholm består af en præsident og mindst 1 anden dommer.

Stk. 12. Ud over det antal dommere, der er nævnt i stk. 2-11, udnævnes yderligere 25 dommere ved byretterne. Der kan højst udnævnes yderligere 5 dommere ved Københavns Byret, yderligere 4 dommere ved hver af de retter, der er nævnt i stk. 3-5, yderligere 3 dommere ved hver af de retter, der er nævnt i stk. 6-8, yderligere 2 dommere ved hver af de retter, der er nævnt i stk. 9 og 10, og yderligere 1 dommer ved retten på Bornholm. Ved ledighed i en dommerstilling ved en ret, hvor der er udnævnt en eller flere yderligere dommere, bestemmer Domstolsstyrelsen, ved hvilken ret stillingen skal placeres.

Stk. 13. Retten på Færøerne består af to sorenskrivere (dommere), heraf én administrerende sorenskriver, som – medmindre andet er bestemt – varetager de opgaver, der ellers efter denne lov påhviler byretspræsidenterne.

§ 10. Byrettens præsident er ansvarlig for varetagelsen af de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet. Præsidenten skal herunder sørge for en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af embedet og skal tage de fornødne initiativer til sikring heraf.

Stk. 2. Præsidenten træffer efter forhandling med rettens øvrige dommere bestemmelse om, hvem af disse der skal fungere som præsident under dennes fravær eller forfald.

§ 11. Byrettens virkekreds omfatter behandling og påkendelse af retssager i 1. instans og foretagelse af retshandlinger i det omfang, som bestemmes ved reglerne i denne lov.

Stk. 2. Til byretternes virkekreds hører uden for den egentlige retspleje, hvortil også regnes skifteforvaltning og foged- og auktionsforretninger,

- 1) opkrævning af retsafgifter og regnskabsaflæggelse herfor,
- 2) udmeldelse af syns- og skøns mænd uden for retsplejen, for så vidt den ikke kan ske af overøvrigheden,
- 3) retshjælpsforretninger,
- 4) overformynderiforretninger,
- 5) notarialforretninger,
- 6) tilsyn med og revision af dødsboer, der behandles af eksekutorer,
- 7) formandskabet i overlandvæsenskommissionen i henhold til den færøske lovgivning om landvæsenskommissioner,
- 8) formandskabet i overudskiftningskommissionen i henhold til den færøske udskiftningslovgivning.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler om notarialforretninger.

Stk. 4. Skifteretten bistår ægtefællen og arvingerne med udfærdigelse af anmeldelser og opgørelser, der skal indgives i henhold skifteloven, arveloven og arveafgiftsloven, medmindre udfærdigelsen på grund af boets størrelse eller beskaffenhed vil være særlig tidkrævende eller kræve særlige undersøgelser.

§ 12. I afgørelsen af sager ved byretterne deltager én dommer. Præsidenten træffer efter forhandling med rettens øvrige dommere bestemmelse om sagernes fordeling mellem dommerne og om sagernes administrative behandling.

Stk. 2. Antages domsforhandlingen i en straffesag, der behandles ved byretten, at ville blive af længere varighed, kan landsrettens præsident efter indstilling fra dommeren bestemme, at forhandlingen skal overværes af en suppleant for denne. Suppleanten deltager ikke i rettens rådslagninger og afstemninger, men kan efter dommerens bestemmelse overvære disse. Suppleanten indtræder i stedet for dommeren, såfremt denne bliver forhindret i at beklæde retten ved sagens behandling og pådømmelse.

Stk. 3. I straffesager, hvor domsmænd medvirker, tiltrædes byretten af 2 domsmænd. Formandspladsen beklædes af dommeren. Antages domsforhandlingen i en sådan sag at ville blive af længere varighed, kan dommeren bestemme, at forhandlingen skal overværes af en suppleant, eventuelt to suppleanter, for domsmændene. Suppleanten deltager ikke i rettens rådslagninger og afstemninger, men kan efter retsformandens bestemmelse overvære disse. I øvrigt finder reglerne om domsmænd tilsvarende anvendelse på suppleanter for disse. Suppleanten tiltræder retten, såfremt en af domsmændene bliver forhindret i at medvirke ved sagens behandling og pådømmelse.

§ 13. Domstolsstyrelsen fastsætter efter forhandling med den enkelte byretspræsident tingstederne for byretterne.

Stk. 2. Retten kan bestemme, at retten skal sættes uden for det sædvanlige tingsted, herunder også uden for retskredsen, når det findes hensigtsmæssigt af hensyn til sagens oplysning.

Stk. 3. Retten kan endvidere bestemme, at retten skal sættes uden for det sædvanlige tingsted, herunder undtagelsesvis også uden for retskredsen, når det findes hensigtsmæssigt af hensyn til sagens behandling inden for rimelig tid eller af andre særlige grunde.

Stk. 4. Inden retten i medfør af stk. 3 træffer afgørelse om, hvorvidt en sag skal behandles uden for retskredsen, skal parterne have lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet.

§ 14. Sø- og Handelsretten i København består af en præsident, to vicepræsidenter og to andre dommere samt et antal sagkyndige medlemmer. Forretningernes fordeling mellem præsidenten og vicepræsidenterne bestemmes af præsidenten efter forhandling med vicepræsidenterne.

Stk. 2. Under Sø- og Handelsretten hører de områder, der er henlagt under Københavns byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby.

Stk. 3. Sø- og Handelsrettens domsmyndighed omfatter behandling og påkendelse i 1. instans af retssager om EF-varemærker og sager om EF-design.

Stk. 4. Medmindre parterne har aftalt andet, kan endvidere følgende sager anlægges ved Sø- og Handelsretten:

- 1) Internationale sager, hvor fagkundskab til internationale erhvervsforhold har væsentlig betydning.
- 2) Markedsføringsager af væsentlig betydning, hvor Forbrugerombudsmanden er part.
- 3) Immaterielretssager af væsentlig betydning vedrørende varemærker, fællesmærker, design, patenter, brugsmønstre og halvledertopografi.
- 4) Konkurrencesager af væsentlig betydning.

Stk. 5. Anlægges en sag, der er omfattet af stk. 4, ved byretten, henviser retten efter anmodning fra en part sagen til Sø- og Handelsretten.

Stk. 6. Byretten kan efter anmodning fra en part henvise en sag, hvor fagkundskab til erhvervsforhold er af væsentlig betydning, herunder vedrørende ansættelsesforhold mellem arbejdsgivere og deres ansatte, til behandling ved Sø- og Handelsretten, hvis sagen er af principiel karakter.

Stk. 7. Til Sø- og Handelsrettens virkekreds hører endvidere

- 1) forbudssager om EF-varemærker,
- 2) forbudssager om EF-design,
- 3) sager om begrænsningsfonde, og
- 4) behandling af anmeldelser og betalingsstandsning og begæringer om konkurs, akkordforhandling eller gældssanering i de områder, der er henlagt under Københavns byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby.

Stk. 8. Sø- og handelssager, jf. § 7, stk. 5, der efter stk. 2 skulle behandles ved en anden ret, kan indbringes for Sø- og Handelsretten i København, når parterne er enige herom.

§ 15. I den enkelte sags behandling deltager præsidenten eller en vicepræsident og efter reglerne i stk. 2-7 eventuelt tillige et antal af rettens sagkyndige medlemmer.

Stk. 2. Under domsforhandling i borgerlige sager tiltrædes retten af 2 sagkyndige. Retten kan tilkalde de sagkyndige til retsmøder uden for domsforhandlingen, når den finder særlig anledning hertil, herunder navnlig i tilfælde af afhøring af parter eller vidner, afhjemling af syn og skøn eller afsigelse af kendelse om et omtvistet punkt.

Stk. 3. I straffesager tiltrædes retten under domsforhandlingen og pådømmelsen af 2 sagkyndige. Tilkaldelse af sagkyndige er dog ikke nødvendig i sager, som fremmes til dom uden udfærdigelse af anklageskrift i medfør af § 925, eller i politisager, som afgøres ved dom i henhold til § 934, stk. 1, eller § 935, stk. 1, eller sluttes i henhold til § 936 eller § 937.

Stk. 4. Retten kan også i øvrigt i straffesager tilkalde 2 sagkyndige.

Stk. 5. Under afgivelse af søforklaring tiltrædes retten af 2 sagkyndige.

Stk. 6. Ved afgørelse af tvistigheder i konkursboer om, hvorvidt en anmeldt fordring skal anerkendes, tiltrædes retten af 2 sagkyndige, såfremt sag til afgørelse af tvisten ville være sø- eller handelssag, jf. § 7, stk. 5. I øvrigt kan retten ved behandlingen af konkursboer tilkalde en eller flere sagkyndige.

Stk. 7. Retten kan i alle sager tilkalde 4 sagkyndige i stedet for 2, når sagens karakter taler derfor. I sager vedrørende lov om markedsføring tilkaldes altid 4 sagkyndige under domsforhandlingen, medmindre retten efter parternes anmodning bestemmer, at der kun skal tilkaldes 2 sagkyndige, eller - i straffesager - at sagen skal behandles uden tilkaldelse af sagkyndige.

§ 16. Tinglysningensretten, der har sit sæde i Hobro, består af en præsident, der har ansvaret for tinglysningen.

Stk. 2. Præsidenten er endvidere ansvarlig for varetagelsen af de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet. Præsidenten skal herunder sørge for en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af embedet og skal tage de fornødne initiativer til sikring heraf.

Stk. 3. Tinglysningensretten varetager tinglysningen for hele landet. På Færøerne varetages tinglysningen af Tinglysningenskontoret.

§ 17. Fuldmægtige ved byretterne, Sø- og Handelsretten og Tinglysningensretten kan behandle sager, der hører under vedkommende ret, i det omfang rettens præsident bestemmer det.

Stk. 2. Domstolsstyrelsen fastsætter regler for fuldmægtiges uddannelse ved byretterne, Sø- og Handelsretten og Tinglysningensretten. For Færøernes vedkommende skal reglerne tilsikre, at det nødvendige antal fuldmægtige uddannes i færøsk lovgivning, færø-

ske samfundsforhold, færøsk kultur og tillige i færøsk sprog i skrift og tale.

Stk. 3. Ved byretterne og Sø- og Handelsretten kan rettens præsident meddele andre personer bemyndigelse til at træffe afgørelser efter § 350, stk. 2, og § 477 d, stk. 2, og at udføre foged-, skifte- og notarialforretninger samt faderskabssager, hvis der ikke skal træffes afgørelse i tvistigheder. Personer, der er bemyndiget til at udføre fogedforretninger, kan dog efter præsidentens nærmere bestemmelse træffe afgørelser efter § 490, § 494, stk. 2 og 3, og § 525.

Stk. 4. Ved Tinglysningssretten kan præsidenten meddele andre personer bemyndigelse til at udføre tinglysningssforretninger.

Stk. 5. Den administrerende sorenskriver (dommer) kan meddele sysselmændene og disses stedfortrædere samt de hos sysselmændene beskæftigede kontorfunktionærer bemyndigelse, jf. stk. 3, til at udføre skifte-, notarial- og fogedforretninger, herunder forrette auktioner over løsøre, dog ikke registrerede skibe og luftfartøjer. Det har sit forblivende ved sysselmændenes virksomhed med salg ved auktion af småvrag og hittefæ, af inddrevet løst gods, vrag eller vragstykker, jf. strandingslov for Færøerne af 24. marts 1899 § 10, og af grind. Endvidere kan sysselmanden, jf. pkt. 1 i anordning nr. 204 af 4. november 1892, i visse tilfælde træde i den ordinære dommers sted som formand for søretten ved afgivelse af søforklaringer, jf. kapitel 19 a.

§ 18. Uden for det i § 9, stk. 2, nævnte område virker byretten som søret i følgende sager:

- 1) Søsager, jf. § 7, stk. 5.
- 2) Straffesager, i hvilke fagkundskab til søforhold skønnes at være af betydning.
- 3) Søforklaringer.
- 4) Foretagelse af retshandlinger til brug for andre retter i søsager, jf. § 6, stk. 5, i straffesager, i hvilke fagkundskab til søforhold skønnes at være af betydning, og i sager om afgivelse af søforklaring.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 15, stk. 2-5, om medvirken af sagkyndige finder tilsvarende anvendelse.

§ 19. Uden for det i § 14, stk. 2, nævnte område kan byretten i handelssager, jf. § 7, stk. 5, bestemme, at retten under domsforhandlingen skal tiltrædes af 2 sagkyndige dommere. Retten kan tilkalde de sagkyndige til retsmøder uden for domsforhandlingen, når den finder særlig anledning hertil, herunder navnlig i tilfælde af afhøring af parter eller vidner, afhjemling af syn og skøn eller afsigelse af kendelse om et omtvistet punkt. Bestemmelsen i 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved foretagelse af retshandlinger til brug for andre retter i handelssager.

§ 20. Under behandling af konkursboer kan sagkyndige dommere tilkaldes efter reglerne i § 7, stk. 4, § 18, stk. 2, og § 19.

§ 21. Sø- og handelssager kan behandles ved de for almindelige borgerlige retssager dannede retter, når begge parter er enige herom.

Stk. 2. Anmodning om, at en sag skal behandles som sø- eller handelsretssag eller indsigelse derimod, skal fremsættes i 1. retsmøde eller, såfremt sagen forberedes skriftligt, før skriftvekslingens slutning. Retten kan dog i særlige tilfælde tage hensyn til en anmodning eller indsigelse, der fremsættes senere, men dog inden domsforhandlingens begyndelse.”

2. § 31, stk. 4, ophæves.

3. Efter § 31 indsættes:

”§ 31 a. Det er forbudt under retsmøder at optage eller transmittere billeder og lyd, medmindre retten undtagelsesvis tillader dette. Det er endvidere forbudt under retsmøder at transmittere tekst, medmindre retten undtagelsesvis tillader dette. Offentliggørelse af billeder og lyd, der er optaget i strid hermed, er forbudt. Retten kan i øvrigt på ethvert tidspunkt under sagen forbyde offentlig gengivelse af billeder og lyd, der er optaget under et retsmøde. Rettens afgørelse efter 1. og 4. pkt. træffes ved kendelse.

Stk. 2. Personer, der afgiver forklaring under retsmødet, skal gøres bekendt med, at der optages billeder og lyd.

Stk. 3. Retten kan på ethvert tidspunkt forbyde, at apparater, der kan optage eller transmittere billeder, lyd eller tekst, medbringes eller anbringes i lokaler, hvor der afholdes retsmøder.

Stk. 4. Billedoptagelse i rettens bygninger er forbudt, medmindre rettens præsident giver tilladelse dertil. Stk. 1, 3.-5. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Billedoptagelse uden for rettens bygninger af sigtede, tiltalte og vidner, der er på vej til eller fra et retsmøde i en straffesag, er forbudt, medmindre den pågældende har samtykket i optagelsen. Stk. 1, 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 31 b. Retten kan under særlige omstændigheder forbyde tegning under retsmøder eller offentliggørelse af tegninger fra et retsmøde. Afgørelsen træffes ved kendelse.

§ 31 c. Overtrædelse af § 31 a, stk. 1, 1.-3. pkt., og stk. 4 og 5, eller af rettens forbud efter § 31 a, stk. 1, 4. pkt. og stk. 3, og § 31 b straffes med bøde.”

4. Efter § 32 indsættes:

”§ 32 a. Når retten i medfør af denne lov har tilladt, at en part eller rettergangsfuldmægtig deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation, anses den pågældende som deltager i retsmødet på samme måde som ved fremmøde i retten. Dette gælder dog ikke i de i § 760, stk. 2, og § 764, stk. 2, nævnte tilfælde.

§ 32 b. Skal nogen afgive forklaring i et retsmøde, må en part eller rettergangsfuldmægtig, der ikke er advokat, kun deltage i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation med billede, såfremt fremgangsmåden i § 191 følges eller den pågældende er ledsaget af en advokat.”

5. § 41 a ophæves.

6. I § 93, stk. 4, ændres ”umyndiggjort eller under lavværgemål” til: ”umyndige, under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7”.

7. § 119, stk. 2, nr. 1, affattes således:

”1) er myndig og ikke er under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7,”

8. § 119, stk. 2, nr. 3, affattes således:

”3) har bestået dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen,”

9. I § 119, stk. 2, nr. 4, ændres ”jf. stk. 3-5” til: ”jf. stk. 3 og 4”.

10. I § 119, stk. 2, indsættes som nr. 5:

”5) har gennemført en teoretisk grunduddannelse og bestået en eksamen i forhold af særlig betydning for advokaterhvervet samt bestået en praktisk prøve i retssagsbehandling.”

11. I § 119, stk. 3, ændres ”herunder behandling af retssager,” til: ”herunder opnåelse af kendskab til behandlingen af retssager,”.

12. I § 119, stk. 4, udgår ”, dog med højst 2 år”.

13. § 119, stk. 5, ophæves.

Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

14. § 119, stk. 6, der bliver stk. 5, affattes således:

”Stk. 5. Justitsministeren fastsætter regler om den teoretiske grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling, herunder om indhold, tilrettelæggelse og betaling herfor. Justitsministeren kan i særlige tilfælde fritage for kravet om gennemførelse af den teoretiske grunduddannelse, kravet om eksamen og kravet om den praktiske prø-

ve i retssagsbehandling. Advokatsamfundet forestår den teoretiske grunduddannelse, eksamen og den praktiske prøve i retssagsbehandling. Retten vurderer, om en retssag er egnet til at udgøre den praktiske prøve i retssagsbehandling.”

15. I § 121 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

”Stk. 3. Beskikkelse kan endvidere nægtes den, der har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 50.000 kr. eller derover.”

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.”

16. I § 122, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

”Ved afgørelser om dispensation skal der navnlig lægges vægt på, at en advokat skal være uafhængig af det offentlige, således at der ikke kan opstå interessekonflikter mellem en offentlig ansættelse og den pågældendes udøvelse af advokatvirksomhed.”

17. § 123 affattes således:

”§ 123. En advokat skal i mindst 1 år enten have været i virksomhed som autoriseret fuldmægtig hos en advokat, der udøver advokatvirksomhed, eller som advokat have været ansat hos en anden advokat, der udøver advokatvirksomhed, for at kunne udøve advokatvirksomhed i fællesskab med en anden advokat, udøve enkeltmandsvirksomhed som advokat eller eje aktier eller anparter i et advokatselskab.

Stk. 2. Justitsministeren kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen i stk. 1.”

18. § 124 affattes således:

”§ 124. Advokatvirksomhed må ud over i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af advokater kun udøves af et advokatselskab, der drives i aktie-, anparts- eller kommanditaktieselskabsform (partnerselskabsform).

Stk. 2. Et advokatselskab må alene have til formål at drive advokatvirksomhed. Et advokatselskab, der alene ejes af advokater, og hvis eneste formål og aktivitet er at eje aktier eller anparter i et andet advokatselskab, kan dog eje aktier eller anparter i et advokatselskab.

Stk. 3. Uanset stk. 1 og 2 må foreninger, interesseorganisationer og lignende som mandatar udføre retssager for deres medlemmer inden for foreningens interesseområde.”

19. § 124 a affattes således:

”§ 124 a. Et advokatselskab er pligtig og eneberettiget til i navnet at benytte ordene ”advokataktieselskab”, ”advokatanpartsselskab”, ”advokatkommanditaktieselskab”, ”advokatpartnerselskab” eller deraf dannede forkortelser.”

20. Efter § 124 a indsættes:

”§ **124 b.** En advokat, der udøver virksomhed i et advokatselskab, eller en anden ansat i selskabet, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter heri, hæfter personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af vedkommandes bistand til en klient.

§ **124 c.** Aktier eller anparter i et advokatselskab må, jf. dog § 124 f, kun ejes af

- 1) advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i selskabet, dets moderselskab eller dets datterselskab,
- 2) andre ansatte i selskabet eller
- 3) et andet advokatselskab.

Stk. 2. De personer, der er nævnt i stk. 1, nr. 2, må alene tilsammen eje under en tiendedel af aktierne eller anparterne i selskabet og må alene tilsammen have under en tiendedel af stemmerne i selskabet. Det er ikke tilladt i selskabets vedtægter eller ved aktionæroverenskomst at fastsætte bestemmelser, der begrænser aktieselskabslovens bestemmelser om indløsning af aktier.

§ **124 d.** De personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, skal bestå en prøve i de regler, der er af særlig betydning for advokaterhvervet. Justitsministeren fastsætter nærmere regler herom. Advokatsamfundet forestår afholdelsen af prøven.

Stk. 2. Klager over de personer, som er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan indbringes for Advokatnævnet i overensstemmelse med reglerne i kapitel 15 a og 15 b.

§ **124 e.** Bestyrelsesmedlemmer i et advokatselskab, bortset fra medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer eller bestyrelsesmedlemmer, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i advokatselskabet, skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab.

Stk. 2. Medlemmer af direktionen i et advokatselskab, bortset fra medlemmer af direktionen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i advokatselskabet, skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet.

Stk. 3. Flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i et advokatselskab skal dog til enhver tid udgøres af advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab. Det samme gælder for medlemmerne af direktionen i et advokatanpartsselskab, hvis anpartsselskabets ledelse kun består af en direktion.

Stk. 4. Det er en betingelse for, at personer, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan deltage som medlemmer af advokatselskabets bestyrelse eller direktion, at de forinden har bestået den i § 124 d, stk. 1, nævnte prøve i de regler, der er af særlig betydning for advokaterhvervet.

Stk. 5. De i stk. 1-4 fastsatte krav til sammensætningen af et advokatselskabs bestyrelse eller direktion gælder ikke for de advokatselskaber, der i medfør § 124, stk. 2, 2. pkt., alene ejes af advokater, og hvis eneste formål og aktivitet er at eje aktier eller anparter i et andet advokatselskab.

§ 124 f. Justitsministeren fastsætter nærmere regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform, herunder regler om omdannelse af et advokatselskab til andet formål og regler om afhændelse af aktier og anparter.

§ 124 g. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder § 124, § 124 a, § 124 c og § 124 e, stk. 1-4.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 124 d og § 124 f, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.”

21. I § 126 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

”*Stk. 3.* En advokat skal medvirke til, at en fuldmægtig, der er autoriseret hos advokaten, kan deltage i den teoretiske grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling, jf. § 119, stk. 2, nr. 5. Advokaten skal afholde udgifterne til den teoretiske grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling.”

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

22. I § 126 indsættes som *stk. 5*:

”*Stk. 5.* Enhver advokat og advokatfuldmægtig skal løbende deltage i efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet. En advokat skal afholde udgifterne hertil for en fuldmægtig, der er autoriseret hos advokaten. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.”

23. I § 127 a udgår: ”§ 124 og”.

24. I § 127 a indsættes som stk. 2:

”*Stk. 2.* § 126, stk. 1, 2 og 4, samt § 127 gælder også for de ansatte i et advokatselskab, som ejer aktier eller anparter i advokatselskabet, jf. § 124 c, stk. 1, nr. 2.”

25. § 129 affattes således:

”§ 129. Straffelovens §§ 144, 150-152 og 155-157 finder tilsvarende anvendelse på advokater samt deres autoriserede fuldmægtige, partnere, personale og andre, som i øvrigt beskæftiges i advokatvirksomheden.”

26. § 132 affattes således:

”§ 132. Enhver advokat har møderet for byret, for Sø- og Handelsretten i sager omfattet af den danske retsplejelovs § 15, stk. 2, nr. 4, og for Den Særlige Klageret.”

27. § 133, stk. 3-5, affattes således:

”Stk. 3. Prøven består i, at den pågældende udfører to retssager, der afsluttes med mundtlig domsforhandling.

Stk. 4. Den ene retssag kan være en byretssag, herunder den praktiske prøve, der er omhandlet i § 119, stk. 2, nr. 5. I så fald skal dette være en sag med kollegial behandling i medfør af den danske retsplejelov, eller en sag, hvor der medvirker sagkyndige dommere. Den anden retssag skal aflægges for en af landsretterne eller for Sø- og Handelsretten. En sag kan kun danne grundlag for prøven, hvis vedkommende ret finder sagen egnet hertil.

Stk. 5. Prøven er bestået, når de retter, hvor sagerne er udført, finder udførelsen tilfredsstillende. Vedkommende landsret eller Sø- og Handelsretten kan dog, hvis sagen er udført for landsretten eller Sø- og Handelsretten, ud fra den første sags karakter og udførelsen heraf erklære prøven for bestået alene på grundlag af denne sag. Den anden sag skal udføres senest 5 år efter udførelsen af den første sag, medmindre den ret, hvor den anden sag udføres, meddeler undtagelse herfra.”

28. § 135 affattes således:

”§ 135. Enhver advokat kan have en eller to autoriserede fuldmægtige, der skal have bestået dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen.

Stk. 2. Autorisationen meddeles af præsidenten i den byretskreds, hvor vedkommende advokat har kontor. Bestemmelsen i § 121 gælder tilsvarende.”

29. § 139, stk. 1, affattes således:

”Retten til at udøve advokatvirksomhed kan frakendes ved dom, såfremt det på grund af advokatens sindssygdом skønnes uforsvarligt, at vedkommende fortsat udøver advokatvirksomhed. Retten til at udøve advokatvirksomhed kan endvidere frakendes ved dom på tid fra 1 til 5 år eller indtil videre, såfremt advokaten har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 100.000 kr. og derover. Sagen

anlægges af justitsministeren i den borgerlige retsplejes former. Advokaten har ret til fri proces, såfremt vedkommende opfylder betingelserne i § 330, stk. 1, nr. 2.”

30. Efter § 139 indsættes:

”§ 139 a. Justitsministeriet kan offentliggøre oplysninger om de i § 138 og § 139, stk. 1 og 2, nævnte domme og kendelser, hvorved der er sket frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed.”

31. § 143 affattes således:

”§ 143. Det Danske Advokatsamfund udgøres af alle advokater.

Stk. 2. Advokatsamfundets bestyrelse, der benævnes Advokatrådet, fører tilsyn med advokaterne og deres autoriserede fuldmægtige. Finder rådet, at en advokat ikke har handlet i overensstemmelse med de pligter, stillingen medfører, kan det indklage den pågældende for Advokatnævnet. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår advokatselskaber, jf. § 124.

Stk. 3. Advokatrådet kan træffe bestemmelse om, at en advokat eller en af de personer, der er nævnt i § 124, stk. 3, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, skal indkaldes til en samtale med kredsbestyrelsen i en af de advokat kredse, som grænser op til den kreds, hvor advokaten eller den ovennævnte person har sin virksomhed, hvis det må antages, at advokaten eller den ovennævnte person groft eller gentagne gange har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører. Advokatrådet kan endvidere i sager, hvor en advokat eller en af de personer, der er nævnt i § 124, stk. 3, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, er under mistanke for at have begået overtrædelser, der kan føre til frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed eller retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab, bestemme, at der skal iværksættes et kollegialt tilsyn med advokaten eller den ovennævnte person.

Stk. 4. Advokatsamfundet opdeles i et antal advokat kredse. Advokat kredsenes bestyrelser bistår Advokatrådet.

Stk. 5. Advokatsamfundet fastsætter regler om sin organisation og virksomhed i en vedtægt, der skal godkendes af justitsministeren.”

32. § 144 affattes således:

”§ 144. Advokatsamfundet opretter et Advokatnævn. Advokatnævnet består af en formand og 2 næstformænd, der alle skal være dommere, samt af 18 andre medlemmer. Formanden og næstformændene udpeges af Højesterets præsident. Af de øvrige medlemmer vælges 9 af Advokatsamfundet blandt advokater, der ikke er medlemmer af Advokatrådet, og 9, der ikke må være advokater, udpeges af justitsministeren. Justitsministerens udpegning af medlemmer og stedfortrædere herfor sker efter indstilling fra sådanne myndigheder, organisationer og lign., således at det sikres, at der til nævnet ud-

peges medlemmer og stedfortrædere herfor, der har kendskab til både private klienters, erhvervsklienters og offentlige klienters interesser. Medlemmer og stedfortrædere herfor udpeges for en periode af 6 år. Der er ikke mulighed for genudpegning.

Stk. 2. Ved nævnets behandling af en sag skal deltage et eller flere medlemmer af formandskabet, et eller flere af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren, og et antal advokater, der svarer til antallet af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren.

Stk. 3. Advokatnævnet kan ved sagernes forberedelse lade sig bistå af advokatkredsenes bestyrelser.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om Advokatnævnets virksomhed, herunder om nævnets virksomhed i afdelinger. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om betaling af udgifter til honorarer m.v. til advokater, der udpeges som anklager, forsvarer eller til at varetage klagerens interesser i disciplinærsager.”

33. § 145 affattes således:

”§ 145. Ved behandlingen af sager, hvor kredsbestyrelserne skal bistå Advokatnævnet, tiltrædes bestyrelserne hver af et medlem, der ikke er advokat. Virker en kredsbestyrelse i flere afdelinger, tiltrædes kredsbestyrelsen dog af ét medlem for hver afdeling. Disse medlemmer og stedfortrædere herfor udpeges af justitsministeren for 4 år ad gangen efter indstilling fra KL (Kommunernes Landsforening). Justitsministeren kan fastsætte regler om indstilling fra kommuner, der ikke er medlemmer af KL (Kommunernes Landsforening).

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kredsbestyrelsernes behandling af sager, hvor de skal bistå Advokatnævnet, samt kredsbestyrelsernes afholdelse af de samtaler, som er nævnt i § 143, stk. 3.”

34. § 146 affattes således:

”§ 146. Klager over vederlag, som en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har forlangt for sit arbejde, kan af den, som har retlig interesse heri, indbringes for Advokatnævnet. Nævnet kan godkende vederlagets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde.

Stk. 2. Klager skal indgives inden et år efter, at klageren er blevet bekendt med kravet om vederlag. Fristen regnes fra den endelige afregning af den pågældende sag. Advokatnævnet kan behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

Stk. 3. Advokatnævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.”

35. § 147 ophæves.

36. § 147 a affattes således:

”§ 147 a. Så længe en sag behandles af Advokatnævnet, kan klagesagens parter ikke anlægge sag ved domstolene om de spørgsmål, der er omfattet af klagen. Når Advokatnævnet har truffet afgørelse, kan hver af parterne indbringe sagen for domstolene.”

37. I § 147 b, stk. 1, ændres ”en advokat eller et advokatselskab” til: ”en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab.”.

38. I § 147 b, stk. 2, ændres ”3 måneder” til: ”1 år”.

39. § 147 c, stk. 1 og 2, affattes således:

”Finder Advokatnævnet, at en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør af loven, kan nævnet tildele advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, en irettesættelse eller pålægge vedkommende eller selskabet en bøde på indtil 300.000 kr.

Stk. 2. Advokatnævnet kan under anvendelse af tvangsbøder pålægge en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, at opfylde en forpligtelse som nævnt i stk. 1. Nævnet kan endvidere, hvis det skønnes fornødent, fratage advokaten eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, en sag og lade en anden af klienten godkendt advokat eller person, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, færdiggøre den.”

40. I § 147 c indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

”*Stk. 4.* Har en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af de regler, som regulerer advokaterhvervet, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil overholde disse regler, kan Advokatnævnet frakende vedkommende retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab. Frakendelse kan ske i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre.”

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

41. I § 147 c, stk. 5, der bliver stk. 6, indsættes efter ”advokatselskabet,” ”personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab,”.

42. § 147 d, stk. 1, affattes således:

”Advokatnævnets afgørelse efter § 147 c, stk. 1 og 2, kan indbringes for landsretten af advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokataktieselskab. Landsretten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen.”

43. I § 147 d, stk. 3, ændres ”advokaten eller advokatselskabet” til: ”advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab,”.

44. § 147 e affattes således:

”§ 147 e. Advokaten eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan forlange en afgørelse efter § 147 c, stk. 3 eller stk. 4, indbragt for landsretten. Landsretten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen.

Stk. 2. Anmodning om sagsanlæg skal fremsættes over for justitsministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Justitsministeren anlægger herefter sag i den borgerlige retsplejes former mod advokaten eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab. Advokaten har ret til fri proces, såfremt vedkommende opfylder betingelserne i § 330, stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Anmodning om sagsanlæg har opsættende virkning, men landsretten kan, hvis Advokatnævnet har frakendt advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab, ved kendelse udelukke den pågældende fra at udøve sådan virksomhed, indtil sagen er endeligt afgjort. Det kan ved dommen bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.”

45. I § 147 f, stk. 1, indsættes efter ”§ 147 c, stk. 3”: ”og 4”.

46. Efter § 148 indsættes:

”§ 148 a. Krav om skriftlighed eller underskrift er ikke til hinder for, at meddelelser til retten sendes som digital kommunikation. Meddelelsen skal være forsynet med en digital signatur.

Stk. 2. Domstolsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation med domstolene, herunder om anvendelsen af digital signatur.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den kan gøres tilgængelig for retten.

Stk. 4. Hvis en digital meddelelse ikke er forsynet med digital signatur eller er behæftet med andre fejl, der gør den uegnet til at indgå i rettens behandling af en sag, kan retten afvise meddelelsen eller fastsætte en frist for afhjælpning af mangelen. Efter anmodning træffes afgørelsen om afvisning ved kendelse.”

47. § 149 affattes således:

”§ 149. Hovedsproget i retten er færøsk, men dansk kan lige så vel anvendes som færøsk. Afhøring af personer, der ikke har tilstrækkeligt kendskab til det færøske eller det danske sprog, skal så vidt muligt ske ved hjælp af en translatør eller en af retten udnævnt tolk. Dog kan, bortset fra straffesager, hvori nævninger medvirker, tilkaldelse af tolk undlades, når ingen af parterne gør fordring herpå, og retten tiltror sig fornødent kendskab til det fremmede sprog. Hvis dommeren ikke har fornødent kendskab til det færøske sprog, foranlediger han tilkaldt en kyndig person til at fungere som oversætter, når det måtte være fornødent.

Stk. 2. Dokumenter, der er affattede i fremmede sprog, skal ledsages af en oversættelse, der, når retten eller modparten forlanger det, skal bekræftes af en translatør eller en af retten antaget oversætter. Oversættelsen kan dog frafalde, når begge parter er enige derom, og retten tiltror sig fornødent kendskab til det fremmede sprog. Har dommeren ikke fornødent kendskab til det færøske skriftsprog, foranlediger han dokumenter affattet i det færøske sprog oversat. Såfremt oversættelsen ikke godkendes af parterne, skal den bekræftes af en af retten udmeldt kyndig person. I tilfælde af anke eller kære skal dokumenter affattede i det færøske sprog ledsages af en oversættelse foretaget af en dertil af retten beskikket person. Udgifterne ved de i dette stykke omhandlede oversættelser af færøske dokumenter og de i stk. 1, sidste pkt., omhandlede tilkaldelser af tolk afholdes af landskassen.

Stk. 3. En statsborger i et andet nordisk land kan uanset reglerne i stk. 1-2 indlevere dokumenter, der er affattet på den pågældendes eget sprog. Retten foranlediger dog dokumenter oversat til færøsk, såfremt modparten forlanger det, eller retten finder det nødvendigt. På begæring af en statsborger i et andet nordisk land skal retten foranledige dokumenter, der indleveres af modparten, oversat det pågældende fremmede nordiske sprog.

Stk. 4. Udgifter til tolkning i sager, hvori en statsborger i et andet nordisk land er part, afholdes af landskassen. Det samme gælder udgifter til oversættelse efter reglerne i stk. 3. Retten kan bestemme, at udgifterne skal godtgøres af parterne i overensstemmelse med lovens almindelige regler om sagsomkostninger.

Stk. 5. Forhandling med og afhøring af døve og svært hørehæmmede skal så vidt muligt foregå ved hjælp af en uddannet tolk. Forhandling med og afhøring af øvrige hørehæmmede og døvblevne skal efter begæring fra vedkommende så vidt muligt foregå ved hjælp af en uddannet tolk. For så vidt angår stumme kan afhøring eller forhandling foregå ved skriftlige spørgsmål og svar eller efter begæring så vidt muligt ved hjælp af en

tolk. Den døve, hørehæmmede, døvblevne eller stumme har endvidere adgang til at lade sig bistå af en døvekonsulent, tunghørekonsulent eller lignende under retsmøder.

Stk. 6. Til at bistå som tolk eller tegnsprogkyndig må ingen tilkaldes, der ifølge § 60 og § 61 ville være udelukket fra at handle som dommer i sagen. I øvrigt bliver de om vidner gældende regler at anvende på de nævnte personer med de lempelser, der følger af forholdets natur, og for så vidt ikke andet særlig er foreskrevet.

Stk. 7. Tolkning kan ske ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder, at tolken møder samme sted som parten, vidnet eller syns- og skønsmanden, og tolkning ved anvendelse af telekommunikation med billede findes forsvarlig. Når der tolkes for en part, et vidne eller en syns- og skønsmand, der deltager ved anvendelse af telekommunikation, skal tolken så vidt muligt befinde sig samme sted som parten, vidnet eller syns- og skønsmanden.”

48. I § 154 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

”*Stk. 2.* Anvendelse af digital kommunikation kan ske, hvis modtageren har samtykket i at modtage meddelelser på denne måde, jf. dog § 155, nr. 2. Samtykke kan gives for den enkelte sag eller generelt. Meddelelser, der indeholder fortrolige oplysninger, skal krypteres eller sikres på anden forsvarlig måde.”

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

49. I § 155 indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

”2) ved digital kommunikation gøres tilgængelig for den pågældende, der samtidig anmodes om at bekræfte modtagelsen (digital forkyndelse).”

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 3 og 4.

50. Efter § 156 indsættes:

”§ 156 a. Ved digital forkyndelse anses meddelelsen for forkyndt, hvis den pågældende bekræfter at have modtaget meddelelsen enten ved en meddelelse, der sendes ved digital kommunikation med anvendelse af digital signatur, eller ved at sende en personligt underskrevet kopi af meddelelsen. Forkyndelsen anses for sket den dag, modtageren anfører at have modtaget kendelsen. Er ingen modtagelsesdag anført, eller er den angivne modtagelsesdag senere end den registrerede modtagelsesdato for den digitalt fremsendte bekræftelse eller datoen i poststemplet på tilbagesendelsen, anses forkyndelsen for sket på den registrerede modtagelsesdag eller på poststemplets dato.”

51. I § 158 ændres ”§ 155, nr. 2 og 3” til ”§ 155, nr. 3 og 4”.

52. I § 174 indsættes som *stk. 2* og *3*:

”*Stk. 2.* Retten kan bestemme, at et vidne skal afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det findes hensigtsmæssigt og forsvarligt. Vidnet indkaldes til at møde et nærmere angivet sted, jf. § 191.

Stk. 3. Retten kan bestemme, at et vidne skal afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation uden billede, hvis det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder, at forklaringen afgives i retten eller ved anvendelse af telekommunikation med billede, og afgivelse af forklaring ved anvendelse af telekommunikation uden billede findes forsvarlig. Vidnet pålægges at være til rådighed for rettens etablering af telekommunikationen på en nærmere angiven måde. Reglerne i § 175 finder tilsvarende anvendelse.”

53. I § 186, *stk. 2*, indsættes som *3. pkt.*:

”Hvis der sker billed- eller lydoptagelse af vidneforklaringen efter *stk. 3*, kan retten dog bestemme, at der ikke skal ske optegnelse i retsbogen.”

54. Efter § 186, *stk. 2*, indsættes som *stk. 3-6*:

”*Stk. 3.* Retten kan bestemme, at der skal ske billed- eller lydoptagelse af en vidneforklaring. Afgives vidneforklaringen ikke under domsforhandlingen, skal optagelsen så vidt muligt ske som billedoptagelse.

Stk. 4. En part har adgang til at gennemse billed- og lydoptagelser, som er foretaget i medfør af *stk. 3*, medmindre parten ikke havde adgang til at overvære vidneforklaringen. Gennemsyn kan ske hos retten eller hos partens advokat eller forsvarer. Billed- og lydoptagelser, som er foretaget i medfør af *stk. 3*, er i øvrigt ikke genstand for aktindsigt.

Stk. 5. Medmindre højere straf er forskyldt efter lovgivningen i øvrigt, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver billed- eller lydoptagelser, som er foretaget i medfør af *stk. 3*.

Stk. 6. Den, der efter regler i denne lov har ret til aktindsigt i indførelser i retsbogen vedrørende en vidneforklaring, hvor der i medfør af *stk. 3* er sket billed- eller lydoptagelse, kan mod betaling af udgifterne herved forlange, at der tilvejebringes en udskrift af vidneforklaringen. Udskriften anses som et bilag til retsbogen. Domstolsstyrelsen kan fastsætte regler om opgørelsen af udgifterne ved tilvejebringelsen af udskrifter.”

55. I § 189, *stk. 3*, § 535, *stk. 1, 1. pkt.*, § 650, *stk. 1, 1. pkt.*, § 721, *stk. 1, nr. 1*, § 731, *stk. 1, litra e*, § 895, *stk. 6*, og § 1017 a, *stk. 4*, ændres ”hæfte” til: ”fængsel indtil 4 måneder.”

56. Efter § 190 indsættes:

”§ 191. Reglerne i denne paragraf gælder for telekommunikation med billede.

Stk. 2. Vidnet indkaldes til at møde for

- 1) en ret,
- 2) en offentlig myndighed, der er bemyndiget til at stille kommunikationsmidler til rådighed til brug for telekommunikation med billede i retssager, jf. *stk. 3*, eller

- 3) en fysisk eller juridisk person, der har autorisation til at stille kommunikationsmidler til rådighed til brug for telekommunikation med billede i retssager, jf. stk. 4.

Stk. 3. Domstolsstyrelsen kan bemyndige en offentlig myndighed til at stille kommunikationsmidler til rådighed til brug for telekommunikation med billede i retssager. Der kan i bemyndigelsen fastsættes vilkår for gennemførelsen af telekommunikationen. Domstolsstyrelsen kan tilbagekalde en bemyndigelse, hvis vilkårene overtrædes.

Stk. 4. Domstolsstyrelsen kan give en fysisk eller juridisk person autorisation til at stille kommunikationsmidler til rådighed til brug for telekommunikation med billede i retssager. Der kan i autorisationen fastsættes vilkår for gennemførelsen af telekommunikationen. Domstolsstyrelsen kan tilbagekalde en autorisation, hvis vilkårene overtrædes.

Stk. 5. Domstolsstyrelsen fastsætter nærmere regler om meddelelse og tilbagekaldelse af bemyndigelser efter stk. 3 og autorisationer efter stk. 4 og om fastsættelse af vilkår samt regler om betaling for telekommunikation og om betaling af gebyr for behandling af ansøgninger om bemyndigelse efter stk. 3 eller autorisation efter stk. 4.

Stk. 6. Retten kan tillade, at et vidne, der befinder sig i udlandet, afgiver forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis forklaringen skønnes at kunne afgives under lige så betryggende former som en forklaring, der afgives efter reglerne i stk. 2.”

57. § 257 affattes således:

”§ 257. I retssager kan en umyndig ikke optræde på egen hånd. Udøves værgemål af forældre i forening, og udebliver den ene af forældrene i et retsmøde, mens den anden møder, optræder den mødte på den umyndiges vegne under retsmødet.

Stk. 2. Værgen kan ikke uden samtykke fra den, der er umyndig, anlægge retssag, der angår formuerettigheder, hvorover den pågældende har rådigheden, eller som vedrører en aftale, som den pågældende gyldigt har indgået på egen hånd. Værgen kan heller ikke uden samtykke fra den, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, anlægge retssag, der vedrører en legemskrænkelser eller en freds- eller æreskrænkelser, der er tilføjet den pågældende, medmindre den, der er under værgemål, som følge af manglende forståelse for sagens betydning ikke kan tage stilling hertil.”

58. I § 260, *stk. 2*, ændres ”umyndige og umyndiggjorte, af lavværger for personer, der er sat under lavværgemål” til: ”personer, der er umyndige, under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7”.

59. I § 351 indsættes som *stk. 7*:

”*Stk. 7.* Retten kan tillade, at en part eller rettergangsfuldmægtig deltager i et møde efter denne bestemmelse ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.”

60. I § 355 indsættes som *stk. 5*:

”*Stk. 5.* Retten kan tillade, at en part eller rettergangsfuldmægtig deltager i det forberedende møde ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.”

61. I § 365 indsættes som *stk. 4* og *5*:

”*Stk. 4.* Retten kan tillade, at en part, der er repræsenteret i retten, deltager i domsforhandlingen ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.

Stk. 5. Retten kan tillade, at en part, der ikke er repræsenteret i retten, eller en rettergangsfuldmægtig deltager i domsforhandlingen ved anvendelse af telekommunikation, hvis sådan deltagelse af særlige grunde er hensigtsmæssig.”

62. I § 378 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

”*Stk. 2.* Retten kan tillade, at en part eller rettergangsfuldmægtig deltager i et forberedende møde ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.”

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

63. Efter § 386 indsættes:

”§ 386 a. Retten kan tillade, at en part, der er repræsenteret i retten, deltager i domsforhandlingen ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.

Stk. 2. Retten kan tillade, at en part, der ikke er repræsenteret i retten, eller en rettergangsfuldmægtig deltager i domsforhandlingen ved anvendelse af telekommunikation, hvis sådan deltagelse af særlige grunde er hensigtsmæssig.”

64. I § 398, *stk. 2*, indsættes efter 2. pkt.:

”Retten kan tillade, at en part eller rettergangsfuldmægtig deltager i den mundtlige forhandling ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.”

65. § 448 b ophæves.

66. I § 453, 3. pkt., og § 990, *stk. 1*, 1. pkt., udgår ”hæfte eller.”

67. § 456 f, *stk. 2*, affattes således:

”*Stk. 2.* Er en part umyndig, optræder værger på partens vegne i sagen. Parterne kan i øvrigt optræde på egen hånd uden hensyn til værgemål. Finder retten det påkrævet, at

der for en part beskikkes en særlig værge, jf. værgemålslovens §§ 47-49, kan denne beskikkes af retten.”

68. I § 456 o, stk. 2, 2. pkt., udgår ”med hæfte eller.”.

69. Kapitel 43 affattes således:

”Kapitel 43

Værgemålssager

§ 457. Reglerne i dette kapitel anvendes på sager om

- 1) værgemål,
- 2) prøvelse af Rigsombudsmandens værgemålsafgørelser og
- 3) rettens værgebeskikkelse.

§ 458. Sagerne indbringes for byretten på det sted, hvor den, som begæres sat under værgemål eller er under værgemål, har hjemting. Har denne ikke hjemting her i riget, indbringes sagen for Københavns Byret.

§ 459. Som parter anses

- 1) den, som begæres sat under værgemål eller er under værgemål,
- 2) den, der har anmodet om værgemålet, og
- 3) den, der har anmodet om, at Rigsombudsmandens afgørelse indbringes for retten.

Stk. 2. Endvidere kan de i værgemålslovens § 16, stk. 1, nr. 2 og 3, nævnte personer indtræde som part under sagen.

§ 460. Giver den, der begæres sat under værgemål eller er under værgemål, ikke møde ved advokat, beskikker retten en advokat for denne. Retten kan beskikke advokat for andre parter, hvis de har behov herfor.

§ 461. Retten sørger for sagens oplysning og træffer bestemmelse om afhøring af parter og vidner og om tilvejebringelse af lægeerklæringer, erklæringer fra institutioner, udtalelser fra andre sagkyndige samt andre oplysninger. Retten indkalder selv parter og vidner.

Stk. 2. Når særlige omstændigheder taler for det, kan retten bestemme, at den, der begæres sat under værgemål eller er under værgemål, ikke må overvære bevisførelsen eller en del af denne. Den pågældende skal, inden sagen afgøres, gøres bekendt med de fremkomne oplysninger, medmindre dette vil stride mod de hensyn, der har ført til udelukkelsen.

§ 462. Retten kan bestemme, at retsmøderne skal foregå for lukkede døre.

Stk. 2. Retten kan forbyde offentlig gengivelse af forhandlingerne i retten. Overtrædelse af forbudet straffes med bøde.

§ 463. Anmodning om prøvelse af Rigsombudsmandens afgørelse om værgemål har ikke opsættende virkning, medmindre retten bestemmer andet.

§ 464. Rettens værgemålsafgørelse træffes ved dom. En foreløbig afgørelse om værgemål træffes dog ved kendelse. Beskikkelse af værge sker ved beslutning eller kendelse.

§ 465. Udgifter ved bevisførelse i henhold til § 461 afholdes af statskassen. Retten kan pålægge en part at erstatte disse udgifter helt eller delvis, såfremt det i øvrigt pålægges parten at betale sagsomkostninger.

§ 466. Anke kan iværksættes af dem, der efter bestemmelsen i § 459 kan optræde som parter under byrettens behandling af sagen.

Stk. 2. Anke sker ved meddelelse til byretten. Meddelelsen kan ske mundtligt til retsbogen. Retten sender meddelelsen og sagens akter til landsretten.

Stk. 3. Under anke behandles sagen i landsretten efter samme regler, som er fastsat i dette kapitel for byretsbehandlingen.

Stk. 4. Anke har kun opsættende virkning, når det bestemmes af den ret, hvis afgørelse ankes, eller af den ret, til hvilken anke sker.”

70. I § 469, *stk. 1*, indsættes efter 1. pkt.:

”Sager om tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering og aflåsning af døre i afdelingen i henhold til lov om anvendelse af tvang i psykiatrien forelægges dog, så længe patienten ikke er udskrevet, for byretten på det sted, hvor vedkommende psykiatriske sygehus eller afdeling er beliggende.”

71. I § 469, *stk. 4*, indsættes efter 2. pkt.:

”I sager om tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering og aflåsning af døre i afdelingen i henhold til lov om anvendelse af tvang i psykiatrien regnes fristerne dog fra det psykiatriske patientklagenævns afgørelse i sagen.”

72. I § 470, *stk. 3*, indsættes efter 2. pkt.:

”Dommeren påser i øvrigt, at sagen fremmes mest muligt.”

73. § 475 c, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

”Klageren optræder på egen hånd, selv om den pågældende er umyndig.”

74. Efter § 506 indsættes:

”§ 506 a. Retten kan tillade, at en part, der er repræsenteret i retten, deltager ved anvendelse af telekommunikation i et retsmøde, hvor der skal være mundtlig forhandling om et omtvistet spørgsmål, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.

Stk. 2. Retten kan tillade, at en part, der er repræsenteret i retten, deltager ved anvendelse af telekommunikation i et retsmøde, hvor der skal være mundtlig forhandling om et omtvistet spørgsmål, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.

Stk. 3. Retten kan tillade, at en part, der ikke er repræsenteret i retten, eller en rettergangsfuldmægtig deltager ved anvendelse af telekommunikation i et retsmøde, hvor der skal være mundtlig forhandling om et omtvistet spørgsmål, hvis sådan deltagelse af særlige grunde er hensigtsmæssig.

Stk. 4. I det i § 497 omhandlede tilfælde kan skyldneren uanset stk. 1-3 ikke deltage i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation uden billede, og § 191 finder tilsvarende anvendelse.”

75. I § 721, *stk. 1, nr. 1*, ændres ”hæfte” til ”fængsel indtil 4 måneder.”

76. I § 726, *stk. 2*, ændres ”hæfte” til ”fængsel i 4 måneder.”

77. § 730, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

”Er sigtede under 18 år, og har den pågældende ikke indgået ægteskab, tilkommer valget forældremyndighedens indehaver, som er berettiget til at optræde på sigtedes vegne.”

78. I § 731, *stk. 1, litra e*, udgår ”og hæfte”.

79. Efter § 748 indsættes:

”§ 748 a. Retten kan tillade, at sigtede deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis sigtedes tilstedeværelse i retten ikke er nødvendig. Skal sigtede afgive forklaring, finder § 192 tilsvarende anvendelse. En eventuel forsvarer skal deltage i retsmødet på samme sted som sigtede, medmindre retten finder det ubetænkeligt, at forsvareren i stedet møder frem i retten. 1. pkt. gælder ikke i de i § 760, *stk. 2*, og § 764, *stk. 2*, nævnte tilfælde.

Stk. 2. Retten kan tillade, at forsvareren deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det er forsvarligt og sigtede ikke deltager i retsmødet.

Stk. 3. Retten kan tillade, at anklageren deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis

- 1) sigtede ikke deltager i retsmødet,
- 2) anklagerens deltagelse ved anvendelse af telekommunikation med billede er forsvarlig, og

3) der i øvrigt foreligger særlige grunde.

§ 748 b. Retten kan bestemme, at en sigtet, der er undergivet varetægtsfængsling eller anden frihedsberøvende foranstaltning efter kapitel 70, deltager i et retsmøde om forlængelse af fristen for varetægtsfængslingen eller foranstaltningen ved anvendelse af telekommunikation med billede, når retten finder det ubetænkeligt henset til formålet med retsmødet og sagens øvrige omstændigheder. Dette gælder ikke for retsmøder, hvor der skal tages stilling til forlængelse af en varetægtsfængsling eller varetægtsfængsling i isolation ud over de frister, som er nævnt i § 768 a, stk. 1 og 2, og § 770 c, stk. 3-5, eller når kærsmål behandles mundtligt efter § 767, stk. 4, og § 770 e. Skal sigtede afgive forklaring, finder § 192 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Deltager sigtede i et retsmøde om fristforlængelse ved anvendelse af telekommunikation med billede, skal forsvareren deltage i retsmødet på samme sted som sigtede, medmindre retten finder det ubetænkeligt, at forsvareren i stedet møder frem i retten eller deltager ved anvendelse af telekommunikation med billede fra et andet sted end sigtede. Deltager sigtede ikke i et retsmøde om fristforlængelse, kan retten tillade, at forsvareren deltager i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det er forsvarligt.

Stk. 3. Deltager sigtede i et retsmøde om fristforlængelse ved anvendelse af telekommunikation med billede, eller deltager sigtede ikke i et retsmøde om fristforlængelse, kan retten tillade, at anklageren deltager i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis

- 1) anklagerens deltagelse ved anvendelse af telekommunikation med billede er forsvarlig, og
- 2) der i øvrigt foreligger særlige grunde.”

80. I § 754, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

”Endvidere finder § 186, *stk. 3-6*, tilsvarende anvendelse.”

81. I § 762, *stk. 3*, ændres ”hæfte” til ”fængsel i højst 30 dage.”

82. I § 765, indsættes som *stk. 5*:

”*Stk. 5.* Justitsministeren kan efter forhandling med velfærdsministeren og sundhedsministeren fastsætte regler om meddelelse af tilladelse til udgang mv. til personer, der er anbragt i institution eller hospital mv. i medfør af *stk. 2, nr. 3* eller *4*, når der ikke i øvrigt er taget stilling hertil. Justitsministeren kan i den forbindelse fastsætte, at afgørelser, der træffes i medfør af disse regler, ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.”

83. I § 777, *1. pkt.*, § 997, *stk. 4*, § 998, *stk. 1*, og § 1018 *d, stk. 1*, ændres ”frihedsstraf” til ”fængselsstraf”.

84. § 802, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

”Afgørelser om beslaglæggelse af sigtedes formue skal tinglyses efter reglerne om tinglysning af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6.”

85. I § 811, indsættes som stk. 2:

”Stk. 2. Justitsministeren kan efter forhandling med velfærdsministeren og sundhedsministeren fastsætte regler om meddelelse af tilladelse til udgang mv. til personer, der er indlagt på hospital for sindslidende mv. i medfør af § 809, stk. 2, når der ikke i øvrigt er taget stilling hertil. Justitsministeren kan i den forbindelse fastsætte, at afgørelser, der træffes i medfør af disse regler, ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.”

86. § 844 affattes således:

”§ 844. De retsmøder, som afholdes inden domsforhandlingen, er ikke offentlige. Reglerne i § 748 a finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Begæringer til retten, som ikke fremsættes mundtligt i et retsmøde, stiles skriftligt til retten. Er tiltalte fængslet, kan hans henvendelse til retten - derunder meddelelse om beviser, han ønsker fremført (§§ 836 og 838) - fremsættes til undersøgelsesrettens retsbog eller for fængselsbestyreren, som har at modtage samme til en dertil indrettet bog. Udskrift tilstilles uden ophold landsrettens kontor og i de i §§ 836 og 838 omhandlede tilfælde tillige statsadvokaten.”

87. § 846 affattes således:

”§ 846. Tiltalte skal, så vidt loven ikke hjemler undtagelse, personlig være til stede under hele domsforhandlingen, så længe han har adgang til at udtale sig; dog kan rettens formand, efter at hans afhørelse er sluttet, tillade ham at fjerne sig.

Stk. 2. Retten kan tillade, at tiltalte deltager i domsforhandlingen ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis tiltaltes tilstedeværelse i retten ikke er nødvendig, og der alene bliver spørgsmål om bøde eller fængsel indtil 1 år, konfiskation, rettighedsfrakendelse, tvangsbøder eller erstatning.

Stk. 3. Skal tiltalte afgive forklaring, finder reglen i § 191 tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Har retten givet tilladelse som nævnt i stk. 1, skal forsvareren deltage i retsmødet på samme sted som tiltalte, medmindre retten finder det ubetænkeligt, at forsvareren i stedet møder frem i retten.

Stk. 5. Stk. 2-4 finder ikke anvendelse i sager, hvori nævninge medvirker.”

88. I § 868, stk. 1, indsættes efter 7. pkt.:

”Reglerne i § 186, stk. 3-6, finder tilsvarende anvendelse.”

89. I § 925, *stk. 1, 1. pkt.*, udgår ”, hvis han er under 18 år, hans værge samtykker heri, og”.

90. I § 925 indsættes som *stk. 7*:

”Stk. 7. Retten kan tillade, at sigtede deltager i et retsmøde efter stk. 1 ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis sigtedes tilstedeværelse i retten ikke er nødvendig, og der alene bliver spørgsmål om bøde eller fængsel indtil 1 år, konfiskation, rettighedsfrakendelse, tvangsbøder eller erstatning. Reglen i § 191 finder tilsvarende anvendelse. En eventuel forsvarer skal deltage i retsmødet på samme sted som sigtede, medmindre retten finder det ubetænkeligt, at forsvareren i stedet møder frem i retten.”

91. I § 957, *stk. 1*, indsættes som *3. pkt.*:

”Reglerne i § 748 a finder tilsvarende anvendelse.”

92. I § 965, *stk. 2*, indsættes som *2. og 3. pkt.*:

”Hvis anken ikke omfatter beviserne for tiltaltes skyld finder reglerne i § 748 a tilsvarende anvendelse. Reglerne i § 846, *stk. 2-4*, finder ikke anvendelse.”

93. I § 972, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

”Reglerne i § 748 a finder tilsvarende anvendelse.”

94. § 1000 affattes således:

”§ 1000. Retten eller de lægdommere, der har medvirket ved sagens behandling, kan indstille til justitsministeren, at domfældte benådes. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved udøvelsen af lægdommeres adgang til at afgive indstilling om benådning.”

95. § 1001, *stk. 1*, affattes således:

”Bliver den, som er idømt fængselsstraf, alvorligt syg, udsættes fuldbyrdelsen.”

96. I § 1017, *stk. 2*, ændres ”med hæfte” til ”fængsel indtil 4 måneder”.

§ 2

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1069 af 6. november 2008, som ændret ved § 15 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 130 indsættes:

”§ 130 a. Justitsministeren kan efter forhandling med de færøske myndigheder fastsætte regler om, at bestemmelser om advokater i denne lov finder anvendelse på advokater beskikket af de færøske myndigheder.”

2. Efter § 143, stk. 5, indsættes som stykke 6:

”Stk. 6. Justitsministeren kan efter anmodning fra de færøske myndigheder og efter forhandling med Advokatrådet tillade, at Advokatsamfundet varetager de i denne lov nævnte opgaver på Færøerne.”

§ 3

I lov for Færøerne om retsafgifter, jf. lovbekendtgørelse nr. 217 af 13. maj 1981, som sat i kraft for Færøerne ved lov nr. 794 af 26. november 1986, og som ændret ved lov nr. 365 af 2. juni 1999, foretages følgende ændring:

1. § 12, stk. 1, nr. 5, affattes således:

”5. Værgemål.”

§ 4

I lov nr. 177 af 23. juni 1956 om foranstaltninger i anledning af svangerskab m.v., som sat i kraft ved anordning nr. 228 af 20. juni 1959, og som senest ændret ved anordning nr. 151 af 21. marts 1988, foretages følgende ændringer:

1. § 2, nr. 1, affattes således:

”1) Er kvinden under 18 år og har hun ikke indgået ægteskab, skal der indhentes samtykke fra indehaveren af forældremyndigheden, medmindre afgørende omstændigheder taler derimod.”

2. § 2, nr. 2, affattes således:

”2) Er kvinden på grund af sindssygdom, hæmmet psykisk udvikling, alvorlig svækket helbred eller af andre årsager ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet, kan begæringen om dettes foretagelse fremsættes af en hertil efter indstilling af det sociale udvalg beskikket særlig værge. For beskikkelse af denne værge finder bestemmelsen i værgemålslovens § 50 tilsvarende anvendelse. Hvis kvinden er inddraget under forsorg af en statsanstalt eller en i henhold til § 67 i lov om offentlig forsorg godkendt anstalt, kan begæringen om indgrebets foretagelse endvidere fremsættes af anstaltslederen.”

§ 5

I lov nr. 234 af 3. juni 1967 om sterilisation og kastration, som sat i kraft for Færøerne ved kgl. anordning nr. 73 af 14. marts 1968, foretages følgende ændringer:

1. § 9, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

”Er denne på grund af sindssygdom, hæmmet psykisk udvikling, alvorligt svækket helbred eller af anden grund varigt eller for længere tid ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet, kan begæring fremsættes af en særligt beskikket værge. For beskikkelsen af denne værge finder bestemmelsen i værgemålslovens § 50 tilsvarende anvendelse.”

2. § 9, *stk. 2*, affattes således:

”*Stk. 2.* Er den, på hvem indgrebet skal foretages, en person under 18 år, der ikke har indgået ægteskab, er den pågældende sindssyg eller hæmmet psykisk udviklet, eller findes det i øvrigt på grund af ansøgerens sjælelige tilstand, herunder svag begavelse, betænkeligt, at denne på egen hånd fremsætter begæring, skal begæringen tiltrædes af værgen, eventuelt en dertil beskikket særlig værge. For beskikkelsen af denne værge finder bestemmelsen i værgemålslovens § 50 tilsvarende anvendelse.”

§ 6

I lov nr. 563 af 4. oktober 1919 om lens, stamhuses og fideikommisgodsers overgang til fri ejendom, foretages følgende ændring:

1. I § 4 indsættes som *stk. 4*:

”*Stk. 4.* Justitsministeren kan fastsætte regler om midlernes forvaltning og anbringelse.”

§ 7

I lov nr. 458 af 30. juni 1993 om folketingsvalg på Færøerne, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 ændres ”umyndiggjort” til: ”under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6”.

2. I § 18, *stk. 2*, ændres ”umyndiggørelse, ophævelse af umyndiggørelse” til: ”iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6”.

§ 8

Stk. 1. Loven træder i kraft den [1. januar 2010], jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Lov for Færøerne om rettens pleje § 93, stk. 4, § 119, stk. 2, nr. 1, § 148 a, § 149, stk. 1-6, § 154, stk. 2, § 155, nr. 2, § 156 a, § 158, § 189, stk. 3, § 257, § 260, stk. 2, § 448 b, § 453, 3. pkt., § 456 f, stk. 2, § 456 o, stk. 2, 2. pkt., kapitel 43, § 469, stk. 1, 2. pkt., § 469, stk. 4, 3. pkt., § 470, stk. 3, 3. pkt., § 475 c, stk. 1, 2. pkt., § 535, stk. 1, 1. pkt., § 650, stk. 1, 1. pkt., § 721, stk. 1, nr. 1, § 726, stk. 2, § 730, stk. 1, 2. pkt., § 731, stk. 1, litra e, § 762, stk. 3, § 765, stk. 5, § 777, 1. pkt., § 802, stk. 1, 2. pkt., § 811, stk. 2, § 895, stk. 6, § 925, stk. 1, 1. pkt., § 990, stk. 1, 1. pkt., § 997, stk. 4, § 998, stk. 1, § 1017, stk. 2, § 1017 a, stk. 4, og § 1018 d, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, 7, 46-51, 55, 57, 58, 65-73, 75-78, 81-85, 89 og 96, samt §§ 2-7 træder i kraft efter justitsministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 3. Lov for Færøerne om rettens pleje § 32 b, § 149, stk. 7, § 174, stk. 2 og 3, § 186, stk. 2, 3. pkt., § 186, stk. 3-6, § 191, § 748 a, § 748 b, § 754, stk. 2, 2. pkt., § 844, § 846, § 868, stk. 1, 8. pkt., § 925, stk. 7, § 957, stk. 1, 3. pkt., § 965, stk. 2, og § 972, stk. 2, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, 47, 52-54, 56, 79, 80, 86-88, og 90-93, træder i kraft efter justitsministerens nærmere bestemmelse. Lov for Færøerne om rettens pleje § 32 a, § 351, stk. 7, § 355, stk. 5, § 365, stk. 4 og 5, § 378, stk. 2, § 386 a, § 398, stk. 2, 3. pkt., og § 506 a, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, 59-64, og 74, finder anvendelse på telekommunikation med billede efter justitsministerens nærmere bestemmelse.

§ 9

Stk. 1. De i Danmark indtil den 1. januar 2008 gældende regler om gennemførelsen af en teoretisk efteruddannelse på områder af særlig betydning for advokater som betingelse for at få beskikkelse som advokat finder anvendelse for personer, der inden lovens ikrafttræden i Danmark er påbegyndt eller har gennemført denne efteruddannelse. Disse personer kan således beskikkes som advokat, uanset at de ikke opfylder betingelsen i lov for Færøerne om rettens pleje § 119, stk. 2, nr. 5, herunder om en praktisk prøve i retssagsbehandling som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3. Det er en forudsætning, at efteruddannelsen er afsluttet senest den 31. december 2009, og at eksamen er bestået senest den 31. januar 2011.

Stk. 2. Personer, der har bestået juridisk kandidateksamen før den 1. januar 1997, kan beskikkes som advokat, uanset at de ikke opfylder betingelsen i lov for Færøerne om rettens pleje § 119, stk. 2, nr. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6.

Stk. 3. Lov for Færøerne om rettens pleje § 123, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 17, finder ikke anvendelse for advokater, der inden lovens ikrafttræden er indtrådt i et fællesskab af advokater eller har erhvervet aktier eller anparter i et advokatselskab.

Stk. 4. Lov for Færøerne om rettens pleje § 126, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 22, finder ikke anvendelse for autoriserede advokatfuldmægtige, der i Danmark er tilmeldt den indtil den 1. januar 2008 dér gældende teoretiske efteruddannelse på områder af særlig betydning for advokater som betingelse for at få beskikkelse som advokat. Dette gælder dog kun indtil, fuldmægtigene har gennemført den hidtil gældende efteruddannelses teoretiske kurser.

Stk. 5. En advokat eller en autoriseret fuldmægtig, der inden lovens ikrafttræden er påbegyndt behandlingen af en retssag for Sø- og Handelsretten, kan færdiggøre behandlingen af denne sag uanset bestemmelsen i § 132 i lov for Færøerne om rettens pleje, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 27.

Stk. 6. Klager over vederlag, som en advokat eller et advokatselskab har forlangt for sit arbejde, der er indgivet inden lovens ikrafttræden, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler i kapitel 15 a i lov for Færøerne om rettens pleje.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1. Indledning*
- 2. Ændringer som følge af værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne*
 - 2.1. Indledning*
 - 2.2. De gældende regler for Færøerne om umyndighed og lavværgemål*
 - 2.2.1. Myndighedsloven*
 - 2.2.2. Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje*
 - 2.3. Anordning om ikrafttræden for Færøerne af værgemålsloven*
 - 2.4. Forslagene om konsekvensændringer*
 - 2.5. Ændring af regler om værgemålsager i lov for Færøerne om rettens pleje*
- 3. Ajourføring af regler om advokaters virksomhed*
 - 3.1. Indledning*
 - 3.2. Det pligtmæssige medlemskab af Advokatsamfundet*
 - 3.2.1. Reglerne i lov for Færøerne om rettens pleje*
 - 3.2.2. Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007*
 - 3.2.3. Justitsministeriets overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje*
 - 3.3. Tilsynet med og behandlingen af klager over advokater*
 - 3.3.1. Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje*
 - 3.3.1.1. Tilsynet med advokater*
 - 3.3.1.2. Behandlingen af klager over advokater*
 - 3.3.1.2.1. Salærklager*
 - 3.3.1.2.2. Disciplinærklager*
 - 3.3.2. Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007*
 - 3.3.3. Justitsministeriets overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje*
 - 3.4. Advokaters grund- og efteruddannelse*
 - 3.4.1. Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje*
 - 3.4.2. Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007*
 - 3.4.3. Justitsministeriets overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje*
 - 3.5. Advokaters møderet*
 - 3.5.1. Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje*
 - 3.5.2. Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007*

- 3.5.3. *Justitsministeriets overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje*
- 3.6. *Ejerskabsforholdene i advokatvirksomheder*
 - 3.6.1. *Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje*
 - 3.6.2. *Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007*
 - 3.6.3. *Foreslåede ændringer af den danske retsplejelov i efteråret 2008 (Advokatselskabers navn, sammensætningen af advokatselskabers bestyrelser og direktion mv.).*
 - 3.6.4. *Advokatselskabers navn*
 - 3.6.5. *Overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje*
- 3.7. *Andre regler om advokater i lov for Færøerne om rettens pleje*
 - 3.7.1. *Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje*
 - 3.7.2. *Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007*
 - 3.7.3. *Foreslåede ændringer af den danske retsplejelov i efteråret 2008 (Advokatselskabers navn, sammensætningen af advokatselskabers bestyrelser og direktion mv.).*
 - 3.7.4. *Justitsministeriets overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje*
- 4. *Ændringer som følge af psykiatrilovens ikrafttræden for Færøerne*
- 5. *Ændringer som følge af hæftestrafens afskaffelse*
- 6. *Øvrige ændringer i lov for Færøerne om rettens pleje*
- 7. *Økonomiske konsekvenser for det offentlige*
- 8. *Administrative konsekvenser for det offentlige*
- 9. *Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet*
- 10. *Administrative konsekvenser for borgerne*
- 11. *Miljømæssige konsekvenser*
- 12. *Forholdet til EU-retten*
- 13. *Sammenfattende skema*
- 14. *Hørte myndigheder og organisationer m.v.*

1. Indledning

Formålet med dette lovforslag er at gennemføre en række ændringer af lov for Færøerne om rettens pleje samt visse andre love. Dette omfatter konsekvensændringer som følge af, at værgemålsloven, psykiatriloven og en række ændringer af straffeloven forventes sat i kraft for Færøerne i løbet af 2009 ved tre anordninger. Hertil kommer ændringer, som vil indebære en ajourføring af lovgivningen for Færøerne med hensyn til advokatvirksomhed. Herudover foreslås ændringer som konsekvens af domstolsreformen fra 2006 samt regler om bl.a. digital kommunikation ved domstolene.

Der lægges med lovforslaget bl.a. op til at ændre de processuelle regler om rettens behandling af værgemålssager. Færøernes Landsstyre har anmodet Justitsministeriet om, at værgemålslovgivningen sættes i kraft for Færøerne, og Justitsministeriet har på den baggrund udarbejdet et udkast til anordning om ikrafttræden for Færøerne, som i november 2008 er forelagt hjemmestyret til udtalelse. Værgemålsloven, der erstatter lov om umyndighed og værgemål (myndighedsloven), som gælder for Færøerne, medfører et behov for at foretage en række konsekvensændringer i lov for Færøerne om rettens pleje vedrørende rettens behandling af værgemålssager. Det foreslås derfor med dette lovforslag at foretage disse nødvendige ændringer i lov for Færøerne om rettens pleje.

Herudover foreslås det med lovforslaget at gennemføre de konsekvensændringer i lov for Færøerne om retsafgifter, lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab m.v., lov om sterilisation og kasteration, lov om lens, stamhuse og fideikommissgodsters overgang til fri ejendom og lov om folketingsvalg på Færøerne, som værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne nødvendiggør.

Endvidere foreslås det at gennemføre en ajourføring af reglerne om advokater i lov for Færøerne om rettens pleje, så disse i videst muligt omfang kommer til at svare til reglerne om advokatvirksomhed i den danske retsplejelov.

Disse ændringer skal bl.a. ses i sammenhæng med, at det færøske landsstyre har oplyst over for Justitsministeriet, at de færøske myndigheder agter at overtage sagsområdet ”advokatvirksomhed” i henhold til § 2, stk. 2, i lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Forhandlingerne om tidspunktet for den færøske overtagelse af ”advokatvirksomhed” er endnu ikke afsluttede, men landsstyret har udtrykt ønske om, at lovgivningen for Færøerne om advokatvirksomhed ajourføres før en færøsk overtagelse af sagsområdet. Lovforslaget er på dette punkt en imødekommelse af det færøske ønske.

Landsstyret har desuden rejst spørgsmål om muligheden for, at Det Danske Advokatsamfund også efter en færøsk overtagelse af sagsområdet vil kunne føre tilsyn mv. i forhold til færøske advokater. Med dette lovforslag skabes der hjemmel i den danske retsplejelov til, at justitsministeren efter anmodning fra det færøske landsstyre og efter forhandling med Advokatrådet kan tillade, at Advokatsamfundet varetager de opgaver på Færøerne, der er nævnt i den danske retsplejelov.

Det foreslås endvidere efter færøsk ønske, at der i den danske retsplejelov skabes mulighed for, at justitsministeren efter en færøsk overtagelse af sagsområdet ”advokatvirksomhed” og efter forhandling med de færøske myndigheder kan fastsætte regler om, at

bestemmelser om advokater i denne lov finder anvendelse på advokater beskikket af de færøske myndigheder.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse forventer, at lov om anvendelse af tvang i psykiatrien (psykiatriloven) vil kunne sættes i kraft for Færøerne i løbet af 2009. Som følge heraf foreslås det med dette lovforslag at indsætte visse regler om værneting og frister mv. i forbindelse med administrativt bestemt frihedsberøvelse i kapitel 43 a i lov for Færøerne om retten pleje. Desuden foreslås det med en bestemmelse i lov for Færøerne om rettens pleje at bemyndige justitsministeren til, efter forhandling med velfærdsministeren og sundhedsministeren, at fastsætte regler for Færøerne om meddelelse af tilladelse til udgang til personer, der på grundlag af en strafferetlig afgørelse opholder sig på en psykiatrisk afdeling, en institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller på sikret afdeling.

Samtidig med udarbejdelsen af dette lovforslag har Justitsministeriet forelagt et udkast til anordning om ikrafttræden for Færøerne af forskellige love om ændring af straffeloven for det færøske hjemmestyre. Anordningen vil bl.a. medføre, at hæftestraffen ophæves i straffeloven, og som konsekvens heraf foreslås det i dette lovforslag at ændre de bestemmelser i lov for Færøerne om rettens pleje, der henviser til hæftestraf.

Forelæggelsen af det nævnte udkast til anordning hænger bl.a. sammen med, at det færøske landsstyre har oplyst over for Justitsministeriet, at de færøske myndigheder også agter at overtage sagsområdet ”strafferetten”, jf. § 2, stk. 2, i lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Heller ikke forhandlingerne om tidspunktet for overtagelsen af dette sagsområde er afsluttede, men landsstyret har ligeledes i denne sammenhæng udtrykt ønske om at lovgivningen for Færøerne ajourføres før en færøsk overtagelse af sagsområdet. Dette ønske imødekommes dels med den nævnte anordning, dels med dette lovforslags ændringer vedrørende ophævelsen af hæftestraffen.

Endelig foreslås det at gennemføre visse konsekvensændringer som følge af domstolsreformen samt regler om digital kommunikation, digital forkyndelse, tele- og videokommunikation samt billed- og lydoptagelse af forklaringer i retsmøder.

2. Ændringer som følge af værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne

2.1. Indledning

Justitsministeriet har udarbejdet et udkast til anordning om i krafttræden for Færøerne af værgemålslovgivningen, der i november 2008 er forelagt hjemmestyret til udtalelse.

I forlængelse heraf er formålet med dette lovforslag som nævnt i pkt. 1 bl.a. at ændre de processuelle regler om rettens behandling af værgemålssager. Med lovforslaget foreslås endvidere en række ændringer i lovgivningen som konsekvens af en ikrafttræden for Færøerne af værgemålslovgivningen.

Ved værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne ophæves samtidig de gældende regler for Færøerne om umyndighed og værgemål, jf. lov nr. 277 af 30. juni 1922 med senere ændringer (herefter kaldet myndighedsloven).

Værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne medfører endvidere et behov for en række konsekvensændringer i andre love, som gælder for Færøerne. Derfor vil der samtidig med anordningen om ikrafttræden for Færøerne af værgemålsloven blive sat en del konsekvensændringer i andre love i kraft for Færøerne. Dette vil ligeledes ske ved anordning.

Det er imidlertid ikke alle konsekvensændringerne som følge af værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne, der kan sættes i kraft ved anordning. Visse nødvendige konsekvensændringer kræver således ændringer af lovgivningen, og disse ændringer foreslås gennemført med dette lovforslag. Det drejer sig om ændringer af lov for Færøerne om retsafgifter, lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab m.v., lov om sterilisation og kasteration, lov om lens, stamhuses og fideikommissgodsters overgang til fri ejendom og lov om folketingsvalg på Færøerne.

De foreslåede konsekvensændringer svarer i vidt omfang til de regler, der blev indført i Danmark ved lov nr. 389 af 14. juni 1995. Også de foreslåede konsekvensændringer i lov for Færøerne om retsafgifter, lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab m.v., lov om sterilisation og kasteration, lov om lens, stamhuses og fideikommissgodsters overgang til fri ejendom og lov om folketingsvalg på Færøerne svarer i vidt omfang til de ændringer der blev indført i den tilsvarende danske lovgivning ved lov nr. 389 af 14. juni 1995.

I det følgende redegøres i hovedtræk for de gældende regler om umyndighed og lavværgemål for Færøerne i myndighedsloven og lov for Færøerne om rettens pleje. Der redegøres endvidere for hovedpunkterne i anordningen om ikrafttrædelse for Færøerne af værgemålsloven i det omfang, det er af betydning for dette lovforslag.

2.2. De gældende regler for Færøerne om umyndighed og lavværgemål

2.2.1. Myndighedsloven

Efter reglerne i myndighedsloven omfatter udtrykket ”umyndige” dels de mindreårige, dvs. børn og unge under 18 år, uanset om den pågældende har indgået ægteskab, jf. myndighedslovens § 1, dels personer, der er umyndiggjort i formueretlig henseende og eventuelt tillige i personlig henseende, jf. myndighedslovens § 2. Personer under lavværgemål, jf. myndighedslovens § 54, anses efter myndighedsloven ikke for umyndige.

Umyndighed som følge af mindreårighed eller formueretlig umyndiggørelse medfører, at den pågældende ikke selv kan råde over sin formue eller forpligte sig ved retshandler, jf. myndighedslovens § 34. Råderetten tilkommer i stedet værgen, der retligt og faktisk bestyrer den umyndiges formue og repræsenterer den umyndige i økonomiske forhold, jf. myndighedslovens § 45. Værgens muligheder begrænses dog af, at formuen som hovedregel skal anbringes og bestyres i overformynderiet, jf. § 8 i bekendtgørelse nr. 15 af 18. januar 1982 for Færøerne om værgens beføjelser og pligter (herefter kaldet myndighedsbekendtgørelsen). Værgen er undergivet tilsyn af skifteretten og Rigsombudsmanden, jf. myndighedsbekendtgørelsens § 2. Formueretlig umyndiggørelse skal tinglyses i personbogen, jf. myndighedsbekendtgørelsens § 6, og virkningen af tinglysningen er, at aftaler, der indgås med den umyndiggjorte, er ugyldige, jf. myndighedslovens § 34.

Personlig umyndiggørelse, der kun kan besluttes, hvis der også træffes afgørelse om formueretlig umyndiggørelse, medfører, at værgen overtager omsorgen for den umyndiggjortes person, jf. myndighedslovens § 46. Det er værgen, der træffer beslutning om den pågældendes opholdssted og om den pågældendes beskæftigelse, men rækkevidden af den personlige værges adgang til at træffe beslutninger er i øvrigt ikke fuldt ud fastlagt i loven.

Lavværgemål medfører, at den, der er under værgemål, kun kan råde over sin formue eller forpligte sig ved retshandler i forbindelse med sin lavværgemål, således at disse i fællesskab må træffe beslutninger om formueadministrationen m.v., jf. myndighedslovens § 55. Lavværgemål er ikke undergivet tilsyn af Rigsombudsmanden, og reglerne om anbringelse af umyndiges midler gælder heller ikke. Lavværgemål skal dog ligesom formueretlig umyndiggørelse tinglyses i personbogen og på fast ejendom, og tinglysningen har samme retsvirkninger som for umyndiggjorte.

2.2.2. Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje

Efter reglerne i kapitel 43 i lov for Færøerne om rettens pleje kan anmodning om umyndiggørelse eller lavværgemål fremsættes for retten af den, der ønsker at blive umyndiggjort eller sat under lavværgemål. Endvidere kan den pågældendes ægtefælle, slægtninge i op- eller nedstigende linje, søskende, værge, lavværgemål eller politimesteren fremsætte anmodning om umyndiggørelse.

Hvis den, der søges umyndiggjort, befinder sig i en sådan tilstand, at han ikke forstår betydningen af umyndiggørelsen, kan retten undlade at indkalde til et retsmøde.

Retten afgørelse træffes ved dom. Anke har kun opsættende virkning, når det bestemmes af den ret, hvis afgørelse ankes, eller af den ret, til hvilken anke sker.

Hvis retten finder det sandsynliggjort, at der foreligger en umyndiggørelsesgrund, og det vil være forbundet med væsentlig ulempe at vente med at umyndiggøre den pågældende eller sætte den pågældende under lavværgemål, kan der afsiges en foreløbig kendelse om umyndiggørelse.

Hvis en person, der søges umyndiggjort, ikke selv har antaget en advokat, skal retten beskikke en advokat for den pågældende, medmindre denne giver sit samtykke til umyndiggørelsen eller befinder sig i en sådan tilstand, at han ikke forstår betydningen af umyndiggørelsen. Om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. kapitel 31. Retten bør kun, når der er særlig anledning til det, pålægge en part helt eller delvis at betale sagsomkostninger.

Retten kan bestemme, at den, der søges umyndiggjort eller sat under lavværgemål, ikke må overvære bevisførelsen eller en del af denne, når særlige omstændigheder taler for det. Retten kan endvidere bestemme, at retsmøderne skal foregå for lukkede døre. Retten kan derudover forbyde offentlig gengivelse af forhandlingerne i retten.

Umyndiggørelse og anordning af lavværgemål skal efter anmodning ophæves, når der ikke længere er grund til at opretholde foranstaltningen. Anmodning om ophævelse kan fremsættes af de samme, som kan fremsætte anmodning om umyndiggørelse eller anordning af lavværgemål. Ved rettens behandling af en sag om ophævelse af umyndiggørelse eller lavværgemål gælder de samme regler som ved behandling af anmodning herom.

2.3. Anordning om ikrafttræden for Færøerne af værgemålsloven

Værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne indebærer for mindreårige den ændring, at unge under 18 år, der indgår ægteskab, bliver myndige ved indgåelsen af ægteskab, medmindre Rigsombudsmanden træffer beslutning om, at den unge fortsat skal være under værgemål efter indgåelsen af ægteskabet indtil sit fyldte 18. år, jf. værgemålslovens § 1, stk. 1. Unge under 18 år, der har indgået ægteskab, vil således som hovedregel ikke længere være under værgemål. Bestemmelser, der foreskriver værgens samtykke til dispositioner m.v., må som følge heraf ændres.

For voksne, dvs. personer over 18 år og personer under 18 år, der har indgået ægteskab, indebærer anordningen om ikrafttræden for Færøerne af værgemålsloven, at de nugæl-

dende regler om umyndiggørelse i formueretlig og personlig henseende samt om lavværgemål m.v. erstattes af nye former for værgemål.

Det centrale i værgemålsloven er, at der udpeges en værge til at handle og træffe beslutninger, jf. § 5, og at værgemålet kan begrænses til at angå enten økonomiske eller personlige forhold, herunder bestemte økonomiske anliggender eller aktiver eller bestemte personlige anliggender. Sådanne værgemål fratager ikke den, der kommer under værgemål, muligheden for selv at disponere, og den pågældende er således fortsat myndig. Som følge heraf skal værgemål efter § 5 heller ikke tinglyses. Formuen skal - i det omfang den er omfattet af værgemålet - bestyres og anbringes i en godkendt forvaltningsafdeling. Værgen er under tilsyn af Rigsombudsmanden.

Hvis der er behov for det, kan der efter værgemålslovens § 6 i forbindelse med værgemål efter § 5 træffes beslutning om fratagelse af den retlige handleevne. Den, der er frataget handleevnen, er umyndig og kan ikke selv forpligte sig ved retshandler eller råde over sin formue, og værgen handler således - under tilsyn af Rigsombudsmanden - på den pågældendes vegne i økonomiske anliggender. Formuen skal bestyres og anbringes i overøvrigheden, og værgemålet skal tinglyses i personbogen og på eventuel fast ejendom, som den umyndige ejer. Denne form for værgemål svarer i høj grad til de eksisterende formueretlige umyndiggørelser.

Endvidere indebærer værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne, at de gældende regler i myndighedsloven om lavværgemål erstattes af regler om samværgemål, jf. værgemålslovens § 7. De nye regler svarer i et vist omfang til de gældende, og samværgemål kan således ligesom lavværgemål kun angå formueadministration og varetagelse af andre økonomiske anliggender, men ikke personlige forhold. Som noget nyt kan samværgemål begrænses til at angå bestemte aktiver eller anliggender, og samværgemål medfører ikke fratagelse af handleevnen. Personer, der kommer under samværgemål, er myndige, og samværgemål skal ikke tinglyses som lavværgemål.

Værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne indebærer på den baggrund, at udtrykket ”umyndige” fremover kun omfatter børn og unge under 18 år, der ikke har indgået ægteskab, samt voksne, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6. Unge under 18 år, der har indgået ægteskab, anses som hovedregel ikke for mindreårige, jf. § 1 i værgemålsloven, og er dermed myndige. Personer under værgemål efter lovens § 5 samt personer under samværgemål er ligeledes efter terminologien i værgemålsloven myndige.

Personer, der før værgemålslovens ikrafttræden er formueretligt umyndiggjort, skal efter § 55 i værgemålsloven fremover anses som værende under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6. Personer, der er under lavværgemål,

skal efter lovens ikrafttræden for Færøerne behandles efter værgemålslovens regler om personer under samværgemål.

2.4. Forslagene om konsekvensændringer

Det er i en lang række love af betydning, om en person er myndig, umyndiggjort, mindreårig eller under lavværgemål. Afgrænsningen af begrebet umyndig og myndig i andre love er imidlertid ikke i alle tilfælde identisk med myndighedslovens afgrænsning af disse begreber. Det kan således f.eks. forekomme, at personer under lavværgemål må sidestilles med umyndiggjorte.

De nye former for værgemål og den ny betydning af begreberne umyndig, myndig og mindreårig, som indføres ved værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne, indebærer, at det er nødvendigt at ændre andre bestemmelser i lovgivningen, der anvender disse begreber.

Reglen i værgemålslovens § 1, stk. 1, om unge under 18 år, der har indgået ægteskab, indebærer, at krav om værgens samtykke må udgå i andre lovbestemmelser, idet disse personer, der herefter som hovedregel er myndige, ikke har en værge, der kan meddele samtykke. Hvis der opstår behov for bistand ved varetagelsen af den pågældendes interesser, må dette således normalt ske på den unges eget initiativ, således at denne kan vælge at lade sine forældre, sin ægtefælle eller f.eks. en advokat eller revisor bistå sig, uden at disse optræder som værge eller indehaver af forældremyndigheden. Kommer den unge i en tilstand, som midlertidigt eller varigt afholder ham eller hende fra at varetage sine økonomiske eller personlige interesser, gælder de almindelige regler om iværksættelse af værgemål og beskikkelse af værge m.v. i værgemålsloven.

For voksne, der kommer under værgemål efter værgemålslovens § 6, dvs. fratages den retlige handleevne, må den øvrige lovgivning vurderes under hensyntagen til, at et sådant værgemål i meget høj grad svarer til formueretlig umyndiggørelse efter de gældende regler i myndighedsloven. Udgangspunktet for de foreslåede ændringer af særregler om umyndige, umyndiggjorte m.v. er derfor, at personer under værgemål efter værgemålslovens § 6 i videst muligt omfang stilles på samme måde som personer, der i dag er umyndiggjorte.

Er en voksen under værgemål alene efter værgemålslovens § 5, indebærer værgemålet ikke begrænsninger i den pågældendes mulighed for at indgå aftaler på egen hånd. Værgemål efter værgemålslovens § 5 skal heller ikke tinglyses, og omverdenen vil derfor ikke i almindelighed kunne anses for at være bekendt med værgemålet. Den, der er under værgemål efter værgemålslovens § 5, er derfor for så vidt stillet som andre myndige, men under hensyn til det anvendelsesområde, som denne form for værgemål må antages

at få, vil den, der er under værgemål, formentlig i det fleste tilfælde være så passiv, at denne ikke på egen hånd indgår aftaler. Hvis personer under § 5-værgemål på egen hånd indgår aftaler, kan aftalen eventuelt rammes af reglen i værgemålslovens § 46, hvorefter en aftale ikke er bindende, hvis det må antages, at den er indgået af en person, der manglede evnen til at handle fornuftmæssigt.

Værgemål efter værgemålslovens § 5 kan endvidere være begrænset til alene at omfatte enten økonomiske eller personlige forhold eller bestemte økonomiske eller personlige anliggender.

Denne nye form for værgemål medfører et behov for konsekvensrettelser af bestemmelser i den øvrige lovgivning, som vedrører umyndiggjorte.

I forbindelse med indførelsen af værgemålsloven i Danmark i 1995 blev den øvrige lovgivning konsekvensændret således, at personer under værgemål efter værgemålslovens § 5 også i forhold til den øvrige lovgivning behandles som myndige. Det foreslås, at en tilsvarende konsekvensændring gennemføres i den øvrige lovgivning for Færøerne.

For så vidt angår samværgemål foreslås det, at den øvrige lovgivning for Færøerne konsekvensændres således, at der i stedet for ”lavværgemål” henvises til ”samværgemål”, idet der er stor lighed mellem disse to former for værgemål, bortset fra at der ikke sker fratagelse af handleevnen ved samværgemål, og at samværgemål ikke som hidtil skal tinglyses. Dette svarer også til den ordning, som blev indført i Danmark ved gennemførelsen af værgemålsloven.

De omtalte ændringer gennemføres med dette lovforslags §§ 3-7 om ændring af lov for Færøerne om retsafgifter, lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab mv., lov om sterilisation og kastration, lov om lens, stamhuses og fideikommissgodsers overgang til fri ejendom samt lov om folketingsvalg på Færøerne. Der henvises i øvrigt til lovforslagets bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

2.5. Ændring af regler om værgemålssager i lov for Færøerne om rettens pleje

Forslaget i lovforslagets § 1, nr. 69, om ændring af kapitel 43 i lov for Færøerne om rettens pleje, der nu har titlen ”Sager om umyndiggørelse og lavværgemål”, indebærer, at der indsættes et nyt kapitel i retsplejeloven om behandlingen af værgemålssager. Reglerne vil herefter svare til reglerne i den danske retsplejelov.

Som anført i pkt. 1 er baggrunden for denne del af lovforslaget, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

Værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne indebærer, at kompetencen til at træffe afgørelse om værgemål i væsentligt omfang overføres til Rigsombudsmanden på Færøerne, således at retten fremover kun skal behandle de sager, hvor der er spørgsmål om fratagelse af den retlige handleevne vedrørende økonomiske forhold, jf. værgemålslovens § 6, eller hvor det findes betænkeligt, at sagen afgøres administrativt, jf. værgemålslovens § 13. Retten får tillige til opgave at prøve de afgørelser om værgemål, der træffes af Rigsombudsmanden, i det omfang Rigsombudsmandens afgørelser indbringes for retten, jf. værgemålslovens § 22.

Det er bl.a. som følge af ændringen af kompetencereglerne vedrørende sager om værgemål nødvendigt at give kapitel 43 i lov for Færøerne om rettens pleje en ny affattelse. Dette kapitel indeholder de regler, som er specielle for domstolenes behandling af sager om værgemål. Herudover findes regler for domstolsbehandlingen af værgemålssager i værgemålslovens kapitel 3, i det omfang reglerne er fælles for Rigsombudsmanden og domstolene.

En del af reglerne i det nugældende kapitel 43 i lov for Færøerne om rettens pleje er overført til værgemålsloven. Det gælder f.eks. bestemmelsen i § 466 i lov for Færøerne om rettens pleje, hvorefter umyndiggørelse og lavværgemål efter anmodning skal opheves, når der ikke længere er grund til at opretholde foranstaltningen. Denne bestemmelse afløses af bestemmelserne i værgemålslovens §§ 9 og 10. Endvidere afløses bestemmelsen i § 457 i lov for Færøerne om rettens pleje om, hvem der kan fremsætte anmodning om værgemål, og bestemmelsen i § 460, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje om sagens oplysning af reglerne i værgemålslovens § 16 og § 18. Reglen i § 462 i lov for Færøerne om rettens pleje om foreløbige afgørelser om umyndiggørelse er overført til værgemålslovens § 21.

Forslaget til ændring af reglerne om domstolenes behandling af sager om værgemål i lov for Færøerne om rettens pleje indebærer bl.a., at retten fremover i alle sager skal beskikke en advokat for den, som sagen om værgemål drejer sig om. For rettens sagsbehandling bliver det endvidere af betydning, at den, som sagen angår, under et retsmøde skal have adgang til at udtale sig, medmindre det i det konkrete tilfælde ikke skønnes påkrævet. Reglen herom er dog af systematiske grunde placeret i værgemålsloven, men indebærer en væsentlig ændring, idet de fleste sager om umyndiggørelse i dag bliver behandlet skriftligt.

Bestemmelsen i § 461 i lov for Færøerne om rettens pleje om virkningen af, at den, der har anmodet om umyndiggørelse eller lavværgemål, udebliver, er ikke medtaget i forslaget til et nyt kapitel 43 i lov for Færøerne om rettens pleje, bl.a. fordi vidnetvangsreglerne næppe vil føre til et rimeligt resultat af et fremmøde. Hertil kommer også, at det fremover skal være obligatorisk, at der beskikkes en advokat for den, som værgemålssa-

gen drejer sig om, og at der derfor altid vil være en repræsentant for denne til stede under retsmøder. I lighed med hvad der gælder efter den danske retsplejelov, må retten således efter en konkret vurdering og på grundlag af de almindelige civilprocessuelle regler afgøre, om udeblivelsen skal tillægges den, som sagen angår, bevismæssig skadevirkning, men dette vil næppe ofte blive aktuelt i værgemålssager, hvor oplysningen af sagen påhviler retten.

Om de enkelte bestemmelser i forslaget til ændring af kapitel 43 i lov for Færøerne om rettens pleje henvises i øvrigt til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Udover en ændring af kapitel 43 i lov for Færøerne om rettens pleje, medfører værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne et behov for ændring af § 93, stk. 4, § 119, stk. 2, nr. 1, § 456 f, stk. 2, § 475 c, stk. 1, 2. pkt., § 730, stk. 1, 2. pkt., § 802, stk. 1, 2. pkt. og § 925, stk. 1, 1. pkt., i lov for Færøerne om rettens pleje, jf. herved lovforslagets § 1, nr. 6, 7, 67, 73, 77, 84 og 89.

Om forslaget til ændring af de ovenfor nævnte retsplejelovsbestemmelser, som ikke er placeret i kapitel 43 vedrørende værgemål, henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i dette lovforslag.

3. Ajourføring af regler om advokaters virksomhed

3.1. Indledning

Formålet med denne del af lovforslaget er navnlig at gennemføre en ajourføring af lov for Færøerne om rettens pleje på advokatområdet, så de regler om advokatvirksomhed, som i Danmark blev gennemført ved lov nr. 520 af 6. juni 2007 om ændring af retsplejeloven (Revision af regler om advokaters virksomhed), ligeledes gennemføres på Færøerne. Lovforslaget gennemfører endvidere de justeringer af retsplejelovens regler vedrørende advokater, der i efteråret 2008 er foreslået af justitsministeren ved forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Advokatselskabers navn, sammensætningen af advokatselskabers bestyrelser og direktion m.v.), jf. lovforslag nr. L 61, fremsat af justitsministeren den 13. november 2008. Lovforslaget er endnu ikke vedtaget.

Den foreslåede ajourføring sker navnlig for, at lovgivningen på området er tidssvarende, når de færøske myndigheder måtte overtage sagsområdet "advokatvirksomhed", jf. pkt. 1.

Lovforslaget indeholder følgende hovedpunkter:

- Der indføres en ny advokatuddannelse, således at alle, der vil være advokat, fremover skal op til dels en teoretisk eksamen i regler, der er af særlig betydning

for advokaterhvervet (advokatetiske regler, klientkontoregler, regnskabsforståelse m.v.), dels en praktisk prøve i retssagsbehandling.

- Der bliver en mere liberal tilgang til advokatbranchen ved, at organisationsansatte advokatfuldmægtige fremover lettere vil kunne beskikkes som advokat.
- Advokater og advokatfuldmægtige skal fremover løbende deltage i efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet.
- Fremover kan også andre ansatte end advokater være medejere af advokatselskaber. Der stilles dog en række betingelser: De må tilsammen kun eje under 1/10 af aktierne eller anparterne i selskabet, de skal bestå en prøve i de regler, der er af særlig betydning for advokaterhvervet, og klager over dem kan indbringes for Advokatnævnet, der får tilsvarende beføjelser over for dem, som nævnet har i forhold til advokater.
- Medejere af advokatfirmaer, der ikke er advokater, kan fremover også optages i advokatselskabets bestyrelse og direktion. Det er i denne forbindelse en betingelse, at de forinden har bestået en prøve i de regler, der er af særlig betydning for advokaterhvervet.
- Fremover kan man drive advokatvirksomhed i kommanditaktieselskabsform (partnerselskaber), ligesom man kan anvende en holdingselskabsstruktur.
- Bødemaksimum for de bøder, som Advokatnævnet kan pålægge en advokat eller et advokatselskab forhøjes til 300.000 kr.
- Advokatrådet får nye tilsynsbeføjelser. Advokatrådet kan bestemme, at en advokat skal indkaldes til en kollegial samtale, og rådet kan iværksætte et kollegialt tilsyn.
- Der etableres en udtrykkelig hjemmel til, at Justitsministeriet i overensstemmelse med hidtidig praksis kan offentliggøre de i § 138 og § 139, stk. 1 og 2, nævnte domme og kendelser, hvorved der er sket frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed.
- Beskikkelse som advokat kan efter lovforslagets gennemførelse nægtes på baggrund af betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 50.000 kr. eller derover. Retten til at udøve advokatvirksomhed kan endvidere frakendes ved dom, såfremt den pågældende advokat har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 100.000 kr. eller derover.

Denne del af lovforslaget bygger, i lighed med de tilsvarende ændringer af den danske retsplejelov, som blev gennemført i 2007, navnlig på Advokatudvalgets betænkning nr. 1479/2006 om retsplejelovens regler om advokater (herefter ”betænkningen”).

Det bemærkes, at det ikke er alle dele af de omtalte ændringer af den danske retsplejelov, der er medtaget i dette forslag til ændring af lov for Færøerne om rettens pleje. Det skyldes bl.a., at en enkelt bestemmelse i den danske ændringslov har sammenhæng med Danmarks EU-retlige forpligtelser (retsplejelovens § 135 a). Endvidere er der ikke medtaget de dele af den danske lovændring, som vedrører lempelse af advokaters møderetsmonopol, dvs. advokaters eneret til at repræsentere parter i retten. Dette skyldes, at denne del af den danske lovændring er omfattet af sagsområdet ”retsplejen” og dermed falder uden for sagsområdet ”advokatvirksomhed”. Hertil kommer, at Advokatudvalgets overvejelser om lempelse af den danske retsplejelov med hensyn til bestemmelserne om advokaters møderetsmonopol bl.a. tog udgangspunkt i reglerne i den danske lov nr. 419 af 9. maj 2006 om juridisk rådgivning, som ikke er sat i kraft for Færøerne.

Lovforslaget omfatter endvidere de ændringer, som blev gennemført på området advokatvirksomhed ved lov nr. 936 af 27. december 1991 om ændring af forskellige lovbestemmelser på grundlag af autorisation m.v. (Udstedelse og fratagelse af autorisationer).

3.2. Det pligtmæssige medlemskab af Advokatsamfundet

3.2.1. Reglerne i lov for Færøerne om rettens pleje

Efter § 143 i lov for Færøerne om rettens pleje er alle advokater medlemmer af Det Danske Advokatsamfund. Advokatsamfundets bestyrelse (Advokatrådet) fører tilsyn med advokaterne og deres autoriserede fuldmægtige. Finder rådet, at en advokat ikke har handlet i overensstemmelse med de pligter, stillingen medfører, kan det indklage den pågældende for Advokatnævnet.

3.2.2. Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007

§ 143 i den danske retsplejelov, der svarer til § 143 i lov for Færøerne om rettens pleje, blev ændret ved lov nr. 520 af 6. juni 2007, så det nu fremgår af § 143, stk. 1, at Det Danske Advokatsamfund udgøres af alle danske advokater.

Baggrunden for ændringen af bestemmelsen i den danske retsplejelov var, at den danske regering – bl.a. i lyset af en dom afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol den 11. januar 2006 i sagerne Sørensen vs. Danmark (52562/99) og Rasmussen vs. Danmark (52620/99), hvorved foreningsfriheden ansås for krænket i forhold til Sørensen og Rasmussen, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 11 – havde besluttet at afskaffe de eksklusivlignende ordninger inden for de liberale erhverv. Ju-

stitsministeriet anmodede på den baggrund Advokatudvalget om i sin betænkning at beskrive mulige løsningsmodeller i forbindelse med de spørgsmål, der opstår ved en afskaffelse af det pligtmæssige medlemskab af Advokatsamfundet.

3.2.3. Justitsministeriets overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje

I lovforslag nr. L 163 af 28. februar 2007 tilsluttede Justitsministeriet sig Advokatudvalgets anbefaling om at ændre § 143, stk. 1, i den danske retsplejelov, således at Advokatsamfundet fremover ikke anses for en forening, men en organisation, der udgøres af alle advokater med beskikkelse, som er oprettet ved lov, og som i henhold til lovgivningen er tillagt offentligretlige funktioner. Der henvises herom til pkt. 2.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Sammenfattende indebar lovforslaget, som blev vedtaget ved lov nr. 520 af 6. juni 2007, at Det Danske Advokatsamfund i stedet for at have karakter af en forening nu udgør en institution af offentligretlig karakter, der har til hovedformål at sikre en af statsmagten uafhængig, ensartet og tæt kontrol med overholdelsen af de særlige advokatpligter, herunder særligt overholdelse af de advokatetiske regler, for at sikre borgernes retssikkerhed.

Det foreslås, at der gennemføres en tilsvarende ændring for Færøerne, således at § 143 i lov for Færøerne om rettens pleje ændres, så bestemmelsen kommer til at svare til § 143 i den danske retsplejelov.

3.3. Tilsynet med og behandlingen af klager over advokater

3.3.1. Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje

3.3.1.1. Tilsynet med advokater

De gældende regler i lov for Færøerne om rettens pleje om tilsynet med advokater svarer til reglerne i den danske retsplejelov forud for den lovændring, der blev gennemført ved lov nr. 520 af 6. juni 2007.

Advokatsamfundets bestyrelse, Advokatrådet, fører tilsyn med advokaterne og deres autoriserede fuldmægtige, jf. § 143, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje. Advokatrådet fører tilsyn med advokaters overholdelse af de pligter, som stillingen medfører, dvs. både overholdelse af den almindelige lovgivning, der ikke retter sig specifikt til ad-

vokater, og de særlige forpligtelser, som advokater i kraft af deres hverv er underlagt. Finder rådet, at en advokat ikke har handlet i overensstemmelse med de pligter, stillingen medfører, kan det indklage den pågældende for Advokatnævnet. Dette gælder også for advokatselskaber.

I medfør af § 143, stk. 4, i lov for Færøerne om rettens pleje fastsætter Advokatsamfundet regler om sin organisation og virksomhed i en vedtægt, der skal godkendes af justitsministeren.

Det fremgår endvidere af § 127 i lov for Færøerne om rettens pleje, at Advokatsamfundet udarbejder regler om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler, sikkerhed mod økonomisk ansvar, som kan pådrages under udøvelse af advokatvirksomhed, og meddelelse af alle fornødne regnskabsmæssige og økonomiske oplysninger til Advokatsamfundet samt regler om iværksættelse af de fornødne kontrolforanstaltninger. Reglerne skal godkendes af justitsministeren.

Advokatsamfundet har i henhold til disse bestemmelser udarbejdet en vedtægt for Det danske Advokatsamfund samt en klientkontovedtægt. Klientkontovedtægten stiller en række krav til advokaternes bogføring, revision mv. og giver samtidig Advokatrådet en række muligheder for at føre kontrol med advokaters behandling af betroede midler. Vedtægterne er ved bekendtgørelser godkendt af Justitsministeriet, jf. senest bekendtgørelse nr. 1064 af 26. oktober 2006 om godkendelse af ændringer i vedtægt for Det Danske Advokatsamfund og bekendtgørelse nr. 240 af 2. april 2008 om godkendelse af ændringer i vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler.

Herudover har Advokatrådet udarbejdet et sæt advokatetiske regler, der udtrykker den danske advokatstands opfattelse af de krav, som må stilles til advokaters professionelle standarder og etik under udøvelse af advokatvirksomhed. Reglerne skal tjene som vejledning for advokaterne, deres klienter og offentligheden med hensyn til de pligter af advokatetisk art, der påhviler advokater som led i udøvelsen af advokatvirksomhed. Reglernes formål er tillige at udgøre et bidrag til Advokatnævnets fastlæggelse af standarden for god advokatskik, jf. herved § 126 i lov for Færøerne om rettens pleje.

3.3.1.2. Behandlingen af klager over advokater

3.3.1.2.1. Salærklager

En advokat kan principielt frit beregne sit vederlag, men må ikke kræve højere vederlag for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt, jf. § 126, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje.

Ifølge de advokatetiske regler skal en advokat i forbindelse med, at aftalen om ydelse af bistand indgås, efter anmodning give sin klient oplysninger om de vigtigste elementer i den påregnede bistand og om størrelsen af det vederlag, advokaten agter at beregne sig. Hvor det ikke er muligt at oplyse et fast vederlag, skal advokaten enten angive den måde, hvorpå vederlaget vil blive beregnet, eller give et begrundet overslag. Advokaten skal endvidere oplyse om de forventede udlæg, herunder afgifter til det offentlige. Har advokaten givet et overslag, skal klienten så tidligt som muligt orienteres, hvis det samlede vederlag forventes at overstige det beløb, der er angivet i overslaget. Er klienten forbruger, skal advokaten af egen drift give klienten ovennævnte oplysninger.

Når advokatens arbejde er afsluttet, skal der ske afregning uden unødigt ophold, og opgørelsen bør indeholde en beskrivelse af de forhold, som der kræves vederlag for. En advokat må ikke indgå salæraftaler om, at vederlaget udgør en andel af det udbytte, der måtte opnås ved gennemførelsen af en sag.

Ifølge § 146 i lov for Færøerne om rettens pleje kan klager over vederlag, som en advokat eller et advokatselskab har forlangt for sit arbejde, af den, som har retlig interesse heri, indbringes for bestyrelsen i den advokatkreds, hvor advokaten eller advokatselskabet har sit kontor.

Det fremgår af § 145, stk.1, i lov for Færøerne om rettens pleje, at ved behandlingen af sager, hvor kredsbestyrelserne skal bistå Advokatnævnet, og sager efter § 146 om klager over vederlag tiltrædes bestyrelserne hver af et medlem, der ikke er advokat.

Justitsministeriet har ved bekendtgørelse nr. 284 af 22. juni 1983 fastsat nærmere regler om advokatkredsens bestyrelses behandling af klager over advokaters vederlag og om bistand til Advokatnævnet. Bekendtgørelsen er ved bekendtgørelse nr. 445 af 8. juli 1988 sat i kraft for Færøerne.

Efter ændringen af den danske retsplejelov, der blev gennemført ved lov nr. 520 af 6. juni 2007, behandler kredsbestyrelserne ikke længere salærklager, hvorfor den danske bekendtgørelse er ophævet og erstattet af bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008 om Advokatnævnets og kredsbestyrelsernes virksomhed ved behandlingen af klager over advokater.

Det fremgår i øvrigt af bekendtgørelse nr. 284 af 22. juni 1983, som sat i for Færøerne ved bekendtgørelse nr. 445 af 8. juli 1988, at kredsbestyrelsens formand kan afvise en klage, hvis formanden finder, at klagen på forhånd må skønnes åbenbart grundløs, at den ikke henhører under kredsbestyrelsens kompetence, eller at klageren ikke har retlig interesse i det forhold, klagen vedrører.

Hvis der opnås et forlig mellem parterne, afsluttes sagen. Kredsbestyrelsen kan henvise en salærklage til Advokatnævnets afgørelse, hvis sagens afgørelse forudsætter, at et principielt disciplinærspørgsmål er afgjort, eller hvis sagen er af væsentlig, principiel karakter.

Kredsbestyrelsen kan godkende vederlagets størrelse eller bestemme, at dette skal nedsættes eller bortfalde, jf. § 146 i lov for Færøerne om rettens pleje.

Kredsbestyrelsens afgørelse kan indbringes for Advokatnævnet af hver af parterne samt af Advokatrådet, jf. § 147 i lov for Færøerne om rettens pleje. Klager skal være indgivet til nævnet inden 4 uger efter, at kredsbestyrelsens afgørelse er meddelt parterne. Nævnet kan dog behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet.

Det fremgår af § 144, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje, at nævnet består af en formand og 2 næstformænd, der alle skal være dommere, samt af 15 andre medlemmer. Formanden og næstformændene udpeges af Højesterets præsident. Af de øvrige medlemmer udpeges 6, der ikke må være advokater, af justitsministeren, mens 9 vælges af Advokatsamfundet blandt advokater, der ikke er medlemmer af Advokatrådet. Medlemmerne og stedfortrædere herfor udpeges for 4 år ad gangen. Ved nævnets behandling af en sag skal deltage et eller flere medlemmer af formandskabet, et eller flere af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren, og et antal advokater, der svarer til antallet af deltagende medlemmer af formandskabet og øvrige medlemmer. Advokatnævnet bistås ved sagernes forberedelse af advokatkredsens bestyrelser.

Advokatnævnet kan godkende vederlagets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde, jf. § 147, stk. 3, i lov for Færøerne om rettens pleje. Hvis en salærklage er blevet forhåndsafvist af kredsbestyrelsen, kan afvisningen påklages til nævnet. Vedkommende formand kan stadfæste afgørelsen eller beslutte, at salærklagen skal realitetsbehandles af kredsbestyrelsen eller af nævnet.

Justitsministeriet har i bekendtgørelse nr. 283 af 22. juni 1983 fastsat nærmere regler om Advokatnævnets virksomhed. Bekendtgørelse nr. 283 er ved bekendtgørelse nr. 445 af 8. juli 1988 sat i kraft for Færøerne.

Bekendtgørelse nr. 283 af 22. juni 1983 er i Danmark ophævet og erstattet af bekendtgørelse nr. 188 af 21. marts 2002 om Advokatnævnets virksomhed, der ikke er sat i kraft for Færøerne. Bekendtgørelse nr. 188 af 21. marts 2002 blev i forbindelse med revisionen af reglerne om advokaters virksomhed i 2007-2008 ophævet og erstattet af bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008 om Advokatnævnets og kredsbestyrelsernes virksomhed ved behandlingen af klager over advokater.

Advokatnævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 147, stk. 3, i lov for Færøerne om rettens pleje.

Mens sagen behandles af kredsbestyrelsen eller Advokatnævnet, kan parterne ikke anlægge sag ved domstolene om de spørgsmål, som klagen angår, jf. § 147 a i lov for Færøerne om rettens pleje. Når fristen for indbringelse af kredsbestyrelsens afgørelse til Advokatnævnet er udløbet, uden at afgørelsen er indbragt for Advokatnævnet, eller Advokatnævnet har truffet afgørelse, kan hver af parterne indbringe sagen for domstolene.

3.3.1.2.2. Disciplinærklager

Det fremgår af § 147 b i lov for Færøerne om rettens pleje, at klager over, at en advokat eller et advokatselskab har tilsidesat pligter, der følger af loven eller af forskrifter fastsat i medfør af loven, kan indbringes for Advokatnævnet. Klager skal indgives inden 3 måneder efter, at klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Nævnet kan dog behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet.

Advokatnævnets sekretariat forestår sagens forberedelse, indhenter de nødvendige oplysninger til sagens behandling og foretager partshøring. Hvis en klager ikke besvarer sekretariatets henvendelser, henlægges klagen uden yderligere behandling, og dette meddeles parterne. Hvis advokaten ikke svarer, behandles klagen på det foreliggende grundlag, således at det alene er klagerens forklaringer og oplysninger, der lægges til grund.

Når forberedelsen er afsluttet, sender sekretariatet sagen til den lokale kredsbestyrelse. Kredsbestyrelsen udarbejder herefter en indstilling til Advokatnævnet. Herefter fremsender sekretariatet sagen til Advokatnævnets medlemmer, og sagen sættes på dagsor-

denen for førstkommende nævnsmøde. Nævnets medlemmer skal dog have mindst en måned til at overveje sagen.

De fleste sager behandles i en nævnsafdeling. Det er kun sager af principiel karakter og sager om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed, som skal behandles med deltagelse af mindst 10 medlemmer.

Vedkommende formand kan afvise en disciplinærklage fra en person, som ikke har retlig interesse i det forhold, klagen angår. Endvidere kan vedkommende formand afvise en klage, der på forhånd må skønnes åbenbart grundløs, samt en klage, der efter dens beskaffenhed ikke kan påkendes af nævnet.

Finder Advokatnævnet, at en advokat eller et advokatselskab har tilsidesat pligter, der følger af retsplejeloven eller forskrifter fastsat i medfør af loven, kan det tildele advokaten eller advokatselskabet en advarsel eller irettesættelse eller pålægge vedkommende eller selskabet en bøde på indtil 200.000 kr., jf. § 147 c, stk. 1 i lov for Færøerne om rettens pleje. Advokatnævnet kan endvidere under anvendelse af tvangsbøder pålægge en advokat eller et advokatselskab at opfylde en forpligtelse som nævnt i stk. 1, jf. § 147 c, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje. Desuden kan nævnet, hvis det skønnes fornødent, fratage advokaten en sag og lade en anden advokat, der er godkendt af klienten, færdiggøre den.

Ifølge § 147 c, stk. 3, lov for Færøerne om rettens pleje kan Advokatnævnet, hvis en advokat har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde, frakende advokaten retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at udøve advokatvirksomhed. Frakendelsen kan ske i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre.

Advokatnævnet sender ifølge § 147 c, stk. 5, i lov for Færøerne om rettens pleje meddelelse om en afgørelse til klageren, advokaten, advokatselskabet, Advokatrådet og Justitsministeriet. Nævnet kan offentliggøre afgørelsen. Offentliggørelse sker, når Advokatnævnet finder, at kendskab til kendelsen vil have en åbenbar betydning for valg af advokat, og hvis advokatens adfærd samtidig indikerer risiko for gentagelse. Offentliggørelse afhænger altid af en konkret vurdering. En frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed skal dog altid offentliggøres med angivelse af advokatens navn, adresse og frakendelsens varighed. Der henvises til § 20 i bekendtgørelse nr. 283 af 2. juni

1983 om advokatnævnets virksomhed, som sat i kraft for Færøerne ved bekendtgørelse nr. 445 af 8. juli 1988.

Advokatnævnets afgørelser, der ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, skal indeholde oplysning om adgangen til domstolsprøvelse og fristen herfor, jf. § 147 c, stk. 4, i lov for Færøerne om rettens pleje.

Ifølge § 147 d i lov for Færøerne om rettens pleje kan Advokatnævnets afgørelse efter § 147 c, stk. 1 og 2, indbringes for landsretten af advokaten eller advokatselskabet. Landsretten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen. Indbringelse skal ske inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Sagsanlæg har opsættende virkning for så vidt angår afgørelser, der er truffet i medfør af § 147 c, stk. 1. Afgørelsen indbringes ved, at advokaten eller advokatselskabet anlægger sag mod Advokatnævnet i den borgerlige retsplejes former. Sagen anlægges ved den ret, i hvis kreds advokaten eller advokatselskabet har kontor.

En advokat kan i medfør af § 147 e i lov for Færøerne om rettens pleje forlange en afgørelse efter § 147 c, stk. 3, (om frakendelse af retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at udøve advokatvirksomhed) indbragt for landsretten. Landsretten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen. Anmodning om sagsanlæg skal fremsættes over for Justitsministeriet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Justitsministeriet anlægger herefter sag mod advokaten i den borgerlige retsplejes former. Anmodning om sagsanlæg har opsættende virkning, men landsretten kan, hvis Advokatnævnet har frakendt advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed, ved kendelse udelukke den pågældende fra at udøve sådan virksomhed, indtil sagen er endeligt afgjort. Det kan ved dommen bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

Ifølge § 147 f i lov for Færøerne om rettens pleje kan Advokatnævnet til enhver tid ophæve en frakendelse efter § 147 c, stk. 3. Er frakendelsen sket indtil videre, og afslår Advokatnævnet en ansøgning om ophævelse af frakendelsen, kan den pågældende forlange spørgsmålet indbragt for landsretten, hvis der er forløbet 5 år efter frakendelsen. Sagen anlægges af Justitsministeriet i den borgerlige retsplejes former. Godkender landsretten Advokatnævnets afgørelse, kan spørgsmålet først på ny indbringes for retten efter 2 års forløb.

3.3.2. Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007

Ved lov nr. 520 af 6. juni 2007 om ændring af retsplejeloven er der i Danmark gennemført en række ændringer af reglerne om tilsyns- og disciplinærsystemet vedrørende advokater.

Med det lovforslag, som lå til grund for lovændringen, tiltrådte Justitsministeriet Advokatudvalgets forslag om, at der etableres mulighed for, at Advokatrådet kan beslutte at indkalde en advokat til en kollegial samtale, hvis der er grund til at antage, at advokaten groft eller gentagne gange tilsidesætter advokatpligterne, f.eks. ved langsommelig sagsbehandling, systematiske brud på salærfastsættelsesreglerne, samarbejdsaftaler, der bringer advokatens fuldstændige uafhængighed i fare, m.v.

Også de personer, der i medfør af det danske lovforslags § 1, nr. 10 (§ 124 c, stk. 1, nr. 2, som affattet ved § 1, nr. 20, i dette lovforslag), og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, skulle kunne indkaldes til en kollegial samtale.

Justitsministeriet tilsluttede sig endvidere udvalgets forslag om, at der etableres mulighed for, at der i sager, hvor en advokat er under mistanke for at have begået overtrædelser, der kan føre til frakendelse af advokatbeskikkelsen, kan udmeldes et kollegialt tilsyn med advokaten.

Tilsyn skal også kunne udmeldes for de personer, der er nævnt i det danske lovforslags § 1, nr. 20 (§ 124 c, stk. 1, nr. 2, som affattet ved § 1, nr. 20, i dette lovforslag), og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab.

Herudover tilsluttede Justitsministeriet sig udvalgets forslag om ændring af Advokatnævnets sammensætning, så det fremover skulle bestå af lige mange repræsentanter for offentligheden og for advokaterne. Antallet af offentlighedsrepræsentanter burde ændres fra 6 til 9.

Justitsministeriet tilsluttede sig endvidere udvalgets forslag om ændring af reglerne om behandling af klager over advokater, så der fastsættes ensartede regler for behandlingen af salær- og adfærdsklager. Alle klager skulle således fremover behandles af Advokatnævnet som første og eneste instans, og klagefristen for begge typer af sager fastsættes til 1 år. Sådanne ensartede regler ville efter ministeriets opfattelse gøre klagesystemet mere overskueligt for både klager og indklagede.

Herudover kunne Justitsministeriet tilslutte sig udvalgets forslag om ændringer i reglerne om Advokatnævnets behandling af klagesagerne, så sanktionsformen advarsel fjernes, og maksimum for bøder hævedes fra 200.000 kr. til 300.000 kr. Endvidere var ministeriet enig med Advokatudvalget i, at der var grundlag for at fjerne adgangen for Advokatnævnets formand og næstformænd til at afgøre sager. Alle sager skulle således fremover forelægges for Advokatnævnet.

Justitsministeriet kunne endvidere tilslutte sig Advokatudvalgets forslag om, at der i de frakendelsessager, hvor der har været beskikket en forsvarer for advokaten, åbnes mulighed for, at Advokatnævnet i forbindelse med en frakendelse kan fastsætte, at advokaten skal betale alle eller nogle af omkostningerne til den beskikkede forsvarer. Tilsvarende gjaldt for de personer, der var nævnt i det danske lovforslags § 1, nr. 10 (§ 124 c, stk. 1, nr. 2, som affattet ved § 1, nr. 20, i dette lovforslag), og som ejer aktier eller andele i et advokatselskab.

Om Advokatudvalgets og Justitsministeriets nærmere overvejelser henvises i det hele til pkt. 3.2 og 3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 163 af 28. februar 2007.

3.3.3. Justitsministeriets overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje

Med henblik på en ajourføring af lov for Færøerne om rettens pleje foreslås det, at der i lov for Færøerne om rettens pleje gennemføres de samme ændringer med hensyn til reglerne om tilsynet med og behandlingen af klager over advokater, som er gennemført i den danske retsplejelov i 2007, jf. pkt. 3.3.2 ovenfor og lovforslagets § 1, nr. 37-45.

Som nævnt ovenfor er der på nogle områder tale om, at en del af reguleringen er gennemført ved bekendtgørelser, og der må ved en gennemførelse af den foreslåede ajourføring af reglerne i lov for Færøerne om rettens pleje tages stilling til, i hvilket omfang det er nødvendigt at ændre disse regelsæt.

3.4. Advokaters grund- og efteruddannelse

3.4.1. Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje

De gældende regler i lov for Færøerne om rettens pleje om beskikkelse som advokat svarer i vidt omfang til reglerne i den danske retsplejelov forud for lovændringen i 2007.

Advokater beskikkes af justitsministeren, jf. § 119, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje. Enhver, der opfylder betingelserne i lov for Færøerne om rettens pleje, har krav på at få beskikkelse som advokat.

Beskikkelse kan dog nægtes den, der er dømt for strafbart forhold, hvis forholdet begrundes en nærliggende fare for misbrug af adgangen til at udøve advokatvirksomhed eller gør den pågældende uegnet til den agtelse og tillid, der må kræves til udøvelse af advokatvirksomhed, jf. § 121, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje. Beskikkelse kan endvidere nægtes den, der i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde, jf. § 121, stk. 2.

Efter § 119, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje har enhver ret til at få beskikkelse som advokat, såfremt den pågældende er (1) myndig og ikke er under lavværgemål, (2) ikke har anmeldt betalingsstandsning og ikke er under konkurs, (3) har bestået juridisk kandidateksamen og (4) i mindst 3 år har været i praktisk juridisk virksomhed.

Den i stk. 2, nr. 4, nævnte virksomhed består i medfør af § 119, stk. 3, i lov for Færøerne om rettens pleje i deltagelse i almindelig advokatvirksomhed, herunder behandling af retssager, som autoriseret fuldmægtig hos en advokat, der udøver advokatvirksomhed, eller i arbejde i en juridisk stilling ved domstolene, anklagemyndigheden eller politiet, hvori behandling af retssager indgår som en væsentlig del.

Efter § 119, stk. 4, i lov for Færøerne om rettens pleje, kan justitsministeren træffe afgørelse eller fastsætte regler om, at virksomhed i andre juridiske stillinger end dem, der er nævnt i stk. 3, helt eller delvis kan medregnes i den tid, der er nævnt i stk. 2, nr. 4, dog med højst 2 år.

Ved afgørelsen af, om en bestemt virksomhed – ud over de i stk. 3 nævnte – kan medregnes i den tid, der er nævnt i stk. 2, nr. 4, lægges der vægt på, om den pågældende stil-

ling indebærer, at dens indehaver får erfaringer og kundskaber af en sådan art, at de vil kunne være til gavn også i en senere virksomhed som advokat.

Justitsministeren kan endvidere i medfør af bestemmelsen i § 119, stk. 5, i lov for Færøerne om rettens pleje i særlige tilfælde meddele advokatbeskikkelse til personer, som har udøvet en praktisk juridisk virksomhed, der fuldt ud kan ligestilles med den, der er nævnt i stk. 3.

Efter § 119, stk. 6, i lov for Færøerne om rettens pleje kan justitsministeren fastsætte regler om, at gennemførelsen af en teoretisk efteruddannelse på områder af særlig betydning for advokater er en betingelse for at få beskikkelse som advokat. Advokatsamfundet forestår uddannelsen. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsens indhold, dens tilrettelæggelse og om betaling herfor. Justitsministeren kan i særlige tilfælde fritage for kravet om efteruddannelse. Bemyndigelsesbestemmelsen er ikke udnyttet.

Den danske retsplejelov indeholdt før lovændringen i 2007 en hjemmelsbestemmelse svarende til den nævnte § 119, stk. 6. Med hjemmel heri har Justitsministeriet udstedt bekendtgørelse nr. 1129 af 13. december 1996 om obligatorisk efteruddannelse som betingelse for at få beskikkelse som advokat, der efterfølgende er ændret ved bekendtgørelse nr. 509 af 31. maj 2001, hvorefter det – ud over de i den danske retsplejelovs § 119, stk. 2, opregnede betingelser – er et krav for at få beskikkelse som advokat, at ansøger har bestået en eksamen efter at have været tilmeldt teoretiske efteruddannelseskurser på områder af særlig betydning for advokater. Bekendtgørelsen er ikke sat i kraft for Færøerne og blev i forbindelse med revisionen i 2007-2008 af de danske regler om advokaters virksomhed ophævet og erstattet af bekendtgørelse nr. 1473 af 12. december 2007 om obligatorisk grunduddannelse som betingelse for at få beskikkelse som advokat.

Endvidere fastsatte den indtil den 1. januar 2008 gældende danske retsplejelovs § 126, stk. 3, at en advokat skal medvirke til, at en fuldmægtig, der er autoriseret hos advokaten, kan deltage i den teoretiske efteruddannelse, som er fastsat i medfør af § 119, stk. 6. Advokaten skal endvidere afholde udgifterne til denne uddannelse.

Lov for Færøerne om rettens pleje indeholder – ligesom den danske retsplejelov forud for lovændringen i 2007 - ikke bestemmelser om, at advokater skal efteruddanne sig. Det følger imidlertid af de advokatetiske regler, at en advokat skal varetage klientens interesser grundigt, samvittighedsfuldt og med fornøden hurtighed. Endvidere følger det, at en advokat ikke må påtage sig en opgave, til hvis udførelse advokaten savner for-

nøden kompetence. Disse bestemmelser forudsætter, at advokaten løbende holder sig opdateret inden for sit arbejdsfelt.

Ifølge § 123 i lov for Færøerne om rettens pleje må enkeltmandsvirksomhed som advokat kun udøves af en advokat, der i mindst et år enten har været i virksomhed som autoriseret fuldmægtig hos en advokat eller som advokat har været ansat hos eller virket i fællesskab med en anden advokat. To eller flere advokater må ikke udøve advokatvirksomhed i fællesskab, hvis ingen af dem opfylder disse betingelser. Justitsministeren kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra disse bestemmelser. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at enhver advokat, der begynder at virke som advokat på egen hånd, har opnået en vis praktisk erfaring med hensyn til udøvelsen af advokatvirksomhed, herunder kendskab til klientkontoreglerne.

Ifølge § 135, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje kan enhver advokat have en eller to autoriserede fuldmægtige, der skal have juridisk kandidateksamen. Efter § 135, stk. 2, meddeles autorisationen af dommeren i den byretskreds, hvor vedkommende advokat har kontor. Bestemmelsen i § 121 gælder tilsvarende.

3.4.2. Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007

Ved den i pkt. 3.3.2 ovenfor beskrevne ændring i 2007 af reglerne om advokater i den danske retsplejelov blev der også gennemført en række ændringer af reglerne om advokaters grund- og efteruddannelse. Ændringerne byggede på Advokatudvalgets overvejelser i betænkning nr. 1479/2006 om retsplejelovens regler om advokater, som – på dette punkt - tager afsæt i en række forslag, som er fremsat af Advokatrådet i rådets betænkning fra juli 2005 om advokaters tilsyns- og disciplinærsystem.

Om Advokatudvalgets nærmere overvejelser henvises i det hele til pkt. 4.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 163 af 28. februar 2007, hvoraf tillige fremgår, at Justitsministeriet kunne tilslutte sig Advokatudvalgets forslag om ændring af reglerne om advokaters grunduddannelse og efteruddannelse. Justitsministeriet fandt ligesom udvalget, at det fortsat burde være et krav for at opnå beskikkelse som advokat, at ansøgeren har opnået en juridisk bachelor- og kandidatgrad.

Justitsministeriet var endvidere enig i, at en ansættelse som autoriseret advokatfuldmægtig i en virksomhed eller i en organisation skulle ligestilles med en ansættelse som autoriseret advokatfuldmægtig hos en advokat, som udøver advokatvirksomhed. Justitsministeriet foreslog derfor den danske retsplejelovs § 119, stk. 4, ændret, således at toårsgrænsen for medregning af andre ansættelser end de i § 119, stk. 3, nævnte ophævedes.

Herved blev der åbnet mulighed for, at anden beskæftigelse end den i § 119, stk. 3, nævnte efter en konkret bedømmelse af stillingens indhold og relevans for advokatgeringen kunne medregnes fuldt ud. I den forbindelse blev den dagældende bestemmelse i den danske retsplejelovs § 119, stk. 5, ophævet, idet de ansættelser, der før blev omfattet af § 119, stk. 5, fremover kunne omfattes af § 119, stk. 4.

Herudover fandt Justitsministeriet, at kravet i den danske retsplejelovs § 119, stk. 3, om, at en advokatfuldmægtig skulle have deltaget i behandling af retssager, burde lempes, så der i bestemmelsen alene stilledes krav om, at advokatfuldmægtigen skal have opnået kendskab til behandling af retssager.

Justitsministeriet tilsluttede sig endvidere udvalgets forslag om, at advokateksamen burde omlægges, så den fremover bestod dels af en teoretisk prøve i advokatret, advokatfærdigheder og drift af advokatvirksomhed, og dels af en praktisk prøve. Den praktiske prøve skal bestå i førelse af en sag for byretten, landsretten eller Sø- og Handelsretten. Hvis det ikke er muligt for ansøgeren at finde en egnet sag, der kan udgøre den praktiske prøve, kan ansøgeren i stedet møde i en fiktiv retssag.

Endvidere tilsluttede Justitsministeriet sig udvalgets forslag om, at der stilles krav om, at alle advokater og advokatfuldmægtige løbende skal deltage i efteruddannelse af betydning for advokater, og at undladelse heraf vil kunne udgøre en overtrædelse af god advokatskik.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 163 af 28. februar 2007.

3.4.3. Justitsministeriets overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje

Med henblik på en ajourføring af lov for Færøerne om rettens pleje foreslås det, at der i lov for Færøerne om rettens pleje gennemføres de samme ændringer med hensyn til reglerne om advokaters grund- og efteruddannelse, som er gennemført i den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007, jf. pkt. 3.4.2.

Der henvises herved til den foreslåede ændring af § 119 i lov for Færøerne om rettens pleje (lovforslagets § 1, nr. 7-14) om betingelserne for at opnå færøsk advokatbeskikkelse, den foreslåede ændring af § 123 (lovforslagets § 1 nr. 17) om betingelserne for udøvelse af advokatvirksomhed, § 126 (lovforslagets § 1, nr. 21) om advokaters pligt til at medvirke til, at autoriserede fuldmægtige deltager i advokatuddannelsen m.v., samt den

foreslåede bestemmelse i § 126, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 22), om krav om løbende deltagelse i efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet.

Endvidere foreslås det, at det i lov for Færøerne om rettens pleje præciseres, at det er en betingelse for at opnå advokatbeskikkelse (§ 119, stk. 2, nr. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 8) og autorisation som advokatfuldmægtig (§ 135, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 28), at den pågældende har bestået dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen.

3.5. Møderet for landsret

3.5.1. Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje

Det fremgår af § 132 i lov for Færøerne om rettens pleje, at enhver advokat har møderet for byret og for Sø- og Handelsretten i sager, der i medfør af §§ 224-226 ville høre under byret, samt for Den Særlige Klageret.

Efter § 133 i lov for Færøerne om rettens pleje har en advokat møderet for landsret og i alle sager for Sø- og Handelsretten, når advokaten har bestået en prøve i procedure. Prøven kan aflægges af såvel advokater, som autoriserede advokatfuldmægtige, der opfylder betingelserne i § 136, stk. 4, i lov for Færøerne om rettens pleje. Man kan højst indstille sig til prøven 2 gange.

Prøven består i, at den pågældende udfører to retssager, der slutter med mundtlig domsforhandling. En sag kan kun danne grundlag for prøven, hvis vedkommende ret finder den egnet hertil. Prøven er bestået, når de retter, hvor sagerne er udført, finder udførelsen tilfredsstillende. Vedkommende ret kan dog ud fra den første sags karakter og udførelsen heraf erklære prøven for bestået alene på grundlag af denne sag. Den anden sag skal efter den færøske retsplejelovs regler udføres senest 3 år efter udførelsen af den første sag, medmindre den ret, hvor den anden sag udføres, meddeler undtagelse herfra.

Den tilsvarende frist i medfør af den danske retsplejelovs § 133, stk. 5, for udførelsen af den anden landsretsprøve blev ved lov nr. 229 af 21. april 1999 hævet fra 3 til 5 år.

På Færøerne kan prøven – ud over for landsretten og Sø- og Handelsretten - aflægges for retten på Færøerne. Rigsombudsmanden og landfogden (politimesteren) deltager i så fald i bedømmelsen af, om udførelsen af sagerne findes tilfredsstillende.

3.5.2. Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007

Lovændringen i 2007 indebar også en ændring af de danske regler om møderet for landsretten ændret. Ændringerne byggede på Advokatudvalgets overvejelser i betænkning nr. 1479/2006 om retsplejelovens regler om advokater. Om Advokatudvalgets og Justitsministeriets overvejelser i den sammenhæng henvises til pkt. 5.2 og 5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 163 af 28. februar 2007.

3.5.3. Justitsministeriets overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje

Justitsministeriet foreslår, at der med henblik på den forudsatte ajourføring af lov for Færøerne om rettens pleje gennemføres de samme ændringer med hensyn til reglerne om landsretsprøven, som er gennemført i den danske retsplejelov i 2007, jf. pkt. 3.5.2. Der henvises herved til de foreslåede ændringer af § 132 i lov for Færøerne om rettens pleje om advokaters møderet for byret, for Sø- og Handelsretten i visse sager og for Den Særlige Klageret samt § 133, stk. 3-5 og stk. 7, om landsretsprøven, jf. lovforslagets § 1, nr. 26 og 27.

Ændringen af § 132 i lov for Færøerne om rettens pleje indebærer, at advokater har møderet i henhold til lov for Færøerne om rettens pleje i samme omfang som efter den danske retsplejelov. Det bemærkes i den forbindelse, at de samme hensyn, der taler for at begrænse danske advokaters almindelige møderet i forhold til sager ved Sø- og Handelsretten, gør sig tilsvarende gældende med hensyn til færøske advokaters møderet. Der henvises herved til Advokatudvalgets ovenfor i pkt. 5.2.1 nævnte overvejelser.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 133, stk. 4, i lov for Færøerne om rettens pleje vil den ene af de to retssager, der udgør landsretsprøven, fremover kunne være en byretssag. I så fald skal dette være en sag med kollegial behandling efter den danske retsplejelov, eller en sag, hvor der medvirker sagkyndige dommere. Den anden retssag skal således aflægges for en af landsretterne eller for Sø- og Handelsretten.

Begge retssager vil imidlertid fortsat i medfør af § 133, stk. 7, i lov for Færøerne om rettens pleje kunne aflægges for retten på Færøerne. Det er herved ikke en betingelse, at der er tale om en sag med kollegial behandling, eller en sag hvor der medvirker sagkyndige dommere. Det skyldes, at der efter de færøske regler ikke medvirker lægdommere m.v. i samme omfang, som der gør i Danmark efter ændringen af instansordningen ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 (domstolsreformen).

Herudover medfører den foreslåede bestemmelse i § 133, stk. 5, at den gældende frist på 3 år fra udførelse af landsretsprøvens første sag til udførelsen af den anden sag hæves fra 3 til 5 år.

Det bemærkes, at retsplejelovens regler om færøske advokaters møderet for domstolene indgår i sagsområdet ”retsplejen” og derfor ikke er omfattet af sagsområdet ”advokatvirksomhed”. Dette har betydning i forbindelse med de færøske myndigheders overtagelse af sagsområdet ”advokatvirksomhed”.

3.6. Ejerskabsforholdene i advokatvirksomheder

3.6.1. Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje

Reglerne om ejerskab af advokatvirksomheder findes i dag i § 124 a i lov for Færøerne om rettens pleje, der svarer til de danske regler (retsplejelovens § 124) forud for ændringen af retsplejeloven ved lov nr. 520 af 6. juni 2007. Efter denne bestemmelse må advokatvirksomhed udøves i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af advokater kun udøves af et advokatselskab, der drives i aktie- eller anpartsselskabsform. Andre juridiske personer end advokatselskaber må således ikke udøve advokatvirksomhed. Et advokatselskab må alene have til formål at drive advokatvirksomhed og er pligtig og eneberettiget til i navnet at benytte ordene ”advokataktieselskab” eller ”advokatanpartsselskab” eller deraf dannede forkortelser. Foreninger, interesseorganisationer og lignende må dog som mandatar udføre retssager for deres medlemmer inden for foreningens interesseområde.

En advokat, der udøver virksomhed i et advokatselskab, hæfter personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af advokatens bistand til en klient.

Aktier eller anpartar i et advokatselskab må kun ejes af 1) advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i selskabet, i dets moderselskab eller dets datterselskab, eller 2) et andet advokatselskab. Bestyrelsesmedlemmer, bortset fra medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, i et advokatselskab skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab. Medlemmer af direktionen i et advokatselskab skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet.

Det fremgår endvidere af § 124 a i lov for Færøerne om rettens pleje, at justitsministeren fastsætter nærmere regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform, herunder regler om afhændelse af en aktie eller anpart i tilfælde af en aktionærs eller anpartshavers dødsfald eller deponering af beskikkelse.

Justitsministeriet har i bekendtgørelse nr. 441 af 7. juni 2002 om advokatselskaber fastsat nærmere regler for Færøerne om udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform, herunder regler om oprettelse og opløsning af advokatselskaber.

Reglerne om advokatselskaber har navnlig til formål at sikre, at advokatselskabet er uafhængigt af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende, og som kan stride mod klientens interesser.

Drives en advokatvirksomhed som enkeltmandsvirksomhed, hæfter advokaten personligt og direkte over for klienten. Drives en advokatvirksomhed i et fællesskab af advokater og/eller advokatselskaber (interessentskab), hæfter interessenterne personligt, direkte og solidarisk for opfyldelsen af virksomhedens forpligtelser.

Drives en advokatvirksomhed som et aktie- eller anpartsselskab, hæfter selskabet med hele sin formue for alle krav mod selskabet. Samtidig hæfter den enkelte advokat – uanset om vedkommende er ejer eller ansat – personligt og solidarisk med selskabet for enhver forpligtelse, der udspringer af den pågældende advokats egen rådgivning, jf. § 124 a, stk. 2 i lov for Færøerne om rettens pleje.

Der er ifølge de nugældende færøske regler ikke mulighed for at omdanne et advokatselskab til et andet formål. Et advokatselskab ”fødes og dør” som advokatselskab. Et advokatselskab må dog oprettes ved tilpasning af et aktie- eller anpartsselskab, der allerede er registreret, hvis dette ikke forud herfor har drevet erhvervmæssig virksomhed. Endvidere fremgår det af § 6, at overdragelse til eje af aktier og anparter i et advokatselskab kun må ske til et advokatselskab eller en advokat, der opfylder betingelserne for at kunne eje aktier eller anparter i et advokatselskab, jf. § 124 a, stk. 3, i lov for Færøerne om rettens pleje.

Ifølge § 3 i bekendtgørelse nr. 441 af 7. juni 2002 om advokatselskaber, kan et selskab, hvis eneste formål og aktivitet er at eje aktier eller anparter i et andet selskab, ikke eje aktier eller anparter i et advokatselskab. Denne bestemmelse hindrer således muligheden for holdingejerskab.

3.6.2. Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007

Ved lovændringen i 2007 blev der i Danmark tillige gennemført en række ændringer af reglerne i retsplejeloven om advokatselskaber med udgangspunkt i en række forslag fra

Advokatudvalget, jf. herved pkt. 6.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 163 af 28. februar 2007.

I bemærkningerne til lovforslaget tiltrådte Justitsministeriet udvalgets forslag om en vis lempelse af reglerne om ejerskab af advokatvirksomheder. Justitsministeriet var endvidere enig med udvalget i, at ændringen måtte begrænses til at angå kapitalselskaber og ikke interessentskaber, og at der alene skulle åbnes op for aktiv, men ikke passiv kapitalinvestering i virksomheden.

Herudover tilsluttede Justitsministeriet sig udvalgets forslag om, at ansatte med andre professioner end advokat tilsammen skulle kunne eje op til under 10 pct. af et advokatselskabs aktier eller anparter.

For at sikre at ejere, som ikke er advokater, er bekendt med de regler, der omgiver advokatprofessionen, kunne Justitsministeriet endvidere tilslutte sig udvalgets forslag om, at disse ejere skal bestå en prøve i advokatret. Dette ville dels sikre hensynet til advokatvirksomhedens klienter og dels hensynet til ejeren selv, da salær- og adfærdsklager vedrørende sådanne ejere ville kunne indbringes for Advokatnævnet. Det bemærkes, at Justitsministeriet har fastsat nærmere regler om denne prøve i bekendtgørelse nr. 1426 af 11. december 2007. Bekendtgørelsen indeholder bl.a. regler, hvorefter en ejer, der ikke har bestået prøven, som udgangspunkt skal afhænde sine aktier eller anparter i advokatselskabet.

Herudover var Justitsministeriet enig med Advokatudvalget i, at der af hensyn til at forbedre muligheden for at opstarte og videreudvikle advokatvirksomheder burde åbnes mulighed for, at advokatvirksomhed kan drives som et kommanditaktieselskab eller i en holdingselskabskonstruktion, hvor holdingselskabet alene er ejet af advokater.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 163 af 28. februar 2007.

3.6.3. Foreslåede ændringer af den danske retsplejelov i efteråret 2008 (Advokatselskabers navn, sammensætningen af advokatselskabers bestyrelser og direktion mv.).

Justitsministeren har den 13. november 2008 fremsat forslag om ændring af den danske retsplejelov (Advokatselskabers navn, sammensætningen af advokatselskabers bestyrelser og direktion mv.), jf. herved lovforslag nr. L 61 af 13. november 2008. Formålet med lovforslaget er at foretage en række justeringer af afsnittene om advokater i retsple-

jeloven, som efter ikrafttræden af lov nr. 520 af 6. juni 2007, har vist sig hensigtsmæssige. Lovforslaget er endnu ikke vedtaget.

Lovforslaget indebærer navnlig, at der gennemføres en vis udvidelse af kredsen af personer, der kan optages som medlemmer af et advokatselskabs bestyrelse eller direktion. Det foreslås således, at ansatte i et advokatselskab, der i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 124 c, stk. 1, nr. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje (dette lovforslags § 1, nr. 20) – uden at være advokater – ejer aktier eller anparter i et advokatselskab (partnere), fremover også kan optages som medlemmer af advokatselskabets bestyrelse og direktion.

Med henblik på at sikre, at disse nye medlemmer af et advokatselskabs ledelse har det fornødne kendskab til og forståelse for de advokatfaglige regler mv., foreslås det fastsat som en betingelse for optagelse i advokatselskabets bestyrelse eller direktion, at de forinden har bestået en prøve i de regler, der er af særlig betydning for advokaterhvervet.

For advokatselskabers bestyrelse foreslås det endvidere fastsat som en betingelse, at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne til enhver tid udgøres af advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab.

Det foreslås endvidere, at der fremover ikke stilles krav om, at medlemmerne af bestyrelsen eller direktionen i et advokatholdingselskab omfattes af den gældende bestemmelse i § 124, stk. 1, 3. pkt., aktivt skal drive advokatvirksomhed i selskabet mv.

Om Justitsministeriets nærmere overvejelser i forbindelse med forslaget til udvidelse af kredsen af personer, der kan deltage i advokatselskabers ledelse, henvises til pkt. 3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

3.6.4. Advokatselskabers navn

Efter den gældende bestemmelse i § 124 a, stk. 1, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje er et advokatselskab pligtig og eneberettiget til i navnet at benytte ordene ”advokataktieselskab” og ”advokatanpartsselskab”.

Ved lov nr. 520 af 6. juni 2007 blev den tilsvarende bestemmelse i den danske retsplejelois § 124, stk. 1, 4. pkt., udvidet således, at et advokatselskab er pligtig og eneberettiget til i navnet at benytte ordene ”advokataktieselskab”, ”advokatanpartsselskab” eller

”advokatkommanditaktieselskab” eller deraf dannede forkortelser, jf. pkt. 3.6.2. ovenfor.

Ved lovændringen indførtes regler i retsplejeloven, som udtrykkeligt giver mulighed for at anvende betegnelsen ”partnerselskab”, der er en almindeligt anvendt betegnelse for aktiekommanditselskaber, der bl.a. anvendes i aktieselskabslovens § 173, stk. 3, hvoraf fremgår, at *”kommanditaktieselskaber er pligtige og eneberettigede til i deres navn at benytte ordet ”kommanditaktieselskab”, ”partnerselskab” eller forkortelsen ”P/S”*”. Det foreslås derfor i lovforslag nr. L 61 af 13. november 2008 at ændre reglerne om advokatselskabers navn i den danske retsplejelov, så advokatselskaber, der drives i kommanditaktieselskabsform, i navnet kan benytte ordene ”kommanditaktieselskab”, ”partnerselskab” eller forkortelsen ”P/S”.

3.6.5. Overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje

Justitsministeriet foreslår, at der i lov for Færøerne om rettens pleje gennemføres de samme ændringer med hensyn til reglerne om ejerskabsforholdene i advokatselskaber, som er gennemført i den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007. Det foreslås endvidere, at den justering af den danske retsplejelovs reglerne om advokater, der indgår i det lovforslag, som er fremsat for Folketinget i november 2008, også foreslås gennemført i lov for Færøerne om rettens pleje.

Der henvises herved til de foreslåede bestemmelser i §§ 124 - 124 g, jf. lovforslagets § 1, nr. 18-20. Ændringen indebærer således, at et advokatselskab fremover – ud over som aktie- eller anpartsselskab – må drives i kommanditaktieselskabsform og partnerselskabsform. Ændringen indebærer endvidere, at det tillades at etablere advokatselskaber som holdingselskaber, såfremt holdingselskabet alene ejes af advokater, og alene har som formål og aktivitet at eje aktier eller anparter i et andet advokatselskab. Bestemmelsen indebærer endvidere en ændring af reglerne om advokatselskabers navn, så advokatselskaber, der drives i kommanditaktieselskabsform, i navnet kan benytte ordene ”kommanditaktieselskab”, ”partnerselskab” eller forkortelsen ”P/S”.

Herudover indebærer ændringen, at det fremover tillades for ansatte i et advokatselskab at eje aktier eller anparter i selskabet (§ 124 c, stk. 1, nr. 2). Disse personer må imidlertid alene tilsammen eje under en tiendedel af aktierne eller anparterne i selskabet og må alene tilsammen have under en tiendedel af stemmerne i selskabet. Det er ikke tilladt i selskabets vedtægter eller ved aktionæroverenskomst at fastsætte bestemmelser, der begrænser aktieselskabslovens bestemmelser om indløsning af aktier (§ 124 c, stk. 2).

De ejere af aktier eller anparter i advokatselskabet, som er omfattet af 124 c, stk. 1, nr. 2, hæfter personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af vedkommendes bistand til en klient (§ 124 b). Disse nye ejere skal endvidere bestå en prøve i de regler, der er af særlig betydning for advokaterhvervet (§ 124 d, stk. 1). Som det fremgår af den foreslåede bestemmelse, forudsættes det, at justitsministeren fastsætter nærmere regler om prøven m.v.

Herudover vil de nye ejere i § 124 c, stk. 1, nr. 2, være omfattet af reglerne om god advokatskik m.v. (§ 127 a, stk. 2), og der vil kunne klages over de nye ejere til Advokatnævnet i overensstemmelse med de gældende regler i kapitel 15 a og 15 b.

Herudover foreslås det, at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse i lov for Færøerne om rettens pleje (§ 124 f), hvorefter justitsministeren fastsætter nærmere regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform, herunder som noget nyt regler vedrørende omdannelse af et advokatselskab til andet formål.

3.7. Andre regler om advokater i lov for Færøerne om rettens pleje

3.7.1. Gældende ret i lov for Færøerne om rettens pleje

Det fremgår af § 122, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje, at udøvelse af advokatvirksomhed ikke kan forenes med en juridisk stilling ved domstolene, anklagemyndigheden eller politiet, jf. dog bestemmelsen i § 105 i lov for Færøerne om rettens pleje, hvoraf det fremgår, at virksomhed som advokat ikke udelukker fra beskikkelse som medhjælper for en statsadvokat eller som anklager ved Sø- og Handelsretten og byretten, eller fra bemyndigelse til at optræde som anklager i en enkelt sag.

Ifølge § 122, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje kan udøvelse af advokatvirksomhed i øvrigt ikke forenes med nogen stilling i det offentliges tjeneste, medmindre justitsministeren i særlige tilfælde gør undtagelse herfra.

Herudover fremgår det af § 122, stk. 3, i lov for Færøerne om rettens pleje, at justitsministeren kan tillade, at en advokat, der efter stk. 1 eller stk. 2 ikke kan udøve advokatvirksomhed, udfører en retssag.

Bestemmelsen i § 122, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje er i overensstemmelse med den tilsvarende bestemmelse i den danske retsplejelov, således som den var gældende forud for lovændringen i 2007.

Ifølge § 129 i lov for Færøerne om rettens pleje finder borgerlig straffelovs §§ 144, 150-152 og 154-157 (om bl.a. bestikkelse, tavshedspligt og tjenesteforsømmelse) tilsvarende anvendelse på advokater og deres autoriserede fuldmægtige.

Bestemmelsen, der svarer til bestemmelsen i den danske retsplejelovs § 129 forud for lovændringen i 2007, stammer tilbage fra 2. proceskommissions betænkning fra 1876. Formålet med bestemmelsen var at fastholde den ældre lovgivnings princip, hvorefter en sagførers virksomhed var undergivet forpligtelser ikke alene over for klienten, men også over for det offentlige.

Efter § 138 i lov for Færøerne om rettens pleje kan retten til at udøve advokatvirksomhed efter reglerne i straffelovens § 79 frakendes ved dom under en straffesag, såfremt forholdet begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller gør den pågældende uværdig til den agtelse og tillid, der må kræves til udøvelse af advokatvirksomhed.

Endvidere følger det af § 139, at retten til at udøve advokatvirksomhed kan frakendes ved dom, såfremt det på grund af advokatens sindssygdом skønnes uforsvarligt, at vedkommende fortsat udøver advokatvirksomhed. Skønnes det på grund af advokatens sindssygdом nødvendigt for at afværge formuetab for klienter, kan retten under sagen ved kendelse efter påstand fra justitsministeren udelukke den pågældende fra at drive advokatvirksomhed, indtil sagen er endeligt afgjort. Sagen anlægges af justitsministeren i den borgerlige retsplejes former.

Det følger desuden af § 147 c, stk. 3, at Advokatnævnet kan frakende en advokat retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at udøve advokatvirksomhed, hvis advokaten har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde. Frakendelsen kan ske i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre.

§ 147 c, stk. 6, i lov for Færøerne om rettens pleje indeholder en hjemmel til, at Advokatnævnet kan offentliggøre afgørelser fra nævnet, herunder kendelser om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed.

§ 138 og § 139 i lov for Færøerne om rettens pleje om frakendelse ved dom af retten til at udøve advokatvirksomhed indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse om offentliggørelse af sådanne domme.

3.7.2. Ændringer af den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007

Ved lov nr. 520 af 6. juni 2007 om ændring af retsplejeloven blev den danske retsplejelovs § 122, stk. 2, ændret, så det fremgår af bestemmelsen, hvilke hensyn Justitsministeriet navnlig skal lægge vægt på i forbindelse med afgørelser om dispensation. Endvidere blev den danske retsplejelovs § 129 om strafansvar for advokater og autoriserede advokatfuldmægtige (med hensyn til bestikkelse, tavshedspligt og tjenesteforsømmelse) ændret, så bestemmelsen også omfatter partnere (ikke-advokater), personale og andre, som i øvrigt beskæftiges i advokatvirksomheden.

3.7.3. Foreslåede ændringer af den danske retsplejelov i efteråret 2008 (Advokatselskabers navn, sammensætningen af advokatselskabers bestyrelser og direktion mv.).

Som nævnt i pkt. 3.6.3 har justitsministeren i november 2008 fremsat et forslag om ændring af retsplejeloven. Lovforslaget indebærer bl.a., at hjemmelen til offentliggørelse af domme om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed, tydeliggøres gennem indsættelse af en udtrykkelig bestemmelse i den danske retsplejelov herom. Det forudsættes, at offentliggørelsen af sådanne domme i medfør af den foreslåede bestemmelse finder sted i samme omfang som hidtil. Det indebærer, at der fortsat kan ske offentliggørelse af sådanne domme og kendelser, hvorved en advokat f.eks. på grund af strafbart forhold er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed. Offentliggørelsen tager navnlig sigte på beskyttelsen af forbrugerne, herunder den pågældende advokats klienter.

3.7.4. Justitsministeriets overvejelser om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje

Det foreslås, at der i lov for Færøerne om rettens pleje gennemføres de samme ændringer af reglerne i § 122 og § 129, som er gennemført i den danske retsplejelov ved lov nr. 520 af 6. juni 2007. Det foreslås endvidere, at der i overensstemmelse med det danske forslag til lov om ændring af retsplejeloven, der i november 2008 er fremsat af justitsministeren, indføres en bestemmelse i § 139 a i lov for Færøerne om rettens pleje, som udtrykkeligt giver Justitsministeriet hjemmel til offentliggørelse af domme om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed.

Der henvises herom til lovforslagets § 1, nr. 16, 25 og 30, samt bemærkningerne til disse bestemmelser.

4. Ændringer som følge af psykiatrilovens ikrafttræden for Færøerne

Som anført ovenfor i pkt. 1 forventer Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, at lov om anvendelse af tvang i psykiatrien (psykiatriloven) vil kunne sættes ikraft for Færøerne i løbet af 2009. Som følge heraf er der behov for at tilføje visse regler vedrørende værneting, frister og sagsbehandling i forbindelse med administrativt bestemt frihedsberøvelse i kapitel 43 a i lov for Færøerne om rettens pleje. Herudover er der behov for at indføre udtrykkelig lovhjemmel for adgangen til administrativt at fastsætte regler bl.a. om meddelelse af tilladelse til udgang til personer, der på grundlag af en strafferetlig afgørelse opholder sig på en psykiatrisk afdeling, i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller på sikret afdeling.

Det foreslås derfor at indføre en værnetingsregel i § 469, stk. 1, som indebærer, at sager om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse behandles ved byretten i den retskreds, hvor sygehuset ligger, så længe patienten ikke er udskrevet, og således ikke ved byretten i den retskreds, hvor patienten har bopæl. En sådan regel vil sikre umiddelbar bevisførelse ved den dømmende ret og spare tid for parter og vidner, som normalt alle vil have kortere afstand til byretten i den retskreds, hvor sygehuset ligger, end til patientens hjemting.

Endvidere foreslås det at indføre en bestemmelse i § 469, stk. 4, som indebærer, at det udtrykkeligt fremgår, at fristerne i sager om administrativ prøvelse af frihedsberøvelse i henhold til psykiatriloven regnes fra patientklagenævnets afgørelse i sagen.

Det foreslås yderligere, at der i § 470, stk. 3, indsættes en bestemmelse om, at domstolene skal fremme sager om administrativt bestemt frihedsberøvelse mest muligt.

Endelig er der behov for at indsætte bemyndigelsesbestemmelser i §§ 765 og 811, som skaber udtrykkelig lovhjemmel for adgangen til administrativt at fastsætte regler bl.a. om meddelelse af tilladelse til udgang til personer, der på grundlag af en strafferetlig afgørelse opholder sig på en psykiatrisk afdeling, i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller på sikret afdeling.

5. Ændringer som følge af hæftestrafrens afskaffelse

Som anført ovenfor i pkt. 1 vil Justitsministeriet forelægge et udkast til anordning om ikrafttræden for Færøerne af en række love om ændring af straffeloven for de færøske myndigheder. Anordningen vil bl.a. medføre, at hæftestrafren ophæves i straffeloven. Som en konsekvens heraf foreslås det i lovforslaget at ændre de bestemmelser i lov for Færøerne om rettens pleje, der henviser til hæftestraf.

På denne baggrund foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 55, 66, 68, 75, 76, 78, 81, 83 og 96, at ændre §§ 189, stk. 3, § 453, 3. pkt., § 456 o, stk. 2, 2. pkt., § 535, stk. 1, 1. pkt., § 650, stk. 1, 1. pkt., § 721, stk. 1, nr. 1, § 726, stk. 2, § 731, stk. 1, litra e, § 762, stk. 3, § 777, 1. pkt., § 895, stk. 6, § 997, stk. 4, § 998, stk. 1, § 1017 a, stk. 4, og § 1018 d, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne vedrørende de enkelte bestemmelser i dette lovforslag.

6. Øvrige ændringer i lov for Færøerne om rettens pleje

Domstolsstyrelsen og den administrerende dommer (sorenskriver) ved retten på Færøerne har anbefalet, at der på enkelte udvalgte områder gennemføres en ajourføring af reglerne i lov for Færøerne om rettens pleje. På baggrund heraf foreslås en række yderligere ændringer af lov for Færøerne om rettens pleje. Det gælder navnlig følgende:

- Visse konsekvensændringer som følge af domstolsreformen, dog med undtagelse af ændringer i instansordningen, jf. dette lovforslags § 1, nr. 1, vedrørende kapitel 1 i lov for Færøerne om rettens pleje.
- Indførsel af regler om forbud mod optagelse af eller transmission af lyd og billeder under retsmøder, jf. dette lovforslags § 1, nr. 2 og 3, vedrørende §§ 31 og 31 a-31 c i lov for Færøerne om rettens pleje.
- Ophævelse af § 41 a om autorisation af retsstenografer, jf. dette lovforslags § 1, nr. 5.
- Indførsel af regler om brug af digital kommunikation og digital forkyndelse, jf. dette lovforslags § 1, nr. 46, og 48-51, vedrørende §§ 148 a, 154, 155, 156 a og 158 i lov for Færøerne om rettens pleje.
- Indførsel af regler om oversættelse af dokumenter og tolkning i sager vedrørende borgere i øvrige nordiske lande med henblik på gennemførelse af den nordiske sprogkonvention, som sat i kraft for Færøerne ved bekendtgørelse nr. 27 af 12. juli 2007. jf. dette lovforslags § 1, nr. 47 vedrørende § 149 i lov for Færøerne om rettens pleje.
- Modernisering af § 149, stk. 3, der vedrører domsforhandling med og afhøring af hørehæmmede mv., jf. dette lovforslags § 1, nr. 47.

- Indførelse af regler om tele- og videokommunikation i forbindelse med retssagsbehandling og under forberedelsen samt regler om billed- og lydoptagelse af forklaringer i retsmøder, jf. dette lovforslags § 1, nr. 4, 47, 52-54, 56, 59-64, 74, 79, 80, 86-88, og 90-93.

Om den nærmere redegørelse for indholdet i de ændringer, der foreslås foretaget i de ovenfor nævnte bestemmelser i lov for Færøerne om rettens pleje, henvises til bemærkningerne vedrørende de enkelte bestemmelser i dette lovforslag.

7. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

...

8. Administrative konsekvenser for det offentlige

...

9. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

...

10. Administrative konsekvenser for borgerne

...

11. Miljømæssige konsekvenser

...

12. Forholdet til EU-retten

...

13. Sammenfattende skema

...

14. Hørte myndigheder og organisationer mv.

...

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I *bilaget* til lovforslaget er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de gældende regler.

Til § 1

Til nr. 1 (kapitel 1)

(Til § 1)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 1 i den danske retsplejelov.

Bestemmelsens stk. 1 er stort set en videreførelse af den nugældende bestemmelse. I opregningen af domstole er dog tilføjet ”Tinglysningsretten”, som blev oprettet i forbindelse med domstolsreformen.

Ansvar for tinglysningsopgaven på Færøerne er pr. 1. februar 2007 henlagt til en særlig tinglysningsmyndighed (Tinglysningskontoret) under det færøske landsstyre, jf. lagtingslov nr. 164 af 22. december 2005.

Det nugældende stk. 2 opregner, hvilke retter, som *ikke* er omfattet af bestemmelserne i lov for Færøerne om rettens pleje. Den tilsvarende bestemmelse i den danske retsplejelov blev ændret ved lov nr. 273 af 3. maj 1989, idet henvisningerne ansås for forældede og overflødige. Det foreslås at foretage samme ændring i den færøske retsplejelovs bestemmelse, således at der i stedet indsættes en generel bestemmelse om, at lov for Færøerne om rettens pleje finder anvendelse på rettens pleje ved de almindelige domstole, medmindre andet følger af lov for Færøerne om rettens pleje eller anden lov.

Det nugældende stk. 3 fastsætter, at lov nr. 542 af 4. oktober 1919 gælder for så vidt angår retsplejen ved hæren og søværnet. Den omtalte lov blev i 1973 ophævet ved lov nr. 218 af 26. april 1973 og erstattet af den militære retsplejelov. Den militære retsplejelov er rigslovgivning og er senest den 27. marts 2003 kundgjort på Færøerne. Det foreslås på den baggrund at erstatte den eksisterende henvisning i stk. 3, med en henvisning til den militære retsplejelov.

(Til § 1 a)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 1 a i den danske retsplejelov.

§ 1a i den danske retsplejelov blev ændret ved lov nr. 1399 af 21. december 2005. Denne ændring indebærer navnlig, at klageretten ved behandlingen af alle sagstyper skal være sammensat af 5 medlemmer. Dette var tidligere kun tilfældet i sager om genoptagelse af en straffesag og i kæremål vedrørende udelukkelse af en forsvarer.

Ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) er foretaget en enkelt ændring af redaktionel karakter, idet henvisningen i stk. 6, til Højesterets justitskontor udgik, som følge af, at stillingsbetegnelsen ”justitssekretær” blev afskaffet.

Den nugældende bestemmelse i lov for Færøerne om rettens pleje blev indsat ved lov nr. 365 af 2. juni 1999 og svarer til den danske bestemmelse forud for de to ovennævnte ændringer.

Det foreslås, at begge ændringer nu gennemføres i lov for Færøerne om rettens pleje, således at bestemmelsen bringes i overensstemmelse med den danske bestemmelse. Derved bliver de nugældende stk. 5 og 6 i lov for Færøerne om rettens pleje til stk. 4 og 5, idet den eksisterende bestemmelse i stk. 4 udgår som konsekvens af, at klageretten fremover skal sammensættes af 5 medlemmer uanset sagstype.

(Til § 2)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 2 i den danske retsplejelov.

Det følger af bestemmelsen, at antallet af dommere i Højesteret er 15. Tilsvarende ændring blev foretaget i den danske retsplejelov ved lov nr. 390 af 14. juni 1995, som konsekvens af, at det i forbindelse med oprettelsen af Procesbevillingsnævnet skønnedes, at varetagelse af hvervet som nævnets formand reelt ville være en hovedbeskæftigelse for vedkommende højesteretsdommer.

Ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) tilføjedes det nugældende stk. 2, som er en udtrykkelig bestemmelse om præsidentens ledelsesmæssige beføjelser og ansvar for administrative opgavers varetagelse. Det var navnlig ønsket om at sikre præsidenterne for de nye store byretter de fornødne ledelsesmæssige beføjelser, der lå bag denne bestemmelse, men det blev besluttet at fastsætte enslydende regler for præsidenterne for Højesteret, landsretterne, Sø- og Handelsretten og byretterne.

Det foreslås, at den pågældende ændring – som alene vedrører Højesterets interne forhold – også gennemføres i lov for Færøerne om rettens pleje.

Ved domstolsreformen blev det hidtidige stk. 1, 2. pkt. nyt stk. 3, mens det hidtidige stk. 2 blev flyttet til § 3, stk. 2, jf. bemærkningerne nedenfor til den foreslåede § 3. Det fore-

slås, at disse ordensmæssige ændringer også foretages i lov for Færøerne om rettens pleje.

(Til § 3)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 3 i den danske retsplejelov, som ændret ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 (domstolsreformen). Bestemmelsen svarer i det væsentlige til den tidligere § 2 a, dog således, at det hidtidige § 2, stk. 2, er indsat som nyt stk. 2, jf. bemærkningerne ovenfor til den foreslåede § 2. Desuden er i stk. 1, 2. pkt., tilføjet en bestemmelse om præsidentens beføjelse med hensyn til sagernes administrative behandling. Tilsvarende er gennemført for så vidt angår by- og landsretterne. Desuden er der sket en lovfæstelse af princippet om, at præsidentens fordeling af sagerne sker efter forhandling med de øvrige dommere.

Der henvises herom til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.2.1 (afsnit III) i lovforslag nr. L 168 af 1. marts 2006 (domstolsreformen).

Det foreslås, at ovennævnte ændringer, der vedrører sagsbehandlingen i Højesteret, tillige gennemføres i lov for Færøerne om rettens pleje.

Der er desuden foretaget den ændring i den danske retsplejelov, at udtrykket ”domsforhandling” er ændret til ”hovedforhandling.” Denne ændring er gennemført konsekvent i hele den danske retsplejelov og foreslås ikke (på nugældende tidspunkt) gennemført i lov for Færøerne om rettens pleje.

Den hidtidige § 3 i den danske retsplejelov, som svarede til den gældende § 3 i lov for Færøerne om rettens pleje, udgik af den danske retsplejelov i forbindelse med domstolsreformen, idet stillingsbetegnelsen ”justitssekretær” blev afskaffet. Det foreslås, at lov for Færøerne om rettens pleje ændres i overensstemmelse hermed.

Den nugældende § 2 b i lov for Færøerne om rettens pleje indeholder en bestemmelse om, at der kan beskikkes yderligere én højesteretsdommer i forbindelse med nedsættelse af en kommissionsdomstol om post- og telegrafvæsenet, og at stillingen skal nedlægges ved første vakance, efter at kommissionsdomstolen har færdiggjort sit arbejde. Kommissionsdomstolen afgav sin beretning i 1985, og det foreslås følgelig at lade bestemmelsen udgå af lov for Færøerne om rettens pleje, sådan som det er sket i den danske lov.

(Til § 4)

En bestemmelse som den foreslåede blev indsat som § 2 b i den danske retsplejelov ved lov nr. 428 af 31. maj 2000. Der er alene foretaget redaktionelle ændringer af bestem-

melsen i forbindelse med domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006), hvor bestemmelsen desuden er overført til § 4.

Forslaget indebærer, at dommerfuldmægtige i Højesteret bemyndiges til at optage bevis i civile sager, i det omfang Ankeudvalget tillader det. I praksis vil bevisoptagelsen som altovervejende hovedregel bestå i at optage forklaringer fra parter, vidner eller syns- og skøns mænd.

Den dommerfuldmægtig, der forestår bevisoptagelsen, vil kunne træffe de beslutninger og afsige de kendelser, der er nødvendige i forbindelse med bevisoptagelsens gennemførelse. Disse afgørelser vil i medfør af bestemmelsen i den foreslåede stk. 3, kunne indbringes for Højesteret ved klage, som skal indgives senest 2 uger, efter at afgørelsen er truffet.

Klagen vil skulle behandles af et af Højesteret nedsat udvalg bestående af mindst 3 dommere, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 3.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i stk. 2, at advokater, der repræsenterer sagens parter ved bevisoptagelse efter stk. 1, skal have møderet for Højesteret.

(Til § 5)

Den foreslåede bestemmelse svarer i vidt omfang til den nugældende § 4 i lov for Færøerne om rettens pleje.

Den tilsvarende bestemmelse i § 5 i den danske retsplejelov er ændret ved lov nr. 428 af 31. maj 2000, hvorved antallet af dommere i Østre Landsret forhøjedes fra 57 til 63, og ved lov nr. 552 af 24. juni 2005 (kommunalreformen), hvorved henvisningen til amter og Københavns og Frederiksbergs kommuner i stk. 1 udgik.

Ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) blev en bestemmelse svarende til den foreslåede bestemmelse i stk. 3 tilføjet. Denne bestemmelse svarer til forslagens § 2, stk. 2, jf. bemærkningerne ovenfor, og vedrører landsretspræsidenternes ledelsesmæssige beføjelser og ansvar for de administrative opgavers varetagelse. Desuden blev det præciseret, at præsidenten træffer bestemmelse om, hvem der i hans fravær eller forfald skal fungere som præsident efter forhandling med rettens øvrige dommere, jf. den foreslåede bestemmelse i stk. 4. Endelig blev antallet af dommere i Østre Landsret som led i domstolsreformen nedsat fra 63 til 60.

Herudover forventer Justitsministeriet inden udgangen af februar 2009 at fremsætte et forslag til ændring af den danske retsplejelov, som bl.a. nedsætter antallet af dommere i Østre Landsret med 2 personer til 58.

Det foreslås, at de pågældende ændringer gennemføres i lov for Færøerne om rettens pleje, dog således, at den hidtidige tilføjelse ”Færøerne” i stk. 1 bevares.

(Til § 6)

Den foreslåede bestemmelse svarer til den nugældende § 5 i lov for Færøerne om rettens pleje, som ændret ved lov nr. 529 af 6. juni 2007, som konsekvens af, at tinglysningen på Færøerne ikke længere er et domstolsanliggende. Den foreslåede bestemmelse svarer endvidere til § 6 i den danske retsplejelov.

(Til § 7)

Den foreslåede bestemmelse svarer i vidt omfang til den nugældende bestemmelse i § 6 i lov for Færøerne om rettens pleje og den tidligere § 6 i den danske retsplejelov. I forbindelse med domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) blev § 6 i den danske retsplejelov til § 7, og der blev foretaget flere ændringer af både redaktionel og materiel karakter i den danske bestemmelse. I stk. 1 er således – som i § 3, stk. 1 – tilføjet en udtrykkelig regel om præsidentens beføjelser med hensyn til sagernes administrative behandling. Desuden er de hidtidige bestemmelser i den danske retsplejelovs §§ 7 og 8, som svarer til §§ 7 og 8 i den nugældende færøske retsplejelov, samlet og indsat som nyt stk. 2.

Det foreslås, at disse mindre ændringer også gennemføres i den færøske lov, dog således at udtrykket ”domsforhandlingen” bevares, jf. bemærkninger til den foreslåede § 3.

Herudover er der i stk. 3 i den danske bestemmelse foretaget den ændring, at antallet af nævninger er fastsat til 9 mod tidligere 12, ligesom der er foretaget visse ændringer i stk. 4, for så vidt angår suppleanter for nævninger og disses mulighed for at overvære rettens rådslagninger og afstemninger. Disse ændringer har sammenhæng med den samtidige omfattende ændring af nævningesystemet, som bl.a. indebærer, at nævningesager fremover skal behandles i byretten i 1. instans, og at nævningerne skal votere om skyldsspørgsmålet sammen med de juridiske dommere. Ændringerne foreslås derfor ikke gennemført i lov for Færøerne om rettens pleje på nugældende tidspunkt.

Ved domstolsreformen udgik tillige de hidtidige stk. 4-6, i den danske bestemmelse, der svarer til stk. 4-6 i den nugældende færøske bestemmelse, som vedrører behandlingen af søsager og brugen af sagkyndige dommere under sådanne mv. De foretagne ændringer

hænger sammen med ændringen af instansordningen i civile sager og af Sø- og Handelsrettens kompetence, og foreslås derfor ikke på nugældende tidspunkt gennemført for Færøernes vedkommende. De hidtidige stk. 4-6 foreslås derfor videreført som stk. 5-7.

(Til § 8)

Den foreslåede bestemmelse svarer til den tidligere § 11 (nu § 8) i den danske retsplejelov som ændret ved lov nr. 428 af 31. maj 2000. Ved denne lovændring indsattes stk. 3-5 (tidligere stk. 2-4) med henblik på at skabe utvetydig og klar hjemmel til, at landsretten – bl.a. for at tilsikre en hurtigere og mere smidig afvikling af sagerne – kan sættes uden for rettens sædvanlige tingsted, og herunder undtagelsesvis uden for retskredsen. I forbindelse med domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006), hvor bestemmelsen er overført fra § 11 til § 8, er der alene foretaget visse mindre ændringer af redaktionel karakter, idet eksempelvis stk. 1 er delt i to stykker (forslagets stk. 1 og 2) for at tydeliggøre, at reglerne i stk. 3-5 gælder alle landsretssager.

Det foreslås, at de pågældende ændringer tillige gennemføres i lov for Færøerne om rettens pleje, herunder at bestemmelsen overføres fra § 11 til § 8. Der lægges dog op til, at udtrykket ”domsforhandlingen” bevares i den færøske bestemmelse, jf. det anførte i bemærkningerne til den foreslåede § 3.

(Til § 9)

Bestemmelsen, der angår byretternes organisering, erstatter de hidtidige bestemmelser i §§ 12, 15, 16 a og 17 i lov for Færøerne om rettens pleje, og svarer i vidt omfang til den nugældende § 9 i den danske retsplejelov, som blev indført ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) og ændret ved lov nr. 495 af 17. juni 2008.

De pågældende ændringer, der ikke vil have nogen selvstændig betydning for Færøerne, foreslås gennemført i lov for Færøerne om rettens pleje. Der foreslås desuden i stk. 13 tilføjet en særlig bestemmelse for Færøerne, som navnlig fastsætter, at de beføjelser, der efter loven tilkommer byretspræsidenterne, på Færøerne tilkommer den administrerende sorenskriver, medmindre andet er bestemt. Desuden fastholdes i stk. 1 en tilføjelse - som i den eksisterende § 12 - hvorefter Færøerne udgør en selvstændig retskreds udover de 24 danske retskredse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1 (afsnit III) i lovforslag nr. L 168 af 1. marts 2006 (domstolsreformen) og til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 9 og § 109 samt bilag 2 til lovforslaget.

(Til § 10)

Den hidtidige bestemmelse i § 10 i den danske retsplejelov om justitskontorer og justitssekretærer er udgået i forbindelse med domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006), idet de pågældende betegnelser og funktioner ved den lejlighed blev afskaffet. Der henvises herom til pkt. 2.2.2.1 i lovforslag nr. L 168 af 1. marts 2006.

Det foreslås at foretage samme ændring i den færøske lov.

Den foreslåede bestemmelse, som er ny, og som vedrører byretspræsidenternes ledelsesmæssige beføjelser og ansvar for de administrative opgavers varetagelse, svarer til § 10 i den danske retsplejelov, der blev indsat i den danske retsplejelov ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) og ændret ved lov nr. 495 af 17. juni 2008. Der er som anført ovenfor, indsat enslydende bestemmelser for så vidt angår landsretspræsidenterne og Præsidenten for Højesteret, jf. de foreslåede bestemmelser i § 2, stk. 2 og § 5, stk. 3.

Det foreslås, at den pågældende ændring, der næppe vil indebære reelle forandringer i de aktuelle forhold ved Retten på Færøerne, tillige gennemføres i lov for Færøerne om rettens pleje.

(Til § 11)

Den foreslåede bestemmelse svarer i et vist omfang til § 11 i den danske retsplejelov, der blev ændret ved lov nr. 385 af 22. maj 1996, som en konsekvens af dødsboskifteloven. Ved den lejlighed blev stk. 3 (nu stk. 4) markant forkortet. Denne ændring er ikke gennemført i lov for Færøerne om rettens pleje, idet dødsboskifteloven ikke er sat i kraft på Færøerne. Ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) blev det hidtidige stk. 3 overført til konkursloven, ligesom der blev foretaget enkelte ændringer af overvejende redaktionel karakter. Således blev den daværende § 13 i den danske retsplejelov, som svarer til § 13 i lov for Færøerne om rettens pleje, med visse ændringer indsat som nyt stk. 1.

Der er ved lov nr. 529 af 6. juni 2007 foretaget en mindre ændring i bestemmelsen (nugældende § 14) i lov for Færøerne om rettens pleje som konsekvens af, at tinglysningsopgaverne på Færøerne ikke længere varetages af retten. Det foreslås, at der foretages de nævnte redaktionelle ændringer, men at de særlige færøske bestemmelser i stk. 2, litra g og h, og stk. 4 (den nugældende § 14, stk. 3) opretholdes.

(Til § 12)

Den foreslåede bestemmelse, der i et vist omfang svarer til § 12 i den danske retsplejelov, er i det væsentlige en videreførelse af den nugældende bestemmelse i § 18 i lov for Færøerne om rettens pleje. Der foreslås dog som nyt stk. 1, 2. pkt., indsat en bestemmelse om byretspræsidentens (den administrerende sorenskriver) fordeling af embedets sager og ansvar for sagernes administrative behandling. Tilsvarende er foreslået for så vidt angår landsretspræsidenterne og Præsidenten for Højesteret, jf. de foreslåede bestemmelser i § 3, stk. 1, og § 7, stk. 1, 2. pkt.

Desuden foreslås det, at to henvisninger til bestemte embeder i den nugældende § 18, stk. 1 og stk. 2 (de foreslåede § 12, stk. 2 og 3) udgår, idet de ikke længere har relevans. Den tilsvarende bestemmelse i § 12 i den danske retsplejelov er i forbindelse med domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) samt ved lov nr. 495 af 17. juni 2008 ændret og udbygget betydeligt. Disse ændringer har sammenhæng med den nye instansordning, som navnlig indebærer, at alle civile sager og nævningesager fremover som udgangspunkt skal behandles i byretten som 1. instans samt giver mulighed for kollegial behandling af byretssager. Disse ændringer foreslås ikke gennemført i lov for Færøerne om rettens pleje på nuværende tidspunkt.

(Til § 13)

Den foreslåede bestemmelse svarer til dels til den gældende § 19 lov for Færøerne om rettens pleje og den tidligere § 19 i den danske retsplejelov (nu § 13). Den tidligere § 19 i den danske lov blev ændret ved lov nr. 143 af 8. marts 1995, hvorved dommerens pligt til at modtage tingslysningsskemaer på ethvert tingsted (stk. 2, 2. pkt.) blev ophævet. Det samme er ikke sket i lov for Færøerne om rettens pleje, men bør efter Justitsministeriets opfattelse gennemføres nu, hvor tingslysning ikke længere er et domstolsanliggende på Færøerne.

Den danske bestemmelse blev desuden ændret ved lov nr. 1079 af 20. december 1995, hvorved dommerens pligt til at være bosiddende i retskredsen blev ophævet. Denne ændring – der navnlig var begrundet i et ønske fra Dommerforeningen – foreslås tillige gennemført for Færøernes vedkommende, om end adgangen til at kunne bo uden for retskredsen næppe vil få betydning for sorenskriverne.

Ved lov nr. 428 af 31. maj 2000, hvor der som anført i bemærkningerne til den foreslåede § 8, blev indsat særlige bestemmelser i den daværende § 11 om landsretternes adgang til at sætte retten uden for det sædvanlige tingsted mv., indsattes som § 19, stk. 4, en henvisning til disse bestemmelser, således at de tillige fandt anvendelse for byretterne.

Ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) blev § 19 i den danske retsplejelov til § 13. I forbindelse med domstolsreformen og lov nr. 495 af 17. juni 2008 er der tillige gennemført visse ændringer af bestemmelsen som konsekvens af den nye struktur for byretterne. Det er desuden præciseret, at Domstolsstyrelsens fastsættelse af tingstederne skal ske efter forhandling med vedkommende byretspræsident, ligesom den hidtidige henvisningsbestemmelse i stk. 4 er erstattet af stk. 2-4 som har samme indhold som de bestemmelser, der før henvistes til.

Det foreslås, at også disse seneste ændringer gennemføres i lov for Færøerne om rettens pleje.

(Til §§ 14 og 15)

I forbindelse med domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) er Sø- og Handelsrettens kompetence ændret på en række områder. Disse ændringer har til dels sammenhæng med den samtidige ændring af instansordningen i civile sager og straffesager. Ændringerne indebærer, at Sø- og Handelsretten videreføres som en specialdomstol for visse civile sager i første instans, hvis afgørelser kan ankes direkte til Højesteret. Sø- og Handelsretten skal således ikke længere behandle straffesager, men får til gengæld landsdækkende kompetence inden for en række sagsområder, hvor der tidligere var territoriale begrænsninger. Sø- og Handelsrettens særlige kompetence til at behandle sager om konkurs, anmeldt betalingsstandsning mv. i Storkøbenhavn er bevaret. Reglerne om Sø- og Handelsretten findes i §§ 14-17 i den danske retsplejelov.

De eksisterende bestemmelser i lov for Færøerne om rettens pleje om Sø- og Handelsretten svarer i det væsentlige til de bestemmelser, som blev indsat i den danske retsplejelov ved lov nr. 151 af 10. maj 1967, som ændret ved lov nr. 299 af 8. juni 1977. Idet dette lovforslag ikke tager sigte på at gennemføre de ændringer i instansordningen, som ved domstolsreformen er gennemført i Danmark, foreslås det, at de gældende bestemmelser i lov for Færøerne om rettens pleje §§ 9 og 9 a videreføres som §§ 14 og 15.

Det foreslås dog at ændre opregningen i § 14, stk. 2 (nugældende § 9, stk. 2) af de storkøbenhavnske retskredse, således at det stemmer overens med de nye retskredse i forslaget § 9.

Derudover foreslås det at ændre § 14, stk. 3 (nugældende § 9, stk. 3) om Sø- og Handelsrettens sagsområder, så bestemmelsen så vidt mulig kommer til at svare til den danske retsplejelovs §§ 15, 225 og 227. Dette indebærer at § 14, stk. 3 (nugældende § 9, stk. 3) udvides til flere stykker. Den foreslåede § 14, stk. 3 svarer således til den danske retsplejelovs § 15, stk. 1 og § 225, stk. 1, den foreslåede § 14, stk. 4 svarer til den danske retsplejelovs § 225, stk. 2, den foreslåede § 14, stk. 5 svarer til den danske retspleje-

lovs § 225, stk. 3, den foreslåede § 14, stk. 6 svarer til den danske retsplejelovs § 227, stk. 1, og den foreslåede § 14, stk. 7 svarer til den danske retsplejelovs § 15, stk. 2.

Endelig foreslås en ændring af ordensmæssig karakter i § 14, stk. 8 (nugældende § 9, stk. 4), hvor der henvises til bestemmelsen i den foreslåede § 7, stk. 5.

(Til § 16)

Den foreslåede bestemmelse svarer i vidt omfang til § 18 i den danske retsplejelov.

Bestemmelsen i den danske retsplejelov blev indsat i forbindelse med domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006), hvorved tinglysningsopgaven for hele Danmark blev henlagt til Tinglysningsretten i Hobro. Som anført i bemærkningerne til § 1 er tinglysningsopgaven på Færøerne ikke længere et domstolsanliggende, idet opgaven varetages af en administrativ myndighed under landsstyret. Bestemmelsen om Tinglysningsretten foreslås imidlertid indsat i lov for Færøerne om rettens pleje, idet lovens kapitel 1 beskriver domstolenes ordning i hele riget. Der foreslås dog indsat en tilføjelse i stk. 3, 2. pkt. for at præcisere den særlige færøske ordning.

(Til § 17)

Den foreslåede bestemmelse svarer i et vist omfang til § 19 i den danske retsplejelov, som ændret ved lov nr. 495 af 17. juni 2008.

En bestemmelse, som den foreslåede, afløste ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) § 17 a i den danske retsplejelov, der svarede til den eksisterende bestemmelse i lov for Færøerne om rettens pleje § 17 a, bortset fra, at der i den færøske lov er tilføjet et stk. 4 om særlige færøske forhold. Det foreslås, at den pågældende ændring også gennemføres i den færøske lov, dog med den forskel, at det eksisterende stk. 4 i den færøske lov bevares som stk. 5. Desuden videreføres en tilføjelse til stk. 2, der særligt angår uddannelsen af dommerfuldmægtige på Færøerne.

(Til §§ 18-20)

Det foreslås med enkelte redaktionelle ændringer at videreføre de eksisterende bestemmelser i §§ 18 a, 18 b og 18 d som §§ 18-20. De tilsvarende bestemmelser i de tidligere §§ 18 a, 18 b og 18 d (nu §§ 20-20 b) i den danske retsplejelov er ændret på en række punkter i forbindelse med domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006), idet der navnlig er sket en styrkelse af den sagkyndige medvirken ved byretterne og landsretterne i første instans. Disse ændringer har sammenhæng med den ny instansordning og ændrin-

gerne i Sø- og Handelsrettens kompetence og foreslås derfor ikke på nuværende tidspunkt gennemført i lov for Færøerne om rettens pleje.

(Til § 21)

Den nugældende § 20, der vedrører sø- og handelssager, foreslås uden ændringer videreført som ny § 21. Den foreslåede bestemmelse svarer til den tidligere § 20 i den danske retsplejelov. Bestemmelsen udgik af den danske retsplejelov ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) i forbindelse med den ny instansordning, der ikke på nuværende tidspunkt foreslås gennemført i lov for Færøerne om rettens pleje.

Til nr. 2 (§ 31, stk. 4)

Som en konsekvens af indsættelsen af de foreslåede §§ 31 a - 31 c om optagelse eller transmission af lyd og/eller billeder under retsmøder samt tegning under retsmøder, foreslås det at ophæve § 31, stk. 4, i lov for Færøerne om rettens pleje, som omhandler fotografering og tegning under et retsmøde, jf. bemærkningerne til §§ 31 b nedenfor.

Til nr. 3

(Til § 31 a)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 32 i den danske retsplejelov.

Det foreslås i stk. 1, 1. pkt., at optagelse eller transmission af lyd og/eller billeder under retsmøder (herunder TV- og radiotransmission) er forbudt, medmindre retten undtagelsesvis giver tilladelse dertil. Retten vil desuden efter 3. pkt. på ethvert tidspunkt kunne forbyde offentliggørelse af billeder og lyd, der er optaget under et retsmøde. Det er underordnet, om retsmødet afholdes i retslokalet, idet også retsmøder, der afholdes uden for retslokalet, vil være omfattet af bestemmelsen.

Efter forslaget's stk. 1, 4. pkt., skal rettens afgørelser efter 1. og 3. pkt. træffes ved kendelse, dvs. både i de tilfælde, hvor retten tager stilling til en anmodning om tilladelse til at optage billeder og/eller lyd, og i de tilfælde, hvor retten forbyder offentlig gengivelse. Den gældende begrænsning i kæreadgangen i sidstnævnte tilfælde, jf. § 31, stk. 4, 2. pkt., i lov for Færøerne om rettens pleje, foreslås ophævet. Det følger af de almindelige kæreregler, at journalister, fotografer, parter og eventuelle vidner vil kunne kære rettens afgørelser. De pågældende vil dog være undergivet de almindelige begrænsninger i kæreadgangen i lov for Færøerne om rettens pleje.

Der henvises i øvrigt til pkt. 7 i lovforslag nr. L 78 af 5. november 1998 samt bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1 (forslaget til den danske retsplejelovs § 32).

Med forslaget til stk. 1, 2. pkt., indføres tillige et generelt forbud mod at transmittere tekst under retsmøder. Formålet med reglen er navnlig at hindre, at personer, som er til stede under et retsmøde, sender oplysninger om, hvad der forklares eller dokumenteres under et retsmøde via elektroniske tekstbeskeder til personer, som befinder uden for retslokalet, f.eks. vidner som endnu ikke er blevet afhørt.

Som efter de foreslåede forbud mod optagelse eller transmission af lyd og/eller billeder, jf. forslaget til stk. 1, 1. pkt., vil retten undtagelsesvis kunne give tilladelse til, at der sendes tekstbeskeder fra et retsmøde. Det forudsættes, at retten som hovedregel giver tilladelse til, at advokater, forsvarere og repræsentanter for anklagemyndigheden kan transmittere tekst, hvis der fremsættes en begrundet anmodning herom.

Retten kan endvidere f.eks. give journalister m.fl. tilladelse til at transmittere tekstbeskeder fra retsmødet, i det omfang det er foreneligt med hensynet bag bestemmelsen.

Retten eventuelle afgørelser om, hvorvidt der må transmitteres tekst under retsmøder, træffes ved beslutning, der vil kunne kæres efter de almindelige regler.

Efter forslaget til stk. 3 vil retten i en konkret sag kunne bestemme, at teknisk udstyr, der kan optage eller transmittere billeder, lyd eller tekst, ikke må medbringes eller anbringes i lokaler, hvor der afholdes retsmøde. Forbudet vil således f.eks. omfatte mobiltelefoner, kameraer, mp3-afspillere og pc'er.

Bestemmelsen vil bl.a. kunne anvendes i sager, hvor retten ud fra sagens karakter og omstændighederne i øvrigt finder, at der er fare for, at mobiltelefoner eller andet teknisk udstyr, som medbringes under retsmødet, vil blive anvendt i strid med forbudet i den foreslåede bestemmelse i stk. 1.

Retten kan træffe sådan afgørelse af egen drift eller efter begæring, f.eks. fra anklagemyndigheden, og afgørelsen kan træffes både inden retsmødets start og under retsmødet.

Retten afgørelse træffes ved beslutning, der vil kunne kæres efter de almindelige regler

Med forslaget til stk. 4 indføres et generelt forbud mod optagelse af billeder i retsbygningen, medmindre vedkommende retspræsident (administrerende sorenskriver) konkret har tilladt billedoptagelsen. Henvisningen til stk. 1, 3-5 pkt. indebærer bl.a., at afgørelsen om, hvorvidt billedoptagelse i retsbygningen må finde sted, skal træffes ved kendelse, og at overtrædelse af forbudet mod billedoptagelse er strafbart.

Der henvises i øvrigt til pkt. 7.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 78 af 5. november 1998 samt bemærkningerne til forslaget §§ 1, nr. 1 (forslaget til den danske retsplejelovs § 32, stk. 3).

Den foreslåede bestemmelse i stk. 5, indfører – som supplement til forbuddet mod billedoptagelse *i* rettens bygninger, jf. ovenfor – et forbud mod billedoptagelse *uden for* rettens bygninger af sigtede, tiltalte og vidner, der er på vej til eller fra et retsmøde. Forbuddet omfatter alene straffesager og gælder ikke, hvis den pågældende har samtykket i billedoptagelsen. Der stilles ingen formkrav til et samtykke, men for ikke at udhule beskyttelsen bør samtykket som altovervejende hovedregel være udtrykkeligt.

Henvisningen til stk. 1, 3. pkt., indebærer, at offentliggørelse af billeder, der er optaget i strid med forbudet, er strafbart, jf. bemærkningerne til § 31 c, nedenfor.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.4. i lovforslag nr. L 23 af 8. oktober 2003 samt til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 7 (forslaget til den danske retsplejelovs § 32, stk. 4).

(Til § 31 b)

Det foreslås i lovforslaget § 1, nr. 2, at ophæve det generelle forbud mod tegning under retsmøder, jf. den gældende lovs § 31, stk. 4. Efter den foreslåede bestemmelse kan retten dog under særlige omstændigheder forbyde tegning under retsmøder.

Bestemmelsen giver endvidere mulighed for, at retten kan forbyde offentliggørelse af tegninger, når der indtræffer omstændigheder, som ville have medført, at tegning var blevet forbudt, hvis de havde været kendt på daværende tidspunkt.

Rettens afgørelse træffes efter bestemmelsens 2. pkt. ved kendelse, både når retten forbyder tegning eller offentliggørelse af en tegning, og når retten afviser at følge en anmodning om forbud. Det følger af de almindelige kæreregler, at tegneren (og den, tegneren arbejder for) samt parter og eventuelle vidner har kære adgang. De pågældende er dog undergivet de almindelige begrænsninger i kære adgangen i lov for Færøerne om rettens pleje.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 32 a i den danske retsplejelov.

Der henvises til pkt. 7.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslag L 78 af 5. november 1998 samt bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1 (forslaget til den danske retsplejelovs § 32 a).

(Til § 31 c)

Den foreslåede bestemmelse regulerer sanktionsspørgsmålet ved overtrædelse af bestemmelserne i §§ 31 a og 31 b. Der lægges op til, at der i intet tilfælde kan idømmes højere straf end bøde. Den foreslåede bestemmelse svarer i et vist omfang til § 32 b, stk. 1, i den danske retsplejelov.

Til nr. 4 (§§ 32 a-b)

(Til § 32 a)

Den foreslåede bestemmelse fastlægger, hvornår en part eller rettergangsfuldmægtig anses som deltager i et retsmøde i tilfælde, hvor den pågældende ikke deltager ved fysisk fremmøde, men ved anvendelse af telekommunikation.

Bestemmelsen fastslår det generelle princip, at når retten har tilladt, at en part (herunder sigtede eller tiltalte i en offentlig straffesag) eller rettergangsfuldmægtig deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation, skal den pågældende anses som deltager i retsmødet på samme måde som ved fremmøde i retten. Bestemmelsen siger ikke noget om, i hvilke tilfælde retten kan tillade, at en part deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation. Dette fremgår af en række andre bestemmelser, som foreslås indsat i lov for Færøerne om rettens pleje, jf. bemærkningerne til dette lovforslags § 1, nr. 56 (forslag til § 191).

Forslaget indebærer desuden, at en række af de eksisterende regler i lov for Færøerne om rettens pleje om at være til stede i retten, fremover vil skulle læses således, at også deltagelse ved anvendelse af telekommunikation betragtes som tilstedeværelse.

Bestemmelsen svarer til § 32 c i den danske retsplejelov som affattet ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 (domstolsreformen). Der henvises til bemærkninger til § 1, nr. 7 (forslaget til retsplejelovens § 31 c) i lovforslag nr. L 168 af 1. marts 2006 (domstolsreformen).

Bestemmelsen træder i kraft den [1. januar 2010], jf. dette lovforslags § 8, stk. 1. Bestemmelsens finder dog først anvendelse på telekommunikation med billede efter justitsministerens nærmere bestemmelse, jf. dette lovforslags § 8, stk. 3, 2. pkt.

(Til § 32 b)

Den foreslåede bestemmelse angår parters og rettergangsfuldmægtiges deltagelse i retsmøder ved anvendelse af telekommunikation *med* billede (videoforbindelse), når der

i retsmødet skal afgives forklaring af parter (herunder sigtede eller tiltalte i en offentlig straffesag), vidner eller sagkyndige. Bestemmelsen fastsætter nogle særlige krav til den måde, hvorpå parter og rettergangsfuldmægtige kan deltage ved anvendelse af telekommunikation med billede i et sådant retsmøde.

Bestemmelsen svarer til § 31 d i den danske retsplejelov som affattet ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 (domstolsreformen). Der henvises til bemærkninger til § 1, nr. 1 (forslaget til retsplejelovens § 32 d) i lovforslag nr. L 168 af 1. marts 2006 (domstolsreformen).

Justitsministerens fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. dette lovforslags § 8, stk. 3, 1. pkt.

Til nr. 5 (§ 41 a)

Den gældende bestemmelse, der foreslås ophævet, vedrører autorisation af retsstenografer. Retten på Færøerne har oplyst, at der ikke længere findes autoriserede stenografer på Færøerne, og at bestemmelsen er overflødig. Den tilsvarende bestemmelse i den danske retsplejelov blev ophævet ved lov nr. 362 af 2. juni 1999.

Det foreslås som konsekvens af forslaget om ophævelse af § 41 a at lade bestemmelsen i § 312, stk. 2, 2. pkt. om udgifter til retsstenografer udgå.

Endvidere vil bekendtgørelse nr. 324 af 20. februar 1932 angående autoriserede retsstenografer, der er udstedt i medfør af § 41 a, bortfalde.

Til nr. 6 og 7 (§ 93, stk. 4 og § 119, stk. 2, nr. 1)

Forslaget til ændring af § 93, stk. 4, og § 119, stk. 2, nr. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje er en konsekvens af, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

Ved den danske retsplejelovs § 93, stk. 4, 2. pkt., er det fastsat, at sagkyndige, der af prææsidenten for SØ- og Handelsretten beskikkes til at deltage ved behandlingen af sager vedrørende arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring og sager vedrørende markedsføring, ikke må være umyndiggjort eller under lavværgemål. Af den danske retsplejelovs § 119, stk. 2, nr. 1, følger det, at personer, der beskikkes som advokat, skal være myndige og ikke under lavværgemål.

Da det for sagkyndige dommere og for advokater ligesom for dommere, justitssekretærer, offentlige anklagere m.v., må anses for naturligt, at der stilles krav om, at de pågældende er myndige og ikke under værgemål efter § 5 i værgemålslovforslaget eller under

samværgemål, foreslås bestemmelserne ændret i overensstemmelse hermed. Kravet herom findes at burde fremgå af lovteksten.

Justitsministerens fastsætter tidspunktet for bestemmelsernes ikrafttræden, jf. dette lovforslags § 8, stk. 2.

Til nr. 8 (§ 119, stk. 2, nr. 3)

Det præciseres, at en ansøger for at opnå advokatbeskikkelse skal have bestået en dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen.

Det er således fortsat alene ansøgere, der har en juridisk kandidateksamen, der kan opnå advokatbeskikkelse.

Ændringen af bestemmelsen indebærer, at en ansøger skal have såvel en juridisk bachelorgrad som en juridisk kandidatgrad fra et universitet i Danmark for at opnå advokatbeskikkelse. Har ansøgeren således en juridisk bachelorgrad fra et udenlandsk universitet, vil ansøgeren ikke kunne opnå advokatbeskikkelsen, selv om ansøgeren er blevet optaget på den juridiske kandidatuddannelse på et dansk universitet og dér har opnået den juridiske kandidatgrad. Tilsvarende gør sig gældende for den ansøger, som har en dansk bachelorgrad, men en juridisk kandidatgrad fra et udenlandsk universitet.

Herved sikres det, at personer, der opnår færøsk advokatbeskikkelse, har opnået et grundlæggende kendskab til de retsområder, der indgår i såvel den juridiske bacheloruddannelse som den juridiske kandidatuddannelse i Danmark.

Det er uden betydning for en ansøgers mulighed for at opnå advokatbeskikkelse, at vedkommende har fået meritoverført fag fra en dansk eller udenlandsk uddannelse til brug for opnåelse af en dansk juridisk bachelor- og kandidatgrad.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1, 3.4.2 og 3.4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 9 (§ 119, stk. 2, nr. 4)

Ændringen er en konsekvensrettelse som følge af, at § 119, stk. 5, ophæves.

Til nr. 10 (§ 119, stk. 2, nr. 5)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 119, stk. 2, nr. 5, i den danske retsplejelov.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at en ansøger for at opnå advokatbeskikkelse – som efter reglerne i den danske retsplejelov – skal have gennemført en teoretisk grunduddannelse og have bestået såvel en teoretiske prøve som en praktisk prøve.

Den teoretiske prøve skal udformes som en eksamen, hvor ansøgerne eksamineres i de emner, som skal indgå i den teoretiske grunduddannelse, dvs. advokateret (bl.a. reglerne om god advokatskik og klientkontovedtægten), advokatfærdigheder (bl.a. juridisk problembehandling, forhandling, retssagsbehandling og mediation) og drift af advokatvirksomhed (bl.a. regnskabsforståelse og -analyse).

Den praktiske prøve skal bestå i førelse af én sag for byretten, landsretten eller Sø- og Handelsretten. Dommeren/dommerne vurderer, om sagen vil være egnet til at udgøre den praktiske prøve.

Medvirker der alene én dommer i sagen, skal denne bistås af en censor ved vurderingen af, om ansøgeren har bestået prøven. Censoren kan f.eks. være en advokat udpeget af Advokatrådet. Medvirker der en juridisk dommer og 2 sagkyndige dommere, skal den juridiske dommer tillige bistås af en censor. Medvirker der 3 juridiske dommere i sagen, skal der ikke tillige medvirke en censor.

Dommeren og censoren eller de 3 dommere skal være enige om, at ansøgeren har bestået prøven, før prøven kan anses for bestået. Består ansøgeren ikke prøven, skal dommer eller censor orientere ansøgeren om, hvad der har bevirket, at vedkommende ikke har bestået. Ansøgeren kan dog ikke få oplyst fordelingen af dommerstemmerne.

Kravet om medvirken af censor skyldes dels et hensyn til dommerne om, at en enkelt dommer ikke alene skal bære ansvaret for såvel en materielt rigtig afgørelse af selve sagen samt en vurdering af ansøgerens indsats under sagens førelse. Endvidere består der et hensyn til ansøgeren, for hvem beståelse af prøven er af stor betydning.

Hvis det ikke er muligt for ansøgeren at finde en egnet sag, der kan udgøre den praktiske prøve, kan ansøgeren i stedet møde i en fiktiv retssag.

Justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om den teoretiske grunduddannelse, den teoretiske prøve og den praktiske prøve, herunder de fiktive retssager, jf. lovforslagets § 1, nr. 14.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1, 3.4.2 og 3.4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget samt de specielle bemærkninger til § 143, jf. dette lovforslags § 1, nr. 31.

Til nr. 11 (§ 119, stk. 3)

Med ændringen af bestemmelsen lempes kravet om, at en advokatfuldmægtig skal have deltaget i behandlingen af retssager, dvs. givet møde i retten. I stedet stilles der krav om, at advokatfuldmægtigen skal have opnået kendskab til behandlingen af retssager. Et sådant kendskab kan naturligvis opnås ved at give møde i retten, men også gennem f.eks. udfærdigelse af processkrifter. Principalen skal ved fuldmægtigens ansøgning om advokatbeskikkelse afgive erklæring om, i hvilken periode fuldmægtigen har været ansat som autoriseret advokatfuldmægtig hos principalen, om ansættelsen har været på fuld tid, og at fuldmægtigen har deltaget i almindelig advokatvirksomhed, herunder opnået kendskab til retssagsbehandling.

Ændringen er en konsekvens af, at mange advokatfuldmægtige i dag kun sjældent møder i retten. Ændringen skal endvidere ses i lyset af, at der nu stilles krav om beståelse af en praktisk prøve i retssagsbehandling som betingelse for at opnå advokatbeskikkelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1, 3.4.2 og 3.4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 12 (§ 119, stk. 4)

Der åbnes ved ændringen af bestemmelsen mulighed for, at også anden beskæftigelse end de stillinger, der er nævnt i § 119, stk. 3, efter en konkret bedømmelse af stillingens indhold og relevans for advokatgerningen kan medregnes med op til 3 år. Maksimumgrænsen for medregning på 2 år ophæves således.

Formålet med ændringen af bestemmelsen er primært at give mulighed for, at ansættelse som autoriseret advokatfuldmægtig i en virksomhed eller organisation kan medregnes fuldt ud med op til 3 år. 3 års ansættelse som autoriseret advokatfuldmægtig i en virksomhed eller organisation vil således kunne give adgang til advokatbeskikkelse, forud-

sat at den konkrete ansættelse fuldt ud kan ligestilles med en ansættelse som autoriseret advokatfuldmægtig på et advokatkontor.

Fuldmægtigens principal skal ved fuldmægtigens ansøgning om advokatbeskikkelse afgive erklæring om, i hvilken periode fuldmægtigen har været ansat som autoriseret advokatfuldmægtig hos principalen, at ansættelsen har været på fuld tid, og at fuldmægtigen har deltaget i virksomhed af relevans for advokatgerningen, herunder opnået kendskab til retssagsbehandling.

I hvilket omfang anden ansættelse kan medregnes i de 3 års praktisk juridisk virksomhed, der kræves for at opnå advokatbeskikkelse, afhænger af en konkret vurdering af den enkelte ansættelses relevans for advokatgerningen, og dermed i hvilket omfang ansættelsen kan ligestilles med en ansættelse som autoriseret advokatfuldmægtig hos en advokat, der udøver advokatvirksomhed.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1, 3.4.2 og 3.4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 13 (§ 119, stk. 5)

Bestemmelsen ophæves, da der ikke længere er behov for denne undtagelsesmulighed. Praktisk juridisk virksomhed, der fuldt ud kan ligestilles med den, der er nævnt i stk. 3, vil efter ændringen af § 119, stk. 4, kunne medregnes efter denne bestemmelse fuldt ud med op til 3 år.

Til nr. 14 (§ 119, stk. 6)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 119, stk. 5, i den danske retsplejelov.

Bestemmelsen er tilpasset i overensstemmelse med, at det i stk. 2, nr. 5, fastsættes, at en ansøger for at opnå advokatbeskikkelse skal have gennemført en teoretisk grunduddannelse og have bestået såvel en teoretisk prøve som en praktisk prøve.

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til Justitsministeren til at fastsætte regler om den teoretiske grunduddannelse, eksamen og den praktiske prøve i retssagsbehandling, herunder om de fiktive retssager. Der vil således skulle fastsættes regler om den teoretiske uddannelses, den teoretiske eksamens, den praktiske prøves og den fiktive retssags indhold, tilrettelæggelse, betalingen herfor, hvor mange gange en ansøger kan indstille

sig til henholdsvis den teoretiske eksamen og den praktiske prøve/den fiktive retssag, bedømmelsen af den praktiske prøve/den fiktive retssag og klager over eksaminationen mv.

Justitsministeriet vil have mulighed for i særlige tilfælde at fritage fra kravet om gennemførelse af den teoretiske grunduddannelse, kravet om eksamen og/eller kravet om den praktiske prøve i retssagsbehandling/den fiktive retssag.

Det forudsættes, at adgangen til at meddele dispensation for den teoretiske eksamen og den praktiske prøve i retssagsbehandling/den fiktive retssag anvendes yderst sjældent. Et traditionelt uddannelsesforløb som advokatfuldmægtig – eventuelt suppleret med anden erhvervs erfaring – skal således som udgangspunkt ikke kunne begrunde en dispensation.

Advokatsamfundet skal forestå den praktiske gennemførelse af uddannelsen, den teoretiske eksamen, den praktiske prøve i retssagsbehandling og de fiktive retssager.

Dommeren/dommerne vurderer, om en retssag vil være egnet til at udgøre den praktiske prøve.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 10, ligesom der i øvrigt henvises til pkt. 3.4.1, 3.4.2 og 3.4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 15 (§ 121, stk. 3)

Bestemmelsen indebærer, at beskikkelse som advokat kan nægtes den, der har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 50.000 kr. eller derover.

Den foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelsen i den danske retsplejelovs § 121, stk. 3, der blev indsat ved lov nr. 936 af 27. december 1991 om ændring af forskellige lovbestemmelser om erhvervsudøvelse på grundlag af autorisation m.v. (Udstedelse og fratagelse af autorisationer m.v.).

Den fremgår bl.a. af bemærkningerne til lovforslag nr. L 81 af 30. oktober 1991, der lå til grund for lovændringen, at sigtet med bestemmelsen er at nedbringe de store restancer til det offentlige på en række erhvervsområder, der udøves på grundlag af autorisation.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at betingelsen for at nægte at udstede eller tilbagekalde en autorisation m.v. er, at ansøgeren eller indehaveren af autorisationen har betydelig forfalden gæld til det offentlige, navnlig i form af skatterestancer og manglende momsindbetalinger. Ved betydelig forfalden gæld forstås skyldige beløb af en vis størrelse.

Ved en ansøgning om autorisation m.v. vil forfalden gæld til det offentlige i størrelsesordenen ca. 50.000 kr., i almindelighed være tilstrækkelig til at nægte ansøgeren autorisation m.v.

Der skal endvidere lægges vægt på, om gælden i forhold til det konkrete erhverv kan betragtes som en gæld af betydelig størrelse. Beløbsangivelsen på ca. 50.000 kr. kan derfor alene betragtes som en vejledende norm.

Ved vurderingen af, om der foreligger en væsentlig gældspost, må der tages hensyn til den almindelige pris- og lønudvikling. Det er i øvrigt en forudsætning, at gælden vedrører virksomhed i henhold til en tidligere autorisation inden for det konkrete erhverv.

Til nr. 16 (§ 122, stk. 2)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 122, stk. 2, 2. pkt., i den danske retsplejelov.

Udgangspunktet i lov for Færøerne om rettens pleje om, at advokater ikke kan være ansat i det offentlige, opretholdes. Det foreslås, at det direkte af bestemmelsen kommer til at fremgå, hvilke forhold der skal lægges vægt på ved vurderingen af, om der kan gøres undtagelse fra dette udgangspunkt. I visse tilfælde lempes praksis for meddelelse af dispensation i sager om offentligt ansattes udøvelse af advokatvirksomhed uden for den offentlige tjeneste. Et eksempel herpå kan være ansatte ved universiteterne, der ikke træffer konkrete afgørelser, og hvor der derfor sjældent vil opstå interessekonflikter, der kan bringe advokatens uafhængighed i fare.

Afgørelser om dispensation vil forsat skulle træffes på baggrund af en konkret vurdering af den enkelte sag. Der skal også fremover navnlig lægges vægt på hensynet til, at en advokat skal være uafhængig af det offentlige. Dette fremgår nu udtrykkeligt af bestemmelsen.

Består der således en risiko for, at der kan opstå konflikter mellem den ansattes pligter i forhold til det offentlige og pligterne som advokat, vil der ikke blive meddelt dispensation i det konkrete tilfælde.

Ved risikoen for konflikter menes ikke alene den mere nærliggende risiko – f.eks. hvis advokaten arbejder på halv tid hos Skat og ved siden af denne ansættelse driver advokatvirksomhed med speciale i behandlingen af skattesager – men også en mere teoretisk risiko for konflikter, især hvis advokaten besidder en offentlig stilling, hvor der skal træffes afgørelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.1, 3.7.2 og 3.7.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 17 (§ 123)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 123 i den danske retsplejelov.

Bestemmelsen skærper den gældende ordning, således at alle advokater i et fællesskab af advokater og alle advokater, der ejer aktier eller anparter i en advokatvirksomhed, i mindst 1 år enten skal have været i virksomhed som autoriseret fuldmægtig hos en advokat, der udøver advokatvirksomhed, eller som advokat have været ansat hos en anden advokat, der udøver advokatvirksomhed.

Det bemærkes, at de nævnte aktier tillige omfatter kommanditaktier, jf. lovforslagets § 1, nr. 18.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1, 3.4.2 og 3.4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 18 (§ 124)

Den gældende bestemmelse i lov for Færøerne om rettens pleje § 124 a foreslås af lovtekniske grunde opdelt i flere, kortere paragraffer (§§ 124-124 g), der tilsammen i vidt omfang svarer til § 124 i den danske retsplejelov.

Den foreslåede bestemmelse i § 124 er således delvist en videreførelse af den gældende bestemmelse i lov for Færøerne om rettens pleje § 124 a, stk. 1.

Ved bestemmelsen skabes der imidlertid som noget nyt mulighed for, at advokatselskaber kan etableres som kommanditaktieselskaber og holdingselskaber. Et holdingselskab må alene eje aktier eller anparter i et andet advokatselskab og må således ikke samtidig eje aktier i f.eks. et ejendomsselskab.

Holdingselskabet kan alene ejes af advokater, mens driftsselskabet, jf. nedenfor vedrørende ændringen af § 124 c, stk. 1, nr. 2, i et vist, begrænset omfang kan ejes af andre ansatte i selskabet.

Der åbnes ikke med ændringen af bestemmelsen mulighed for, at advokatselskaber kan drive anden virksomhed end advokatvirksomhed bortset fra, at et advokatselskab fremover vil kunne have som formål og aktivitet at eje aktier eller anparter i et andet advokatselskab (holdingselskabskonstruktionen). Ændringen medfører således ikke, at der indføres mulighed for at etablere såkaldte ”one stop shops”, hvor klienter kan få andre ydelser ud over advokatydelse, f.eks. revisorbistand.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.1, 3.6.2 og 3.6.5 i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse indebærer endvidere, at den gældende bestemmelse i lov for Færøerne om rettens pleje § 124, der forbyder, at en advokat etablerer kontor i flere retskredse, ophæves. Bestemmelsen er ligeledes udgået af den danske retsplejelov, jf. herved lov nr. 403 af 13. juni 1990. Ændringen af den danske retsplejelov blev foretaget på baggrund af en henvendelse fra Advokatrådet, hvori rådet bl.a. anførte, at der som følge af den stadig mere komplicerede lovgivning og samfundsregulering i øvrigt er et stigende krav om specialisering inden for advokatfaget og dermed et øget behov for at kunne etablere sammenslutninger, der dækker mere end en retskreds. Ophævelsen af § 124 var således et led i indførelsen af muligheden for at drive advokatvirksomhed i selskabsform i Danmark i 1990.

Til nr. 19 og 20 (§ 124 a - f)

Som nævnt i bemærkningerne til § 1, nr. 18, foreslås den gældende bestemmelse i lov for Færøerne om rettens pleje § 124 a – af lovtekniske grunde – opdelt i flere, kortere paragraffer (§§ 124-124 g), der tilsammen i vidt omfang svarer til § 124 i den danske retsplejelov.

Den foreslåede bestemmelse i § 124 a er en videreførelse af den gældende bestemmelse i lov for Færøerne om rettens pleje § 124 a, stk. 1, 2. pkt., hvorefter et advokatselskab er pligtig og eneberettiget til at benytte ordene ”advokataktieselskab” eller ”advokatanpartsselskab” eller deraf dannede forkortelser.

Som en konsekvens af, at det foreslås, at advokatselskaber kan etableres som kommanditaktieselskaber, jf. dette lovforslags § 1, nr. 18, foreslås det imidlertid tillige, at advokatselskaber fremover må benytte ordene ”advokatkommanditaktieselskab”, ”advokatpartnerskab” eller deraf dannede forkortelser.

Den foreslåede bestemmelse i § 124 b indebærer, at de ejere, der ikke er advokater, er underkastet de samme hæftelsesregler som advokaterne. Uanset hvilken rådgiver i advokatselskabet, som klienten bliver henvist til, vil klienten således have den ekstra sikkerhed, at ikke alene selskabet, men også rådgiveren – hvis denne ejer aktier eller anparter i selskabet – hæfter for krav, der er opstået som følge af rådgiverens bistand til klienten.

Den foreslåede bestemmelse i § 124 c, stk. 1, indebærer at området for ejerskab af advokatvirksomheder liberaliseres, idet der åbnes mulighed for, at andre end advokater kan eje andele af en advokatvirksomhed. Er der tale om advokatselskaber i en holdingselskabskonstruktion, kan andre end advokater dog alene eje andele af advokatdriftsselskabet, jf. § 124, stk. 2, 2. pkt., hvorefter et holdingselskab alene må være ejet af advokater.

Ændringen er begrænset til at åbne mulighed for aktivt ejerskab, hvorimod passiv kapitalinvestering ikke tillades. Det er således alene personer, der er ansat og arbejder i advokatvirksomheden, som kan eje andele heri.

Ændringen er endvidere begrænset til at angå kapitalselskaber, men ikke interessentskaber.

I medfør af § 124 c, stk. 2, kan personer, der ikke er advokater, tilsammen kun eje under en tiendedel af selskabets aktier eller anparter og tilsammen have under en tiendedel af stemmerne i selskabet. Reglen skal ses i sammenhæng med aktieselskabslovens § 20 b, hvorefter en aktionærs ret til indløsning af de øvrige aktionærers aktier forudsætter, at aktionæren ejer mere end ni tiendedele af aktierne i et selskab og har en tilsvarende del af stemmerne.

Det vil ikke være tilladt i selskabets vedtægter eller ved aktionæroverenskomst at fastsætte bestemmelser, der begrænser aktieselskabslovens bestemmelser om indløsning af

aktier og derved gøre den beskyttelse, der ligger i begrænsningen af, hvor stor en andel aktier eller anparter personer, der ikke er advokater, kan eje i et advokatselskab, illusorisk.

Den foreslåede bestemmelse i § 124 d, stk. 1 indebærer, at ejere af et advokatselskab, der ikke selv er advokater, skal bestå en nærmere udformet prøve i de regler, der er af særlig betydning for advokaterhvervet. Advokatsamfundet forestår afholdelsen af denne prøve. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om prøven.

Formålet med prøven er at sikre, at ejerne er bekendt med bl.a. reglerne om god advokatskik og klientkontovedtægten.

Justitsministeren skal fastsætte nærmere bestemmelser om prøven i de regler, som er af særlig betydning for advokaterhvervet. Det vil her bl.a. kunne fastsættes, på hvilket tidspunkt prøven skal være bestået, ligesom der vil kunne fastsættes straf for overtrædelse af bestemmelserne i bekendtgørelsen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 124 g, stk. 2. Justitsministeren vil endvidere kunne fastsætte, at en ejer, der ikke har bestået prøven, skal afhænde aktier eller anparter, jf. 124 f. Afhændes aktierne eller anparterne ikke, vil dette kunne udgøre en overtrædelse af god advokatskik, og Advokatnævnet vil i den forbindelse kunne tilkende ejeren en sanktion.

Den foreslåede bestemmelse i § 124 d, stk. 2 indebærer, at klager over ejere af advokatvirksomheder, der ikke selv er advokater, indbringes for Advokatnævnet i overensstemmelse med reglerne i kapitel 15 a og 15 b i lov for Færøerne om rettens pleje. Advokatnævnet kan pålægge disse ejere de samme sanktioner som advokaterne, dog naturligvis ikke frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed. Nævnet kan i stedet frakende vedkommende retten til at være medejer af en advokatvirksomhed.

Ejere af advokatvirksomheder, der ikke selv er advokater, skal ikke registreres hos Advokatsamfundet og vil ikke blive afkrævet betaling til medfinansiering af tilsynet med advokater eller behandlingen af klager i Advokatnævnet.

Den foreslåede bestemmelse i § 124 e medfører en udvidelse af den personkreds, der i medfør af de gældende bestemmelse i lov for Færøerne om rettens pleje § 124 a, stk. 4, kan være medlem af et advokatselskabs bestyrelse og direktion.

Efter de gældende regler er det således – bortset fra medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer – alene advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab, der kan være medlemmer af advokatselskabets

bestyrelse. Endvidere er det alene advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i advokatselskabet, der kan være medlemmer af selskabets direktion.

Den foreslåede § 124 e, *stk. 1 og 2*, indebærer, at ansatte i et advokatselskab, der i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i selskabet, frem over har mulighed for at blive medlemmer af det pågældende advokatselskabs bestyrelse eller direktion.

Det foreslås samtidig i § 124 e, *stk. 3*, fastsat som betingelse for sammensætningen af bestyrelsen i et advokatselskab, at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne til enhver tid udgøres af advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab. Dette foreslås ligeledes at gælde for direktionen i et advokatanpartsselskab, såfremt anpartsselskabets ledelse kun består af en direktion.

Efter den foreslåede § 124 e, *stk. 4*, fastsættes det som en yderligere betingelse for, at ansatte, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan deltage som medlemmer af advokatselskabets bestyrelse eller direktion, at de *inden* de optages i bestyrelsen eller direktionen har bestået den i § 124 d, stk. 1, nævnte prøve i de regler, der er af særlig betydning for advokaterhvervet. Bestemmelsen tager sigte på at sikre, at disse partnere, der er ansatte i et advokatselskab uden at være advokater, har det fornødne kendskab til reglerne på advokatområdet, inden de begynder i ledelsen i et advokatdriftsselskab.

Det foreslås dog i § 124 e, *stk. 5*, at kravene i bestemmelsens stk. 1-4 til sammensætningen af et advokatselskabs bestyrelse eller direktion ikke skal gælde for *advokatholdingselskaber* omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 124, stk. 2, 2. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 18), der er karakteriseret ved, at de kun ejes af advokater, og at de alene har som formål og aktivitet at eje aktier eller anparter i et andet advokatselskab.

Den foreslåede bestemmelse i § 124 f indeholder en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform, herunder regler om omdannelse af et advokatselskab til andet formål og regler om afhændelse af aktier og anparter.

Justitsministeren kan således fastsætte regler om afhændelse af aktier og anparter ved dødsfald og deponering samt tilfælde, hvor vedkommende indehaver af aktier eller anparter aldrig har opfyldt eller ikke længere opfylder betingelserne for at eje aktier eller anparter i en advokatvirksomhed.

For så vidt angår de danske administrative regler henvises der til Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1427 af 11. december 2007 om advokatselskaber.

I forbindelse med, at der åbnes mulighed for at omdanne et advokatselskab til andet formål, kan der bl.a. fastsættes regler om, at det forud for omdannelsen skal dokumenteres – f.eks. ved en revisorerklæring – at der på omdannelses tidspunktet ikke er indestående klientmidler på advokatselskabets klientkonto.

I medfør af den foreslåede bestemmelse i § 124 g videreføres og udvides straffebestemmelsen i lov for Færøerne om rettens pleje § 124 a, stk. 7.

Den foreslåede bestemmelse i § 124 g, *stk. 1*, fastsætter således bødestraf for overtrædelse af § 124 om advokatselskabsformerne, advokatselskabers formål mv., § 124 a om advokatselskabers navn, § 124 c om ejerforholdene i et advokatselskab samt § 124 e, stk. 1-4 om deltagelse i et advokatselskabs ledelse. Det foreslås samtidig, at overtrædelse af de foreslåede ændrede regler om advokatselskabers navn og sammensætningen af advokatselskabers bestyrelse og direktion kan straffes med bøde.

Herudover fastsættes det i § 124 g, *stk. 2*, at der i forskrifter, der udstedes i medfør af § 124 d om udstedelse af administrative regler om partnerprøven og § 124 f om udstedelse af administrative regler om advokatselskaber, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne. Bestemmelsen svarer som nævnt til den gældende bestemmelse i § 124, stk. 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 21 (§ 126, stk. 3)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 126, stk. 3, i den danske retsplejelov.

Ændringen af bestemmelsen er en konsekvens af, at det nu er fastsat i § 119, stk. 2, nr. 5, i lov for Færøerne om rettens pleje, at en ansøger skal deltage i teoretisk grunduddannelse, eksamen og praktisk prøve i retssagsbehandling for at opnå beskikkelse som advokat. Advokaten, hos hvem en advokatfuldmægtig er autoriseret, skal medvirke til, at fuldmægtigen kan deltage i den teoretiske grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling samt afholde udgifterne hertil.

Til nr. 22 (§ 126, stk. 5)

Der indføres en bestemmelse – svarende til den danske retsplejelovs § 126, stk. 5 – om obligatorisk løbende efteruddannelse for advokater og advokatfuldmægtige.

For advokatfuldmægtige gælder således, at de ud over den teoretiske grunduddannelse, der kræves for at opnå beskikkelse som advokat, tillige skal deltage i årlig efteruddannelse af betydning for advokater. Advokatfuldmægtigens principal skal afholde udgifterne hertil.

Hvis en advokat ikke opfylder kravet om løbende deltagelse i efteruddannelse af betydning for advokater, vil dette ud fra en konkret vurdering kunne være i strid med god advokatskik. Da advokater har ansvaret for, at deres autoriserede advokatfuldmægtige udviser en adfærd, der stemmer overens med god advokatskik, vil advokater tillige have ansvaret for, at deres autoriserede advokatfuldmægtige løbende deltager i efteruddannelse af betydning for advokater.

Justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om kravet om deltagelse i løbende efteruddannelse af betydning for advokater, herunder om omfanget og indholdet i efteruddannelsen. Det forudsættes, at Advokatrådet som et led i tilsynet med advokater og advokatfuldmægtige fører tilsyn med, at bestemmelsen efterleves.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1, 3.4.2 og 3.4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 23 (§ 127 a)

Bestemmelsen er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 18, hvorefter den gældende bestemmelse i § 124 om forbud mod, at en advokat etablerer kontor i flere retskredse, ophæves.

Til nr. 24 (§ 127 a, stk. 2)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 127 a, stk. 2, i den danske retsplejelov.

Det fastsættes ved ændringen, at § 126, stk. 1, 2 og 4 samt § 127 – dvs. reglerne om god advokatskik og regler om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede

midler m.v. – også gælder for de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab.

Til nr. 25 (§ 129)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 129 i den danske retsplejelov.

Bestemmelsen omfatter i dag alene advokater og deres autoriserede fuldmægtige. Ved ændringen udvides bestemmelsen til også at omfatte partnere, personale og andre, som i øvrigt beskæftiges i advokatvirksomheden. Med partnere menes de ansatte i advokatvirksomheden, som ikke er advokater, men som ifølge lovforslaget fremover tilsammen skal kunne eje under en tiendedel af aktierne eller anparterne i selskabet.

Herudover omfattes yderligere personale i advokatvirksomheden, f.eks. sekretærer, receptionister, piccoliner mv. Også andre som i øvrigt beskæftiges i advokatvirksomheden – f.eks. rengøringspersonale – omfattes af de ovennævnte regler i straffeloven.

Som en konsekvens af, at straffelovens § 154 er ophævet, ophæves tillige henvisningen hertil i § 129.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.2 og 3.6.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 26 (§ 132)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 132 i den danske retsplejelov.

Det følger af den ændrede affattelse af bestemmelsen, at enhver advokat har møderet for byret og for Sø- og Handelsretten i sager omfattet af den danske retsplejelovs § 15, stk. 2, nr. 4, og for Den Særlige Klageret.

Enhver advokat har således møderet for Sø- og Handelsretten i sager omfattet af den danske retsplejelovs § 15, stk. 2, nr. 4. Det omfatter sager om behandling af anmeldelser om betalingsstandsning og begæring om konkurs, akkordforhandling eller gældssanering i de områder, der er henlagt under Københavns Byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby, jf. konkurslovens § 4. I praksis indebærer dette, at enhver advokat har møderet for Sø- og Handelsretten i sager, der behandles af rettens skifteafdeling.

Som følge af den foreslåede ændring af bestemmelsen vil advokater ikke længere have møderet for Sø- og Handelsretten i sager, der i medfør af reglerne i §§ 224-226 ville høre under byret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.1, 3.5.2 og 3.5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 27 (§ 133, stk. 3-5)

De foreslåede bestemmelser svarer til § 133, stk. 3-5, i den danske retsplejelov, dog således at udtrykket ”domsforhandlingen” bevares, jf. bemærkninger til den foreslåede § 3.

Det fastsættes i bestemmelsens *stk. 3*, at advokater og advokatfuldmægtige fortsat skal udføre to retssager for at opnå møderet for landsret. Efter den foreslåede bestemmelse i lov for Færøerne om rettens pleje § 133, stk. 4, vil den ene af de to retssager, der udgør landsretsprøven, fremover kunne være en byretssag, hvis der er tale om en sag med kollegial behandling i medfør af den danske retsplejelov, eller en sag hvor der medvirker sagkyndige dommere. Den anden retssag skal således aflægges for en af landsretterne eller for Sø- og Handelsretten.

Som det fremgår af gennemgangen i pkt. 5 ovenfor, vil begge retssager fortsat i medfør af lov for Færøerne om rettens pleje § 133, stk. 7, kunne aflægges for retten på Færøerne. Det er herved ikke en betingelse, at der er tale om en sag med kollegial behandling, eller en sag, hvor der medvirker sagkyndige dommere. Det skyldes, at der efter de færøske regler ikke medvirker lægdommere m.v. i det samme omfang, som der gør i Danmark efter ændringen af instansordningen ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 (domstolsreformen). Rigsombudsmanden og landfogden (politimesteren) deltager imidlertid i bedømmelsen af, om udførelsen af sagerne findes tilfredsstillende.

Den praktiske prøve, som en ansøger i medfør af den foreslåede bestemmelse § 119, stk. 2, nr. 5, lov for Færøerne om rettens pleje, skal bestå for at opnå beskikkelse som advokat, kan danne grundlag for den ene af de to prøvesager for at opnå møderet for landsret. Denne sag skal opfylde ovennævnte kriterier. Har ansøgeren udført en fiktiv retssag for at opnå beskikkelse som advokat, kan denne ikke indgå som den ene af de to prøvesager.

Prøven er bestået, når de retter, hvor sagerne er udført, finder udførelsen tilfredsstillende, jf. *stk. 5*. Bestemmelsen om, at ansøgeren kan bestå landsretsprøven på grundlag af en enkelt sag, opretholdes. Det er dog en forudsætning, at denne sag er en landsretssag eller en sag ved Sø- og Handelsretten. Ændringen af bestemmelsen præciserer således, at det er den landsret eller Sø- og Handelsretten, hvor sagen har været foretaget, som afgør, om prøven er bestået.

Herudover medfører den foreslåede bestemmelse i § 133, *stk. 5*, at den gældende frist for udførelse af landsretsprøvens første sag til udførelsen af den anden sag forhøjes fra 3 til 5 år.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.1., 3.5.2. og 3.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 28 (§ 135)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 135 i den danske retsplejelov.

Ved ændringen af § 135, *stk. 1*, præciseres det, at en ansøger for at blive autoriseret som advokatfuldmægtig skal have bestået en dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen.

Ændringen af bestemmelsen indebærer, at en ansøger skal have såvel en juridisk bachelorgrad som en juridisk kandidatgrad fra et universitet i Danmark for at blive autoriseret som advokatfuldmægtig. Har ansøgeren således en juridisk bachelorgrad fra et udenlandsk universitet, vil ansøgeren ikke kunne autoriseres, selv om ansøgeren er blevet optaget på den juridiske kandidatuddannelse på et dansk universitet og dér har opnået den juridiske kandidatgrad. Tilsvarende gør sig gældende for den ansøger, som har en dansk juridisk bachelorgrad, men en juridisk kandidatgrad fra et udenlandsk universitet.

Herved sikres det, at personer, der autoriseres som advokatfuldmægtige, har opnået et grundlæggende kendskab til de retsområder, der indgår i såvel den juridiske bacheloruddannelse som den juridiske kandidatuddannelse i Danmark.

Ændringen af § 135, *stk. 2*, er en konsekvens af, at der som følge af sammenlægningen af retskredse ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 (domstolsreformen) findes en præsident i hver retskreds, bortset fra på Færøerne. På Færøerne skal autorisationen af advokatfuldmægtige meddeles af dommeren (sorenskriveren), idet denne varetager de opgaver,

der ellers efter denne lov påhviler byretspræsidenterne, jf. forslaget til § 9, stk. 13, som affattet ved dette lovforslags § 1, nr. 1.

Det bemærkes, at bestemmelsen er en del af sagsområdet ”retsplejen” og ikke er omfattet af sagsområdet ”advokatvirksomhed”.

Til nr. 29 (§ 139, stk. 1)

Den foreslåede bestemmelse svarer – med undtagelse af bestemmelsen i 2. pkt. – til § 139, stk. 1, i den danske retsplejelov.

Den foreslåede bestemmelse i 2. pkt. svarer til den tidligere § 139, stk. 1, 2. pkt., i den danske retsplejelov, som blev indsat ved lov nr. 936 af 27. december 1991.

Den fremgår bl.a. af bemærkningerne til lovforslag nr. L 81 af 30. oktober 1991, der lå til grund for lovændringen, at sigtet med bestemmelsen er at nedbringe de store restancer til det offentlige på en række erhvervsområder, der udøves på grundlag af autorisation.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at betingelsen for at nægte at udstede eller tilbagekalde en autorisation m.v. er, at ansøgeren eller indehaveren af autorisationen har betydelig forfalden gæld til det offentlige, navnlig i form af skatterestancer og manglende momsindbetalinger. Ved betydelig forfalden gæld forstås skyldige beløb af en vis størrelse.

Ved en ansøgning om autorisation m.v. vil forfalden gæld til det offentlige i størrelsesordenen ca. 50.000 kr., i almindelighed være tilstrækkelig til at nægte ansøgeren autorisation m.v., jf. nærmere bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15.

Ved tilbagekaldelse af en autorisation m.v. må der kræves mere graverende forhold end ved nægtelse af en autorisation, før en autorisation, der måske har været udnyttet i en årrække, kan tilbagekaldes under henvisning til, at autorisationsindehaveren er i restance til det offentlige.

Ved tilbagekaldelse af en autorisation m.v. vil en forfalden gæld til det offentlige i størrelsesordenen ca. 100.000 kr. være tilstrækkelig. I vurderingen heraf bør indgå, om gælden er pludselig opstået, f.eks. som følge af midlertidige likviditetsproblemer, eller om den gennem længere tid er vokset, og om der i denne forbindelse er truffet effektive for-

anstaltninger fra autorisationsindehaverens side til nedbringelse af gælden inden for en rimelig tidsfrist. Der skal endvidere lægges vægt på, om gælden i forhold til det konkrete erhverv kan betragtes som en gæld af betydelig størrelse. Beløbsangivelsen på ca. 100.000 kr. kan derfor alene betragtes som en vejledende norm. Det er en forudsætning, at gælden vedrører den virksomhed, hvortil autorisation m.v. er udstedt.

Det forudsættes, at den autorisationsudstedende myndighed forud for en eventuel tilbagekaldelse meddeler autorisationsindehaveren, hvilke konsekvenser (tilbagekaldelse) en fortsat betydelig restance kan få, således at indehaveren af autorisationen har mulighed for at indfri denne restance inden for en rimelig frist.

Ved vurderingen af, om der foreligger en væsentlig gældspost, må der tages hensyn til den almindelige pris- og lønudvikling.

En afgørelse om tilbagekaldelse kan efter forslaget forlanges indbragt for domstolene af den, afgørelsen vedrører. Anmodning om sagsanlæg har, i modsætning til de eksisterende ordninger om domstolsprøvelse ved tilbagekaldelse af autorisation m.v., ikke opsættende virkning. Dette skyldes, at afgrænsningen af det forhold, der kan medføre tilbagekaldelse af autorisationen m.v. efter forslaget er langt mere klar end afgrænsningen i de eksisterende bestemmelser om tilbagekaldelse, hvor det skal bevises, at indehaveren af autorisationen m.v. har gjort sig skyldig i forhold, der giver grund til at antage, at vedkommende ikke fremtidig vil udøve virksomheden, hvortil autorisation er udstedt, på forsvarlig måde.

Til nr. 30 (§ 139 a)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der tilvejebringes en udtrykkelig hjemmel i lov for Færøerne om rettens pleje til Justitsministeriets offentliggørelse i Statstidende af oplysninger om, at en advokat ved dom i medfør af reglerne i § 138 og § 139, stk. 1 og 2, helt eller delvis er blevet frataget retten til at udøve advokatvirksomhed.

Det er ved forslaget forudsat, at der kan ske offentliggørelse navnlig af oplysninger om den pågældendes navn, den dømmende myndighed, datoen for dommen og frakendelsens nærmere indhold, herunder frakendelsens varighed og eventuelle begrænsninger i frakendelsen (f.eks. om frakendelsen kun gælder virke som forsvarer i straffesager).

Offentliggørelsen, der foretages navnlig af hensyn til beskyttelsen af forbrugerne, finder i dag sted i medfør af straffelovens almindelige regler om tavshedspligt. Den foreslåede hjemmelsbestemmelse svarer til, hvad der efter § 147 c, stk. 6, i dag gælder med hensyn

til Advokatnævnets offentliggørelse af nævnets kendelser om f.eks. frakendelse af en advokats ret til at udøve advokatvirksomhed.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.1 og 3.7.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 31 (§ 143)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 143 i den danske retsplejelov.

Ved den foreslåede bestemmelse præciseres det i *stk. 1*, at Det danske Advokatsamfund ikke er en forening, men en ved lov oprettet og reguleret institution, som varetager de ved lov fastsatte samfundsmæssige og almennyttige opgaver i forhold til advokaterne. Bestemmelsen svarer til den danske retsplejelovs § 143, således som denne bestemmelse er affattet ved lov nr. 520 af 6. juni 2007.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* indebærer ingen ændring af gældende ret.

Ved ændringen af bestemmelsen i *stk. 3* gennemføres for det første forslaget om, at Advokatrådet kan træffe bestemmelse om, at en advokat kan indkaldes til en samtale med kredsbestyrelsen i en af de advokat kredse, som grænser op til den kreds, hvor advokaten har sin virksomhed, hvis det må antages, at en advokat groft eller gentagne gange har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører.

Advokaten får således mulighed for at lægge sin adfærd eller sine sagsgange om, først og fremmest af hensyn til klienterne, men også af hensyn til advokaten selv, således at han eller hun kan undgå senere sanktioner. Samtalen skal af habilitetshensyn ikke gennemføres af kredsbestyrelsen i advokatens egen kreds, men derimod af kredsbestyrelsen i en af de advokat kredse, der grænser op til den kreds, hvor advokaten har sin virksomhed. Der fastsættes nærmere regler om gennemførelse af sådanne samtaler, jf. den foreslåede bestemmelse i § 143, stk. 5.

Endvidere gennemføres ved ændringen af bestemmelsen forslaget om, at Advokatrådet i sager, hvor en advokat er under mistanke for at have begået overtrædelser, der kan føre til frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed, kan bestemme, at der skal iværksættes et kollegialt tilsyn med advokaten. Tilsynet skal føres af en anden advokat,

som skal have mulighed for at kunne antage anden sagkyndig bistand - f.eks. en revisor - til at bistå sig i forbindelse med udøvelse af tilsynet. Der kan eventuelt stilles særlige betingelser for, at en advokat kan udføre et sådant tilsyn, f.eks. at vedkommende har gennemgået et særligt kursusforløb. Der fastsættes nærmere regler om tilsynet i vedtægt for Det Danske Advokatsamfund, jf. den foreslåede bestemmelse i § 143, stk. 5. Reglerne om samtale og tilsyn finder også anvendelse for de personer, der er nævnt i lovforslagets § 1, nr. 12 (§ 124 c, stk. 1, nr. 2), og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab.

Reglerne om samtale og tilsyn finder også anvendelse for de personer, der er nævnt i lovforslagets § 1, nr. 20 (§ 124 c, stk. 1, nr. 2), og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3. i de almindelige bemærkninger.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 5* fastsætter Advokatsamfundet regler om sin organisation og virksomhed i en vedtægt, der skal godkendes af Justitsministeren.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Bestemmelse i stk. 4 er en videreførelse af den gældende bestemmelse i stk. 3.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 5* fastsætter justitsministeren nærmere regler for gennemførelsen af samtalen og tilsynet efter stk. 3.

Som det fremgår af bemærkningerne til stk. 3, skal den kollegiale samtale af habilitetshensyn ikke gennemføres af kredsbestyrelsen i advokatens egen kreds, men derimod af kredsbestyrelsen i en af de advokatkrede, der grænser op til den kreds, hvor advokaten har sin virksomhed.

Ved justitsministerens fastsættelse i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 5 af de nærmere regler for gennemførelsen af samtalen og tilsynet efter stk. 3, skal det endvidere sikres, at de personer, der skal forestå samtalen og tilsynet ikke senere skal deltage i behandlingen af eventuelle klager over den pågældende.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1, 3.3.2 og 3.3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 32 (§ 144)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 144 i den danske retsplejelov.

Ved ændringen af *stk. 1* kommer Advokatnævnet fremover til at bestå af lige mange repræsentanter for offentligheden og for advokaterne. Antallet af offentlighedsrepræsentanter forhøjes derfor fra de nugældende 6 til 9.

Beskikkelsesperioden for medlemmerne og stedfortræderne forlænges fra 4 år til 6 år for at sikre, at medlemmerne når at opbygge en solid erfaring med behandlingen af sagerne. Til gengæld foreslås det, at der ikke vil være mulighed for genudpegning. Forslaget er begrundet i, at selv om det er ønskeligt at have erfarne nævnsmedlemmer, er der også en fordel i, at medlemmerne efter en periode skiftes ud, således at der tilføres nævnet en vis form for fornyelse.

Endvidere præciseres det, at Justitsministeriets udpegning af 9 medlemmer skal ske efter indstilling fra sådanne organisationer, myndigheder og lignende, at det sikres, at der i nævnet vil være medlemmer med indsigt i private klienters interesser, erhvervsklienters interesser og offentlige klienters interesser.

Udpegningen af stedfortrædere for medlemmerne af nævnet foreslås ligeledes at ske efter indstilling af de ovennævnte organisationer, myndigheder og lignende for en periode af 6 år uden mulighed for genudpegning. Der gælder de samme hensyn i forbindelse med beskikkelse af stedfortræderne som for medlemmerne af nævnet.

Ændringen af *stk. 2* medfører, at der fremover skal deltage lige mange offentlighedsrepræsentanter som advokater i nævnets behandling af en sag. Herudover skal deltage et eller flere medlemmer af formandskabet. Dette medfører, at der altid vil deltage et flertal af medlemmer, som ikke er advokater, i modsætning til i dag, hvor antallet af advokater svarer til antallet af deltagende medlemmer af formandskabet og øvrige medlemmer.

Stk. 3 fastsætter, at Advokatnævnet ved sagernes forberedelse kan lade sig bistå af advokatkredsens bestyrelser.

Stk. 4 bemyndiger justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om Advokatnævnets virksomhed, herunder om nævnets virksomhed i afdelinger. Herudover bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om betaling af udgifter til honorarer m.v. til advokater, der

udpeges som anklager, forsvarer eller til at varetage klagerens interesser i disciplinærsager.

Der vil således f.eks. kunne fastsættes regler om, at en advokat, der ved Advokatnævnet er blevet frataget retten til at udøve advokatvirksomhed, kan pålægges at skulle betale alle eller nogen af omkostningerne til den beskikkede forsvarer. Det samme vil kunne pålægges en person, der i medfør af § 124, stk. 3, nr. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, og som af Advokatnævnet er blevet frataget retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1-3.3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 33 (§ 145)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 145 i den danske retsplejelov.

Ændringen af bestemmelsens *stk. 1* er en konsekvens af, at det foreslås, jf. nedenfor, at kredsbestyrelserne ikke længere skal behandle sager om klager over vederlag.

Ændringen af bestemmelsens *stk. 2* er for det første en konsekvens af, at det foreslås, jf. nedenfor, at kredsbestyrelserne ikke længere skal behandle sager om klager over vederlag. For det andet er ændringen en konsekvens af, at kredsbestyrelserne kan afholde kollegiale samtaler med advokater, der groft eller gentagne gange har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører, jf. lovforslagets § 1, nr. 31.

Til nr. 34 (§ 146)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 146 i den danske retsplejelov.

Ved ændringen af bestemmelsen skabes der ens regler for behandlingen af salær- og adfærdsklager. Til gengæld bortfalder klagemuligheden i salærklagerne, idet det fremover alene vil være Advokatnævnet – og ikke i første instans kredsbestyrelserne – der skal behandle disse.

Stk. 1 og 2 er herudover ændret som følge af, at klager over de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, skal kunne indbringes for Advokatnævnet.

Ifølge *stk. 1* kan salærklager således indbringes for Advokatnævnet, som kan godkende vederlagets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde.

I *stk. 2* fastsættes fristen for at klage til Advokatnævnet til et år efter, at klageren er blevet bekendt med kravet om vederlag.

Det er imidlertid almindeligt, at advokater løbende afregner sagen over for klienten, enten gennem a conto opkrævninger eller gennem afregning af de opgaver, der anses for afsluttet. For opgaver, der strækker sig over et længere tidsrum, vil advokatens samlede salærkrav over for klienten derfor ofte bestå af flere fakturaer.

Dette bør imidlertid ikke forhindre klienten i at klage over det samlede salær ved modtagelsen af den afsluttende afregning, heller ikke selv om tidligere afregninger er sket for mere end et år siden. Det præciseres derfor i bestemmelsen, at klagefristen på et år først regnes fra det tidspunkt, hvor klageren er blevet bekendt med den endelige salærafregning i den pågældende sag.

Der vil i en række tilfælde være tale om, at nogle fakturaer i sagen vedrører afgrænsede og selvstændige opgaver, som er endeligt afregnet. Der kan f.eks. være tale om advokatbistand i forbindelse med køb af en fast ejendom, som efterfølgende viser sig at være behæftet med væsentlige mangler. Her er der tale om to selvstændige sager, som kan afregnes uafhængigt af hinanden. Advokaten, advokatselskabet eller en personen, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, vil således kunne afregne sin bistand vedrørende ejendoms købet selvstændigt, således at klagefristen vedrørende salæret begynder at løbe fra afregningstidspunktet, uanset at advokaten mv. også efterfølgende bistår klienten i sagen vedrørende mangler.

Omvendt vil a conto afregninger, som ikke specificerer afgrænsede selvstændige opgaver, kunne indbringes for Advokatnævnet i indtil et år efter modtagelsen af den afsluttende afregning.

Advokatnævnet har i medfør af bestemmelsen mulighed for at behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet.

Stk. 3 viderefører bestemmelsen i § 147, stk. 3, 2. pkt., hvorefter Advokatnævnets afgørelse i sager om klager over salær ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1- 3.3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 35 (§ 147)

Som konsekvens af, at salærklager fremover skal behandles af Advokatnævnet som første og eneste instans, jf. forslaget til § 146, stk. 3, ophæves bestemmelsen om, at kredsbestyrelsens afgørelse i salærklager kan indbringes for Advokatnævnet.

Til nr. 36 (§ 147 a)

Bestemmelsen ændres som konsekvens af, at salærklager fremover skal behandles af Advokatnævnet som første og eneste instans, jf. forslaget til § 146, stk. 3. Den foreslåede bestemmelse svarer til § 147 a i den danske retsplejelov.

Til nr. 37 (§ 147 b, stk. 1)

Bestemmelsen ændres som følge af, at klager over de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan indbringes for Advokatnævnet, jf. forslaget til § 124 d, stk. 2.

Til nr. 38 (§ 147 b, stk. 2)

Ændringen af bestemmelsen medfører, at en klager fremover har et år til at indgive en adfærdsklage mod 3 måneder i dag. Fristen for indgivelse af salær- og adfærdsklager bliver således ens.

Til nr. 39 (§ 147 c, stk. 1 og 2)

De foreslåede bestemmelser svarer til § 147 c, stk. 1 og 2, i den danske retsplejelov.

Stk. 1 og 2 ændres for det første som følge af, at klager over de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan indbringes for Advokatnævnet, jf. forslaget til § 124 d, stk. 2.

Bestemmelsen i *stk. 1* ændres endvidere således, at Advokatnævnets mulighed for at anvende advarsel som sanktionsform fjernes. Sanktionen i rettesættelse vil fremover skulle

anvendes i de tilfælde, hvor der i dag gives en advarsel eller en irettesættelse. Formålet hermed er at undgå, at der opstår tvivl om sanktionens alvor.

Ændringen medfører, at maksimum for bøder pålagt af Advokatnævnet forhøjes fra 200.000 kr. til 300.000 kr. Det er hensigten, at bødeniveauet navnlig i de grovere sager ved Advokatnævnet generelt skærpes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 og 3.3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 40 (§ 147 c, stk. 4)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 147 c, stk. 4, i den danske retsplejelov.

Det fastsættes, at hvis en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af de regler, som regulerer advokatprofessionen, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil overholde disse regler, kan Advokatnævnet fratage vedkommende retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab. Frakendelse kan ske i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre.

Der fastsættes således sanktioner for disse ejere, som ligner dem, der gælder for advokater. De regler, som regulerer advokatprofessionen, er bl.a. reglerne om god advokatskik, herunder reglerne om uafhængighed, tavshedspligt, interessekonflikter, salærfastsættelse mv.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 20.

Til nr. 41 (§ 147 c, stk. 6)

Bestemmelsen i § 147 c, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres som følge af, at klager over de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan indbringes for Advokatnævnet, jf. forslaget til § 124 d, stk. 2.

Til nr. 42 (§ 147 d, stk. 1)

Bestemmelsen ændres som følge af, at klager over de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan indbringes for Advokatnævnet, jf. forslaget til § 124 d, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse svarer til den tidligere § 147 d, stk. 1, i den danske retsplejelov. Den danske bestemmelse blev ændret i forbindelse med domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006), således at der henvises til retten i stedet for landsretten. Ændringen skete i forbindelse med den ny instansordning, der ikke på nuværende tidspunkt foreslås gennemført i lov for Færøerne om rettens pleje. Den foreslåede bestemmelse svarer i vidt omfang til § 147 d, stk. 1, i den danske retsplejelov.

Til nr. 43 (§ 147 d, stk. 3)

Bestemmelsen ændres som følge af, at klager over de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan indbringes for Advokatnævnet, jf. forslaget til § 124 d, stk. 2.

Til nr. 44 (§ 147 e)

Bestemmelsen ændres som følge af, at klager over de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan indbringes for Advokatnævnet, jf. forslaget til § 124 d, stk. 2. Den foreslåede bestemmelse svarer i vidt omfang til § 147 e i den danske retsplejelov.

Til nr. 45 (§ 147 f, stk. 1)

Ændringen er en konsekvens af, at Advokatnævnet fremover kan frakende personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab, jf. lovforslagets § 1, nr. 41.

§ 147 f, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje bestemmer, at Advokatnævnet til enhver tid kan ophæve en frakendelse efter § 147 c, stk. 3, som vedrører advokater. Med den foreslåede ændring vil Advokatnævnet – på samme måde som i forhold til advokater – kunne ophæve en frakendelse efter § 147 c, stk. 4, vedrørende andre ejere af advokatselskaber end advokater.

Til nr. 46 (§ 148 a)

En bestemmelse med samme indhold som den foreslåede blev indsat i § 148 a i den danske retsplejelov ved lov nr. 447 af 9. juni 2004. Loven havde som formål at fjerne de retlige hindringer for digital kommunikation til og fra domstolene med henblik på at lette og fremme anvendelsen af moderne informationsteknologi ved kommunikation med domstolene.

Den foreslåede bestemmelse indebærer først og fremmest, at meddelelser til retten altid kan sendes som digital kommunikation, således at en digital meddelelse ikke skal følges op af en papirbaseret meddelelse. Bestemmelsen skaber imidlertid alene en *mulighed* for at anvende digital kommunikation og indeholder ikke et krav om, at denne kommunikationsform skal anvendes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 180 af 10. marts 2004 samt bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3 (forslaget til den danske retsplejelovs § 148 a).

Der er i forbindelse med lov nr. 447 af 9. juni 2004 indsat bestemmelser om digital kommunikation i den danske konkurslov, dødsboskiftelov og lov om skifte af fællesbo (skifteloven), som sikrer, at der også i skifte- og konkurssager kan kommunikeres digitalt med (skifte-) retten. Konkursloven er ved anordning 183 af 15. marts 1989 sat i kraft for Færøerne, hvor tillige skifteloven af 1874 er gældende. Dødsboskifteloven er derimod ikke sat i kraft på Færøerne.

Justitsministerens fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. dette lovforslags § 8, stk. 2.

Til nr. 47 (§ 149)

Den gældende bestemmelse i § 149 i lov for Færøerne om rettens pleje afviger fra den tilsvarende bestemmelse i § 149 i den danske retsplejelov på flere punkter. For det første indeholder den færøske bestemmelse i stk. 1 og 2 visse særregler, som tager højde for særlige færøske forhold. Disse regler foreslås bevaret.

Herudover er der i den danske bestemmelses stk. 3 og 4 fastsat særlige regler for så vidt angår oversættelse af dokumenter og tolkning i sager vedrørende borgere i de øvrige nordiske lande. Disse regler blev indsat ved lov nr. 320 af 4. juni 1986 med henblik på Danmarks gennemførelse af den nordiske sprogkonvention (jf. bekendtgørelse nr. 16 af 10. marts 1987) på retsplejens område.

Danmarks ratifikation af sprogkonventionen skete med forbehold for Færøerne. Dette territoriale forbehold er imidlertid – efter ønske fra det færøske landsstyre – blevet ophevet, idet konventionen ved bekendtgørelse nr. 27 af 12. juli 2007 er sat i kraft på Færøerne.

Efter konventionen forpligter de kontraherende stater sig til at virke for, at en statsborger i en anden kontraherende stat, hvis der er behov herfor, skal kunne anvende sit eget sprog ved henvendelse til myndigheder og andre offentlige organer i en anden kontraherende stat. I sager, der er under behandling ved domstolene og andre offentlige organer, skal myndighederne så vidt muligt sørge for, at statsborgere i en anden kontraherende stat får den fornødne tolke- og oversættelseshjælp. I straffesager skal den fornødne tolkebistand altid stilles til rådighed.

Omkostningerne til tolkning og oversættelse i retssager, som er omfattet af konventionen, bør afholdes af det offentlige.

Omkostningerne til tolk i straffesager, der er undergivet offentlig påtale, skal altid udredes af det offentlige. Der er dog i nærmere opregnede tilfælde adgang til at kræve omkostningerne til tolk eller oversættelse refunderet. Eksempelvis vil det kunne bestemmes, at udgifterne til oversættelse og tolkning skal afholdes endeligt af parterne efter de almindelige sagsomkostningsregler.

Det foreslås – med henblik på overholdelsen af de krav, konventionen stiller til tolkning og oversættelse i retsplejen – at der i den færøske lov indsættes bestemmelser svarende til stk. 3 og 4 i den danske bestemmelse. De eksisterende stk. 3 og 4 i den færøske bestemmelse bliver herefter stk. 5 og 6.

Herudover foreslås en modernisering af det nugældende stk. 3 (stk. 5), der vedrører forhandling med og afhøring af hørehæmmede mv. Tilsvarende ændringer blev gennemført i den danske retsplejelov ved lov nr. 403 af 13. juni 1990.

Det pågældende forslag indebærer, at afhøring af eller forhandling med døve eller svært hørehæmmede skal ske under medvirken af en uddannet tolk. Afhængig af den døves eller svært hørehæmmedes ønske kan tolken være en mund-hånd-system tolk, en skrive-tolk eller en tegnsprogstolk.

Fremsætter døvblevne, øvrige hørehæmmede eller stumme ønske om tolkebistand ved afhøringer eller forhandlinger, skal der ligeledes i disse tilfælde medvirke en uddannet tolk.

Forslaget åbner mulighed for, at døve, hørehæmmede, døvblevne og stumme kan lade sig bistå af en bisidder under retsmøder. Baggrunden herfor er, at de organisationer, der i Danmark repræsenterer personer med hørehandicap, ved lovforslagets tilblivelse gjorde opmærksom på, at hørehandicappede på grund af de sproglige vanskeligheder nemt kan misforstå en situation. Bisidderen, som kan være en døvekonsulent, tunghørekonsulent eller lignende, vil således ved sin tilstedeværelse kunne medvirke til at afværge eventuelle misforståelser.

Efter forslaget skal der *så vidt muligt* anvendes en uddannet tolk. Ved udformningen af lovteksten er der herved taget hensyn til, at der som ved afhøring af udlændinge, der ikke kan tale eller forstå dansk, jf. § 149, stk. 1, kan opstå situationer, hvor man, uanset det ikke har været muligt at fremskaffe en tolk, er nødt til at gennemføre en afhøring. Som eksempel kan nævnes afholdelse af grundlovsforhør, der skal holdes inden udløbet af fristen på 24 timer, selv om sproglige hindringer og en manglende mulighed for at fremskaffe en tolk til retsmødet vil vanskeliggøre en afhøring.

I forbindelse med domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) blev i den danske bestemmelse tilføjet et nyt stk. 7, som giver hjemmel til, at tolkning i forbindelse med retsager under visse nærmere betingelser kan ske under anvendelse af telekommunikation med billede, jf. § 1, nr. 61, i lovforslag nr. L 168 af 1. marts 2006 (domstolsreformen) og bemærkningerne hertil.

Det foreslås, at en tilsvarende bestemmelse indsættes i lov for Færøerne om rettens pleje som § 149, stk. 7.

Justitsministerens fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. dette lovforslags § 8, stk. 2 og 3, 1. pkt.

Til nr. 48-51 (§ 154, stk. 2, § 155, nr. 2, § 156 a og § 158)

Tilsvarende ændringer er gennemført i den danske retsplejelovs § 154, stk. 2, § 155, nr. 2, § 156 a og § 158 ved lov nr. 447 af 9. juni 2004.

Den foreslåede ændring af § 154, stk. 2, tilsigter at præcisere, at også retten kan anvende digital kommunikation, hvis modtageren har givet samtykke til at modtage meddelelser fra retten på denne måde, jf. *1. pkt.*

I *2. pkt.* fastsættes det, at samtykket – som kan være både udtrykkeligt eller stiltiende – kan gives for den enkelte sag eller generelt, mens *3. pkt.* præciserer, at meddelelser fra retten, der indeholder fortrolige oplysninger, skal krypteres eller sikres på anden vis, således at uvedkommende ikke kan læse meddelelsen.

Med den foreslåede bestemmelse i § 155, nr. 2, indføres en ny forkyndelsesform – digital forkyndelse – hvor forkyndelse sker ved, at den meddelelse, der skal forkyndes, sendes ved digital kommunikation, samtidig med at modtageren anmodes om at bekræfte modtagelsen af meddelelsen.

Den foreslåede § 156 a fastsætter, at digital forkyndelse anses for at have fundet sted, når modtageren har bekræftet modtagelsen enten ved en digital meddelelse forsynet med en digital signatur eller ved at sende en personligt underskrevet kopi af meddelelsen. Hvis modtageren forholder sig passiv over for den digitale forkyndelse, må der ske forkyndelse på anden vis, hvilket i praksis antagelig vil indebære stævningsmandsforkyndelse, medmindre det konkret kan lægges til grund, at dokumentet er kommet modtageren i hænde, således at forkyndelse kan anses for sket efter § 163, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje.

For så vidt angår § 158 er der alene tale om en konsekvensændring som følge af forslaget om ændring af § 155.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 2 og bemærkningerne til § 1, nr. 4-7, i lovforslag nr. L 180 af 10. marts 2004.

Til nr. 52 (§ 174, stk. 2 og 3)

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 174, stk. 2 og 3, i den danske retsplejelov.

Det foreslås i stk. 2, at vidner og sagkyndige skal kunne afgive forklaring ved anvendelse af en videoforbindelse, hvis det findes hensigtsmæssigt og forsvarligt, og det foreslås desuden med stk. 3, at vidner og sagkyndige skal kunne afgive forklaring ved anvendelse af telefon, hvis det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder, at forklaringen afgives i retten eller ved anvendelse af en videoforbindelse, og hvis afgivelse af forklaring ved anvendelse af telekommunikation uden billede findes forsvarlig.

I stk. 2 anvendes udtrykket ”telekommunikation med billede” for at understrege, at det er uden betydning, hvilken teknisk fremgangsmåde, der anvendes. Vidnet skal indkaldes til at møde efter den almindelige regel i § 175 i lov for Færøerne om rettens pleje (som ikke foreslås ændret), og afhøringen skal gennemføres under iagttagelse af reglerne i forslaget til § 191, jf. dette lovforslags § 1, nr. 56.

Stk. 3 angår navnlig (traditionel) telefonisk afhøring, idet afhøring ved anvendelse af videotelefon anses som telekommunikation *med* billede. Vidnet pålægges at være til råd-

dighed for rettens etablering af telekommunikationen, eksempelvis at vidnet er klar til at blive ringet op af retten på et nærmere angivet telefonnummer.

I kraft af henvisningerne i § 209 og 305 i lov for Færøerne om rettens pleje (som ikke foreslås ændret) gælder de foreslåede regler også for klaringer, de afgives af parter i civile sager eller af syns- og skønsmand.

Der henvises herudover til pkt. 6.2.2 (afsnit III) i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 168 af 1. marts 2006 samt bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 64 (forslaget til den danske retsplejelovs § 174, stk. 2 og 3).

I bemærkningerne til lovforslag nr. L 168 af 1. marts 2006 (domstolsreformen) anføres det, at bestemmelserne i den danske retsplejelovs § 174, stk. 2 og 3, vil finde fuldt ud anvendelse i sager, der er under behandling ved en dansk domstol. Derimod reguleres danske domstoles fjernafhøring af vidner i Danmark til brug for udenlandske retssager af § 190, der dels henviser til den danske retsplejelovs øvrige regler, herunder § 174, stk. 2 og 3, dels indeholder en særregel om afhøring fra udlandet ved anvendelse af telekommunikation uden, der er tale om en fravigelse af den foreslåede § 174, stk. 3, idet sådan afhøring efter § 190, stk. 2, kræver vidnets samtykke. Endvidere er der i den danske bestemmelse indsat et stk. 3, der fastsætter, at kravet om protokollering af forklaringer ikke finder anvendelse, når et vidne afhøres vha. telekommunikation til brug for en udenlandsk retssag. De pågældende ændringer er gennemført i den danske retsplejelov ved lov nr. 258 af 8. maj 2002 med henblik på at gennemføre art. 10 og 11 i EU-retshjælpskonventionen. Der findes ikke, at være et behov for at gennemføre disse ændringer i lov for Færøerne om rettens pleje. I kraft af henvisningen til lovens øvrige bestemmelser i § 190 i lov for Færøerne om rettens pleje om vidneafhøring efter begæring af udenlandske myndigheder, vil anmodninger fra udlandet i vidt omfang kunne imødekommes, når blot kravet om, at den begærede fremgangsmåde ikke må være uforeneligt med retsordenen er overholdt.

Justitsministerens fastsætter tidspunktet for bestemmelsernes ikrafttræden, jf. dette lovforslags § 8, stk. 3, 1. pkt.

Til nr. 53 (§ 186, stk. 2, 3. pkt.)

Forslaget til § 186, stk. 2, 3. pkt., vil indebære, at retten, når der sker billed- eller lydoptagelse af en forklaring, der afgives før domsforhandlingen, vil kunne bestemme, at der ikke skal ske protokollering. Hovedreglen vil dog være, at sådanne forklaringer vil blive protokolleret i referatform på samme måde som andre forklaringer, der afgives før domsforhandlingen.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 186, stk. 2, 3. pkt., i den danske retsplejelov, som blev indsat ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006).

Justitsministerens fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. dette lovforslags § 8, stk. 3, 1. pkt.

Til nr. 54 (§ 186, stk. 3-6)

Det foreslås i *stk. 3*, at retten skal kunne bestemme, at der sker billed- eller lydoptagelse af en indenretslig forklaring. Afgives forklaringen før domsforhandlingen, skal optagelsen så vidt muligt ske som billedoptagelse.

Stk. 4 angår adgangen til billed- og lydoptagelser, som er foretaget i medfør af det foreslåede *stk. 3*, og fastsætter, at en part har adgang til at gennemse billed- og lydoptagelser af en vidneforklaring, medmindre parten ikke havde adgang til at overvære vidneforklaringen.

Det foreslås endvidere, at det skal være strafbart uberettiget at videregive billed- eller lydoptagelser af forklaringer afgivet i retsmøder, jf. *stk. 5*.

Bestemmelsen i *stk. 6* angår anmodninger om at tilvejebringe en skriftlig, ordret gengivelse af forklaringen med henblik på at søge aktindsigt heri, og bestemmer, at den, der efter lov for Færøerne om rettens pleje har ret til aktindsigt i indførelser i retsbogen vedrørende en billed- eller lydoptaget vidneforklaring, kan forlange en udskrift af vidneforklaring mod betaling af udgifterne herved.

De foreslåede bestemmelser svarer til § 186, stk. 3-6, i den danske retsplejelov, som blev indsat ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006). Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 67 i lovforslag nr. L 168 af 1. marts 2006 (domstolsreformen).

Justitsministerens fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. dette lovforslags § 8, stk. 3, 1. pkt.

Til nr. 55 (§ 189, stk. 3, § 535, stk. 1, 1. pkt., § 650, stk. 1, 1. pkt., § 895, stk. 6 og § 1017 a, stk. 4)

De foreslåede ændringer vedrører straffebestemmelser, der giver mulighed for at idømme hæfte, bøde eller hæfte samt bøde eller under skærpende omstændigheder hæfte.

Hæftestrafen blev ophævet i Danmark ved lov nr. 433 af 31. maj 2000. Herefter er det ikke længere muligt for danske domstole at idømme en person hæfte som straf.

Justitsministeriet forventer, at der i løbet af 2009 vil kunne sættes en række ændringer af straffeloven i kraft for Færøerne, hvilket bl.a. vil indebære, at hæftestrafen som straf-form ophæves, og at det faste minimum på 30 dage for fængselsstraf ændres til 7 dage, som er det nuværende minimum for hæfte. Som en konsekvens heraf forslås det samtidig at ændre de bestemmelser i lov for Færøerne om rettens pleje, der vedrører hæftestraf.

Til nr. 56, 59-64, 74, 79, 80, 86-88, og 90-93 (§ 191, § 351, stk. 7, § 355, stk. 5, § 365, stk. 4 og 5, § 378, stk. 2, 386 a, § 398, stk. 2, § 506 a, § 748 a, § 748 b, § 754, stk. 2, § 844, § 846, § 868, stk. 1, § 925, stk. 7, § 957, stk. 1, 3. pkt., § 965, stk. 2, og § 972, stk. 2, 2. pkt.)

De foreslåede bestemmelser vedrører anvendelse af tele- og videokommunikation i forbindelse med retssagsbehandling og under forberedelsen samt konsekvensrettelser i forlængelse af indførslen af regler herom.

Ved domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) blev der indført regler om anvendelse af telekommunikation i retsplejen i den danske retsplejelov. Herudover forventer Justitsministeriet inden udgangen af februar 2009 at fremsætte et forslag til ændring af den danske retsplejelov, som bl.a. indfører regler om videokommunikation ved fristforlængelser. De foreslåede bestemmelser svarer i vidt omfang til de regler om tele- og videokommunikation, som blev indført i den danske retsplejelov ved domstolsreformen, og som foreslås indført ved ovennævnte lovforslag.

For så vidt angår forslaget til § 191, § 351, stk. 7, § 355, stk. 5, § 365, stk. 4 og 5, § 378, stk. 2, 386 a, § 398, stk. 2, § 506 a, § 748 a, § 754, stk. 2, 2. pkt., § 844, § 846, § 868, stk. 1, 8. pkt., § 925, stk. 7, § 957, stk. 1, 3. pkt., § 965, stk. 2, og § 972, stk. 2, 2. pkt., henvises til de almindelige bemærkninger i pkt. 6 til lovforslag nr. L 168 af 1. marts 2006 (domstolsreformen) samt bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 68, 86, 87, 92, 97, 101, 107, 130, 131, 132, 133, 139 (forslag til den danske retsplejelovs § 192, § 353, stk. 6, § 365, stk. 4 og 5, § 378, stk. 3, § 386 a, § 398, stk. 2, 3. pkt., § 506, § 748, stk. 8-10, § 754, stk. 2, § 831, stk. 8, § 848, stk. 1, § 854, § 917, stk. 2, § 937, stk. 1, 3. pkt., og § 972, stk. 2, 2. pkt.).

For så vidt angår forslaget til § 748 b henvises til de almindelige bemærkninger i pkt. 2 i Justitsministeriet forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Videokommunikation ved fristforlængelser og landsdommernormering), som forventes fremsat inden udgangen af

februar 2009, samt bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3 (forslag til den danske retsplejelovs § 748 b).

Justitsministerens fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 191, § 748 a, § 748 b, § 754, stk. 2, 2. pkt. § 844, § 846, § 868, stk. 1, 8. pkt., § 925, stk. 7, § 957, stk. 1, 3. pkt., § 965, stk. 2, og § 972, stk. 2, 2. pkt., jf. dette lovforslags § 8, stk. 3, 1. pkt.

§ 351, stk. 7, § 355, stk. 5, § 365, stk. 4 og 5, § 378, stk. 2, § 386 a, § 398, stk. 2, og § 506 a, træder i kraft den [1. januar 2010], jf. dette lovforslags § 8, stk. 1. Bestemmelserne finder dog først anvendelse på telekommunikation med billede efter justitsministerens nærmere bestemmelse, jf. dette lovforslags § 8, stk. 3, 2. pkt.

Til nr. 57 (§ 257)

Forslaget til ændring af § 257 i lov for Færøerne om rettens pleje er en konsekvens af, at værgemålsloven forventes sat i kraft for Færøerne ved anordning.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 257 i den danske retsplejelov.

Den gældende bestemmelse i § 257 i lov for Færøerne om rettens pleje fastsætter regler om umyndige og lavværgede personers mulighed for at træffe processuelle beslutninger i forbindelse med borgerlige retssager.

(Til stk. 1)

For dem, der er umyndige efter gældende ret, dvs. personer, der er umyndiggjort i medfør af myndighedslovens § 2, og personer under 18 år, gælder ifølge den nugældende § 257, stk. 1, 1. pkt., at værger i retssager optræder på den umyndiges vegne. For personer under 18 år kan den ene af forældrene dog i visse tilfælde repræsentere den umyndige uden den anden af forældrenes medvirken, jf. stk. 1, 2. pkt.

For en person, der er under lavværgemål, gælder ifølge den nugældende § 257, stk. 2, at den pågældende i retssager kun kan optræde i forbindelse med sin lavværge.

Bestemmelsen i den nugældende § 257, stk. 1, 1. pkt., foreslås ændret, således at det tydeligere fremgår, at personer under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, og unge under 18 år, der er umyndige, er afskåret fra at optræde på egen hånd i forbindelse med behandlingen af retssager. Det følger herefter af reglerne i værgemålsloven, at det er værger, der optræder på den umyndiges vegne. Værger skal dog som følge af bestemmelsen i værgemålslovens § 26 spørge den, der er under værgemål, før der træffes beslutning i vigtigere anliggender, og det vil ligeledes i

nogle tilfælde være nødvendigt at indhente samtykke fra Rigsombudsmanden på Færøerne til dispositioner under retssagen, jf. værgemålslovens § 30 og de administrative regler om værgens beføjelser og pligter, som skal fastsættes i medfør af denne bestemmelse.

Bestemmelsen i § 257, stk. 1, 2. pkt., foreslås videreført i den nugældende affattelse. Det vil således fortsat være muligt i tilfælde, hvor den ene værge for en umyndig under 18 år udebliver fra et retsmøde, at lade den anden værge alene repræsentere den umyndige.

(Til stk. 2)

Af den gældende regel i § 257, stk. 1, 3. pkt., følger det, at værgen skal have den umyndiges samtykke til at anlægge retssag, der angår formuerettigheder, hvorover den umyndige har rådigheden, eller som rejser sig af en aftale, som den umyndige gyldigt har indgået på egen hånd. Endvidere kræves efter § 257, stk. 1, 4. pkt., samtykke fra en umyndiggjort til værgens anlæg af retssag, der vedrører en legemsfornærmelse eller ærekrænkelse, der er tilføjet den umyndige, medmindre umyndiggørelsen skyldes sindssygdom eller åndssvaghed. Bestemmelserne er undtagelser til de generelle regler i § 257, stk. 1, 1. og 2. pkt., hvorefter værgen uden den umyndiges tilslutning kan optræde som dennes processuelle repræsentant i retssager.

Bestemmelsen i § 257, stk. 1, 3. pkt., foreslås videreført med den virkning, at værgen skal have et udtrykkeligt samtykke - og altså ikke blot høre den umyndiges mening, jf. værgemålslovens § 26 - til at anlægge en retssag, der vedrører forhold, som den umyndige selv har rådigheden over. Bestemmelsen, der foreslås placeret i § 257, stk. 2, 1. pkt., omfatter ikke personer under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller personer under samværgemål. For personer under samværgemål følger det allerede af, at værgen kun kan optræde sammen med den, der er under samværgemål, at dennes samtykke til sagsanlæg er nødvendigt. For personer under § 5-værgemål afhænger det af værgemålets omfang, om værgen vil kunne anlægge retssag om den pågældende formuerettighed eller aftale. Er det pågældende forhold omfattet af værgemålet, kan værgen således uden samtykke fra den, der er under værgemål, men dog efter at have hørt dennes mening, jf. myndighedslovens § 26, træffe beslutning om anlæg af retssag. Er forholdet ikke omfattet af værgemålet, kan værgen ikke disponere på dette område og således heller ikke i kraft af værgemålet anlægge retssag.

Også bestemmelsen i § 257, stk. 1, 4. pkt., foreslås bevaret. Bestemmelsen omfatter i den foreslåede affattelse - ligesom den gældende bestemmelse kun omfatter umyndiggjorte - alene personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, som således skal give samtykke til anlæg af retssag, der rejser

sig af en legemskrænkelser eller freds- og æreskrænkelser. For børn og unge under 18 år skal værger således ikke indhente samtykke til anlæg af sager af denne art.

Efter den gældende bestemmelse kræves den umyndiggjortes samtykke dog ikke, hvis umyndiggørelsen skyldes sindssygdom eller åndssvaghed, men derimod ved umyndiggørelse som følge af anden sjælelig forstyrrelse, legemlig mangel, sygdom eller skrøbelighed eller de øvrige umyndiggørelsesgrunde, som nævnes i myndighedslovens § 2. Det foreslås, at samtykke fremover bliver unødvendigt, hvis den, der er under værgemål, som følge af manglende forståelse for sagens betydning ikke kan tage stilling hertil, idet det er i disse tilfælde, værger - uanset den umyndiges eventuelle tilkendegivelser - bør have mulighed for at kunne varetage den umyndiges interesse i at få gennemført f.eks. et krav om erstatning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 58 (§ 260, stk. 2)

Forslaget til ændringen af § 260, stk. 2 i lov for Færøerne om rettens pleje er en konsekvens af, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

Ifølge den nugældende bestemmelse i § 260, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje er advokater eneberegtede til at møde i retten som fuldmægtige for parterne. Advokaternes eneret brydes dog bl.a. af, at ægtefæller, visse beslægtede samt værger for umyndige og umyndiggjorte og lavværger for personer, der er sat under lavværgemål, kan møde og optræde som rettergangsfuldmægtig under retssager.

Som følge af forslaget til værgemålsloven er det nødvendigt at ændre bestemmelsen, således at både værger for en mindreårig og en voksen umyndig og værger for en person, der er under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7, kan repræsentere den, der er under værgemål, som rettergangsfuldmægtig under en borgerlig retssag.

Til nr. 65 (§ 448 b)

Forslaget til ophævelse af § 448 b i lov for Færøerne om rettens pleje er en konsekvens af, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

Den nugældende bestemmelse i § 448 b i lov for Færøerne om rettens pleje vedrører procesabiliteten i sager om ægteskab eller forældremyndighed og medfører, at umyndige og personer under lavværgemål som udgangspunkt kan optræde på egen hånd i denne type sager. Reglen er således en undtagelse fra den almindelige regel i den nu-

gældende § 257, hvorefter værger optræder på den umyndiges vegne i borgerlige retssager. Ifølge § 448 b, 2. pkt., optræder værger dog på vegne af en part, der er umyndiggjort på grund af sindssygdom eller åndssvaghed, og ifølge bestemmelsens 3. pkt. kan værger kun anlægge sag med overøvrighedens (Rigsombudsmandens) samtykke.

Bestemmelsen har i praksis formentlig kun meget ringe betydning, bl.a. fordi adgangen for umyndiggjorte til at optræde på egen hånd kun gælder, hvis umyndiggørelsen ikke skyldes sindssygdom eller åndssvaghed. Bestemmelsen har endvidere været kritiseret under henvisning til, at det forekommer ubegrundet at antage, at en umyndiggjort - selv om umyndiggørelsen ikke skyldes sindssygdom eller åndssvaghed - kan overskue problemerne under sin egen skilsmisssag, hvorunder der ofte skal tages stilling til økonomiske spørgsmål, der kan være af vidtrækkende betydning for den umyndige.

Bestemmelsen foreslås på denne baggrund ophævet, således at den almindelige regel i den foreslåede § 257 om procesabiliteten også gælder for sager om ægteskab eller forældremyndighed. Der henvises herom til bemærkningerne ovenfor til forslaget til § 1, nr. 57.

Ophævelsen af § 448 b medfører også, at bestemmelsen i 3. pkt., hvorefter værger kun kan anlægge sag med overøvrighedens (Rigsombudsmandens) samtykke, udgår. Det er imidlertid hensigten at regulere spørgsmålet om værgesamtykke i de administrative regler, der skal udstedes i medfør af værgemålslovens § 30, idet det findes mest hensigtsmæssigt, at reglerne om Rigsombudsmandens samtykke til værgens dispositioner samles i de administrative regelsæt.

Til nr. 66 (§ 453, 3. pkt., og § 990, stk. 1, 1. pkt.)

Efter § 453, 3. pkt., i lov for Færøerne om rettens pleje straffes overtrædelse af navneforbud mv. i sager om ægteskab eller forældremyndighed med bøde eller under skærpende omstændigheder med hæfte eller fængsel indtil 6 måneder. Ved forslaget ændres sidestrafferammen i den pågældende bestemmelse til fængsel indtil det hidtil fastsatte maksimum. Forslaget skal ses i lyset af, at den ovenfor omtalte anordning om ikrafttræden for Færøerne af forskellige love om ændring af straffeloven ændrer fængselsstraffens hidtidige faste minimum på 30 dage til det nugældende minimum for hæfte, dvs. 7 dage.

I § 990, stk. 1, 1. pkt., i lov for Færøerne om rettens pleje er der fastsat regler om anke af byretsdomme i private straffesager, hvor den pågældende er idømt hæfte- eller fængselsstraf. Forslaget medfører, at hæfte udgår af bestemmelsen. Begge disse ændringer er en følge af forslaget om afskaffelse af hæftestrafen.

Til nr. 67 (§ 456 f, stk. 2)

Forslaget til ændringen af § 456 f, stk. 2 i lov for Færøerne om rettens pleje er en konsekvens af, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 456 e, stk. 2, i den danske retsplejelov.

Ifølge den nugældende bestemmelse i § 456 f, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje, der vedrører procesabiliteten i faderskabssager, optræder værgeren for en part, der er under 18 år. I øvrigt optræder parterne på egen hånd uden hensyn til umyndiggørelse og lavværgemål.

Bestemmelsens 1. pkt. foreslås ændret, således at reglen bliver overensstemmende med forslaget i værgemålsloven om, at unge under 18 år som hovedregel bliver myndige ved indgåelsen af ægteskab.

Forslaget til ændring af 2. pkt. skyldes, at samværgemål efter værgemålslovens § 7 ikke medfører fratagelse af den retlige handleevne. Der henvises herom til bemærkningerne til § 1, nr. 65 om den tilsvarende regel i § 448 b, 1. pkt., vedrørende sager om ægteskab eller forældremyndighed. Bestemmelsen foreslås endvidere ændret, således at det præciseres, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, kan optræde på egen hånd, men også kan repræsenteres ved værgeren.

Er beskikkelse af værge for en part i en faderskabssag påkrævet, kan beskikkelsen ifølge den gældende bestemmelse i § 456 f, stk. 2, 3. pkt., foretages af retten. Beskikkelse af værge under rettens behandling af faderskabssager kan således ske ved rettens afgørelse, hvis der er en interessekonflikt mellem parten og dennes værge, eller værgeren er midlertidigt forhindret i at varetage den umyndiges interesser, jf. myndighedslovens § 58, eller hvis parten midlertidigt på grund af sygdom eller fravær er forhindret i at varetage sine anliggender, jf. myndighedslovens § 59.

Bestemmelsen i § 456 f, stk. 2, 3. pkt. i lov for Færøerne om rettens pleje foreslås videreført, således at retten får kompetence til at beskikke en særlig værge til at varetage en parts interesser under en faderskabssag i de situationer, der er omfattet af værgemålslovens § 47, § 48 og § 49, dvs. tilfælde, hvor partens og værgens interesser er modstridende, hvor værgeren midlertidigt er forhindret i at varetage sit hverv, eller hvor parten på grund af fravær er midlertidigt forhindret i at varetage sine anliggender.

Følger behovet for at beskikke en værge under faderskabssagen af, at en part midlertidigt på grund af sygdom er ude af stand til at varetage sine interesser, er det dog Rigsombudsmanden, der skal træffe afgørelse om værgebeskikkelse efter værgemålslovens §

5. Er der behov for værgemål efter værgemålslovens § 6, tilkommer kompetencen retten, jf. værgemålslovens § 13, stk. 3.

Til nr. 68 (§ 456 o, stk. 2, 2. pkt.)

Efter § 456, stk. 2, 2. pkt., i lov for Færøerne om rettens pleje straffes overtrædelse af navnforbud mv. i faderskabssager med bøde eller under skærpene omstændigheder med hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder. Ved forslaget ændres sidestrafferammen i den pågældende bestemmelse til fængsel indtil det hidtil fastsatte maksimum, jf. herved bemærkningerne til dette lovforslags § 1, nr. 66.

Til nr. 69 (kapitel 43)

Forslaget til ændringen af kapitel 43 i lov for Færøerne om rettens pleje er en konsekvens af, at værgemålsloven forventes sat i kraft for Færøerne ved anordning.

De foreslåede bestemmelser svarer til bestemmelserne i kapitel 43 i den danske retsplejelov, dog således at der i de foreslåede bestemmelser henvises til Rigsombudsmanden i stedet for til statsforvaltningen.

Om den nærmere baggrund for forslaget om ændring af kapitel 43 i lov for Færøerne om rettens pleje om sager om umyndiggørelse og lavværgemål henvises til pkt. 2.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

(Til § 457)

Bestemmelsen angiver anvendelsesområdet for reglerne i kapitlet om værgemålssager.

Sager om værgemål, jf. *nr. 1*, er de sager, som domstolene i medfør af bestemmelsen i værgemålslovens § 13 skal behandle, enten fordi det findes betænkeligt, at sagen behandles administrativt, eller fordi der er fremsat anmodning om værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6. Sager om værgemål omfatter også de sager, hvor retten bliver kompetent til at færdigbehandle en sag om værgemål, jf. værgemålslovens § 21, stk. 4, som følge af, at en af Rigsombudsmanden truffet afgørelse om foreløbigt værgemål indbringes for retten til prøvelse.

Under sager om værgemål hører også sager, hvor der opstår spørgsmål om ændring, herunder indskrænkning eller udvidelse af området for et værgemål, jf. værgemålslovens § 9, eller ophævelse af værgemål, jf. værgemålslovens § 10, i det omfang det følger af kompetencereglen i værgemålslovens § 13, at sagen skal afgøres af retten. Det bemærkes i den forbindelse, at det efter de foreslåede regler i værgemålslovens §§ 9 -

10, jf. § 13, er hensigten, at Rigsombudsmanden skal kunne behandle sager om ændring og ophør af værgemål, selv om værgemålet er iværksat ved dom, hvis blot der ikke er spørgsmål om udvidelse af værgemålet til at omfatte fratagelse af den retlige handleevne, og Rigsombudsmanden i øvrigt ikke finder det betænkeligt, at sagen afgøres administrativt.

Som det fremgår af værgemålslovens § 22, er der adgang til at indbringe Rigsombudsmandens afgørelser om værgemål efter værgemålslovens § 5 eller §§ 7-10 for retten inden 4 uger efter, at der er givet meddelelse om afgørelsen. Disse sager er omfattet af bestemmelsen i § 457, nr. 2. Omfattet af bestemmelsen er også Rigsombudsmandens afgørelser om ikke at iværksætte værgemål.

Endelig nævnes i § 457, nr. 3, sager om rettens værgebeskikkelse, dvs. sager, hvor retten i forbindelse med en afgørelse om værgemål skal beskikke en værge for en person, der er kommet under værgemål, jf. værgemålslovens § 14, 2. pkt.

(Til § 458)

Bestemmelsen i 1. pkt. svarer til den gældende regel i § 458, stk. 1, 1. pkt., i lov for Færøerne om rettens pleje om den stedlige kompetence. Det er således fortsat hjemtinget for den, der begæres sat under værgemål, der er afgørende for, i hvilken retskreds sagen skal behandles. Sagen skal derfor behandles i den retskreds, hvor den pågældende har bopæl, og er der ingen bopæl, på det sted, hvor den pågældende opholder sig, jf. § 235 og § 236, stk. 2 i lov for Færøerne om rettens pleje. Også Rigsombudsmandens afgørelser om værgemål træffes af Rigsombudsmanden på det sted, hvor den, som sagen angår, har bopæl, jf. værgemålslovens § 15. Anmodninger om ophævelse, udvidelse eller indskrænkning af værgemål henhører ligeledes under retten på det sted, hvor den pågældende har hjemting.

Ifølge den gældende regel i § 458, stk. 1, 2. pkt., i lov for Færøerne om rettens pleje skal anmodninger om værgemål i tilfælde, hvor den pågældende ikke har bopæl her i landet, indgives til den ret, som justitsministeren bestemmer. En tilsvarende regel gælder med hensyn til anmodning om ophævelse af værgemål, jf. § 466, stk. 2, 3. pkt., idet anmodningen i disse tilfælde dog tillige kan indgives til den ret, der i første instans har truffet afgørelse om værgemål.

Det foreslås i 2. pkt., at det bliver Københavns Byret, der skal behandle sager om værgemål, hvis den pågældende ikke har hjemting her i riget.

Begæring om værgemål skal ikke udformes som en stævning. Det er tilstrækkeligt at indgive begæringen om værgemål ved en skrivelse, der dog skal indeholde en begrundelse.

delse for anmodningen og forslag til værgemålets karakter og omfang, jf. herved værgemålslovens § 17, stk. 2.

(Til § 459)

Bestemmelsen i stk. 1, der fastlægger, hvem der skal anses som parter i værgemålssagen, svarer til den gældende regel i § 459, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje. Dog foreslås det, at også den, der har anmodet om domstolsprøvelse af en afgørelse, der er truffet af Rigsombudsmanden, skal anses som part i sagen. Dette er imidlertid blot en følge af, at der ikke nødvendigvis er identitet mellem den person, der har anmodet Rigsombudsmanden om at træffe afgørelse om værgemål, og den, der ønsker Rigsombudsmandens afgørelse indbragt for retten.

I de tilfælde, hvor der er tale om domstolsprøvelse af Rigsombudsmandens afgørelser, er også den, der har fremsat den oprindelige anmodning om værgemål, part, selv om det er en anden, der har begæret sagen indbragt for retten. Som det fremgår af bestemmelsen, anses Rigsombudsmanden ikke som part i retssagen, heller ikke i de tilfælde, hvor det er Rigsombudsmandens afgørelse, der skal behandles.

Partsstillingen medfører bl.a., at de pågældende skal underrettes om retsmøder i sagen og om den afgørelse, der træffes. Endvidere har parterne adgang til at føre beviser og procedere under domstolsbehandlingen, ligesom parterne kan anke eller kære rettens afgørelser, jf. herom også forslaget til § 466, stk. 1.

Også andre end parter har imidlertid krav på underretning om afgørelsen, jf. værgemålsloven § 20 om underretning af en eventuel ægtefælle og en allerede beskikket værge, idet denne bestemmelse også gælder for rettens behandling.

(Til § 460)

Bestemmelsen afløser den gældende regel i § 459, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje, hvorefter der skal beskikkes en advokat for den, der søges umyndiggjort, medmindre denne giver sit samtykke til umyndiggørelsen eller befinder sig i en sådan tilstand, at han ikke forstår betydningen af umyndiggørelsen. Efter den gældende regel kan retten i øvrigt beskikke en advokat for en part, hvis der er behov for advokatbistand.

Forslaget indebærer, at retten i alle sager, hvor den, som sagen angår, ikke allerede har antaget en advokat, skal beskikke en advokat for den pågældende. Baggrunden for forslaget er, at personer, der begæres sat under værgemål, oftest vil have meget vanskeligt ved selv at varetage deres interesser under værgemålssagen. Selv om der påhviler retten en pligt til at fremskaffe de oplysninger, der er nødvendige for at tage stilling i sagen, og

retten også i øvrigt skal påse, at den pågældendes interesser bliver varetaget, er det naturligt, at der under domstolsbehandling af sager vedrørende værgemål beskikkes advokat, også selv om den pågældende ikke opfylder betingelserne for fri proces.

Advokatens opgaver er at repræsentere og bistå den, som værgemålssagen drejer sig om, og advokaten skal herunder sørge for, at den pågældende kan komme til orde under retssagen. Det må derfor forudsættes, at advokaten altid kommer i personlig kontakt med den pågældende, så advokaten - bl.a. med henblik på tilrettelæggelse af bevisførelsen - kan danne sig et indtryk af klienten og dennes forhold. Advokaten må i den forbindelse også under hensyn til klientens tilstand overveje, om det er muligt og hensigtsmæssigt, at klienten giver møde i retten, eller om dette ikke kan anses for påkrævet, jf. § 19, stk. 2, i værgemålsloven, hvorefter det er udgangspunktet, at den pågældende skal udtale sig under retssagen.

I overensstemmelse med den gældende regel i § 459, stk. 2, 2. pkt., i lov for Færøerne om rettens pleje, foreslås det, at retten også kan beslutte at beskikke en advokat for andre parter i sagen, hvis der er behov for det. Parter er dem, der er nævnt i forslaget til § 459, herunder f.eks. den, der har fremsat begæringen om værgemål eller har forlangt Rigsombudsmandens afgørelse indbragt for retten.

Salær og godtgørelse for udlæg til advokaten afholdes efter bestemmelsen i den foreslåede § 465.

(Til § 461)

Bestemmelsen, der drejer sig om oplysning af sagen, svarer til de gældende regler i § 460, stk. 1 og 2, i lov for Færøerne om rettens pleje.

(Til § 462)

Bestemmelsen svarer til den gældende regel i § 463 i lov for Færøerne om rettens pleje, og giver en udvidet adgang for retten til at træffe beslutning om dørlukning og til at forbyde offentlig gengivelse af forhandlingerne i retten i forhold til de regler, der gælder for almindelige civile sager.

(Til § 463)

Bestemmelsen er ny og indebærer, at en afgørelse om værgemål, der er truffet af Rigsombudsmanden, fortsat står ved magt, selv om afgørelsen indbringes for retten. Retten kan dog beslutte, at anmodningen om domstolsprøvelse tillægges opsættende virkning, således at værgemålet først iværksættes, når retten har taget stilling til Rigsombudsman-

dens afgørelse. Bestemmelsen gælder også i de tilfælde, hvor Rigsombudsmandens afgørelse går ud på ophævelse eller begrænsning af et eksisterende værgemål. En afgørelse om ophævelse eller begrænsning af værgemål får således også virkning med det samme efter Rigsombudsmandens afgørelse, men anmodning om domstolsprøvelse kan af retten tillægges opsættende virkning.

En tilsvarende regel gælder ved anke, jf. § 466, stk. 4.

(Til § 464)

Bestemmelsen svarer til den gældende regel i § 464, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje, idet der dog er indføjet en bestemmelse i 2. pkt., der svarer til den gældende regel i § 462, stk. 1, 1. pkt., om at rettens foreløbige afgørelser om værgemål træffes ved kendelse.

Som det fremgår, skal rettens afgørelser om værgemål træffes ved dom, og det gælder også i de tilfælde, hvor der bliver tale om at udvide, indskrænke eller ophæve en afgørelse om værgemål, jf. værgemålslovens § 9 og § 10, uanset om den tidligere afgørelse er truffet af retten eller Rigsombudsmanden.

Det følger af 2. pkt., at der ved foreløbige afgørelser om værgemål bliver tale om to afgørelser, nemlig en kendelse om, at betingelserne for at træffe en foreløbig afgørelse om iværksættelse af værgemål er opfyldt, jf. 2. pkt., og en beslutning eller kendelse som følge heraf om foreløbig beskikkelse af en værge, jf. 3. pkt.

Retten skal i øvrigt kun træffe afgørelse om værgebeskikkelse i tilknytning til, at retten træffer afgørelse om værgemål, jf. værgemålslovens § 14, 2. pkt. Opstår der senere under værgemålet spørgsmål om beskikkelse af en ny værge, skal sagen behandles af Rigsombudsmanden, jf. værgemålslovens § 14, 1. pkt.

(Til § 465)

Reglen i stk. 1, 1. pkt., om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat, svarer til den gældende regel i § 464, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje, der indebærer, at udgifterne afholdes af statskassen som sagsomkostninger. Bestemmelsen gælder tilsvarende for andre udgifter efter rettens bestemmelse, jf. stk. 2, 2. pkt.

Efter den gældende regel i § 464, stk. 3, bør retten kun, når der er særlig anledning til det, pålægge en part helt eller delvis at betale sagsomkostninger. Det foreslås, at denne bestemmelse ændres, således at personer, der opfylder betingelserne i § 330, stk. 1, nr. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje ikke skal afholde sagsomkostninger, mens perso-

ner, hvis indtægt er så høj, at de ikke kan få fri proces, efter rettens bestemmelse vil kunne pålægges at afholde de udgifter, der er forbundet med sagen.

Ændringen må antages i praksis at medføre, at de fleste, der begæres sat under værgemål, ikke kommer til at betale sagsomkostninger, fordi deres indtægt ikke overstiger grænsen for fri proces. For personer, hvis indtægt overstiger denne grænse, skal retten afgøre, om den pågældende bør pålægges sagsomkostningerne, således at velhavende, der ved sagen får en værge til bistand, også skal betale de udgifter, der er forbundet med sagens gennemførelse. Retten skal dog ved denne afgørelse naturligvis også tage hensyn til sagens resultat, idet det vil være mest naturligt, at udgifterne afholdes endeligt af staten, hvis sagen ender med, at der ikke iværksættes værgemål, eller at et værgemål ophæves.

Retten kan pålægge andre parter at betale sagsomkostninger, hvis der findes rimelig grund hertil. Bestemmelsen vil kunne blive aktuel, f.eks. hvis en værgemålssag er rejst uden rimelig grund, eller hvis en part har givet anledning til forhaling af sagen eller lignende, og dette har medført udgifter, som det er rimeligt at pålægge parten.

(Til § 466)

Bestemmelsen om anke til landsretten svarer til den gældende § 465 i lov for Færøerne om rettens pleje, og indeholder de særlige regler om anke, der gælder for værgemålssager i forhold til de almindelige regler om anke af domme i civile sager i kapitel 36 i lov for Færøerne om rettens pleje. Byrettens værgemålsafgørelse kan således ifølge det almindelige to-instansprincip, jf. § 368 lov for Færøerne om rettens pleje, indbringes for landsretten. Ankefristen er 4 uger, jf. § 372, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje.

Til nr. 70-72, 82 og 85 (§ 469, stk. 1, 2. pkt., § 469, stk. 4, 3. pkt., § 470, stk. 3, 3. pkt., § 765, stk. 5 og § 811, stk. 2)

Med forslagene til § 469, stk. 1, 2. pkt., § 469, stk. 4, 3. pkt., § 470, stk. 3, 3. pkt., § 765, stk. 5 og § 811, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje kommer bestemmelserne til at svare til § 469, stk. 1, 2. pkt., § 469, stk. 4, 3. pkt., § 470, stk. 3, 3. pkt., § 765, stk. 5 og § 811, stk. 2, i den danske retsplejelov.

Baggrunden for de foreslåede ændringer er - som nævnt i pkt. 4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget - at det forventes, at lov om anvendelse af tvang i psykiatrien (psykiatriloven) vil kunne sættes ikraft for Færøerne i løbet af 2009. Som følge heraf er der behov for at indsætte visse regler vedrørende værneting, frister og sagsbehandling i forbindelse med administrativt bestemt frihedsberøvelse i kapitel 43 a i lov for Færøerne om retten pleje. Herudover er der behov for at indføre udtrykkelig lov-

hjemmel for adgangen til administrativt at fastsætte regler bl.a. om meddelelse af tilladelse til udgang til personer, der på grundlag af en strafferetlig afgørelse opholder sig på en psykiatrisk afdeling, i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller på sikret afdeling.

De foreslåede bestemmelser svarer til § 469, stk. 1, 2. pkt., § 469, stk. 4, 3. pkt., § 470, stk. 3, 3. pkt., § 765, stk. 5 og § 811, stk. 2 i den danske retsplejelov. Bestemmelserne i den danske retsplejelov blev indført ved lov nr. 331 af 24. maj 1989 og lov nr. 403 af 26. juni 1998. Bestemmelserne i § 469, stk. 1, 2. pkt., og § 469, stk. 4, 3. pkt., er efterfølgende ændret ved lov nr. 403 af 26. juni 1998 og lov nr. 534 af 8. juni 2006.

Forslaget til § 469, stk. 1, 2. pkt. indebærer at sager om prøvelse af tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering og aflåsning af døre i afdelingen behandles ved byretten i den retskreds, hvor sygehuset ligger, så længe patienten ikke er udskrevet, og ikke ved byretten der, hvor patienten har bopæl. En sådan regel vil sikre umiddelbar bevisførelse ved den dømmende ret og spare tid for parter og vidner, som normalt alle vil have kortere afstand til byretten i den retskreds, hvor sygehuset ligger, end til patientens hjemting.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 45 i lov nr. 331 af 24. maj 1989, jf. lovforslag nr. L 76 af 26. oktober 1988, bemærkningerne til § 2, stk. 1, i lov nr. 403 af 26. juni 1998, jf. lovforslag nr. L 36 af 27. marts 1998, samt bemærkningerne til § 2, nr. 1, i lov nr. 534 af 8. juni 2006, jf. lovforslag nr. L 140 af 25. januar 2006 vedrørende § 469, stk. 1, 2. pkt., i den danske retsplejelov.

Forslaget til § 469, stk. 4, 3. pkt., indebærer at det udtrykkeligt fremgår, at fristerne efter § 469, stk. 4, i sager om prøvelse af tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering og aflåsning af døre i afdelingen i henhold til psykiatriloven regnes fra patientklagenævnets afgørelse i sagen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 2, nr. 2, i lov nr. 403 af 26. juni 1998, jf. lovforslag nr. L 36 af 27. marts 1998 og bemærkningerne til § 2, nr. 2 i lov nr. 534 af 8. juni 2006, jf. lovforslag nr. L 140 af 25. januar 2006 vedrørende § 469, stk. 4, 3. pkt., i den danske retsplejelov.

Forslaget til § 470, stk. 3, 3. pkt., indebærer at dommeren skal påse, at sager om administrativt bestemt frihedsberøvelse fremmes mest muligt.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 2, nr. 3, i lov nr. 403 af 26. juni 1998, jf. lovforslag nr. L 36 af 27. marts 1998 vedrørende § 470, stk. 3, 3. pkt., i den danske retsplejelov.

Forslaget til § 765, stk. 5, indebærer at der tilvejebringes en udtrykkelig lovhjemmel for adgangen til administrativt at fastsætte regler om meddelelse af tilladelse til udgang m.v. til personer, der er anbragt i institution eller hospital m.v. i medfør af stk. 2, nr. 3 eller 4, når der ikke i øvrigt er taget stilling hertil.

Det foreslås endvidere, at der gives mulighed for at fastsætte, at afgørelser, der træffes i medfør af disse regler, ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed, jf. forslaget til § 765, stk. 5, 2. pkt.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 2, nr. 4, i lov nr. 403 af 26. juni 1998, jf. lovforslag nr. L 36 af 27. marts 1998 vedrørende § 765, stk. 5, i den danske retsplejelov.

Forslaget til § 811, stk. 2, indebærer, at der tilvejebringes en udtrykkelig lovhjemmel for adgangen til administrativt at fastsætte regler om meddelelse af tilladelse til udgang m.v. til personer, der er indlagt til mentalundersøgelse på hospital for sindslidende m.v. i medfør af § 809, stk. 2, når der ikke i øvrigt er taget stilling hertil.

Tilføjjelsen »m.v.« efter »udgang« sigter bl.a. til tilfælde, hvor der opstår behov for at indlægge den pågældende på sygehus til behandling for en legemlig lidelse.

At bemyndigelsen foreslås begrænset til tilfælde, hvor der ikke i øvrigt er taget stilling til spørgsmålet om udgang m.v., har sammenhæng med, at der f.eks. i rettens kendelse om indlæggelse efter § 809, stk. 2, kan være taget stilling til dette spørgsmål.

Det foreslås endvidere, at der gives mulighed for at fastsætte, at afgørelser, der træffes i medfør af disse regler, ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed, jf. forslaget til § 811, stk. 2, 2. pkt.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 2, nr. 5, i lov nr. 403 af 26. juni 1998, jf. lovforslag nr. L 36 af 27. marts 1998 vedrørende § 811, stk. 2, i den danske retsplejelov.

Til nr. 73 (§ 475 c, stk. 1, 2. pkt.)

Forslaget til ændringen af § 475 c, stk. 1, 2. pkt. i lov for Færøerne om rettens pleje er en konsekvens af, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 475 c, stk. 1, 2. pkt., i den danske retsplejelov,

§ 475 c i lov for Færøerne om rettens pleje indeholder bestemmelser om parterne og parternes repræsentation under en retssag om prøvelse af adoption uden samtykke. Ifølge den gældende bestemmelse i § 475 c, stk. 1, 2. pkt. i lov for Færøerne om rettens pleje, optræder klageren - som kan være de biologiske forældre, barnets værge eller den,

der søger om adoption eller har et barn i pleje med henblik på adoption - under retssagen på egen hånd, selv om klageren er umyndig eller under lavværgemål.

Bestemmelsen foreslås ændret i overensstemmelse med de nye værgemålsformer, der indføres ved værgemålsloven, således at klageren kan optræde på egen hånd på trods af umyndighed. Derimod nævnes samværgemål og værgemål efter værgemålslovens § 5 ikke i den ny affattelse af bestemmelsen, idet sådanne personer ikke fratages deres retlige handleevne ved værgemålet og derfor allerede som følge heraf kan optræde på egen hånd. Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at værger optræder for den umyndige eller personer, der er under en anden form for værgemål. I øvrigt skal klageren i sager af denne art altid være repræsenteret ved en advokat, jf. reglen i § 475 c, stk. 2 i lov for Færøerne om rettens pleje.

Ifølge bestemmelsen i § 475 c, stk. 3, i lov for Færøerne om rettens pleje, kan retten beskikke en værge for det barn, som sagen drejer sig om. Værger indtræder i så fald som part i sagen. Baggrunden for reglen er, at der i sager vedrørende adoption kan være behov for en selvstændig repræsentant for barnet, selv om barnets interesser normalt må anses for tilstrækkeligt varetaget af Rigsombudsmanden, der optræder som part som følge af at have truffet administrativ afgørelse i sagen.

Bestemmelsen foreslås ikke ændret, og reglen er således en særregel om værgebeskikkelse i forhold til de almindelige regler om særlige værger i værgemålsloven. Reglerne i værgemålsloven om særlige værger finder derfor ikke anvendelse i disse tilfælde.

Til nr. 75 (§ 721, stk. 1, nr. 1)

Efter den eksisterende bestemmelse, behandles straffesager som såkaldte politisager, hvis de alene angår lovovertrædelser, der efter loven kan give bøde eller hæftestraf. Bestemmelsen undtager dog visse bestemmelser fra hovedreglen.

Det foreslås, som konsekvens af afskaffelse af hæftestrafpen, at kriteriet "hæfte" erstattes af "fængsel indtil 4 måneder."

Eftersom der ved den ovenfor omtalte anordning om ikrafttræden for Færøerne af forskellige love om ændring af straffeloven foretages tilsvarende ændringer i de straffebestemmelser, der for øjeblikket hjemler hæftestraf, vil der i al væsentligt være tale om en videreførelse af den eksisterende praksis. Forslaget vil dog få betydning for sager vedrørende de – få – bestemmelser, der hidtil har hjemlet straf af fængsel i indtil maksimalt 4 måneder, idet disse sager i modsætning til før vil skulle behandles som politisager. I den færøske straffelov drejer det sig om §§ 162, 241 og 249.

Til nr. 76 (§ 726, stk. 2)

Den gældende bestemmelse fastsætter, at sager om lovovertrædelser, der er undergivet betinget offentlig påtale, skal kunne påtales af vedkommende private (forurettede), hvis ikke den strafbare handling kan medføre højere straf end hæfte.

Dette strafferammekriterium foreslås som konsekvens af ophævelse af hæftestrafpen ændret til fængsel i 4 måneder. Kriteriet bliver herefter, at handlingen ikke kan medføre højere straf end fængsel i 4 måneder.

Til nr. 77 (§ 730, stk. 1, 2. pkt.)

Forslaget til ændringen af § 730, stk. 1, 2. pkt., i lov for Færøerne om rettens pleje er en konsekvens af, at værgemålsloven forventes sat i kraft for Færøerne ved anordning.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 730, stk. 1, 2. pkt., i den danske retsplejelov.

Efter den nugældende bestemmelse i § 730, stk. 1, 2. pkt., i lov for Færøerne om rettens pleje tilkommer valget af forsvarer værgen, hvis den sigtede i en straffesag er under 18 år. Det antages, at værgen i disse tilfælde skal være identisk med indehaveren af forældremyndigheden, idet spørgsmålet om valg af forsvarer under en straffesag henhører under forældremyndighedsopgaverne.

Værgemålslovens § 1, stk. 1, hvorefter en person under 18 år, der indgår ægteskab, som hovedregel bliver myndig, medfører, at den pågældende ikke længere er under værgemål. Den pågældende er heller ikke under forældremyndighed. Bestemmelsen i § 730, stk. 1, 2. pkt., foreslås ændret i overensstemmelse hermed, således at unge under 18 år, der har indgået ægteskab, selv træffer afgørelse om valg af forsvarer, mens forældremyndighedens indehaver for andre børn og unge under 18 år kan træffe denne afgørelse.

Til nr. 78 (§ 731, stk. 1, litra e)

Efter § 731, stk. 1, litra e, i lov for Færøerne om rettens pleje skal der, for så vidt sigtede ikke selv har valgt en forsvarer, eller den valgte forsvarer udebliver, beskikkes en offentlig forsvarer, når tiltale er rejst i sager, i hvilke der bliver spørgsmål om højere straf end bøde og hæfte.

Ved forslaget udgår hæfte af bestemmelsen, så der under de i bestemmelsen angivne betingelser skal beskikkes offentlig forsvarer i sager, i hvilke der bliver spørgsmål om højere straf end bøde.

Til nr. 81 (§ 762, stk. 3)

Efter den gældende bestemmelse i § 762, stk. 3, i lov for Færøerne om rettens pleje kan varetægtsfængsling bl.a. ikke anvendes, hvis lovovertrædelsen højst kan ventes at ville medføre straf af bøde eller hæfte. Bestemmelsen er således ikke til hinder for varetægtsfængsling, hvis straffen må forventes at blive fængsel, som hidtil har haft et minimum på 30 dage. Med henblik på at bevare den nugældende adgang til varetægtsfængsling så vidt muligt uændret foreslås § 762, stk. 3, ændret således, at der fremover vil gælde et krav om, at den forventede straf skal overstige fængsel i 30 dage. Forslaget skal også ses i lyset af, at den ovenfor omtalte anordning om ikrafttræden for Færøerne af forskellige love om ændring af straffeloven ændrer fængselsstraffens hidtidige faste minimum på 30 dage til det nugældende minimum for hæfte, dvs. 7 dage.

Der henvises til pkt. 2.2.5.7 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 146 af 8. december 1999.

Til nr. 83 (§ 777, 1. pkt., § 997, stk. 4, § 998, stk. 1, og § 1018 d, stk. 1)

De foreslåede ændringer vedrører bestemmelser, hvori udtrykket ”frihedsstraf” indgår. Dette er fællesbetegnelsen for fængselsstraf og hæftestraf.

Ved forslaget ændres dette udtryk til ”fængselsstraf”. Ændringen er en følge af forslaget om afskaffelse af hæftestrafen.

Til nr. 84 (§ 802, stk. 1, 2. pkt.)

Forslaget til ændringen af § 802, stk. 1, 2. pkt. i lov for Færøerne om rettens pleje er en konsekvens af, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

I tilfælde, hvor den sigtede i en straffesag har unddraget sig forfølgning, kan retten træffe afgørelse om, at der skal lægges beslag på den formue, som sigtede måtte besidde eller erhverve i riget, jf. § 801, stk. 1, 1. pkt., i lov for Færøerne om rettens pleje. Efter § 802, stk. 1, 1. pkt., skal der beskikkes en værge til at bestyre formuen, og ifølge den nugældende § 802, stk. 1, 2. pkt., skal afgørelsen om beslaglæggelse tinglyses efter de om umyndiggørelse gældende regler.

§ 802, stk. 1, 2. pkt., foreslås ændret som følge af den ændrede terminologi, der følger af værgemålsloven med hensyn til begrebet ”umyndiggørelse”, og ordningen hvorefter kun afgørelser om værgemål med fratagelse af den retlige handleevne skal tinglyses.

Til nr. 89 (§ 925, stk. 1)

Forslaget til ændringen af § 925, stk. 1, i lov for Færøerne om rettens pleje er en konsekvens af, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

Bestemmelsen i § 925 i lov for Færøerne om rettens pleje vedrører straffesager, der fremmes ved byretterne uden udfærdigelse af anklageskrift som følge af, at sigtede afgiver tilståelse i retten. Efter den nugældende § 925, stk. 1, 1. pkt., er det for sigtede under 18 år en betingelse for at afgøre straffesagen på denne måde, at sigtedes værg samtykker heri.

Som følge af værgemålslovens § 1, stk. 1, hvorefter unge under 18 år som hovedregel bliver myndige ved indgåelsen af ægteskab, vil der kunne være en - formentlig meget lille - gruppe sigtede under 18 år, der ikke har en værg. Bestemmelsen skal derfor ændres, da denne gruppe sigtede ikke kan opfylde betingelsen i den nugældende § 925, stk. 1, 1. pkt., om samtykke fra værgen, og således ikke vil have mulighed for at få fremmet sin sag som tilståelsessag uden udfærdigelse af anklageskrift.

Det forslås derfor, at § 925, stk. 1, 1. pkt., ændres, således at samtykke fra værgen ikke opretholdes som en nødvendig forudsætning for at fremme en sag som tilståelsessag efter de nævnte bestemmelser. Det forudsættes dog, at værgen fortsat tilsiges til retsmødet, således som det også sker i andre straffesager mod unge under 18 år. I relation til fremme af en sag efter § 925, er der således ingen forskel på, om den unge sigtede under 18 år er gift eller ej.

Til nr. 94 og 95 (§§ 1000 og 1001)

Begge bestemmelser svarer i den nugældende affattelse til de tilsvarende bestemmelser i den danske retsplejelov frem til lov nr. 319 af 4. juni 1986. Ved denne lovændring blev de danske bestemmelser ændret i overensstemmelse med de nu foreslåede ændringer. Der var tale om konsekvensændringer som følge af, at muligheden for at idømme dødsstraf blev endelig afskaffet ved lov nr. 195 af 3. maj 1978 (ændring af den militære straffelov).

Den militære straffelov, jf. lovbekendtgørelse nr. 642 af 30. september 1987 blev den 27. marts 2003 kundgjort på Færøerne, hvorved muligheden for at idømme dødsstraf blev afskaffet også i denne del af riget. Det er baggrunden for at foretage de foreslåede ændringer i §§ 1000 og 1001. Begge bestemmelser er i øvrigt senere udgået af den danske retsplejelov. Det skete i forbindelse med gennemførelse af straffuldbyrdsloven i 2000, hvorved reglerne om udsættelse af straffuldbyrds og benådning blev samlet i denne lov. Straffuldbyrdsloven er ikke sat i kraft for Færøerne.

Til nr. 96 (§ 1017, stk. 2)

Efter § 1017, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje straffes med bøde eller med hæfte under visse betingelser bl.a. den, der giver væsentlig urigtig meddelelse om en straffesag, der endnu ikke er endeligt afgjort eller bortfaldet.

Ved forslaget ændres hæfte til fængsel indtil 4 måneder. Forslaget, der er en konsekvens af afskaffelsen af hæftestrafen, skal ses i lyset af, at den ovenfor omtalte anordning om ikrafttræden for Færøerne af forskellige love om ændring af straffeloven ændrer fængselsstraffens hidtidige faste minimum på 30 dage til det nugældende minimum for hæfte, dvs. 7 dage.

Til § 2

Til nr. 1 (§ 130 a)

Bestemmelsen fastsætter, at justitsministeren efter forhandling med de færøske myndigheder og Advokatrådet kan fastsætte regler om, at bestemmelser om advokater i den danske retsplejelov kan finde anvendelse på advokater beskikket af de færøske myndigheder.

Baggrunden for bestemmelsen er, at de færøske myndigheder ønsker at overtage sagsområdet advokatvirksomhed, og herefter vil advokater på Færøerne skulle beskikkes af de færøske myndigheder. Disse advokater vil ikke være omfattet af bestemmelserne i den danske retsplejelov.

Formålet med bestemmelsen er derfor at sikre, at advokater beskikket af de færøske myndigheder vil kunne udøve advokatvirksomhed i Danmark med samme rettigheder og på samme betingelser, som advokater beskikket af justitsministeren. Det forudsættes herved, at de færøske myndigheder vil stille samme – eller fuldt ud sammenlignelige – krav, som den danske retsplejelov opstiller for at meddele advokatbeskikkelse.

Justitsministeren fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. dette lovforslags § 8, stk. 2.

Til nr. 2 (§ 143, stk. 6)

Bestemmelsen fastsætter, at justitsministeren efter anmodning fra de færøske myndigheder og efter forhandling med Advokatrådet kan tillade, at Advokatsamfundet varetager de opgaver på Færøerne, som i medfør af den danske retsplejelovs bestemmelser er pålagt Advokatsamfundet at varetage i Danmark.

Der skabes herved bl.a. mulighed for, at Det Danske Advokatsamfund (dvs. Advokatrådet og Advokatnævnet) kan varetage de i den danske retsplejelovs kapitel 15-15 b nævnte tilsynsopgaver mv. på Færøerne over for advokater beskikket af de færøske myndigheder, ligesom der skabes mulighed for, at Advokatsamfundet også i forhold til Færøerne kan forestå den i den danske retsplejelovs § 119, stk. 2, nr. 5, nævnte teoretiske grunduddannelse, advokateksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling.

Det forudsættes, at advokater beskikket af de færøske myndigheder - i lighed med danske advokater - i givet fald bidrager til driften af Advokatsamfundet.

Justitsministerens fastsætter tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden, jf. dette lovforslags § 8, stk. 2.

Til § 3

Til nr. 1 (§ 12, stk. 1, nr. 5)

Forslaget til ændringen af § 12, stk. 1, nr. 5, i lov for Færøerne om retsafgifter er en konsekvens af, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

Det følger af § 12, stk. 1, nr. 5, i lov for Færøerne om retsafgifter, at sager om umyndiggørelse og ophævelse af umyndiggørelse samt om lavværgemål og ophævelse af lavværgemål er afgiftsfri.

Som følge af den nye terminologi, der er indført ved værgemålsloven, hvorefter begrebet ”værgemål” omfatter både værgemål efter værgemålslovens § 5, værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6 og samværgemål efter værgemålslovens § 7, foreslås formuleringen i lov for Færøerne om retsafgifter ændret i overensstemmelse hermed, idet værgemålsloven forventes sat i kraft for Færøerne ved anordning samtidig med dette lovforslags ikrafttræden.

Ophævelse og ændring af værgemål er også omfattet af ”sager om værgemål”, og sager af denne art er fortsat afgiftsfri. Det gælder også sager om prøvelse af Rigsombudsmandens afgørelser om værgemål.

Til § 4

Forslaget til ændringen af § 2, nr. 1 og 2, i lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab mv. er en konsekvens af, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

Til nr. 1 (§ 2, nr. 1)

Efter § 2, nr. 1, i lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab mv. skal forældremyndighedens indehaver samtykke i en anmodning om svangerskabsafbrydelse, hvis kvinden er under 18 år. Kvinder under 18 år kan dog få foretaget svangerskabsafbrydelse uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver, hvis afgørende omstændigheder taler for, at samtykke ikke indhentes.

Er kvinden umyndiggjort i personlig henseende, skal værgeren samtykke i en anmodning om svangerskabsafbrydelse.

Som følge af, at unge under 18 år ved indgåelsen af ægteskab ikke er under forældremyndighed, jf. værgemålslovens § 1, stk. 1, foreslås det, at gifte kvinder under 18 år på egen hånd kan anmode om at få foretaget svangerskabsafbrydelse.

Som nærmere anført i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 4, nr. 2, er det ikke i alle tilfælde hensigtsmæssigt, at en allerede beskikket værger ved værgemål efter værgemålslovens § 5 tager stilling til spørgsmål om svangerskabsafbrydelse.

Da værgemål vedrørende personlige forhold endvidere kan begrænses til at angå bestemte personlige anliggender og derfor ikke i alle tilfælde naturligt vil omfatte en stillingtagen til spørgsmål vedrørende svangerskabsafbrydelse, foreslås det, at bestemmelsen i § 2, nr. 2, i lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab mv. ændres, således at der ikke kræves samtykke fra værgeren, såfremt der er iværksat værgemål vedrørende personlige forhold.

Derimod vil der for kvinder, der er under værgemål, herunder også vedrørende økonomiske forhold, oftest blive tale om at anvende bestemmelsen i § 2, nr. 2, i lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab mv., der er beskrevet nærmere nedenfor under bemærkningerne til § 4, nr. 2, således at der beskikkes en særlig værger til at fremsætte anmodningen om svangerskabsafbrydelse. Denne værger kan, hvis det er hensigtsmæssigt, være den samme, som allerede er beskikket til at varetage et værgemål efter værgemålslovens § 5.

Til nr. 2 (§ 2, nr. 2)

Ifølge den gældende bestemmelse i § 2, nr. 2, i lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab mv. kan det sociale udvalg, når omstændighederne taler derfor, efter anmodning fra en særligt beskikket værge tillade svangerskabsafbrydelse for en kvinde, der på grund af sindssygdom, åndssvaghed eller af anden grund er ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet.

Bestemmelsen foreslås ændret, således at beskrivelsen af kvindens psykiske tilstand svarer til terminologien i værgemålsloven § 5, stk. 1, for kriterierne for at iværksætte værgemål efter denne bestemmelse. Afgørende for anvendelsen af § 2, nr. 2, i lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab mv. bliver således, om kvinden er sindssyg, hæmmet psykisk udviklet eller lider af anden form for alvorligt svækket helbred, der medfører, at kvinden er ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet. Endvidere vil bestemmelsen som i dag kunne anvendes, såfremt kvindens manglende forståelse skyldes andre grunde.

For værgens beskikkelse foreslås det, at bestemmelsen i værgemålslovens § 50 finder tilsvarende anvendelse. Dette indebærer bl.a., at værgen skal beskikkes af Rigsombudsmanden på det sted, hvor kvinden har bopæl.

Værgens opgave bliver ved personlig kontakt til den gravide kvinde så vidt muligt at få dennes holdning til spørgsmålet om svangerskabsafbrydelse klarlagt, idet det er en forudsætning for, at det sociale udvalg kan tillade svangerskabsafbrydelse, at kvinden ikke modsætter sig indgrebet.

Til § 5

Forslaget til ændringen af § 9, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2, i lov om sterilisation og kastration er en konsekvens af, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

Til nr. 1 (§ 9, stk. 1, 2. pkt.)

Den gældende bestemmelse i § 9, stk. 1, 2. pkt., i lov om sterilisation og kastration indebærer, at der for personer, der på grund af sindssygdom, åndssvaghed eller af anden grund varigt eller for længere tid er ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet, efter anmodning fra en særligt beskikket værge kan gives tilladelse til sterilisation.

Bestemmelsen foreslås ændret, således at de medicinske kriterier, sindssygdom eller åndssvaghed, erstattes med de udtryk, der er anvendt i værgemålslovens § 5, stk. 1, om betingelserne for at iværksætte værgemål efter denne bestemmelse.

Det foreslås, at det fortsat som efter den gældende bestemmelse skal være en særligt beskikket værge, der skal fremsætte anmodning om sterilisation for de personer, der er omfattet af bestemmelsen.

For beskikkelsen af denne værge foreslås bestemmelsen i værgemålslovens § 50 at finde tilsvarende anvendelse. Dette indebærer bl.a., at værgebeskikkelsen skal foretages af Rigsombudsmanden på det sted, hvor den, som ønsker sterilisation, har bopæl.

Til nr. 2 (§ 9, stk. 2)

Det følger af § 9, stk. 1, 2. pkt., i lov om sterilisation og kastration, at der i tilfælde, hvor den, på hvem sterilisation skal foretages, er umyndig, sindssyg eller åndssvag, eller det i øvrigt på grund af ansøgerens psykiske tilstand, herunder svag begavelse, findes betænkeligt, at den pågældende på egen hånd fremsætter begæring om sterilisation eller kastration, skal begæringen tiltrædes af værgen, eventuelt en særligt beskikket værge. Bestemmelsen omfatter efter sin ordlyd således også personer, der er umyndige som følge af umyndiggørelse i formueretlig henseende.

Bestemmelsen foreslås ændret, således at voksnes umyndighed som følge af værgemål ikke medfører, at værgen skal tiltræde begæringen om sterilisation eller kastration. For voksne personer under værgemål gælder reglerne om samtykke fra en særligt beskikket værge herefter kun, såfremt den pågældende befinder sig i en tilstand som beskrevet i § 9, stk. 2.

Bestemmelsen foreslås endvidere ændret, således at unge under 18 år, der efter værgemålslovens § 1, stk. 1, som hovedregel bliver myndige som følge af indgåelsen af ægteskab, ikke skal have samtykke til sterilisation eller kastration, idet disse unge ikke længere vil være undergivet hverken forældremyndighed eller værgemål.

For beskikkelsen af denne værge foreslås bestemmelsen i værgemålslovens § 50 at finde tilsvarende anvendelse. Dette indebærer bl.a., at værgebeskikkelsen skal foretages af Rigsombudsmanden på det sted, hvor den, som ønsker sterilisation, har bopæl.

Til § 6

Med forslaget til § 4, stk. 4, i lov om lens, stamhuses og fideikommissgodrsers overgang til fri ejendom, sikres det, at bestemmelsen svarer til § 4, stk. 4, i den danske lov om

lens, stamhuses og fideikommissgodrsers samt de herhen hørende fideikommisskapitalers overgang til fri ejendom overgang til fri ejendom.

Det foreslås således, at justitsministeren kan fastsætte regler om midlernes forvaltning og anbringelse.

Til § 7

Til nr. 1 (§ 2)

Det følger af grundlovens § 29, stk. 1, jf. § 2 i lov om folketingsvalg på Færøerne, at en person, der er umyndiggjort, ikke har valgret til Folketinget.

Tab af valgretten indtræder efter gældende ret ved formueretlig umyndiggørelse efter myndighedslovens § 2. Det er uden betydning, om den pågældende tillige er personlig umyndiggjort efter lovens § 46.

Ved værgemålsloven er reglerne om umyndiggørelse ophævet og erstattet af regler om nye former for værgemål.

Det foreslås derfor, at bestemmelsen i § 2 i lov om folketingsvalg på Færøerne om, at umyndiggjorte ikke har valgret, ændres, således at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, ikke har valgret.

Til nr. 2 (§ 18, stk. 2)

Ifølge § 18, stk. 2, i lov om folketingsvalg på Færøerne skal kommunalbestyrelserne til og med valgdagen berigtige valglisten, herunder såfremt kommunen modtager meddelelse om umyndiggørelse eller ophævelse af umyndiggørelse.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 18, stk. 2, ændres, således at valglisten skal ændres, såfremt kommunen modtager meddelelse om iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6.

Til § 8
(Ikrafttræden)

(Til stk. 1)

Af hensyn til muligheden for bl.a. at fastsætte de nødvendige administrative regler foreslås det i lovforslagets § 8, *stk. 1*, at loven træder i kraft den [1. januar 2010].

Det kan i den forbindelse nævnes, at lovforslaget indebærer, at det efter lovens ikrafttræden er en betingelse for at få beskikkelse som advokat, at personen har gennemført en teoretisk grunduddannelse og bestået en eksamen i forhold af særlig betydning for advokatprofessionen samt bestået en praktisk prøve i retssagsbehandling. Efter den gældende bestemmelse i § 119, stk. 6 i lov for Færøerne om rettens pleje, kan justitsministeren fastsætte regler om, at gennemførelsen af en teoretisk efteruddannelse på områder af særlig betydning for advokater er en betingelse for at få beskikkelse som advokat. Denne bemyndigelsesbestemmelse er ikke udnyttet for Færøerne. Derimod er der med hjemmel i den tilsvarende bestemmelse i den danske retsplejelov udstedt bekendtgørelse nr. 1474 af 12. december 2007 om løbende obligatorisk efteruddannelse for advokater og advokatfuldmægtige.

(Til stk. 2)

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 2*, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 6, 7, 46, 47 (§ 149, stk. 1-6), 48-51, 55, 57, 58, 65-73, 75-78, 81-85, 89 og 96, samt §§ 2-7.

Lovforslagets § 1, nr. 6, 7, 57, 58, 65, 67, 69, 73, 77, 84 og 89, samt § 3-7 vedrører værgemål.

Forslagene i de nævnte bestemmelser er en konsekvens af, at værgemålsloven forventes sat i kraft for Færøerne ved anordning, jf. pkt. 2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. De foreslåede ændringer i de nævnte bestemmelser forudsætter, at værgemålsloven er sat i kraft for Færøerne. Anordningen om ikrafttrædelse for Færøerne af

værgemålsloven forventes at træde i kraft 1. januar 2010. Det foreslås derfor i lovforslagets § 8, stk. 2, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af de bestemmelser, der vedrører værgemål.

Lovforslagets § 1, nr. 70-72, 82 og 85 vedrører bestemmelser i lov for Færøerne om retspleje, som relaterer sig til psykiatriloven.

Forslagene i de nævnte bestemmelser er en konsekvens af, at psykiatriloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning, jf. pkt. 4 i de almindelige bemærkninger. De foreslåede ændringer i de nævnte bestemmelser forudsætter, at psykiatriloven er sat i kraft for Færøerne. Anordningen om ikrafttrædelse for Færøerne af psykiatriloven forventes at træde i kraft i løbet af 2009, men det nøjagtige tidspunkt for anordningens ikrafttræden er ved dette lovforslags fremsættelse imidlertid ikke endeligt fastsat. Det foreslås derfor i lovforslagets § 8, stk. 2, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af de bestemmelser, der relaterer sig til psykiatriloven.

Lovforslagets § 1, nr. 46 og 48-51, vedrører digital kommunikation og digital forkyndelse.

Med henblik på, at indførelsen af muligheden for at anvende digital kommunikation med domstolene sker på den mest hensigtsmæssige måde, foreslås det, at nye regler om digital kommunikation træder i kraft efter justitsministerens nærmere bestemmelse, således at de nye regler vil kunne sættes i kraft sagsområde for sagsområde, efterhånden som der ved Retten på Færøerne indføres egnede IT-sagsbehandlingssystemer.

Lovforslagets § 1, nr. 55, 66, 68, 75, 76, 78, 81, 83 og 96, vedrører bestemmelser om hæftestraf i lov for Færøerne om rettens pleje.

Forslagene i de nævnte bestemmelser er en konsekvens af, at en række ændringer af straffeloven forventes sat i kraft ved anordning for Færøerne i løbet af 2009, jf. pkt. 5 i de almindelige bemærkninger. Anordningen vil bl.a. medføre, at hæftestrafen ophæves i den færøske straffelov. Tidspunkt for anordningens ikrafttræden er ikke endeligt fastlagt, idet et udkast først skal forelægges hjemmestyret til udtalelse, og det foreslås derfor i lovforslagets § 8, stk. 2, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af de bestemmelser i lovforslaget, der knytter sig til hæftestrafens afskaffelse.

Til § 9

(Overgangsbestemmelser)

(Til stk. 1)

Efter lovforslagets ikrafttræden er det bl.a. en betingelse for at få beskikkelse som advokat, at personen har gennemført en teoretisk grunduddannelse og bestået en eksamen i forhold af særlig betydning for advokatprofessionen samt bestået en praktisk prøve i retssagsbehandling.

Efter overgangsbestemmelsen i *stk. 1* kan personer, der inden lovens ikrafttræden har påbegyndt – dvs. har tilmeldt sig eller gennemført – de teoretiske efteruddannelseskurser, der i Danmark udbydes af Advokatsamfundet i henhold til bekendtgørelse nr. 1129 af 13. december 1996 om obligatorisk efteruddannelse som betingelse for at få beskikkelse som advokat, som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 132 af 28. februar 2006, beskikkes som advokat, uanset at de ikke opfylder lovforslagets udvidede krav, herunder om en praktisk prøve i retssagsbehandling, for at opnå beskikkelse som advokat.

Det er dog en forudsætning herfor, at efteruddannelsen er afsluttet senest den 31. december 2009, og at eksamen er bestået senest den 31. januar 2011.

(Til stk. 2)

I overgangsbestemmelsens *stk. 2* er indsat en bestemmelse om, at personer, der har bestået juridisk kandidateksamen før den 1. januar 1997, kan beskikkes som advokat, uanset at de ikke opfylder betingelsen i § 119, stk. 2, nr. 5, i lov for Færøerne om rettens pleje, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10. Der stilles således ikke krav om, at disse personer har gennemført en teoretisk grunduddannelse og bestået en eksamen i forhold af særlig betydning for advokaterhvervet samt bestået en praktisk prøve i retssagsbehandling.

(Til stk. 3)

Efter den gældende bestemmelse i § 123, stk. 2, i lov for Færøerne om rettens pleje kan to eller flere advokater udøve advokatvirksomhed i fællesskab, hvis blot en af dem opfylder betingelsen om i mindst et år enten at have været i virksomhed som autoriseret fuldmægtig hos en advokat eller som advokat have været ansat hos eller virket i fællesskab med en anden advokat.

Dette ændres, så det bliver et krav, at alle advokater i et fællesskab af advokater og alle advokater, der er medejere af en advokatvirksomhed, skal opfylde den nævnte betingelse.

For at undgå at ramme de advokater, der allerede er i et advokatfællesskab eller er medejer af en advokatvirksomhed, uden at opfylde den nævnte betingelse indsættes en overgangsbestemmelse i *stk. 3*.

(Til *stk. 4*)

Efter den foreslåede bestemmelse i § 126, *stk. 5*, i lov for Færøerne om rettens pleje skal enhver advokat og advokatfuldmægtig løbende deltage i efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet.

Advokatfuldmægtige på Færøerne, der måtte være tilmeldt den i Danmark indtil den 1. januar 2008 gældende teoretiske efteruddannelse som betingelse for at få beskikkelse som advokat, deltager gennem uddannelsens specielle del i en række kurser inden for privat- og ansættelsesret, fast ejendom og miljø, virksomhedsetablering eller virksomhedsoverdragelse.

Den hidtidige danske efteruddannelse for advokatfuldmægtige som betingelse for at få beskikkelse som advokat er mere omfattende end den foreslåede teoretiske grunduddannelse i forhold af særlig betydning for advokater, som fremover vil være en betingelse for advokatbeskikkelse.

Det findes derfor ikke nødvendigt, at advokatfuldmægtige på Færøerne, som måtte være tilmeldt den hidtidige danske efteruddannelse som betingelse for at få beskikkelse som advokat, tillige skal deltage i løbende efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet.

På den baggrund indsættes en overgangsbestemmelse i *stk. 4*, således at disse advokatfuldmægtige fritages fra at skulle deltage i løbende efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet. Dette gælder dog kun indtil, at fuldmægtigene har gennemført efteruddannelsens teoretiske kurser. Herefter vil fuldmægtigene være omfattet af kravet i den foreslåede bestemmelse i § 126, *stk. 5*, i lov for Færøerne om rettens pleje om løbende efteruddannelse af betydning for advokater.

(Til *stk. 5*)

Overgangsbestemmelsen i *stk. 5* er indsat for at sikre, at ingen advokat eller advokatfuldmægtig bliver nødsaget til at stoppe behandlingen af en retssag, som de er påbegyndt inden lovens ikrafttræden, på grund af den ændrede formulering af § 132 i lov for

Færøerne om rettens pleje, hvorefter enhver advokat har møderet for Sø- og Handelsretten i sager omfattet af den danske retsplejelovs § 15, stk. 2, nr. 4.

(Til stk. 6)

Bestemmelsen i *stk. 6* fastsætter, at salærklager, der er indgivet inden lovens ikrafttræden skal færdigbehandles efter de tidligere gældende regler i lov for Færøerne om rettens pleje kapitel 15 a. Det vil sige, at kredsbestyrelserne skal færdigbehandle de sager, der måtte være indgivet inden lovens ikrafttræden, ligesom kredsbestyrelsernes afgørelser vil kunne indbringes for Advokatnævnet i overensstemmelse med de tidligere gældende regler.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<p style="text-align: center;">Kapitel 1</p> <p style="text-align: center;"><i>Retterne</i></p> <p>§ 1. De almindelige domstole er Højesteret, landsretterne og byretterne samt Sø- og Handelsretten i København.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Rigsretten, sessionerne og de gejstlige retter omfattes ikke af denne lov. Det samme gælder om de i lov nr. 35 af 15. februar 1895 omhandlede konsularretter, den ved lov nr. 225 af 14. april 1905 § 35 under navn af akkordretten oprettede domstol, de i lov nr. 77 af 19. april 1907 §§ 11 og 12, jf. bekendtgørelse nr. 161 af 11. maj 1928 §§ 10 og 11, og i lov nr. 234 af 12. juni 1922 omhandlede voldgiftsretter samt den i sidstnævnte lovs § 7 omhandlede stående voldgiftsdomstol, for så vidt der ved de nævnte love er fastsat særlige regler for disse retter. Regeringen bemyndiges dog til ved kongelig anordning at fastsætte sådanne lempelser i disse særregler, som denne lov nødvendiggør.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Om retsplejen ved hæren og søværnet gælder lov nr. 542 af 4. oktober 1919.</p>	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov for Færøerne om rettens pleje, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004, som senest ændret ved lov nr. 529 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:</p> <p>1. Kapitel 1 affattes således:</p> <p style="text-align: center;">”Kapitel 1</p> <p style="text-align: center;"><i>Retterne</i></p> <p>§ 1. De almindelige domstole er Højesteret, landsretterne og byretterne samt Sø- og Handelsretten og Tinglysningssretten.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Denne lovs regler finder alene anvendelse på rettens pleje ved de almindelige domstole, medmindre andet er bestemt i denne eller anden lov.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Militære straffesager behandles efter militær retsplejelov.</p>

§ 1 a. Den Særlige Klageret behandler og påkender

- 1) begæringer om genoptagelse af en straffesag, jf. kapitel 86,
- 2) kæremål vedrørende udelukkelse af en forsvarer, jf. § 737,
- 3) klager, der henvises efter § 48,
- 4) sager om suspension, disciplinærforfølgning og afsked på grund af sygdom i de i §§ 49, 49 a, 50 og 55 nævnte tilfælde,
- 5) sager efter § 54 a om afsked og ændring af tjenestested og
- 6) sager om afsættelse af medlemmer af Domstolsstyrelsens bestyrelse, jf. § 6, stk. 3, i lov om Domstolsstyrelsen.

Stk. 2. Klageretten består af 3 medlemmer, der efter indstilling af justitsministeren beskikkes af kongen for en periode på 10 år. Rettens medlemmer kan kun afsættes ved dom. Et medlem udtræder, når betingelserne for medlemmets beskikkelse bortfalder. Genbeskikkelse kan ikke finde sted.

Stk. 3. De tre medlemmer skal være en højesteretsdommer (klagerettens formand), en landsdommer og en byretsdommer. Beskikkelsen sker efter indstilling til justitsministeren fra henholdsvis Højesteret, landsretterne og Den Danske Dommerforening.

Stk. 4. I sager om genoptagelse af en straffesag og i kæremål vedrørende udelukkelse af en forsvarer tiltrædes retten desuden af to personer, hvoraf den ene skal være advokat og udpeges efter indstilling fra Advokatrådet, mens den anden skal være universitetslærer i retsvidenskab eller anden jurist med særlig videnskabelig uddannelse. *Stk. 2* finder tilsvarende anvendelse på beskikkelsen af disse medlemmer, deres afgang m.v. Beskikkelsen ophører senest ved udgangen af den måned, hvori den pågældende fylder 70 år.

Stk. 5. For hvert af rettens medlemmer beskikker kongen efter tilsvarende regler som for vedkommende medlem en første- og andensuppleant.

§ 1 a. Den Særlige Klageret behandler og påkender

- 7) begæringer om genoptagelse af en straffesag, jf. kapitel 86,
- 8) kæremål vedrørende udelukkelse af en forsvarer, jf. § 737,
- 9) klager, der henvises efter § 48,
- 10) sager om suspension, disciplinærforfølgning og afsked på grund af sygdom i de i §§ 49, 49 a, 50 og 55 nævnte tilfælde,
- 11) sager efter § 54 a om afsked og ændring af tjenestested og
- 12) sager om afsættelse af medlemmer af Domstolsstyrelsens bestyrelse, jf. § 6, stk. 3, i lov om Domstolsstyrelsen.

Stk. 2. Klageretten består af 5 medlemmer, der efter indstilling af justitsministeren beskikkes af kongen for en periode på 10 år. Rettens medlemmer kan kun afsættes ved dom. Et medlem udtræder, når betingelserne for beskikkelse bortfalder. Beskikkelsen ophører senest ved udgangen af den måned, hvori den pågældende fylder 70 år. Genbeskikkelse kan ikke finde sted.

Stk. 3. Klagerettens medlemmer skal være en højesteretsdommer (Klagerettens formand), en landsdommer og en byretsdommer, der beskikkes efter indstilling til justitsministeren fra henholdsvis Højesteret, landsretterne og Den Danske Dommerforening, samt en advokat, der beskikkes efter indstilling til justitsministeren fra Advokatrådet, og en universitetslærer i retsvidenskab eller anden jurist med særlig videnskabelig uddannelse.

Stk. 4. For hvert af rettens medlemmer beskikker kongen efter tilsvarende regler som for vedkommende medlem en første- og andensuppleant. Suppleanterne tiltræder om nødvendigt retten, således at førstesuppleanten går forud for andensuppleanten.

Stk. 5. Klagerettens sekretariatsopgaver udføres af Højesteret efter aftale mellem Højesterets præ-

Suppleanterne tiltræder om nødvendigt retten, således at førstesuppleanten går forud for anden-suppleanten.

Stk. 6. Klagerettens sekretariatsopgaver udføres af Højesterets justitskontor, jf. § 3, efter aftale mellem Højesterets præsident og klagerettens formand.

§ 2. Højesteret er øverste domstol for hele riget. Den har sit sæde i København og består af en præsident og 14 andre højesteretsdommere. I præsidentens sted træder i fornødent fald den efter embedsalder ældste af rettens tilstedeværende dommere.

Stk. 2. Når præsidenten ikke deltager i behandlingen af en sag, beklædes formandspladsen af den dommer, han efter forhandling med rettens medlemmer udpeger dertil.

§ 2 a. I afgørelsen af sager ved Højesteret deltager, medmindre andet særligt er bestemt, mindst 5 dommere. Sagernes fordeling mellem dommerne bestemmes af præsidenten. Er i en sag de nødvendige antal højesteretsdommere ikke til rådighed, kan præsidenten tilkalde en eller flere landsdommere til at deltage i sagens behandling,

Stk. 2. Efter rettens nærmere bestemmelse kan følgende afgørelser træffes af udvalg, der består af mindst 3 dommere, og som sammensættes af præsidenten efter forhandling med rettens medlemmer:

- 1) Beslutninger og kendelser, der ikke træffes under domsforhandlingen i domssager,
- 2) i borgerlige sager domme, hvorved anke afvises og domme i sager, hvor indstævnte møder uden at rejse indsigelse, og
- 3) domme i kæresager.

Stk. 3. I det omfang retten finder det formålstjenligt, kan et enkelt af medlemmerne handle på

sident og Klagerettens formand.

§ 2. Højesteret er øverste domstol for hele riget. Den har sit sæde i København og består af en præsident og 15 andre højesteretsdommere.

Stk. 2. Præsidenten er ansvarlig for varetagelsen af de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet. Præsidenten skal herunder sørge for en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af embedet og skal tage de fornødne initiativer til sikring heraf.

Stk. 3. I præsidentens sted træder i fornødent fald den efter embedsalder ældste af rettens tilstedeværende dommere.

§ 3. I afgørelsen af sager ved Højesteret deltager, medmindre andet er bestemt, mindst 5 dommere. Præsidenten træffer efter forhandling med rettens medlemmer bestemmelse om sagernes fordeling mellem dommerne og om sagernes administrative behandling. Er i en sag det nødvendige antal højesteretsdommere ikke til rådighed, kan præsidenten tilkalde en eller flere landsdommere til at deltage i sagens behandling.

Stk. 2. Når præsidenten ikke deltager i behandlingen af en sag, beklædes formandspladsen af den dommer, præsidenten efter forhandling med rettens medlemmer udpeger dertil.

Stk. 3. Efter rettens nærmere bestemmelse kan følgende afgørelser træffes af udvalg, der består af mindst 3 dommere, og som sammensættes af præsidenten efter forhandling med rettens medlemmer:

- 4) Beslutninger og kendelser, der ikke træffes under domsforhandlingen i domssager,

udvalgets vegne. I vedtagelsen af domme og kendelser skal dog alle udvalgets medlemmer deltage.

§ 2 b. Ud over det i § 2 fastsatte antal højsteretsdommere kan der beskikkes yderligere en højsteretsdommer. Denne stilling nedlægges ved den første ledighed i en stilling som højsteretsdommer, der indtræder efter, at den i loven om en undersøgelse af visse forhold vedrørende post- og telegrafvæsenet nævnte kommissionsdomstol har afgivet beretning om resultatet af sin undersøgelse.

§ 3. Til Højesteret hører et justitskontor, der forestås af en justitssekretær. Under justitssekretærens embedsområde hører opkrævning af og regnskabsaflæggelse for retsafgifter samt de forretninger, der er nævnt i kapitel 3.

§ 4. Der skal være 2 landsretter: Østre Landsret

5) i borgerlige sager domme, hvorved anke afvises, domme i sager, hvor indstævnte møder uden at rejse indsigelse, og domme, hvorved der alene tages stilling til spørgsmål om sagsomkostninger, og

6) domme i kæresager.

Stk. 4. I det omfang retten finder det formålstjenligt, kan et enkelt af medlemmerne handle på udvalgets vegne. I vedtagelsen af domme og kendelser bortset fra kendelser om afvisning af kæremål skal dog alle udvalgets medlemmer deltage.

§ 4. Fuldmægtige ved Højesteret kan optage bevis, i det omfang Højesteret bestemmer det, jf. § 340, stk. 3.

Stk. 2. For at kunne give møde for andre under bevisoptagelse efter stk. 1 skal en advokat have møderet for Højesteret, jf. § 134.

Stk. 3. Klage over afgørelser truffet under bevisoptagelse efter stk. 1 fremsættes over for Højesteret. Fristen for klage er 2 uger efter, at afgørelsen er truffet. Afgørelse af klagen sker ved kendelse.

§ 5. Der skal være to landsretter: Østre Landsret

og Vestre Landsret. Under Østre Landsret henhører staden København og øernes amter samt Færøerne, under Vestre Landsret Jyllands amter.

Stk. 2. Østre Landsret, der har sit sæde i København, består af en præsident og 57 andre landsdommere; Vestre Landsret, der har sit sæde i Viborg, består af en præsident og 38 andre landsdommere.

Stk. 3. I præsidentens forfald træder i fornødent fald det efter embedsalder ældste tilstedeværende medlem af retten i hans sted.

§ 5. Landsretternes domsmyndighed omfatter dels behandling og påkendelse i første instans af retssager i det omfang, som bestemmes ved reglerne i denne lov, dels prøvelse i anden instans af byretternes behandlinger og afgørelser overensstemmende med de nævnte regler. Endvidere kan kære rejses for landsretten over byrettens afgørelser vedrørende de i § 14, stk. 1, litra b og e ommeldte forhold.

§ 6. I afgørelsen af sager ved landsretterne deltager, medmindre andet er bestemt, mindst 3 dommere. Uden for domsforhandlingen kan dog en enkelt dommer handle på rettens vegne. Sagerne fordeling mellem dommerne bestemmes af præsidenten efter forhandling med rettens medlemmer.

Stk. 2. I nævningesager deltager 12 nævninger i sagens behandling. I domsmandssager sammensættes retten af 3 landsdommere og 3 domsmænd.

Stk. 3. Dersom domsforhandlingen i de i stk. 2 nævnte sager må antages at ville blive af længere varighed, kan rettens præsident bestemme, at

og Vestre Landsret. Under Østre Landsret hører Øerne samt Færøerne, og under Vestre Landsret hører Jylland.

Stk. 2. Østre Landsret, der har sit sæde i København, består af en præsident og 58 andre landsdommere. Vestre Landsret, der har sit sæde i Viborg, består af en præsident og 38 andre landsdommere.

Stk. 3. Præsidenten er ansvarlig for varetagelsen af de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet. Præsidenten skal herunder sørge for en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af embedet og skal tage de fornødne initiativer til sikring heraf.

Stk. 4. Præsidenten træffer efter forhandling med rettens øvrige dommere bestemmelse om, hvem af disse der skal fungere som præsident under dennes fravær eller forfald.

§ 6. Landsretternes domsmyndighed omfatter dels behandling og påkendelse i 1. instans af retssager i det omfang, som bestemmes ved reglerne i denne lov, dels prøvelse i 2. instans af byretternes behandlinger og afgørelser overensstemmende med de nævnte regler. Endvidere kan kære rejses for landsretten over byrettens afgørelser vedrørende de i § 11, stk. 2, nr. 2 og 5, omhandlede forhold og over Tinglysningens afgørelser.

§ 7. I afgørelsen af sager ved landsretterne deltager, medmindre andet er bestemt, mindst 3 dommere. Uden for domsforhandlingen kan dog en enkelt dommer handle på rettens vegne. Præsidenten træffer efter forhandling med rettens øvrige dommere bestemmelse om sagerne fordeling mellem dommerne og om sagerne administrative behandling.

Stk. 2. Når rettens præsident ikke deltager i behandlingen af en sag, beklædes formandspladsen af den af rettens dommere, som præsidenten har beskikket dertil. Sådan beskikkelse sker for 1 år

suppleanter for landsdommerne og nævningerne eller domsmændene skal overvære forhandlingen. Suppleanterne for landsdommerne og domsmændene deltager ikke i rettens rådslagninger og afstemninger, som de dog efter retsformandens bestemmelse kan overvære. Suppleanterne for nævningerne deltager ikke i nævningernes rådslagninger og afstemninger. I øvrigt finder reglerne om nævninger og domsmænd tilsvarende anvendelse på suppleanter for disse. Bliver nogen af landsdommerne, nævningerne eller domsmændene forhindret i at deltage i hele sagens behandling, indtræder en suppleant i hans sted.

Stk. 4. I søsager tiltrædes landsretten under domsforhandlingen af 2 sagkyndige medlemmer. I handelssager kan landsretten bestemme, at retten under domsforhandlingen skal tiltrædes af 2 sagkyndige medlemmer. Retten kan tilkalde de sagkyndige til retsmøder uden for domsforhandlingen, når den finder særlig anledning hertil, herunder navnlig i tilfælde af afhøring af parter eller vidner, afhjemling af syn og skøn eller afsigelse af kendelse om et omtvistet punkt.

Stk. 5. Ved søsager og handelssager forstås i denne lov borgerlige sager, i hvilke fagkundskab til søforhold eller til handelsforhold skønnes at være af betydning. Ved afgørelsen af, om en sag er en sø- eller handelssag, tages særligt hensyn til, om parterne ønsker, at retten skal tiltrædes af sagkyndige medlemmer.

Stk. 6. I straffesager, der i 1. instans er behandlet ved søret, jf. § 18 a, tiltrædes landsretten under domsforhandlingen af 2 sagkyndige medlemmer.

§ 6 a. (Ophævet).

§ 7. Når rettens præsident ikke deltager i behandlingen af en sag, beklædes formandspladsen af den af rettens dommere, som præsidenten har beskikket dertil. Sådan beskikkelse sker for et år ad gangen og kan fornyes.

ad gangen og kan fornyes. I fornødent fald træder den efter embedsalder ældste af de dommere, af hvilke retten dannes, i formandens sted.

Stk. 3. I nævningesager deltager 12 nævninger i sagens behandling. I domsmandssager sammensættes retten af 3 landsdommere og 3 domsmænd.

Stk. 4. Dersom domsforhandlingen i de i stk. 2 nævnte sager må antages at ville blive af længere varighed, kan rettens præsident bestemme, at suppleanter for landsdommerne og nævningerne eller domsmændene skal overvære forhandlingen. Suppleanterne for landsdommerne og domsmændene deltager ikke i rettens rådslagninger og afstemninger, som de dog efter retsformandens bestemmelse kan overvære. Suppleanterne for nævningerne deltager ikke i nævningernes rådslagninger og afstemninger. I øvrigt finder reglerne om nævninger og domsmænd tilsvarende anvendelse på suppleanter for disse. Bliver nogen af landsdommerne, nævningerne eller domsmændene forhindret i at deltage i hele sagens behandling, indtræder en suppleant i hans sted.

Stk. 5. I søsager tiltrædes landsretten under domsforhandlingen af 2 sagkyndige medlemmer. I handelssager kan landsretten bestemme, at retten under domsforhandlingen skal tiltrædes af 2 sagkyndige medlemmer. Retten kan tilkalde de sagkyndige til retsmøder uden for domsforhandlingen, når den finder særlig anledning hertil, herunder navnlig i tilfælde af afhøring af parter eller vidner, afhjemling af syn og skøn eller afsigelse af kendelse om et omtvistet punkt.

Stk. 6. Ved søsager og handelssager forstås i denne lov borgerlige sager, i hvilke fagkundskab til søforhold eller til handelsforhold skønnes at være af betydning. Ved afgørelsen af, om en sag er en sø- eller handelssag, tages særligt hensyn til, om parterne ønsker, at retten skal tiltrædes af sagkyndige medlemmer.

Stk. 7. I straffesager, der i 1. instans er behandlet ved søret, jf. § 18 a, tiltrædes landsretten under

§ 8. I fornødent fald træder den efter embedsalder ældste af de dommere, af hvilke retten dannes, i formandens sted.

§ 10. Til hver landsret og Sø- og Handelsretten hører et justitskontor, der forestås af en justitssekretær. Under justitssekretærens embedsområde hører opkrævning af og regnskabsaflæggelse for retsafgifter samt de forretninger, der er nævnt i kapitel 3.

§ 11. Domsbehandling af landsretssager, i hvilke nævninger eller domsmænd skal medvirke, foregår dels på det sted, hvor landsretten har sit sæde, dels på andre af Domstolsstyrelsen dertil fastsatte steder i landsretskredsen. Domstolsstyrelsen bestemmer, hvilke dele af landsretskredsen der skal henlægges til hvert af disse tingsteder.

Stk. 2. Landsretten kan bestemme, at retten skal sættes uden for det sædvanlige tingsted.

§ 12. Landet inddeles i 84 retskredse. Desuden udgør Færøerne en retskreds. Justitsministeren kan foretage forandringer i retskredsenes område, medmindre forandringen indebærer oprettelse eller nedlæggelse af en retskreds. Det påhviler Justitsministeriet at udsende en fortegnelse over

domsforhandlingen af 2 sagkyndige medlemmer.

§ 8. Landsretten har hovedtingsted på det sted, hvor den har sit sæde.

Stk. 2. Domsforhandling i nævningsager og domsmandssager foregår endvidere på andre af Domstolsstyrelsen dertil fastsatte tingsteder i landsretskredsen. Domstolsstyrelsen bestemmer, hvilke dele af landsretskredsen der skal henlægges til hvert af disse tingsteder.

Stk. 3. Retten kan bestemme, at retten skal sættes uden for det sædvanlige tingsted, herunder også uden for landsretskredsen, når det findes hensigtsmæssigt af hensyn til sagens oplysning.

Stk. 4. Retten kan endvidere bestemme, at retten skal sættes uden for det sædvanlige tingsted, herunder undtagelsesvis også uden for landsretskredsen, når det findes hensigtsmæssigt af hensyn til sagens behandling inden for rimelig tid eller af andre særlige grunde.

Stk. 5. Inden retten i medfør af stk. 4 træffer afgørelse om, hvorvidt en sag skal behandles uden for landsretskredsen, skal parterne have lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet.

§ 9. Landet inddeles i 24 retskredse. Desuden udgør Færøerne en retskreds. Justitsministeren kan foretage forandringer i retskredsenes område, medmindre forandringen indebærer oprettelse eller nedlæggelse af en retskreds.

Stk. 2. Københavns Byret består af en præsident

retskredsene med angivelse af området for hver af kredsene.

§ 15. Københavns byret består af en præsident og 32 andre dommere.

Stk. 2. Retten i Århus består af en præsident og 12 andre dommere.

Stk. 3. Retten i Odense består af en præsident og 9 andre dommere.

Stk. 4. Retten i Ålborg består af en præsident og 8 andre dommere.

Stk. 5. Københavns byret og retterne i Århus, Odense og Ålborg deles i afdelinger, som hver beklædes af en enkelt dommer. Almindelige regler om forretningernes fordeling mellem afdelingerne fastsættes af rettens præsident. Sagernes fordeling mellem dommerne bestemmes af præsidenten efter forhandling med rettens medlemmer.

§ 16. Til Københavns byret hører et justitskontor, der forestås af en justitssekretær. Under justitssekretærens embedsområde hører oppebørsel af og regnskabsaflæggelse for retsafgifter vedrørende domssager samt de i kapitel 3 særligt nævnte forretninger.

Stk. 2. Oppebørsel af indtægter vedrørende skifte-, foged- og tinglysningforretninger samt regnskabsaflæggelse herfor hører under den dommer eller fuldmægtig, som præsidenten bemyndiger dertil.

§ 16 a. Retten i Randers består af 4 dommere. Retten på Frederiksberg samt retterne i Lyngby, Ballerup, Esbjerg, Horsens og Herning består af 3 dommere. Retten på Færøerne består af 2 sorensskrivere (dommere).

Stk. 2. Retten i Randers deles i 4 afdelinger. De øvrige i stk. 1 nævnte retter deles i 3 afdelinger. Hver afdeling beklædes af en enkelt dommer.

Stk. 3. Ved de i stk. 1 nævnte retter varetages rettens administration af den dommer, der er ud-

og mindst 39 andre dommere.

Stk. 3. Retten i Glostrup består af en præsident og mindst 14 andre dommere.

Stk. 4. Retterne i Århus og Odense består af en præsident og mindst 11 andre dommere.

Stk. 5. Retten i Aalborg og retten på Frederiksberg består af en præsident og mindst 10 andre dommere.

Stk. 6. Retten i Roskilde består af en præsident og mindst 9 andre dommere.

Stk. 7. Retterne i Kolding og Sønderborg består af en præsident og mindst 8 andre dommere.

Stk. 8. Retterne i Randers, Næstved, Hillerød og Lyngby består af en præsident og mindst 7 andre dommere.

Stk. 9. Retterne i Hjørring, Esbjerg, Nykøbing Falster og Helsingør består af en præsident og mindst 6 andre dommere.

Stk. 10. Retterne i Viborg, Holstebro, Herning, Horsens, Svendborg og Holbæk består af en præsident og mindst 5 andre dommere.

Stk. 11. Retten på Bornholm består af en præsident og mindst 1 anden dommer.

Stk. 12. Ud over det antal dommere, der er nævnt i stk. 2-11, udnævnes yderligere 25 dommere ved byretterne. Der kan højst udnævnes yderligere 5 dommere ved Københavns Byret, yderligere 4 dommere ved hver af de retter, der er nævnt i stk. 3-5, yderligere 3 dommere ved hver af de retter, der er nævnt i stk. 6-8, yderligere 2 dommere ved hver af de retter, der er nævnt i stk. 9 og 10, og yderligere 1 dommer ved retten på Bornholm. Ved ledighed i en dommerstilling ved en ret, hvor der er udnævnt en eller flere yderligere dommere, bestemmer Domstolsstyrelsen, ved hvilken ret stillingen skal placeres.

Stk. 13. Retten på Færøerne består af to sorensskrivere (dommere), heraf én administrerende sorensskriver, som – medmindre andet er bestemt – varetager de opgaver, der ellers efter denne lov påhviler byretspræsidenterne.

nævnt hertil. Almindelige regler om forretningernes fordeling mellem afdelingerne fastsættes af den administrerende dommer. Sagernes fordeling mellem dommerne bestemmes af den administrerende dommer efter forhandling med det eller de øvrige medlemmer af retten.

§ 17. Der ansættes 2 dommere ved retterne i Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Helsingør, Hillerød, Frederikssund, Roskilde by, Roskilde herred, Holbæk, Slagelse, Næstved, Haderslev, Sønderborg, Vejle, Kolding, Fredericia, Silkeborg, Viborg, Frederikshavn og Hjørring.

Stk. 2. Almindelige regler om forretningernes fordeling mellem dommerne ved de i stk. 1 nævnte retter fastsættes af Domstolsstyrelsen.

Stk. 3. De øvrige byretter består hver af en dommer.

§ 13. Byrettens virkekreds omfatter behandling og påkendelse af retssager og foretagelse af retshandlinger i det omfang, som bestemmes ved reglerne i denne lov.

§ 14. Til byretternes virkekreds hører uden for den egentlige retspleje, hvortil også regnes skifteforvaltning og foged- og auktionsforretninger:

- a) opkrævning af retsafgifter og regnskabsafklæggelse herfor,
- b) udmeldelse af syns- og skønsmænd uden for retsplejen, for så vidt den ikke kan ske af øv-

§ 10. Byrettens præsident er ansvarlig for varetagelsen af de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet. Præsidenten skal herunder sørge for en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af embedet og skal tage de fornødne initiativer til sikring heraf.

Stk. 2. Præsidenten træffer efter forhandling med rettens øvrige dommere bestemmelse om, hvem af disse der skal fungere som præsident under dennes fravær eller forfald.

§ 11. Byrettens virkekreds omfatter behandling og påkendelse af retssager i 1. instans og foretagelse af retshandlinger i det omfang, som bestemmes ved reglerne i denne lov.

Stk. 2. Til byretternes virkekreds hører uden for den egentlige retspleje, hvortil også regnes skifteforvaltning og foged- og auktionsforretninger,

- 1) opkrævning af retsafgifter og regnskabsafklæggelse herfor,
- 2) udmeldelse af syns- og skønsmænd uden for retsplejen, for så vidt den ikke kan ske af overøvrigheden,

righeden,

- c) retshjælpsforretninger,
- d) overformynderiforretninger,
- e) notarialforretninger,
- f) tilsyn med og revision af dødsboer, der behandles af eksekutorer,
- g) formandskabet i overlandvæsenskommissionen i henhold til den færøske lovgivning om landvæsenskommissioner,
- h) formandskabet i overudskiftningskommissionen i henhold til den færøske udskiftningslovgivning.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om notarialforretninger.

Stk. 3. Skifteretten bistår ægtefællen og arvingerne med udfærdigelse af anmeldelser og opgørelser, der skal indgives til skifteretten i henhold til skifteloven, arveloven og arveafgiftsloven, medmindre udfærdigelsen på grund af boets størrelse eller beskaffenhed vil være særlig tidkrævende eller kræve særlige undersøgelser.

§ 18. Antages domsforhandlingen i en straffesag, der behandles ved byretten, at ville blive af længere varighed, kan landsrettens præsident efter indstilling fra dommeren bestemme, at forhandlingen skal overværes af en suppleant for denne. For så vidt angår Københavns byret og retterne i Århus, Odense og Ålborg, træffes bestemmelsen af rettens præsident. Suppleanten deltager ikke i rettens rådslagninger og afstemninger, men kan efter dommerens bestemmelse overvære disse. Suppleanten indtræder i stedet for dommeren, såfremt denne bliver forhindret i at beklæde retten ved sagens behandling og pådømmelse.

Stk. 2. I straffesager, hvor domsmænd medvirker, tiltrædes byretten af 2 domsmænd. Formandspladsen beklædes af dommeren. Antages domsforhandlingen i en sådan sag at ville blive af længere varighed, kan dommeren bestemme, at forhandlingen skal overværes af en suppleant,

- 3) retshjælpsforretninger,
- 4) overformynderiforretninger,
- 5) notarialforretninger,
- 6) tilsyn med og revision af dødsboer, der behandles af eksekutorer,
- 7) formandskabet i overlandvæsenskommissionen i henhold til den færøske lovgivning om landvæsenskommissioner,
- 8) formandskabet i overudskiftningskommissionen i henhold til den færøske udskiftningslovgivning.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler om notarialforretninger.

Stk. 4. Skifteretten bistår ægtefællen og arvingerne med udfærdigelse af anmeldelser og opgørelser, der skal indgives i henhold skifteloven, arveloven og arveafgiftsloven, medmindre udfærdigelsen på grund af boets størrelse eller beskaffenhed vil være særlig tidkrævende eller kræve særlige undersøgelser.

§ 12. I afgørelsen af sager ved byretterne deltager én dommer. Præsidenten træffer efter forhandling med rettens øvrige dommere bestemmelse om sagernes fordeling mellem dommerne og om sagernes administrative behandling.

Stk. 2. Antages domsforhandlingen i en straffesag, der behandles ved byretten, at ville blive af længere varighed, kan landsrettens præsident efter indstilling fra dommeren bestemme, at forhandlingen skal overværes af en suppleant for denne. Suppleanten deltager ikke i rettens rådslagninger og afstemninger, men kan efter dommerens bestemmelse overvære disse. Suppleanten indtræder i stedet for dommeren, såfremt denne bliver forhindret i at beklæde retten ved sagens behandling og pådømmelse.

Stk. 3. I straffesager, hvor domsmænd medvirker, tiltrædes byretten af 2 domsmænd. Formandspladsen beklædes af dommeren. Antages

eventuelt to suppleanter, for domsmændene. For så vidt angår Københavns byret og de i § 15, stk. 2-4 og § 16 a, stk. 1, nævnte retter, træffes bestemmelsen herom af rettens præsident eller den dommer, der er beskikket i medfør af § 16 a, stk. 3, efter indstilling fra dommeren. Suppleanten deltager ikke i rettens rådslagninger og afstemninger, men kan efter retsformandens bestemmelse overvære disse. I øvrigt finder reglerne om domsmænd tilsvarende anvendelse på suppleanter for disse. Suppleanten tiltræder retten, såfremt en af domsmændene bliver forhindret i at medvirke ved sagens behandling og pådømmelse.

§ 19. Domstolsstyrelsen fastsætter tingstederne for byretterne.

Stk. 2. Tildeles der en retskreds flere tingsteder, fastsætter Domstolsstyrelsen de dele af kredsen, som med hensyn til rettens ordentlige møder skal henhøre til ethvert af disse. Dommeren er pligtig ved de ordentlige retsmøder på ethvert tingsted i kredsen at modtage dokumenter, som indleveres til lysning eller aflysning, samt efter forudbegæring at udlevere lyste og aflyste dokumenter.

Stk. 3. Dommeren skal have bolig ved kredsens tingsted (hovedtingsted). Dog kan Domstolsstyrelsen tilstede afvigelse herfra.

Stk. 4. Skønnes det efter omstændighederne for nødvendigt, kan Domstolsstyrelsen bestemme, at dommeren på et eller flere steder i retskredsen uden for hovedtingstedet vil have at indrette en afdeling af sit embedskontor. Domstolsstyrelsen træffer bestemmelse om kontordagenes antal og kontortidens længde.

Stk. 5. Reglen i § 11, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse på byretterne.

§ 9. Sø- og Handelsretten i København består af en præsident, en eller flere vicepræsidenter og et antal sagkyndige medlemmer. Forretningernes fordeling mellem præsidenten og vicepræsiden-

domsforhandlingen i en sådan sag at ville blive af længere varighed, kan dommeren bestemme, at forhandlingen skal overværes af en suppleant, eventuelt to suppleanter, for domsmændene. Suppleanten deltager ikke i rettens rådslagninger og afstemninger, men kan efter retsformandens bestemmelse overvære disse. I øvrigt finder reglerne om domsmænd tilsvarende anvendelse på suppleanter for disse. Suppleanten tiltræder retten, såfremt en af domsmændene bliver forhindret i at medvirke ved sagens behandling og pådømmelse.

§ 13. Domstolsstyrelsen fastsætter efter forhandling med den enkelte byretspræsident tingstederne for byretterne.

Stk. 2. Retten kan bestemme, at retten skal sættes uden for det sædvanlige tingsted, herunder også uden for retskredsen, når det findes hensigtsmæssigt af hensyn til sagens oplysning.

Stk. 3. Retten kan endvidere bestemme, at retten skal sættes uden for det sædvanlige tingsted, herunder undtagelsesvis også uden for retskredsen, når det findes hensigtsmæssigt af hensyn til sagens behandling inden for rimelig tid eller af andre særlige grunde.

Stk. 4. Inden retten i medfør af stk. 3 træffer afgørelse om, hvorvidt en sag skal behandles uden for retskredsen, skal parterne have lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet.

§ 14. Sø- og Handelsretten i København består af en præsident, to vicepræsidenter og to andre dommere samt et antal sagkyndige medlemmer. Forretningernes fordeling mellem præsidenten og vice-

<p>terne bestemmes af præsidenten efter forhandling med vicepræsidenterne. Sager vedrørende lov om markedsføring skal dog så vidt muligt behandles af en bestemt af dommerne.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Under Sø- og Handelsretten hører de områder, der er henlagt under Københavns byret, retten på Frederiksberg og retterne i Gentofte, Lyngby, Gladsaxe, Ballerup, Hvidovre, Rødovre, Glostrup, Brøndbyerne, Tåstrup, Tårnby og Hørsholm.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Under Sø- og Handelsretten hører følgende sager:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Sø- og handelssager, jf. § 6, stk. 5. 2) Straffesager, i hvilke fagkundskab til søforhold skønnes at være af betydning. 3) Søforklaringer. 4) Foretagelse af retshandlinger til brug for andre retter i sø- og handelssager, jf. § 6, stk. 5, i straffesager, i hvilke fagkundskab til søforhold skønnes at være af betydning, og i sager om afgivelse af søforklaring. 5) Behandling af konkursboer, ledelse af akkordforhandling og modtagelse af anmeldelser om betalingsstandsning, jf. konkurslovens § 4. 6) Sager, der ved særlig lovbestemmelse er henlagt til retten. <p><i>Stk. 4.</i> Sø- og handelssager, jf. § 6, stk. 5, der efter stk. 2 skulle behandles ved en anden ret, kan indbringes for Sø- og Handelsretten i København, når parterne er enige herom.</p>	<p>præsidenterne bestemmes af præsidenten efter forhandling med vicepræsidenterne.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Under Sø- og Handelsretten hører de områder, der er henlagt under Københavns byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Sø- og Handelsrettens domsmyndighed omfatter behandling og påkendelse i 1. instans af retssager om EF-varemærker og sager om EF-design.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Medmindre parterne har aftalt andet, kan endvidere følgende sager anlægges ved Sø- og Handelsretten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5) Internationale sager, hvor fagkundskab til internationale erhvervsforhold har væsentlig betydning. 6) Markedsføringssager af væsentlig betydning, hvor Forbrugerombudsmanden er part. 7) Immaterielretssager af væsentlig betydning vedrørende varemærker, fællesmærker, design, patenter, brugsmodeller og halvleder-topografi. 8) Konkurrencesager af væsentlig betydning. <p><i>Stk. 5.</i> Anlægges en sag, der er omfattet af stk. 4, ved byretten, henviser retten efter anmodning fra en part sagen til Sø- og Handelsretten.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Byretten kan efter anmodning fra en part henvise en sag, hvor fagkundskab til erhvervsforhold er af væsentlig betydning, herunder vedrørende ansættelsesforhold mellem arbejdsgivere og deres ansatte, til behandling ved Sø- og Handelsretten, hvis sagen er af principiel karakter.</p> <p><i>Stk. 7.</i> Til Sø- og Handelsrettens virkekreds hører endvidere</p> <ol style="list-style-type: none"> 5) forbudssager om EF-varemærker, 6) forbudssager om EF-design, 7) sager om begrænsningsfonde, og 8) behandling af anmeldelser og betalingsstandsning og begæringer om konkurs, akkordforhandling eller gældssanering i de
---	---

områder, der er henlagt under Københavns byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby.

Stk. 8. Sø- og handelssager, jf. § 7, stk. 5, der efter stk. 2 skulle behandles ved en anden ret, kan indbringes for Sø- og Handelsretten i København, når parterne er enige herom.

§ 9 a. I den enkelte sags behandling deltager præsidenten eller en vicepræsident og efter reglerne i stk. 2-7 eventuelt tillige et antal af rettens sagkyndige medlemmer.

Stk. 2. Under domsforhandling i borgerlige sager tiltrædes retten af 2 sagkyndige. Retten kan tilkalde de sagkyndige til retsmøder uden for domsforhandlingen, når den finder særlig anledning hertil, herunder navnlig i tilfælde af afhøring af parter eller vidner, afhjemling af syn og skøn eller afsigelse af kendelse om et omtvistet punkt.

Stk. 3. I straffesager tiltrædes retten under domsforhandlingen og pådømmelsen af 2 sagkyndige. Tilkaldelse af sagkyndige er dog ikke nødvendig i sager, som fremmes til dom uden udfærdigelse af anklageskrift i medfør af § 925, eller i politisager, som afgøres ved dom i henhold til § 934, stk. 1, eller § 935, stk. 1, eller sluttes i henhold til § 936 eller § 937.

Stk. 4. Retten kan også i øvrigt i straffesager tilkalde 2 sagkyndige.

Stk. 5. Under afgivelse af søforklaring tiltrædes retten af 2 sagkyndige.

Stk. 6. Ved afgørelse af tvistigheder i konkursboer om, hvorvidt en anmeldt fordring skal anerkendes, tiltrædes retten af 2 sagkyndige, såfremt sag til afgørelse af tvisten ville være sø- eller handelssag, jf. § 6, stk. 5. I øvrigt kan retten ved behandlingen af konkursboer tilkalde en eller flere sagkyndige.

Stk. 7. Retten kan i alle sager tilkalde 4 sagkyndige i stedet for 2, når sagens karakter taler derfor. I sager vedrørende lov om markedsføring til-

§ 15. I den enkelte sags behandling deltager præsidenten eller en vicepræsident og efter reglerne i stk. 2-7 eventuelt tillige et antal af rettens sagkyndige medlemmer.

Stk. 2. Under domsforhandling i borgerlige sager tiltrædes retten af 2 sagkyndige. Retten kan tilkalde de sagkyndige til retsmøder uden for domsforhandlingen, når den finder særlig anledning hertil, herunder navnlig i tilfælde af afhøring af parter eller vidner, afhjemling af syn og skøn eller afsigelse af kendelse om et omtvistet punkt.

Stk. 3. I straffesager tiltrædes retten under domsforhandlingen og pådømmelsen af 2 sagkyndige. Tilkaldelse af sagkyndige er dog ikke nødvendig i sager, som fremmes til dom uden udfærdigelse af anklageskrift i medfør af § 925, eller i politisager, som afgøres ved dom i henhold til § 934, stk. 1, eller § 935, stk. 1, eller sluttes i henhold til § 936 eller § 937.

Stk. 4. Retten kan også i øvrigt i straffesager tilkalde 2 sagkyndige.

Stk. 5. Under afgivelse af søforklaring tiltrædes retten af 2 sagkyndige.

Stk. 6. Ved afgørelse af tvistigheder i konkursboer om, hvorvidt en anmeldt fordring skal anerkendes, tiltrædes retten af 2 sagkyndige, såfremt sag til afgørelse af tvisten ville være sø- eller handelssag, jf. § 7, stk. 5. I øvrigt kan retten ved behandlingen af konkursboer tilkalde en eller flere sagkyndige.

Stk. 7. Retten kan i alle sager tilkalde 4 sagkyndige i stedet for 2, når sagens karakter taler derfor. I sager vedrørende lov om markedsføring til-

kaldes altid 4 sagkyndige under domsforhandlingen, medmindre retten efter parternes anmodning bestemmer, at der kun skal tilkaldes 2 sagkyndige, eller - i straffesager - at sagen skal behandles uden tilkaldelse af sagkyndige.

§ 17 a. Fuldmægtige ved byretterne og Sø- og Handelsretten kan behandle sager, der hører under vedkommende ret, i det omfang dommeren (den administrerende dommer) eller rettens præsident bestemmer det.

Stk. 2. Domstolsstyrelsen fastsætter regler for fuldmægtiges uddannelse ved byretterne og i Sø- og Handelsretten. For Færøernes vedkommende skal reglerne tilsikre, at det nødvendige antal fuldmægtige uddannes i færøsk lovgivning, færøske samfundsforhold, færøsk kultur og tillige i færøsk sprog i skrift og tale.

Stk. 3. Ved byretterne og ved Sø- og Handelsretten i København kan der meddeles andre personer bemyndigelse til at udføre foged-, skifte-, notarial- og tinglysningsforretninger samt faderskabssager, såfremt der ikke skal træffes afgørelse i tvistigheder. Personer, der er bemyndiget til at udføre fogedforretninger, kan dog efter dommerens nærmere bestemmelse træffe afgørelser efter § 490, § 494, stk. 2 og 3, og § 525. For så vidt angår Sø- og Handelsretten i København, Køben-

kaldes altid 4 sagkyndige under domsforhandlingen, medmindre retten efter parternes anmodning bestemmer, at der kun skal tilkaldes 2 sagkyndige, eller - i straffesager - at sagen skal behandles uden tilkaldelse af sagkyndige.

§ 16. Tinglysningsretten, der har sit sæde i Hobro, består af en præsident, der har ansvaret for tinglysningen.

Stk. 2. Præsidenten er endvidere ansvarlig for varetagelsen af de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet. Præsidenten skal herunder sørge for en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af embedet og skal tage de fornødne initiativer til sikring heraf.

Stk. 3. Tinglysningsretten varetager tinglysningen for hele landet. På Færøerne varetages tinglysningen af Tinglysningskontoret.

§ 17. Fuldmægtige ved byretterne, Sø- og Handelsretten og Tinglysningsretten kan behandle sager, der hører under vedkommende ret, i det omfang rettens præsident bestemmer det.

Stk. 2. Domstolsstyrelsen fastsætter regler for fuldmægtiges uddannelse ved byretterne, Sø- og Handelsretten og Tinglysningsretten. For Færøernes vedkommende skal reglerne tilsikre, at det nødvendige antal fuldmægtige uddannes i færøsk lovgivning, færøske samfundsforhold, færøsk kultur og tillige i færøsk sprog i skrift og tale.

Stk. 3. Ved byretterne og Sø- og Handelsretten kan rettens præsident meddele andre personer bemyndigelse til at træffe afgørelser efter § 350, stk. 2, og § 477 d, stk. 2, og at udføre foged-, skifte- og notarialforretninger samt faderskabssager, hvis der ikke skal træffes afgørelse i tvistigheder. Personer, der er bemyndiget til at udføre fogedforretninger, kan dog efter præsidentens nærmere bestemmelse træffe afgørelser efter § 490, § 494, stk. 2 og 3, og § 525.

Stk. 4. Ved Tinglysningsretten kan præsidenten

havns byret og retterne i Århus, Odense og Ålborg, meddeles bemyndigelsen af rettens præsident. For så vidt angår de i § 16 a, stk. 1, nævnte retter, meddeles bemyndigelsen af den administrerende dommer. Ved de øvrige retter meddeles bemyndigelsen af dommeren.

Stk. 4. Den administrerende sorenskriver (dommer) kan meddele sysselmændene og disses stedfortrædere samt de hos sysselmændene beskæftigede kontorfunktionærer bemyndigelse, jf. stk. 3, til at udføre skifte-, notariel- og fogedforretninger, herunder forrette auktioner over løsøre, dog ikke registrerede skibe og luftfartøjer. Det har sit forblivende ved sysselmændenes virksomhed med salg ved auktion af småvrag og hittefæ, af inddrevet løst gods, vrag eller vragstykker, jf. strandingslov for Færøerne af 24. marts 1899 § 10, og af grind. Endvidere kan sysselmanden, jf. punkt 1 i anordning nr. 204 af 4. november 1892, i visse tilfælde træde i den ordinære dommers sted som formand for søretten ved afgivelse af søforklaringer, jf. kapitel 19 a.

§ 18 a. Uden for det i § 9, stk. 2, nævnte område virker byretten som søret i følgende sager:

- 1) Søsager, jf. § 6, stk. 5.
- 2) Straffesager, i hvilke fagkundskab til søforhold skønnes at være af betydning.
- 3) Søforklaringer.
- 4) Foretagelse af retshandlinger til brug for andre retter i søsager, jf. § 6, stk. 5, i straffesager, i hvilke fagkundskab til søforhold skønnes at være af betydning, og i sager om afgivelse af søforklaring.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 9 a, stk. 2-5, om medvirken af sagkyndige finder tilsvarende anvendelse.

§ 18 b. Uden for det i § 9, stk. 2, nævnte område kan byretten i handelssager, jf. § 6, stk. 5, bestemme, at retten under domsforhandlingen skal

meddele andre personer bemyndigelse til at udføre tinglysningsforretninger.

Stk. 5. Den administrerende sorenskriver (dommer) kan meddele sysselmændene og disses stedfortrædere samt de hos sysselmændene beskæftigede kontorfunktionærer bemyndigelse, jf. stk. 3, til at udføre skifte-, notarial- og fogedforretninger, herunder forrette auktioner over løsøre, dog ikke registrerede skibe og luftfartøjer. Det har sit forblivende ved sysselmændenes virksomhed med salg ved auktion af småvrag og hittefæ, af inddrevet løst gods, vrag eller vragstykker, jf. strandingslov for Færøerne af 24. marts 1899 § 10, og af grind. Endvidere kan sysselmanden, jf. afsnit 1 i anordning nr. 204 af 4. november 1892, i visse tilfælde træde i den ordinære dommers sted som formand for søretten ved afgivelse af søforklaringer, jf. kapitel 19 a.

§ 18. Uden for det i § 9, stk. 2, nævnte område virker byretten som søret i følgende sager:

- 5) Søsager, jf. § 7, stk. 5.
- 6) Straffesager, i hvilke fagkundskab til søforhold skønnes at være af betydning.
- 7) Søforklaringer.
- 8) Foretagelse af retshandlinger til brug for andre retter i søsager, jf. § 6, stk. 5, i straffesager, i hvilke fagkundskab til søforhold skønnes at være af betydning, og i sager om afgivelse af søforklaring.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 15, stk. 2-5, om medvirken af sagkyndige finder tilsvarende anvendelse.

§ 19. Uden for det i § 14, stk. 2, nævnte område kan byretten i handelssager, jf. § 7, stk. 5, bestemme, at retten under domsforhandlingen skal

tiltrædes af 2 sagkyndige dommere. Retten kan tilkalde de sagkyndige til retsmøder uden for domsforhandlingen, når den finder særlig anledning hertil, herunder navnlig i tilfælde af afhøring af parter eller vidner, afhjemling af syn og skøn eller afsigelse af kendelse om et omtvistet punkt. Bestemmelsen i 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved foretagelse af retshandlinger til brug for andre retter i handelssager.

§ 18 c. (Ophævet).

§ 18 d. Under behandling af konkursboer kan sagkyndige dommere tilkaldes efter reglerne i §§ 6, stk. 4, 18 a, stk. 2, og 18 b.

§ 20. Sø- og handelssager kan behandles ved de for almindelige borgerlige retssager dannede retter, når begge parter er enige herom.

Stk. 2. Anmodning om, at en sag skal behandles som sø- eller handelsretssag eller indsigelse derimod, skal fremsættes i 1. retsmøde eller, såfremt sagen forberedes skriftligt, før skriftvekslingens slutning. Retten kan dog i særlige tilfælde tage hensyn til en anmodning eller indsigelse, der fremsættes senere, men dog inden domsforhandlingens begyndelse.

§ 21. (Ophævet)

§ 31. [...]

Stk. 4. Det er forbudt at fotografere eller tegne i retssalen under et retsmøde, medmindre dommeren i det enkelte tilfælde giver tilladelse dertil. Offentlig gengivelse i billeder af et retsmøde kan retten på ethvert punkt af sagen forbyde ved kendelse, der ikke er genstand for kære eller anke. Overtrædelse straffes med bøde.

tiltrædes af 2 sagkyndige dommere. Retten kan tilkalde de sagkyndige til retsmøder uden for domsforhandlingen, når den finder særlig anledning hertil, herunder navnlig i tilfælde af afhøring af parter eller vidner, afhjemling af syn og skøn eller afsigelse af kendelse om et omtvistet punkt. Bestemmelsen i 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved foretagelse af retshandlinger til brug for andre retter i handelssager.

§ 20. Under behandling af konkursboer kan sagkyndige dommere tilkaldes efter reglerne i § 7, stk. 4, § 18, stk. 2, og § 19.

§ 21. Sø- og handelssager kan behandles ved de for almindelige borgerlige retssager dannede retter, når begge parter er enige herom.

Stk. 2. Anmodning om, at en sag skal behandles som sø- eller handelsretssag eller indsigelse derimod, skal fremsættes i 1. retsmøde eller, såfremt sagen forberedes skriftligt, før skriftvekslingens slutning. Retten kan dog i særlige tilfælde tage hensyn til en anmodning eller indsigelse, der fremsættes senere, men dog inden domsforhandlingens begyndelse.”

2. § 31, stk. 4, ophæves.

3. Efter § 31 indsættes:

”§ 31 a. Det er forbudt under retsmøder at optage eller transmittere billeder og lyd, medmindre retten undtagelsesvis tillader dette. Det er endvidere forbudt under retsmøder at transmittere tekst, medmindre retten undtagelsesvis tillader dette. Offentliggørelse af billeder og lyd, der er optaget i strid hermed, er forbudt. Retten kan i øvrigt på ethvert tidspunkt under sagen forbyde offentlig gengivelse af billeder og lyd, der er optaget under et retsmøde. Rettens afgørelse efter 1. og 4. pkt. træffes ved kendelse.

Stk. 2. Personer, der afgiver forklaring under retsmødet, skal gøres bekendt med, at der optages billeder og lyd.

Stk. 3. Retten kan på ethvert tidspunkt forbyde, at apparater, der kan optage eller transmittere billeder, lyd eller tekst, medbringes eller anbringes i lokaler, hvor der afholdes retsmøder.

Stk. 4. Billedoptagelse i rettens bygninger er forbudt, medmindre rettens præsident giver tilladelse dertil. Stk. 1, 3.-5. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Billedoptagelse uden for rettens bygninger af sigtede, tiltalte og vidner, der er på vej til eller fra et retsmøde i en straffesag, er forbudt, medmindre den pågældende har samtykket i optagelsen. Stk. 1, 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 31 b. Retten kan under særlige omstændigheder forbyde tegning under retsmøder eller offentliggørelse af tegninger fra et retsmøde. Afgørelsen træffes ved kendelse.

§ 31 c. Overtrædelse af § 31 a, stk. 1, 1.-3. pkt., og stk. 4 og 5, eller af rettens forbud efter § 31 a, stk. 1, 4. pkt. og stk. 3, og § 31 b straffes med bøde.”

4. Efter § 32 indsættes:

§ 41 a. Justitsministeren bemyndiges til at autorisere stenografer til optagelse af stenografisk gengivelse af retsforhandlinger og til at fastsætte regler om vederlaget for sådan virksomhed.

Stk. 2. De autoriserede retsstenografer anvendes i borgerlige sager, når parterne eller en af dem begærer det. Om deres anvendelse i straffesager kan Justitsministeriet fastsætte nærmere bestemmelser.

§ 93. [...]

Stk. 4. De, der beskikkes, skal være i besiddelse af indgående og tidssvarende praktisk kendskab til vedkommende sagområde, have dansk indfødsret, være fyldt 30, men ikke 70 år, være uberyggede og have fast bopæl eller forretningssted inden for det område, for hvilket de skal beskikkes. De må ikke være umyndiggjort eller under lavværgemål, og deres bo må ikke være under konkursbehandling. Ophører nogen af de nævnte betingelser at være opfyldt, tilbagekaldes beskikkelsen. De, der inden for det tidsrum, for hvilket beskikkelsen gælder, fylder 70 år, afgår ved udgangen af det år, i hvilket de fylder 70 år.

[...]

”§ 32 a. Når retten i medfør af denne lov har tilladt, at en part eller rettergangsfuldmægtig deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation, anses den pågældende som deltager i retsmødet på samme måde som ved fremmøde i retten. Dette gælder dog ikke i de i § 760, stk. 2, og § 764, stk. 2, nævnte tilfælde.

§ 32 b. Skal nogen afgive forklaring i et retsmøde, må en part eller rettergangsfuldmægtig, der ikke er advokat, kun deltage i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation med billede, såfremt fremgangsmåden i § 191 følges eller den pågældende er ledsaget af en advokat.”

5. § 41 a ophæves.

6. I § 93, stk. 4, ændres ”umyndiggjort eller under lavværgemål” til: ”umyndige, under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7”.

§ 119. Advokater beskikkes af justitsministeren.

Stk. 2. Ret til at få beskikkelse som advokat har enhver, der

- 1) er myndig og ikke under lavværgemål,
- 2) ikke har anmeldt betalingsstandsning og ikke er under konkurs,
- 3) har bestået juridisk kandidateksamen og
- 4) i mindst 3 år har været i praktisk juridisk virksomhed, jf. stk. 3-5.

Stk. 3. Den i stk. 2, nr. 4, nævnte virksomhed består i deltagelse i almindelig advokatvirksomhed, herunder behandling af retssager, som autoriseret fuldmægtig hos en advokat, der udøver advokatvirksomhed, eller i arbejde i en juridisk stilling ved domstolene, anklagemyndigheden eller politiet, hvori behandling af retssager indgår som en væsentlig del.

Stk. 4. Justitsministeren kan træffe afgørelse eller fastsætte regler om, at virksomhed i andre juridiske stillinger end dem, der er nævnt i stk. 3, helt eller delvis kan medregnes i den tid, der er nævnt i stk. 2, nr. 4, dog med højst 2 år.

Stk. 5. Justitsministeren kan endvidere i særlige tilfælde meddele advokatbeskikkelse til personer, som har udøvet en praktisk juridisk virksomhed, der fuldt ud kan ligestilles med den, der er nævnt i stk. 3.

Stk. 6. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at gennemførelsen af en teoretisk efteruddannelse på områder af særlig betydning for advokater er en betingelse for at få beskikkelse som advokat. Advokatsamfundet forestår uddannelsen. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsens indhold, dens tilrettelæggelse og om betaling herfor. Justitsministeren kan i særlige tilfælde fritage for kravet om efteruddannelse.

7. § 119, stk. 2, nr. 1, affattes således:

”1) er myndig og ikke er under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7.”

8. § 119, stk. 2, nr. 3, affattes således:

”3) har bestået dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen,”

9. I § 119, stk. 2, nr. 4, ændres ”jf. stk. 3-5” til: ”jf. stk. 3 og 4”.

10. I § 119, stk. 2, indsættes som nr. 5:

”5) har gennemført en teoretisk grunduddannelse og bestået en eksamen i forhold af særlig betydning for advokaterhvervet samt bestået en praktisk prøve i retssagsbehandling.”

11. I § 119, stk. 3, ændres ”herunder behandling af retssager,” til: ”herunder opnåelse af kendskab til behandlingen af retssager.”.

12. I § 119, stk. 4, udgår ”, dog med højst 2 år”.

13. § 119, stk. 5, ophæves.

Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

14. § 119, stk. 6, der bliver stk. 5, affattes således:

”Stk. 5. Justitsministeren fastsætter regler om den teoretiske grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling, herunder om indhold, tilrettelæggelse og betaling herfor. Justitsministeren kan i særlige tilfælde fritage for kravet om gennemførelse af den teoretiske grunduddannelse, kravet om eksamen og kravet om den praktiske prøve i retssagsbehandling. Advokatsamfundet forestår den teoretiske grunduddannelse, eksamen og den praktiske prøve i retssagsbehandling. Retten vurderer, om en retssag er egnet til at udgøre den praktiske prøve i retssagsbehandling.”

§ 121. Beskikkelse kan nægtes den, der er dømt for strafbart forhold, såfremt forholdet begrundes en nærliggende fare for misbrug af adgangen til at udøve advokatvirksomhed eller gør den pågældende uværdig til den agtelse og tillid, der må kræves til udøvelse af advokatvirksomhed. Straffelovens § 78, stk. 3, gælder tilsvarende.

Stk. 2. Beskikkelse kan endvidere nægtes den, der i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve advokatvirksomhed på forsvarelig måde.

Stk. 3. Afslår justitsministeren i medfør af stk. 2 at meddele en person advokatbeskikkelse, kan den pågældende forlange spørgsmålet indbragt for landsretten. Sagen anlægges af justitsministeren i den borgerlige retsplejes former. Godkender retten justitsministerens afgørelse, kan spørgsmålet først på ny indbringes for retten efter 2 års forløb.

§ 122. Udøvelse af advokatvirksomhed kan ikke forenes med en juridisk stilling ved domstolene, anklagemyndigheden eller politiet, jf. dog bestemmelsen i § 105.

Stk. 2. Udøvelse af advokatvirksomhed kan i øvrigt ikke forenes med nogen stilling i det offentlige tjeneste, medmindre justitsministeren i særlige tilfælde gør undtagelse herfra.

Stk. 3. Justitsministeren kan tillade, at en advokat, der efter stk. 1 eller stk. 2 ikke kan udøve advokatvirksomhed, udfører en retssag.

§ 123. Enkeltmandsvirksomhed som advokat må kun udøves af en advokat, der i mindst et år enten har været i virksomhed som autoriseret fuldmægtig hos en advokat eller som advokat har været ansat hos eller virket i fællesskab med en anden advokat.

15. I § 121 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

”*Stk. 3.* Beskikkelse kan endvidere nægtes den, der har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 50.000 kr. eller derover.”

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.”

16. I § 122, *stk. 2*, indsættes som 2. pkt.:

”Ved afgørelser om dispensation skal der navnlig lægges vægt på, at en advokat skal være uafhængig af det offentlige, således at der ikke kan opstå interessekonflikter mellem en offentlig ansættelse og den pågældendes udøvelse af advokatvirksomhed.”

17. § 123 affattes således:

”§ 123. En advokat skal i mindst 1 år enten have været i virksomhed som autoriseret fuldmægtig hos en advokat, der udøver advokatvirksomhed, eller som advokat have været ansat hos en anden advokat, der udøver advokatvirksomhed, for at kunne udøve advokatvirksomhed i fællesskab

Stk. 2. To eller flere advokater må ikke udøve advokatvirksomhed i fællesskab, hvis ingen af dem opfylder den i stk. 1 nævnte betingelse.

Stk. 3. Justitsministeren kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelserne i stk. 1 og 2.

§ 124. En advokat må ikke samtidig have kontor i flere retskredse.

Stk. 2. En advokat, som har oprettet kontor mere end et sted inden for en retskreds, og som ved gennemførelsen af en ændret retskredsinddeling ville blive afskåret fra at fortsætte dermed i medfør af bestemmelsen i stk. 1, kan af justitsministeren få tilladelse til at have kontorer i hidtidigt omfang.

§ 124 a. Advokatvirksomhed må ud over i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af advokater kun udøves af et advokatselskab, der drives i aktie- eller anpartsselskabsform. Et advokatselskab må alene have til formål at drive advokatvirksomhed og er pligtig og eneberettiget til i navnet at benytte ordene "advokataktieselskab" eller "advokatanpartsselskab" eller deraf dannede forkortelser. Uanset 1. og 2. pkt. må foreninger, interesseorganisationer og lignende som mandatar udføre retssager for deres medlemmer inden for foreningens interesseområde.

Stk. 2. En advokat, der udøver virksomhed i et advokatselskab, hæfter personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af advokatens bistand til en klient.

Stk. 3. Aktier eller anparter i et advokatselskab

med en anden advokat, udøve enkeltmandsvirksomhed som advokat eller eje aktier eller anparter i et advokatselskab.

Stk. 2. Justitsministeren kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen i stk. 1."

18. § 124 affattes således:

”§ 124. Advokatvirksomhed må ud over i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af advokater kun udøves af et advokatselskab, der drives i aktie-, anparts- eller kommanditaktieselskabsform (partnerselskabsform).

Stk. 2. Et advokatselskab må alene have til formål at drive advokatvirksomhed. Et advokatselskab, der alene ejes af advokater, og hvis eneste formål og aktivitet er at eje aktier eller anparter i et andet advokatselskab, kan dog eje aktier eller anparter i et advokatselskab.

Stk. 3. Uanset stk. 1 og 2 må foreninger, interesseorganisationer og lignende som mandatar udføre retssager for deres medlemmer inden for foreningens interesseområde.”

19. § 124 a affattes således:

”§ 124 a. Et advokatselskab er pligtig og eneberettiget til i navnet at benytte ordene ”advokataktieselskab”, ”advokatanpartsselskab”, ”advokatkommanditaktieselskab”, ”advokatpartnerselskab” eller deraf dannede forkortelser.”

må, jf. dog stk. 5, kun ejes af

- 1) advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i selskabet, i dets moderselskab eller dets datterselskab, eller
- 2) et andet advokatselskab.

Stk. 4. Bestyrelsesmedlemmer, bortset fra medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, i et advokatselskab skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab. Medlemmer af direktionen i et advokatselskab skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter nærmere regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform, herunder regler om afhændelse af en aktie eller anpart i tilfælde af en aktionærs eller anpartshavers dødsfald eller deponering af beskikkelse.

Stk. 6. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder reglerne i stk. 1, 3 eller 4.

Stk. 7. I forskrifter, der udstedes i medfør af stk. 5, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 8. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, anpartsselskaber, andelselskaber eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

19. § 124 a affattes således:

”§ 124 a. Et advokatselskab er pligtig og eneberettiget til i navnet at benytte ordene ”advokataktieselskab”, ”advokatanpartsselskab”, ”advokatkommanditaktieselskab”, ”advokatpartnerselskab” eller deraf dannede forkortelser.”

20. Efter § 124 a indsættes:

”§ 124 b. En advokat, der udøver virksomhed i et advokatselskab, eller en anden ansat i selskabet, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter heri, hæfter personligt sammen med

selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af vedkommendes bistand til en klient.

§ 124 c. Aktier eller anparter i et advokatselskab må, jf. dog § 124 f, kun ejes af

- 4) advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i selskabet, dets moderselskab eller dets datterselskab,
- 5) andre ansatte i selskabet eller
- 6) et andet advokatselskab.

Stk. 2. De personer, der er nævnt i stk. 1, nr. 2, må alene tilsammen eje under en tiendedel af aktierne eller anparterne i selskabet og må alene tilsammen have under en tiendedel af stemmerne i selskabet. Det er ikke tilladt i selskabets vedtægter eller ved aktionæroverenskomst at fastsætte bestemmelser, der begrænser aktieselskabslovens bestemmelser om indløsning af aktier.

§ 124 d. De personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, skal bestå en prøve i de regler, der er af særlig betydning for advokaterhvervet. Justitsministeren fastsætter nærmere regler herom. Advokatsamfundet forestår afholdelsen af prøven.

Stk. 2. Klager over de personer, som er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan indbringes for Advokatnævnet i overensstemmelse med reglerne i kapitel 15 a og 15 b.

§ 124 e. Bestyrelsesmedlemmer i et advokatselskab, bortset fra medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer eller bestyrelsesmedlemmer, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i advokatselskabet, skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab.

Stk. 2. Medlemmer af direktionen i et advokatselskab, bortset fra medlemmer af direktionen,

der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i advokatselskabet, skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet.

Stk. 3. Flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i et advokatselskab skal dog til enhver tid udgøres af advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab. Det samme gælder for medlemmerne af direktionen i et advokatanpartsselskab, hvis anpartsselskabets ledelse kun består af en direktion.

Stk. 4. Det er en betingelse for, at personer, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan deltage som medlemmer af advokatselskabets bestyrelse eller direktion, at de forinden har bestået den i § 124 d, stk. 1, nævnte prøve i de regler, der er af særlig betydning for advokaterhvervet.

Stk. 5. De i stk. 1-4 fastsatte krav til sammensætningen af et advokatselskabs bestyrelse eller direktion gælder ikke for de advokatselskaber, der i medfør af § 124, stk. 2, 2. pkt., alene ejes af advokater, og hvis eneste formål og aktivitet er at eje aktier eller anparter i et andet advokatselskab.

§ 124 f. Justitsministeren fastsætter nærmere regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform, herunder regler om omdannelse af et advokatselskab til andet formål og regler om afhændelse af aktier og anparter.

§ 124 g. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder § 124, § 124 a, § 124 c og § 124 e, stk. 1-4.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 124 d og § 124 f, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.”

§ 126. En advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Advokaten skal herunder udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad beretigede hensyn til klienternes tarv tilsiger. Sagerne skal fremmes med fornøden hurtighed.

Stk. 2. En advokat må ikke kræve højere vederlag for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Stk. 3. En advokat må ikke uden for sin advokatvirksomhed i forretningsforhold eller i andre forhold af økonomisk art udvise en adfærd, der er uværdig for en advokat.

§ 127 a. § 124 og §§ 125-127 gælder også for advokatselskaber.

§ 129. Borgerlig straffelovs §§ 144, 150-152 og 154-157 finder tilsvarende anvendelse på advokater og deres autoriserede fuldmægtige.

21. I § 126 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

”*Stk. 3.* En advokat skal medvirke til, at en fuldmægtig, der er autoriseret hos advokaten, kan deltage i den teoretiske grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling, jf. § 119, stk. 2, nr. 5. Advokaten skal afholde udgifterne til den teoretiske grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling.”

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

22. I § 126 indsættes som *stk. 5*:

”*Stk. 5.* Enhver advokat og advokatfuldmægtig skal løbende deltage i efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet. En advokat skal afholde udgifterne hertil for en fuldmægtig, der er autoriseret hos advokaten. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.”

23. I § 127 a udgår: ”§ 124 og”.

24. I § 127 a indsættes som stk. 2:

”*Stk. 2.* § 126, stk. 1, 2 og 4, samt § 127 gælder også for de ansatte i et advokatselskab, som ejer aktier eller anparter i advokatselskabet, jf. § 124 c, stk. 1, nr. 2.”

25. § 129 affattes således:

”**§ 129.** Straffelovens §§ 144, 150-152 og 155-157 finder tilsvarende anvendelse på advokater samt deres autoriserede fuldmægtige, partnere, personale og andre, som i øvrigt beskæftiges i advokatvirksomheden.”

§ 132. Enhver advokat har møderet for byret og for Sø- og Handelsretten i København i sager, som i medfør af §§ 224-226 ville høre under byret, samt for Den Særlige Klageret.

§ 133. En advokat har møderet for landsret og i alle sager for Sø- og Handelsretten i København, når advokaten har bestået en prøve i procedure.

Stk. 2. Prøven kan foruden af advokater aflægges af autoriserede advokatfuldmægtige, der i medfør af § 136, stk. 4, kan give møde for landsretten.

Stk. 3. Prøven aflægges for en af landsretterne eller Sø- og Handelsretten i København.

Stk. 4. Prøven består i, at den pågældende udfører to retssager, der slutter med mundtlig domsforhandling. En sag kan kun danne grundlag for prøven, såfremt vedkommende ret finder den egnet hertil.

Stk. 5. Prøven er bestået, når retten finder udførelsen af sagerne tilfredsstillende. Retten kan dog ud fra den første sags karakter og udførelsen heraf erklære prøven for bestået alene på grundlag af denne sag. Den anden sag skal udføres senest 3 år efter udførelsen af den første sag, medmindre retten meddeler undtagelse herfra.

Stk. 6. Der er ikke adgang til at indstille sig til prøven mere end to gange.

Stk. 7. På Færøerne kan prøven aflægges for retten på Færøerne. Rigsombudsmanden og landfogden (politimesteren) deltager da i bedømmelsen af, om udførelsen af sagerne findes tilfredsstillende

§ 135. Enhver advokat kan have en eller to autoriserede fuldmægtige, der skal have juridisk kandi-

26. § 132 affattes således:

”§ 132. Enhver advokat har møderet for byret, for Sø- og Handelsretten i sager omfattet af den danske retsplejelovs § 15, stk. 2, nr. 4, og for Den Særlige Klageret.”

27. § 133, stk. 3-5, affattes således:

”*Stk. 3.* Prøven består i, at den pågældende udfører to retssager, der afsluttes med mundtlig domsforhandling.

Stk. 4. Den ene retssag kan være en byretssag, herunder den praktiske prøve, der er omhandlet i § 119, stk. 2, nr. 5. I så fald skal dette være en sag med kollegial behandling i medfør af den danske retsplejelov, eller en sag, hvor der medvirker sagkyndige dommere. Den anden retssag skal aflægges for en af landsretterne eller for Sø- og Handelsretten. En sag kan kun danne grundlag for prøven, hvis vedkommende ret finder sagen egnet hertil.

Stk. 5. Prøven er bestået, når de retter, hvor sagerne er udført, finder udførelsen tilfredsstillende. Vedkommende landsret eller Sø- og Handelsretten kan dog, hvis sagen er udført for landsretten eller Sø- og Handelsretten, ud fra den første sags karakter og udførelsen heraf erklære prøven for bestået alene på grundlag af denne sag. Den anden sag skal udføres senest 5 år efter udførelsen af den første sag, medmindre den ret, hvor den anden sag udføres, meddeler undtagelse herfra.”

28. § 135 affattes således:

”§ 135. Enhver advokat kan have en eller to autoriserede fuldmægtige, der skal have bestået dansk

dateksamen.

Stk. 2. Autorisation meddeles af dommeren i den byretskreds, hvor vedkommende advokat har kontor. I de områder, der er henlagt til de i § 15 og § 16 a nævnte retter, meddeles autorisationen dog af rettens præsident eller den i medfør af § 16 a, stk. 3, administrerende dommer. Bestemmelsen i § 121 gælder tilsvarende.

§ 139. Retten til at udøve advokatvirksomhed kan frakendes ved dom, såfremt det på grund af advokatens sindssygdom skønnes uforsvarligt, at vedkommende fortsat udøver advokatvirksomhed. Sagen anlægges ved landsretten af justitsministeren i den borgerlige retsplejes former. Advokaten har ret til fri proces, såfremt vedkommende opfylder betingelserne i § 330, stk. 1, nr. 2.

Stk. 2. Skønnes det på grund af advokatens sindssygdom nødvendigt for at afværge formuetab for klienter, kan retten under sagen ved kendelse efter påstand fra justitsministeren udelukke den pågældende fra at drive advokatvirksomhed, indtil sagen er endeligt afgjort.

Stk. 3. Er grunden til frakendelse efter stk. 1 ikke længere til stede, tilbagegiver justitsministeren vedkommende retten til at drive advokatvirksomhed, såfremt den pågældende i øvrigt opfylder betingelserne for at udøve advokatvirksomhed. Afslår justitsministeren en anmodning herom, kan den pågældende forlange spørgsmålet indbragt for landsretten. En sådan begæring kan kun fremsættes med 1 års mellemrum. Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., gælder tilsvarende.

juridisk bachelor- og kandidateksamen.

Stk. 2. Autorisationen meddeles af præsidenten i den byretskreds, hvor vedkommende advokat har kontor. Bestemmelsen i § 121 gælder tilsvarende.”

29. § 139, stk. 1, affattes således:

”Retten til at udøve advokatvirksomhed kan frakendes ved dom, såfremt det på grund af advokatens sindssygdom skønnes uforsvarligt, at vedkommende fortsat udøver advokatvirksomhed. Retten til at udøve advokatvirksomhed kan endvidere frakendes ved dom på tid fra 1 til 5 år eller indtil videre, såfremt advokaten har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 100.000 kr. og derover. Sagen anlægges af justitsministeren i den borgerlige retsplejes former. Advokaten har ret til fri proces, såfremt vedkommende opfylder betingelserne i § 330, stk. 1, nr. 2.”

30. Efter § 139 indsættes:

”**§ 139 a.** Justitsministeriet kan offentliggøre oplysninger om de i § 138 og § 139, stk. 1 og 2, nævnte domme og kendelser, hvorved der er sket frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed.”

§ 143. Alle advokater er medlemmer af Det Danske Advokatsamfund.

Stk. 2. Advokatsamfundets bestyrelse, der benævnes Advokatrådet, fører tilsyn med advokaterne og deres autoriserede fuldmægtige. Finder rådet, at en advokat ikke har handlet i overensstemmelse med de pligter, stillingen medfører, kan det indklage den pågældende for Advokatnævnet. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse, for så vidt angår advokatselskaber, jf. § 124 a.

Stk. 3. Advokatsamfundet opdeles i et antal advokat kredse. Advokat kredsenes bestyrelser bistår Advokatrådet.

Stk. 4. Advokatsamfundet fastsætter regler om sin organisation og virksomhed i en vedtægt, der skal godkendes af justitsministeren.

31. § 143 affattes således:

”§ 143. Det Danske Advokatsamfund udgøres af alle advokater.

Stk. 2. Advokatsamfundets bestyrelse, der benævnes Advokatrådet, fører tilsyn med advokaterne og deres autoriserede fuldmægtige. Finder rådet, at en advokat ikke har handlet i overensstemmelse med de pligter, stillingen medfører, kan det indklage den pågældende for Advokatnævnet. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår advokatselskaber, jf. § 124.

Stk. 3. Advokatrådet kan træffe bestemmelse om, at en advokat eller en af de personer, der er nævnt i § 124, stk. 3, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, skal indkaldes til en samtale med kredsbestyrelsen i en af de advokat kredse, som grænser op til den kreds, hvor advokaten eller den ovennævnte person har sin virksomhed, hvis det må antages, at advokaten eller den ovennævnte person groft eller gentagne gange har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører. Advokatrådet kan endvidere i sager, hvor en advokat eller en af de personer, der er nævnt i § 124, stk. 3, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, er under mistanke for at have begået overtrædelser, der kan føre til frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed eller retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab, bestemme, at der skal iværksættes et kollegialt tilsyn med advokaten eller den ovennævnte person.

Stk. 4. Advokatsamfundet opdeles i et antal advokat kredse. Advokat kredsenes bestyrelser bistår Advokatrådet.

Stk. 5. Advokatsamfundet fastsætter regler om sin organisation og virksomhed i en vedtægt, der skal godkendes af justitsministeren.”

§ 144. Advokatsamfundet opretter et advokatnævn. Advokatnævnet består af en formand og 2 næstformænd, der alle skal være dommere, samt af 15 andre medlemmer. Formanden og næstformændene udpeges af Højesterets præsident. Af de øvrige medlemmer udpeges 6, der ikke må være advokater, af justitsministeren, mens 9 vælges af advokatsamfundet blandt advokater, der ikke er medlemmer af Advokatrådet. Medlemmerne og stedfortrædere herfor udpeges for 4 år ad gangen.

Stk. 2. Ved nævnets behandling af en sag skal deltage et eller flere medlemmer af formandskabet, et eller flere af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren, og et antal advokater, der svarer til antallet af deltagende medlemmer af formandskabet og øvrige medlemmer.

Stk. 3. Advokatnævnet bistås ved sagernes forberedelse af advokatkredsens bestyrelser.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om Advokatnævnets virksomhed, herunder om nævnets virksomhed i afdelinger og formandens og næstformændenes adgang til at afgøre sager.

§ 145. Ved behandlingen af sager, hvor kredsbestyrelserne skal bistå Advokatnævnet, og sager efter § 146 om klager over vederlag tiltrædes bestyrelserne hver af et medlem, der ikke er advo-

32. § 144 affattes således:

”**§ 144.** Advokatsamfundet opretter et Advokatnævn. Advokatnævnet består af en formand og 2 næstformænd, der alle skal være dommere, samt af 18 andre medlemmer. Formanden og næstformændene udpeges af Højesterets præsident. Af de øvrige medlemmer vælges 9 af Advokatsamfundet blandt advokater, der ikke er medlemmer af Advokatrådet, og 9, der ikke må være advokater, udpeges af justitsministeren. Justitsministerens udpegning af medlemmer og stedfortrædere herfor sker efter indstilling fra sådanne myndigheder, organisationer og lign., således at det sikres, at der til nævnet udpeges medlemmer og stedfortrædere herfor, der har kendskab til både private klienters, erhvervsklienters og offentlige klienters interesser. Medlemmer og stedfortrædere herfor udpeges for en periode af 6 år. Der er ikke mulighed for genudpegning.

Stk. 2. Ved nævnets behandling af en sag skal deltage et eller flere medlemmer af formandskabet, et eller flere af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren, og et antal advokater, der svarer til antallet af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren.

Stk. 3. Advokatnævnet kan ved sagernes forberedelse lade sig bistå af advokatkredsens bestyrelser.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om Advokatnævnets virksomhed, herunder om nævnets virksomhed i afdelinger. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om betaling af udgifter til honorarer m.v. til advokater, der udpeges som anklager, forsvarer eller til at varetage klagerens interesser i disciplinærsager.”

33. § 145 affattes således:

”**§ 145.** Ved behandlingen af sager, hvor kredsbestyrelserne skal bistå Advokatnævnet, tiltrædes bestyrelserne hver af et medlem, der ikke er advokat. Virker en kredsbestyrelse i flere afdelinger,

kat. Virker en kredsbestyrelse i flere afdelinger, tiltrædes kredsbestyrelsen dog af et medlem for hver afdeling. Disse medlemmer og stedfortrædere herfor udpeges af justitsministeren for 4 år ad gangen efter indstilling fra vedkommende amtsråd, i København og på Frederiksberg henholdsvis borgerrepræsentationen og kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kredsbestyrelsernes behandling af sager, hvor de skal bistå Advokatnævnet, samt sager om klager over vederlag, herunder om kredsbestyrelsernes adgang til at henvise sager til Advokatnævnet.

§ 146. Klager over vederlag, som en advokat eller et advokatselskab har forlangt for sit arbejde, kan af den, som har retlig interesse heri, indbringes for bestyrelsen i den advokatkreds, hvor advokaten eller advokatselskabet har sit kontor. Kredsbestyrelsen kan godkende vederlagets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde.

§ 147. Kredsbestyrelsens afgørelse kan indbringes for Advokatnævnet af hver af parterne samt af Advokatrådet.

Stk. 2. Klage skal være indgivet til nævnet inden 4 uger efter, at kredsbestyrelsens afgørelse er meddelt parterne. Nævnet kan dog behandle en klage, der er indgivet senere, når det findes rimeligt begrundet.

tiltrædes kredsbestyrelsen dog af ét medlem for hver afdeling. Disse medlemmer og stedfortrædere herfor udpeges af justitsministeren for 4 år ad gangen efter indstilling fra KL (Kommunernes Landsforening). Justitsministeren kan fastsætte regler om indstilling fra kommuner, der ikke er medlemmer af KL (Kommunernes Landsforening).

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kredsbestyrelsernes behandling af sager, hvor de skal bistå Advokatnævnet, samt kredsbestyrelsernes afholdelse af de samtaler, som er nævnt i § 143, stk. 3.”

34. § 146 affattes således:

”**§ 146.** Klager over vederlag, som en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har forlangt for sit arbejde, kan af den, som har retlig interesse heri, indbringes for Advokatnævnet. Nævnet kan godkende vederlagets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde.

Stk. 2. Klager skal indgives inden et år efter, at klageren er blevet bekendt med kravet om vederlag. Fristen regnes fra den endelige afregning af den pågældende sag. Advokatnævnet kan behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

Stk. 3. Advokatnævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.”

35. § 147 ophæves.

Stk. 3. Advokatnævnet kan godkende vederlagets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde. Nævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 147 a. Så længe en sag behandles af en kredsbestyrelse eller Advokatnævnet, kan klagesagens parter ikke anlægge sag ved domstolene om de spørgsmål, der er omfattet af klagen. Når fristen for indbringelse af kredsbestyrelsens afgørelse er udløbet, uden at afgørelsen er indbragt for Advokatnævnet, eller Advokatnævnet har truffet afgørelse, kan hver af parterne indbringe sagen for domstolene.

§ 147 b. Klager over, at en advokat eller et advokatselskab har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller af forskrifter fastsat i medfør af denne lov, kan indbringes for Advokatnævnet.

Stk. 2. Klager skal indgives inden 3 måneder efter, at klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Nævnet kan dog behandle en klage, der er indgivet senere, når det findes rimeligt begrundet.

§ 147 c. Finder Advokatnævnet, at en advokat eller et advokatselskab har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør af loven, kan det tildele advokaten eller advokatselskabet en advarsel eller irettesættelse eller pålægge vedkommende eller selskabet en bøde på indtil 200.000 kr.

Stk. 2. Advokatnævnet kan under anvendelse af tvangsbøder pålægge en advokat eller et advokatselskab at opfylde en forpligtelse som nævnt i stk. 1. Nævnet kan endvidere, såfremt det skønnes fornødent, fratage advokaten en sag og lade en anden advokat, der er godkendt af klienten, fær-

36. § 147 a affattes således:

”§ 147 a. Så længe en sag behandles af Advokatnævnet, kan klagesagens parter ikke anlægge sag ved domstolene om de spørgsmål, der er omfattet af klagen. Når Advokatnævnet har truffet afgørelse, kan hver af parterne indbringe sagen for domstolene.”

37. I § 147 b, stk. 1, ændres ”en advokat eller et advokatselskab” til: ”en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab,”.

38. I § 147 b, stk. 2, ændres ”3 måneder” til: ”1 år”.

39. § 147 c, stk. 1 og 2, affattes således:

”Finder Advokatnævnet, at en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør af loven, kan nævnet tildele advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, en irettesættelse eller pålægge vedkommende eller selskabet en bøde på indtil 300.000 kr.

Stk. 2. Advokatnævnet kan under anvendelse af tvangsbøder pålægge en advokat, et advokatsel-

diggøre den.

Stk. 3. Har en advokat gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde, kan Advokatnævnet frakende advokaten retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at udøve advokatvirksomhed. Frakendelsen kan ske i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre. Bestemmelsen i § 142 gælder tilsvarende.

Stk. 4. Nævnets afgørelser, der ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, skal indeholde oplysning om adgangen til domstolsprøvelse og fristen herfor.

Stk. 5. Advokatnævnet sender meddelelse om en afgørelse til klageren, advokaten, advokatselskabet, Advokatrådet og Justitsministeriet. Nævnet kan offentliggøre afgørelsen.

§ 147 d. Advokatnævnets afgørelse efter § 147 c, stk. 1 og 2, kan indbringes for landsretten af advokaten eller advokatselskabet. Landsretten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen.

Stk. 3. Afgørelsen indbringes ved, at advokaten eller advokatselskabet anlægger sag mod Advokatnævnet i den borgerlige retsplejes former. Sa-

skab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, at opfylde en forpligtelse som nævnt i stk. 1. Nævnet kan endvidere, hvis det skønnes fornødent, fratage advokaten eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, en sag og lade en anden af klienten godkendt advokat eller person, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, færdiggøre den.”

40. I § 147 c indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

”*Stk. 4.* Har en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af de regler, som regulerer advokaterhvervet, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil overholde disse regler, kan Advokatnævnet frakende vedkommende retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab. Frakendelse kan ske i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre.”

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

41. I § 147 c, *stk. 5*, der bliver *stk. 6*, indsættes efter ”advokatselskabet,” ”personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab,”.

42. § 147 d, *stk. 1*, affattes således:

”Advokatnævnets afgørelse efter § 147 c, stk. 1 og 2, kan indbringes for landsretten af advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokataktieselskab. Landsretten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen.”

gen anlægges ved den landsret, i hvis kreds advokaten eller advokatselskabet har kontor.

§ 147 e. Advokaten kan forlange en afgørelse efter § 147 c, stk. 3, indbragt for landsretten. Landsretten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen.

Stk. 2. Begæring om sagsanlæg skal fremsættes over for justitsministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Justitsministeren anlægger herefter sag mod advokaten i den borgerlige retsplejes former. Advokaten har ret til fri proces, såfremt vedkommende opfylder betingelserne i § 330, stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Begæring om sagsanlæg har opsættende virkning, men landsretten kan, hvis Advokatnævnet har frakendt advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed, ved kendelse udelukke den pågældende fra at udøve sådan virksomhed, indtil sagen er endeligt afgjort. Det kan ved dommen bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

§ 147 f. Advokatnævnet kan til enhver tid ophæve en frakendelse efter § 147 c, stk. 3.

[...]

43. I § 147 d, stk. 3, ændres ”advokaten eller advokatselskabet” til: ”advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab.”

44. § 147 e affattes således:

”§ 147 e. Advokaten eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan forlange en afgørelse efter § 147 c, stk. 3 eller stk. 4, indbragt for landsretten. Landsretten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen.

Stk. 2. Anmodning om sagsanlæg skal fremsættes over for justitsministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Justitsministeren anlægger herefter sag i den borgerlige retsplejes former mod advokaten eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab. Advokaten har ret til fri proces, såfremt vedkommende opfylder betingelserne i § 330, stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Anmodning om sagsanlæg har opsættende virkning, men landsretten kan, hvis Advokatnævnet har frakendt advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab, ved kendelse udelukke den pågældende fra at udøve sådan virksomhed, indtil sagen er endeligt afgjort. Det kan ved dommen bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.”

45. I § 147 f, stk. 1, indsættes efter ”§ 147 c, stk. 3”: ”og 4”.

46. Efter § 148 indsættes:

”§ 148 a. Krav om skriftlighed eller underskrift er ikke til hinder for, at meddelelser til retten sendes som digital kommunikation. Meddelelsen skal

§ 149. Hovedsproget i retten er færøsk, men dansk kan lige så vel anvendes som færøsk. Afhøring af personer, der ikke har tilstrækkeligt kendskab til det færøske eller det danske sprog, foregår ved hjælp af en translatør eller en af retten udnævnt tolk. Dog kan, bortset fra straffesager, hvori nævninger medvirker, tilkaldelse af tolk undlades, når ingen af parterne gør fordring herpå og retten tiltror sig fornødent kendskab til det fremmede sprog. Hvis dommeren ikke har fornødent kendskab til det færøske sprog, foranlediger han tilkaldt en kyndig person til at fungere som oversætter, når det måtte være fornødent.

Stk. 2. Dokumenter, der er affattede i fremmede sprog, skal ledsages af en oversættelse, der, når retten eller modparten forlanger det, skal bekræftes af en translatør eller en af retten antaget oversætter. Oversættelsen kan dog frafaldes, når begge parter er enige derom og retten tiltror sig fornødent kendskab til det fremmede sprog. Har dommeren ikke fornødent kendskab til det færøske skriftsprog, foranlediger han dokumenter affattet i det færøske sprog oversat. Såfremt oversættelsen ikke godkendes af parterne, skal den bekræftes af en af retten udmeldt kyndig person. I

være forsynet med en digital signatur.

Stk. 2. Domstolsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation med domstolene, herunder om anvendelsen af digital signatur.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den kan gøres tilgængelig for retten.

Stk. 4. Hvis en digital meddelelse ikke er forsynet med digital signatur eller er behæftet med andre fejl, der gør den uegnet til at indgå i rettens behandling af en sag, kan retten afvise meddelelsen eller fastsætte en frist for afhjælpning af mangelen. Efter anmodning træffes afgørelsen om afvisning ved kendelse.”

47. § 149 affattes således:

”§ 149. Hovedsproget i retten er færøsk, men dansk kan lige så vel anvendes som færøsk. Afhøring af personer, der ikke har tilstrækkeligt kendskab til det færøske eller det danske sprog, skal så vidt muligt ske ved hjælp af en translatør eller en af retten udnævnt tolk. Dog kan, bortset fra straffesager, hvori nævninger medvirker, tilkaldelse af tolk undlades, når ingen af parterne gør fordring herpå, og retten tiltror sig fornødent kendskab til det fremmede sprog. Hvis dommeren ikke har fornødent kendskab til det færøske sprog, foranlediger han tilkaldt en kyndig person til at fungere som oversætter, når det måtte være fornødent.

Stk. 2. Dokumenter, der er affattede i fremmede sprog, skal ledsages af en oversættelse, der, når retten eller modparten forlanger det, skal bekræftes af en translatør eller en af retten antaget oversætter. Oversættelsen kan dog frafaldes, når begge parter er enige derom, og retten tiltror sig fornødent kendskab til det fremmede sprog. Har dommeren ikke fornødent kendskab til det færøske skriftsprog, foranlediger han dokumenter affattet i det færøske sprog oversat. Såfremt oversættelsen ikke godkendes af parterne, skal den bekræftes af en af retten udmeldt kyndig person. I

tilfælde af anke eller kære skal dokumenter affattede i det færøske sprog ledsages af en oversættelse foretaget af en dertil af retten beskikket person. Udgifterne ved de i dette stykke omhandlede oversættelser af færøske dokumenter og de i stk. 1, sidste pkt., omhandlede tilkaldelser af tolk afholdes af landskassen.

Stk. 3. Forhandling med og afhørelse af døve, stumme og døvstumme foregår enten ved hjælp af personer, der er kyndige i tegnsproget eller talemetoden, eller ved skriftlige spørgsmål og svar.

Stk. 4. Til at bistå som tolk eller tegnsprogkyndig må ingen tilkaldes, der ifølge §§ 60 og 62 ville være udelukket fra at handle som dommer i sagen. I øvrigt bliver de om vidner gældende regler at anvende på de nævnte personer med de lempelser, der følger af forholdets natur, og for så vidt ikke andet særlig er foreskrevet.

tilfælde af anke eller kære skal dokumenter affattede i det færøske sprog ledsages af en oversættelse foretaget af en dertil af retten beskikket person. Udgifterne ved de i dette stykke omhandlede oversættelser af færøske dokumenter og de i stk. 1, sidste pkt., omhandlede tilkaldelser af tolk afholdes af landskassen.

Stk. 3. En statsborger i et andet nordisk land kan uanset reglerne i stk. 1-2 indlevere dokumenter, der er affattet på den pågældendes eget sprog. Retten foranlediger dog dokumenter oversat til færøsk, såfremt modparten forlanger det, eller retten finder det nødvendigt. På begæring af en statsborger i et andet nordisk land skal retten foranledige dokumenter, der indleveres af modparten, oversat det pågældende fremmede nordiske sprog.

Stk. 4. Udgifter til tolkning i sager, hvori en statsborger i et andet nordisk land er part, afholdes af landskassen. Det samme gælder udgifter til oversættelse efter reglerne i stk. 3. Retten kan bestemme, at udgifterne skal godtgøres af parterne i overensstemmelse med lovens almindelige regler om sagsomkostninger.

Stk. 5. Forhandling med og afhøring af døve og svært hørehæmmede skal så vidt muligt foregå ved hjælp af en uddannet tolk. Forhandling med og afhøring af øvrige hørehæmmede og døvblevne skal efter begæring fra vedkommende så vidt muligt foregå ved hjælp af en uddannet tolk. For så vidt angår stumme kan afhøring eller forhandling foregå ved skriftlige spørgsmål og svar eller efter begæring så vidt muligt ved hjælp af en tolk. Den døve, hørehæmmede, døvblevne eller stumme har endvidere adgang til at lade sig bistå af en døvekonsulent, tunghørekonsulent eller lignende under retsmøder.

Stk. 6. Til at bistå som tolk eller tegnsprogkyndig må ingen tilkaldes, der ifølge § 60 og § 61 ville være udelukket fra at handle som dommer i sagen. I øvrigt bliver de om vidner gældende reg-

§ 154. Meddelelser fra retten gives på den måde, som rettens formand bestemmer, medmindre loven indeholder anden forskrift herom.

Stk. 2. Rettens beslutning om, hvorledes meddelelser skal gives, er ikke genstand for kære.

§ 155. Forkyndelse sker ved, at den meddelelse, der skal forkyndes, med eventuelle bilag

- 1) sendes eller afleveres til den pågældende, der samtidig anmodes om at bekræfte modtagelsen på en genpart af dokumentet eller, hvis forkyndelsen foretages ved rettens eller anklagemyndighedens foranstaltning, et særligt modtagelsesbevis (brevforkyndelse),
- 2) sendes til den pågældende i brev med afleveringsattest (postforkyndelse) eller
- 3) afleveres til den pågældende af en stævningsmand (stævningsmandsforkyndelse).

ler at anvende på de nævnte personer med de lempelser, der følger af forholdets natur, og for så vidt ikke andet særlig er foreskrevet.

Stk. 7. Tolkning kan ske ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder, at tolken møder samme sted som parten, vidnet eller syns- og skønsmanden, og tolkning ved anvendelse af telekommunikation med billede findes forsvarlig. Når der tolkes for en part, et vidne eller en syns- og skønsmand, der deltager ved anvendelse af telekommunikation, skal tolken så vidt muligt befinde sig samme sted som parten, vidnet eller syns- og skønsmanden.”

48. I § 154 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

”*Stk. 2.* Anvendelse af digital kommunikation kan ske, hvis modtageren har samtykket i at modtage meddelelser på denne måde, jf. dog § 155, nr. 2. Samtykke kan gives for den enkelte sag eller generelt. Meddelelser, der indeholder fortrolige oplysninger, skal krypteres eller sikres på anden forsvarlig måde.”

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

49. I § 155 indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

”2) ved digital kommunikation gøres tilgængelig for den pågældende, der samtidig anmodes om at bekræfte modtagelsen (digital forkyndelse).”

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 3 og 4.

§ 158. Har den pågældende kendt bopæl eller opholdssted i udlandet, og kan forkyndelse ikke ske her i riget efter § 155, nr. 2 og 3, jf. § 157, sker forkyndelse ved brevforkyndelse eller på den måde, der er foreskrevet ved konvention eller ved vedkommende lands lov.

§ 174. Vidneforklaring afgives for den ret, ved hvilken sagen behandles. Retten kan dog beslutte, at vidneforklaring i stedet skal afgives for den byret, hvor det findes mest hensigtsmæssigt.

50. Efter § 156 indsættes:

”§ 156 a. Ved digital forkyndelse anses meddelelsen for forkyndt, hvis den pågældende bekræfter at have modtaget meddelelsen enten ved en meddelelse, der sendes ved digital kommunikation med anvendelse af digital signatur, eller ved at sende en personligt underskrevet kopi af meddelelsen. Forkyndelsen anses for sket den dag, modtageren anfører at have modtaget kendelsen. Er ingen modtagelsesdag anført, eller er den angivne modtagelsesdag senere end den registrerede modtagelsesdato for den digitalt fremsendte bekræftelse eller datoen i poststemplet på tilbagesendelsen, anses forkyndelsen for sket på den registrerede modtagelsesdag eller på poststemplets dato.”

51. I § 158 ændres ”§ 155, nr. 2 og 3” til ”§ 155, nr. 3 og 4”.

52. I § 174 indsættes som *stk. 2 og 3*:

”Stk. 2. Retten kan bestemme, at et vidne skal afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det findes hensigtsmæssigt og forsvarligt. Vidnet indkaldes til at møde et nærmere angivet sted, jf. § 191.

Stk. 3. Retten kan bestemme, at et vidne skal afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation uden billede, hvis det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder, at forklaringen afgives i retten eller ved anvendelse af telekommunikation med billede, og afgivelse af forklaring ved anvendelse af telekommunikation

§ 186. Vidneforklaring under domsforhandling optegnes i retsbogen i det omfang, retten bestemmer. Retten bør herved tage hensyn til ønsker fra parter eller vidner og til, om optegnelsen kan antages at få betydning under fornyet prøvelse af sagen.

Stk. 2. I øvrigt optegnes hovedindholdet af vidneforklaringen. De vigtigste udtalelser gengives så vidt muligt med vidnets egne ord.

uden billede findes forsvarlig. Vidnet pålægges at være til rådighed for rettens etablering af telekommunikationen på en nærmere angiven måde. Reglerne i § 175 finder tilsvarende anvendelse.”

53. I § 186, *stk. 2*, indsættes som *3. pkt.*:

”Hvis der sker billed- eller lydoptagelse af vidneforklaringen efter *stk. 3*, kan retten dog bestemme, at der ikke skal ske optegnelse i retsbogen.”

54. Efter § 186, *stk. 2*, indsættes som *stk. 3-6*:

”*Stk. 3.* Retten kan bestemme, at der skal ske billed- eller lydoptagelse af en vidneforklaring. Afgives vidneforklaringen ikke under domsforhandlingen, skal optagelsen så vidt muligt ske som billedoptagelse.

Stk. 4. En part har adgang til at gennemse billed- og lydoptagelser, som er foretaget i medfør af *stk. 3*, medmindre parten ikke havde adgang til at overvære vidneforklaringen. Gennemsyn kan ske hos retten eller hos partens advokat eller forsvarer. Billed- og lydoptagelser, som er foretaget i medfør af *stk. 3*, er i øvrigt ikke genstand for aktindsigt.

Stk. 5. Medmindre højere straf er forskyldt efter lovgivningen i øvrigt, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver billed- eller lydoptagelser, som er foretaget i medfør af *stk. 3*.

Stk. 6. Den, der efter regler i denne lov har ret til aktindsigt i indførelser i retsbogen vedrørende en vidneforklaring, hvor der i medfør af *stk. 3* er sket billed- eller lydoptagelse, kan mod betaling af udgifterne herved forlange, at der tilvejebringes en udskrift af vidneforklaringen. Udskriften anses som et bilag til retsbogen. Domstolsstyrelsen kan fastsætte regler om opgørelsen af udgifterne ved tilvejebringelsen af udskrifter.”

§ 189. Såfremt hensynet til fremmede magter, til statens sikkerhed eller til opklaring af alvorlige forbrydelser taler derfor, kan retten eller politiet pålægge en person, der er afhørt som vidne, tavshedspligt med hensyn til hans viden om sagen.

Stk. 2. Pålægget bortfalder, når sagen er afsluttet. Pålægget kan forinden ophæves af retten eller politiet. Politiets nægtelse af at ophæve et pålæg skal efter begæring forelægges retten. Den pågældende skal gøres bekendt med adgangen hertil.

Stk. 3. Overtrædelse af pålægget straffes med bøde eller hæfte.

§ 535. Den, der modvillig undlader at efterkomme en dom, hvorved det er ham pålagt at foretage noget, såvel som den, der forsætlig overtræder en dom, hvorved det er ham pålagt at undlade noget, kan, hvad enten domhaveren går frem efter §§ 529-533 eller ikke, under en af denne anlagt sag dømmes til straf af bøder eller hæfte, hver gang en særskilt tilsidesættelse af dommen foreligger. [...]

§ 650. Den, der modvillig overtræder et for ham ved fogedretten nedlagt forbud, kan under en af forbudsrekvirenten anlagt sag dømmes til straf af bøde eller hæfte og i forbindelse hermed efter omstændighederne til erstatning. [...]

§ 721. Følgende sager, hvori tiltale rejses for byretten, betegnes som politisager:

- 1) Sager angående lovovertrædelser, for hvilke loven ikke, bortset fra gentagelses-tilfælde, hjemler anden straf end bøde eller hæfte, dog med undtagelse af de i straffelovens §§ 103, stk. 2, 148, 155, 1. pkt., 156, 157, 160, 267, stk. 1, 274, 296, stk. 2, og 304 nævnte lovovertrædelser.

[...]

55. I § 189, stk. 3, § 535, stk. 1, 1. pkt., § 650, stk. 1, 1. pkt., § 721, stk. 1, nr. 1, § 731, stk. 1, litra e, § 895, stk. 6, og § 1017 a, stk. 4, ændres ”hæfte” til: ”fængsel indtil 4 måneder.”

§ 731. Offentlig forsvarer bliver, for så vidt sigtede ikke selv har valgt en forsvarer, eller den valgte forsvarer udebliver, at beskikke,

[...]

- e. når tiltale er rejst i politisager, i hvilke der skønnes at blive spørgsmål om anvendelse af højere straf end bøde og hæfte,

§ 895. Når nævningernes ordfører skønner, at nævningerne har haft behørig lejlighed til en foreløbig drøftelse af sagen, påbegyndes den egentlige rådslagning. [...]

Stk. 2. Når nævningernes ordfører skønner, at rådslagningen vil kunne afsluttes, forlader formanden, dersom han har været til stede under rådslagningen, nævningernes forsamlingsværelse. Herefter afslutter nævningerne rådslagningen, inden der skrives til afstemning. [...]

Stk. 6. Om rådslagningen og afstemningen skal der iagttages tavshed. Meddelelse derom må i intet tilfælde optages i pressen eller på anden måde ske offentlig. Overtrædelse af disse bestemmelser straffes med hæfte.

[...]

§ 1017 a. Såfremt hensynet til fremmede magter gør det påkrævet, at der ikke offentlig sker omtale af et forhold, der er genstand for offentlig undersøgelse, kan politiet begære rettens kendelse om, at offentlig omtale af sagen helt eller for visse deles vedkommende er forbudt. Forhandlingerne herom samt kendelsens afsigelse sker for lukkede døre.

[...]

Stk. 4. Overtrædelse af forbudet straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med hæfte.

56. Efter § 190 indsættes:

”§ 191. Reglerne i denne paragraf gælder for telekommunikation med billede.

Stk. 2. Vidnet indkaldes til at møde for

- 1) en ret,
- 2) en offentlig myndighed, der er bemyndiget til at stille kommunikationsmidler til rådighed til brug for telekommunikation med billede i retssager, jf. stk. 3, eller
- 3) en fysisk eller juridisk person, der har autorisation til at stille kommunikationsmidler til rådighed til brug for telekommunikation med billede i retssager, jf. stk. 4.

Stk. 3. Domstolsstyrelsen kan bemyndige en offentlig myndighed til at stille kommunikationsmidler til rådighed til brug for telekommunikation med billede i retssager. Der kan i bemyndigelsen fastsættes vilkår for gennemførelsen af telekommunikationen. Domstolsstyrelsen kan tilbagekalde en bemyndigelse, hvis vilkårene overtrædes.

Stk. 4. Domstolsstyrelsen kan give en fysisk eller juridisk person autorisation til at stille kommunikationsmidler til rådighed til brug for telekommunikation med billede i retssager. Der kan i autorisationen fastsættes vilkår for gennemførelsen af telekommunikationen. Domstolsstyrelsen kan tilbagekalde en autorisation, hvis vilkårene overtrædes.

Stk. 5. Domstolsstyrelsen fastsætter nærmere regler om meddelelse og tilbagekaldelse af bemyndigelser efter stk. 3 og autorisationer efter stk. 4 og om fastsættelse af vilkår samt regler om betaling for telekommunikation og om betaling af gebyr for behandling af ansøgninger om bemyndigelse efter stk. 3 eller autorisation efter stk. 4.

Stk. 6. Retten kan tillade, at et vidne, der befinder sig i udlandet, afgiver forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis forklaringen skønnes at kunne afgives under lige så betryggende former som en forklaring, der afgives efter reglerne i stk. 2.”

§ 257. I retssager optræder værgen på den umyndiges vegne. Udøves værgemål af forældre i forening, og udebliver den ene af forældrene i et retsmøde, mens den anden møder, optræder den mødte på den umyndiges vegne under retsmødet. Værgen kan ikke uden den umyndiges samtykke anlægge retssag, der angår formuerettigheder, hvorover den umyndige har rådigheden, eller rejser sig af en aftale, som den umyndige gyldig har indgået på egen hånd. Værgen for en umyndiggjort kan heller ikke uden hans samtykke anlægge retssag, der rejser sig af en ham tilføjet legemsfornærmelse eller ærekrænkelse, medmindre umyndiggørelsen skyldes sindssygdom eller åndssvaghed.

Stk. 2. I retssager kan den, der er sat under lavværgemål, kun optræde i forbindelse med sin lavværgemål.

§ 260. [...]

Stk. 2. Advokater er eneberettigede til at møde i retten som fuldmægtige for parterne; dog kan der mødes af værger for umyndige og umyndiggjorte, af lavværgemål, ved ægtefælle, beslægtede og besvogrede i anden grad af sidelinien eller nærmere, ved personer, der hører til samme husstand som parten, samt ved personer, der står i fast tjenesteforhold til parten, således at de er antagne af ham for ikke kortere tid end en måned og - når parten ikke selv er advokat - ikke med det særlige hverv for øje at møde for retten.

[...]

§ 351. Retten indkalder parterne til et møde med et varsel, der i almindelighed skal være på mindst 2 uger fra forkyndelsen.

Stk. 2. På mødet skal sagsøger fremlægge de dokumenter, som han agter at påberåbe sig, for så vidt de er i hans besiddelse.

57. § 257 affattes således:

”§ 257. I retssager kan en umyndig ikke optræde på egen hånd. Udøves værgemål af forældre i forening, og udebliver den ene af forældrene i et retsmøde, mens den anden møder, optræder den mødte på den umyndiges vegne under retsmødet.

Stk. 2. Værgen kan ikke uden samtykke fra den, der er umyndig, anlægge retssag, der angår formuerettigheder, hvorover den pågældende har rådigheden, eller som vedrører en aftale, som den pågældende gyldigt har indgået på egen hånd. Værgen kan heller ikke uden samtykke fra den, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, anlægge retssag, der vedrører en legemskrænkelse eller en freds- eller æreskrænkelse, der er tilføjet den pågældende, medmindre den, der er under værgemål, som følge af manglende forståelse for sagens betydning ikke kan tage stilling hertil.”

58. I § 260, *stk. 2*, ændres ”umyndige og umyndiggjorte, af lavværgemål” til: ”personer, der er umyndige, under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7”.

Stk. 3. Sagsøgte skal på mødet fremlægge et svarskrift eller, hvis sagen behandles ved byret, afgive en udtalelse af det i stk. 4 angivne indhold. Sagsøgte skal endvidere fremlægge de dokumenter, som han agter at påberåbe sig, for så vidt de er i hans besiddelse. Er genpart af svarskriftet eller de nævnte dokumenter ikke tidligere meddelt sagsøger, skal en genpart overgives til denne samtidig med fremlæggelsen.

Stk. 4. Svarskriftet skal indeholde:

- 1) sagsøgtes påstand,
- 2) angivelse af eventuelle modkrav,
- 3) en kort fremstilling af de kendsgerninger, hvorpå påstanden og modkravene støttes,
- 4) angivelse af de dokumenter og andre beviser, som sagsøgte agter at påberåbe sig, og
- 5) angivelse af en postadresse på Færøerne eller i Danmark, hvortil meddelelser til sagsøgte vedrørende sagen kan sendes, og hvor forkyndelse kan ske, for så vidt sådan angivelse ikke allerede er foretaget.

Stk. 5. I sager, der behandles ved landsret, kan retten bestemme, at der i stedet for svarskrift kan afgives en mundtlig udtalelse af det i stk. 4 nævnte indhold. I sager, der behandles ved byret, kan retten bestemme, at svarskrift skal fremlægges.

Stk. 6. Søger sagsøgte rettens tilladelse til, at sagens formalitet påkendes særskilt, jf. § 253, kan han indskrænke sig til i sit svarskrift eller sin udtalelse af fremsætte sine formalitetsindsigelser.

§ 355. Retten kan indkalde parterne til et særligt forberedende møde.

Stk. 2. Retten kan i indkaldelsen opfordre parten til at møde personlig. Er parten et selskab, en forening eller lignende, kan retten opfordre parten

59. I § 351 indsættes som *stk. 7*:

”*Stk. 7.* Retten kan tillade, at en part eller rettergangsfuldmægtig deltager i et møde efter denne bestemmelse ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.”

til at give møde ved en person, der er bemyndiget til at træffe bestemmelse med hensyn til sagen.

Stk. 3. Dokumenter, som agtes påberåbt, skal så vidt muligt en uge før det forberedende møde tilstilles retten og modparten i original eller genpart, såfremt dette ikke er sket tidligere.

Stk. 4. I det forberedende møde bringes parternes stilling til sagens faktiske og retlige omstændigheder så vidt muligt på det rene, og det søges herunder klargjort, hvilke omstændigheder der ikke bestrides, og hvilke der skal være genstand for bevisførelse. Parterne skal tillige oplyse, på hvilken måde bevis agtes ført.

§ 365. Domsforhandlingen indledes med, at parterne nedlægger deres påstande. Retten kan bestemme, at påstandene skal være skriftligt affattet, medmindre de fremgår af tidligere afgivne processkrifter.

Stk. 2. Medmindre retten bestemmer andet, giver sagsøgeren herefter en kort fremstilling af sagen, hvorefter bevisførelsen finder sted. Derefter gør sagsøgeren og sagsøgte rede for deres opfattelse af hele sagen, og sluttelig gives parterne lejlighed til replik og duplik. Når forhandlingerne er sluttet, optages sagen til afgørelse.

Stk. 3. I sager, der behandles ved landsret, tilsender parterne så vidt muligt senest en uge inden domsforhandlingen retten genparter af de udvekslede processkrifter og af de dokumenter eller dele af dokumenter, der agtes påberåbt under sagen. Rettens præsident fastsætter antallet og kan bestemme, at genparterne skal samles i en ekstrakt. Præsidenten kan endvidere efter forhandling med Advokatrådet fastsætte regler om udformning af ekstrakter.

60. I § 355 indsættes som *stk. 5*:

”*Stk. 5.* Retten kan tillade, at en part eller rettergangsfuldmægtig deltager i det forberedende møde ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.”

61. I § 365 indsættes som *stk. 4* og *5*:

§ 378. Retten bestemmer, om forberedelsen af anken skal fortsætte ved udveksling af yderligere processkrifter eller afholdelse af retsmøder, eller om forberedelsen skal sluttes og sagen straks berammes til domsforhandling. Bestemmelserne i § 376, stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse med hensyn til indlevering af yderligere processkrifter. De trufne bestemmelser kan senere ændres.

Stk. 2. Afholdes et forberedende møde, kan retten bestemme, at domsforhandlingen skal foregå i tilslutning til dette, såfremt parterne er enige herom, eller sagen findes tilstrækkeligt oplyst og også i øvrigt egnet til straks at domsforhandles.

§ 398. Retten træffer ved kendelse afgørelse i sagen på det indkomne skriftlige grundlag.

Stk. 2. Hvor særlige grunde taler derfor, kan retten bestemme, at der skal foretages mundtlig forhandling. Parterne opfordres i så fald til at give

”*Stk. 4.* Retten kan tillade, at en part, der er repræsenteret i retten, deltager i domsforhandlingen ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.

Stk. 5. Retten kan tillade, at en part, der ikke er repræsenteret i retten, eller en rettergangsfuld­mægtig deltager i domsforhandlingen ved anvendelse af telekommunikation, hvis sådan deltagelse af særlige grunde er hensigtsmæssig.”

62. I § 378 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

”*Stk. 2.* Retten kan tillade, at en part eller rettergangsfuld­mægtig deltager i et forberedende møde ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.”

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

63. Efter § 386 indsættes:

”§ 386 a. Retten kan tillade, at en part, der er repræsenteret i retten, deltager i domsforhandlingen ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.

Stk. 2. Retten kan tillade, at en part, der ikke er repræsenteret i retten, eller en rettergangsfuld­mægtig deltager i domsforhandlingen ved anvendelse af telekommunikation, hvis sådan deltagelse af særlige grunde er hensigtsmæssig.”

64. I § 398, *stk. 2*, indsættes efter 2. pkt.:

møde. Udebliver den kærende, afvises kæremålet.

§ 448 b. Ægtefællerne kan optræde på egen hånd, selv om de er umyndige eller under lavværgemål. Er en ægtefælle umyndiggjort på grund af sindssygdom eller åndssvaghed, optræder værgeren dog på ægtefællens vegne. Værgeren kan kun anlægge sag med overøvrighedens samtykke.

§ 453. I ægteskabssager foregår retsmøderne for lukkede døre. Ved offentlig gengivelse af domme i ægteskabssager må der ikke ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de personer, der er nævnt under sagen. Overtrædelse af de nævnte forbud straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med hæfte eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 990. Når nogen ved en byrets dom i en sag, hvorunder en privat sagsøger i den borgerlige retsplejes former har påtalt en forbrydelse, som er undergivet privat påtale, er dømt til hæfte eller fængsel, kan han rejse anke overensstemmende med de regler, som gælder i offentlige sager. [...]

§ 456 f. Både moderen og barnet er at betragte som parter i sagen.

Stk. 2. Er en part under 18 år, optræder værgeren i sagen på partens vegne. I øvrigt optræder parterne på egen hånd uden hensyn til umyndiggørelse og lavværgemål. Er beskikkelse af værge for en part påkrævet, kan beskikkelsen foretages af retten.

[...]

§ 456 o. [...]

Stk. 2. Ved offentlig gengivelse af domme i faderskabssager må der ikke ske offentliggørelse af

”Retten kan tillade, at en part eller rettergangsfuldmægtig deltager i den mundtlige forhandling ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.”

65. § 448 b ophæves.

66. I § 453, 3. pkt., og § 990, stk. 1, 1. pkt., udgår ”hæfte eller.”

67. § 456 f, stk. 2, affattes således:

”*Stk. 2.* Er en part umyndig, optræder værgeren på partens vegne i sagen. Parterne kan i øvrigt optræde på egen hånd uden hensyn til værgemål. Finder retten det påkrævet, at der for en part beskikkes en særlig værge, jf. værgemålslovens §§ 47-49, kan denne beskikkes af retten.”

navn, stilling eller bopæl for nogen af de i dommen nævnte personer. Overtrædelse straffes med bøde eller under skærpene omstændigheder med hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder.

[...]

Kapitel 43

Sager om umyndiggørelse og lavværgemål

§ 457. Anmodning om umyndiggørelse kan fremsættes af

- 1) den, der ønsker at blive umyndiggjort,
- 2) den pågældendes ægtefælle, slægtninge i op- eller nedstigende linie, søskende, værge, lavværgemål eller
- 3) politimesteren (politidirektøren).

Stk. 2. Anmodning om anordning af lavværgemål kan fremsættes af den, der ønsker at blive sat under lavværgemål.

§ 458. Anmodningen indgives til byretten på det sted, hvor den, der søges umyndiggjort eller sat under lavværgemål, har hjemting. Har den pågældende ikke hjemting her i riget, indgives anmodningen til den ret, som justitsministeren bestemmer.

Stk. 2. Anmodningen skal så vidt muligt ledsages af skriftlige beviser for de omstændigheder, der kan begrunde, at den pågældende umyndiggøres eller sættes under lavværgemål.

§ 459. Som parter anses den, der søges umyndiggjort eller sat under lavværgemål, og den, der har fremsat anmodningen om umyndiggørelse.

Stk. 2. Hvis en person, der søges umyndiggjort, ikke selv har antaget en advokat, skal retten beskikke en advokat for den pågældende, medmindre denne giver sit samtykke til umyndiggørelsen

68. I § 456 o, stk. 2, 2. pkt., udgår ”med hæfte eller.”.

69. Kapitel 43 affattes således:

”Kapitel 43

Værgemålssager

§ 457. Reglerne i dette kapitel anvendes på sager om

- 1) værgemål,
- 2) prøvelse af Rigsombudsmandens værgemålsafgørelser og
- 3) rettens værgebeskikkelse.

§ 458. Sagerne indbringes for byretten på det sted, hvor den, som begæres sat under værgemål eller er under værgemål, har hjemting. Har denne ikke hjemting her i riget, indbringes sagen for Københavns Byret.

§ 459. Som parter anses

- 1) den, som begæres sat under værgemål eller er under værgemål,
- 2) den, der har anmodet om værgemålet, og
- 3) den, der har anmodet om, at Rigsombudsmandens afgørelse indbringes for retten.

eller befinder sig i en sådan tilstand, at han ikke forstår betydningen af umyndiggørelsen. Retten kan i øvrigt beskikke en advokat for en part, hvis der er behov for advokatbistand.

§ 460. Retten sørger for sagens oplysning og træffer selv bestemmelse om afhøring af parter og vidner samt om tilvejebringelse af udtalelser fra sagkyndige og af andre bevismidler. Retten indkalder selv parter og vidner.

Stk. 2. Når særlige omstændigheder taler for det, kan retten bestemme, at den, der søges umyndiggjort eller sat under lavværgemål, ikke må overvære bevisførelsen eller en del af denne. Den pågældende skal i så fald, inden sagen afgøres, gøres bekendt med indholdet af bevisførelsen, medmindre dette vil stride mod de hensyn, der har ført til udelukkelsen.

Stk. 3. Hvis den, der søges umyndiggjort, befinder sig i en sådan tilstand, at han ikke forstår betydningen af umyndiggørelsen, kan retten undlade at indkalde parterne til et retsmøde.

§ 461. Udebliver den, der har anmodet om umyndiggørelse eller anordning af lavværgemål, fra et retsmøde, hvortil han er indkaldt, afvises sagen, medmindre retten finder, at sagen enten kan afgøres på det foreliggende grundlag, eller at den bør udsættes.

§ 462. Såfremt retten finder det sandsynliggjort, at der foreligger en umyndiggørelsesgrund, og at

Stk. 2. Endvidere kan de i værgemålslovens § 16, stk. 1, nr. 2 og 3, nævnte personer indtræde som part under sagen.

§ 460. Giver den, der begæres sat under værgemål eller er under værgemål, ikke møde ved advokat, beskikker retten en advokat for denne. Retten kan beskikke advokat for andre parter, hvis de har behov herfor.

§ 461. Retten sørger for sagens oplysning og træffer bestemmelse om afhøring af parter og vidner og om tilvejebringelse af lægeerklæringer, erklæringer fra institutioner, udtalelser fra andre sagkyndige samt andre oplysninger. Retten indkalder selv parter og vidner.

Stk. 2. Når særlige omstændigheder taler for det, kan retten bestemme, at den, der begæres sat under værgemål eller er under værgemål, ikke må overvære bevisførelsen eller en del af denne. Den pågældende skal, inden sagen afgøres, gøres bekendt med de fremkomne oplysninger, medmindre dette vil stride mod de hensyn, der har ført til udelukkelsen.

§ 462. Retten kan bestemme, at retsmøderne skal foregå for lukkede døre.

der kan være forbundet væsentlig ulempe med at udsætte afgørelsen, indtil sagen er afsluttet, kan der afsiges en foreløbig kendelse om umyndiggørelse. Samtidig med kendelsens afsigelse beskikker retten en foreløbig værge for den pågældende.

§ 463. Retten kan bestemme, at retsmøderne skal foregå for lukkede døre.

Stk. 2. Retten kan forbyde offentlig gengivelse af forhandlingerne i retten. Overtrædelse af forbudet straffes med bøde.

§ 464. Rettens afgørelse træffes ved dom.

Stk. 2. Om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. kap. 31. Retten kan bestemme, at også andre udgifter skal afholdes på denne måde.

Stk. 3. Retten bør kun, når der er særlig anledning til det, pålægge en part helt eller delvis at betale sagsomkostninger.

§ 465. Anke sker ved meddelelse til byretten. Meddelelsen kan ske mundtligt til retsbogen. Retten sender meddelelsen og sagens akter til landsretten.

Stk. 2. Under anke behandles sagen i landsretten efter samme regler, som er fastsat i dette kapitel for byretsbehandlingen.

Stk. 3. Anke har kun opsættende virkning, når det bestemmes af den ret, hvis afgørelse ankes, eller af den ret, til hvilken anke sker.

§ 466. Umyndiggørelse og anordning af lavværgemål skal efter anmodning ophæves, når der ikke længere er grund til at opretholde foranstaltningen.

Stk. 2. Anmodning om ophævelse kan fremsættes af de samme, som kan fremsætte anmodning om umyndiggørelse eller anordning af lavværgemål. Anmodningen indgives til byretten på det

Stk. 2. Retten kan forbyde offentlig gengivelse af forhandlingerne i retten. Overtrædelse af forbudet straffes med bøde.

§ 463. Anmodning om prøvelse af Rigsombudsmandens afgørelse om værgemål har ikke opsættende virkning, medmindre retten bestemmer andet.

§ 464. Rettens værgemålsafgørelse træffes ved dom. En foreløbig afgørelse om værgemål træffes dog ved kendelse. Beskikkelse af værge sker ved beslutning eller kendelse.

§ 465. Udgifter ved bevisførelse i henhold til § 461 afholdes af statskassen. Retten kan pålægge en part at erstatte disse udgifter helt eller delvis, såfremt det i øvrigt pålægges parten at betale sagsomkostninger.

§ 466. Anke kan iværksættes af dem, der efter bestemmelsen i § 459 kan optræde som parter under byrettens behandling af sagen.

Stk. 2. Anke sker ved meddelelse til byretten. Meddelelsen kan ske mundtligt til retsbogen. Retten sender meddelelsen og sagens akter til landsretten.

Stk. 3. Under anke behandles sagen i landsretten

sted, hvor den, der er umyndiggjort eller sat under lavværgemål, har hjemting. Har den pågældende ikke hjemting her i riget, indgives anmodningen til den ret, der i 1. instans har truffet afgørelsen om umyndiggørelse eller anordning af lavværgemål, eller, hvis afgørelsen ikke er truffet her i riget, til den ret, som justitsministeren bestemmer.

Stk. 3. Reglerne i § 458, stk. 2, og §§ 459-465 finder tilsvarende anvendelse.

§ 467. (Ophævet).

§ 469. Begærer den, der administrativt er berøvet sin frihed, eller den, som handler på hans vegne, at frihedsberøvelsens lovlighed prøves af retten, skal den myndighed, som har besluttet frihedsberøvelsen eller nægtet at ophæve den, forelægge sagen for byretten på det sted, hvor den, om hvis frihedsberøvelse, der er spørgsmål, har bopæl (hjemting), jf. § 235.

[...]

Stk. 4. Begæring om sagens indbringelse for retten efter reglerne i dette kapitel skal fremsættes inden 4 uger efter frihedsberøvelsens ophør. Senere fremsættelse af begæringen kan indtil 6 måneder efter frihedsberøvelsens ophør undtagelsesvis tillades af justitsministeren, når der foreligger særlig grund til at afvige fra fristen.

§ 470. [...]

Stk. 3. Dommeren bestemmer snarest muligt tid for sagens foretagelse, hvorom parterne underrettes med et af dommeren fastsat varsel. Meddelelsen skal indeholde oplysning om, at sagen i tilfælde af udeblivelse uden lovligt forfald kan fremmes til dom på det foreliggende grundlag.

[...]

efter samme regler, som er fastsat i dette kapitel for byretsbehandlingen.

Stk. 4. Anke har kun opsættende virkning, når det bestemmes af den ret, hvis afgørelse ankes, eller af den ret, til hvilken anke sker.”

70. I § 469, *stk. 1*, indsættes efter 1. pkt.:

”Sager om tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering og aflåsning af døre i afdelingen i henhold til lov om anvendelse af tvang i psykiatrien forelægges dog, så længe patienten ikke er udskrevet, for byretten på det sted, hvor vedkommende psykiatriske sygehus eller afdeling er beliggende.”

71. I § 469, *stk. 4*, indsættes efter 2. pkt.:

”I sager om tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering og aflåsning af døre i afdelingen i henhold til lov om anvendelse af tvang i psykiatrien regnes fristerne dog fra det psykiatriske patientklagenævns afgørelse i sagen.”

72. I § 470, *stk. 3*, indsættes efter 2. pkt.:

”Dommeren påser i øvrigt, at sagen fremmes mest muligt.”

§ 475 c. Overøvrigheden og klageren betragtes som parter i sagen. Klageren optræder på egen hånd, selv om han er umyndig eller under lavværgemål.

§ 721. Følgende sager, hvori tiltale rejses for byretten, betegnes som politisager:

- 1) Sager angående lovovertrædelser, for hvilke loven ikke, bortset fra gentagelsestilfælde, hjemler anden straf end bøde eller hæfte, dog med undtagelse af de i straffelovens §§ 103, stk. 2, 148, 155, 1. pkt., 156, 157, 160, 267, stk. 1, 274, 296, stk. 2, og 304 nævnte lovovertrædelser.

[...]

73. § 475 c, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

”Klageren optræder på egen hånd, selv om den pågældende er umyndig.”

74. Efter § 506 indsættes:

”§ 506 a. Retten kan tillade, at en part, der er repræsenteret i retten, deltager ved anvendelse af telekommunikation i et retsmøde, hvor der skal være mundtlig forhandling om et omtvistet spørgsmål, medmindre sådan deltagelse er uhenigtsmæssig.

Stk. 2. Retten kan tillade, at en part, der er repræsenteret i retten, deltager ved anvendelse af telekommunikation i et retsmøde, hvor der skal være mundtlig forhandling om et omtvistet spørgsmål, medmindre sådan deltagelse er uhenigtsmæssig.

Stk. 3. Retten kan tillade, at en part, der ikke er repræsenteret i retten, eller en rettergangsfuldmægtig deltager ved anvendelse af telekommunikation i et retsmøde, hvor der skal være mundtlig forhandling om et omtvistet spørgsmål, hvis sådan deltagelse af særlige grunde er hensigtsmæssig.

Stk. 4. I det i § 497 omhandlede tilfælde kan skyldneren uanset stk. 1-3 ikke deltage i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation uden billede, og § 191 finder tilsvarende anvendelse.”

75. I § 721, stk. 1, nr. 1, ændres ”hæfte” til ”fængsel indtil 4 måneder.”

§ 726. [...]

Stk. 2. Endvidere skal lovovertrædelser, hvis offentlige forfølgning er betinget af en privats begæring, også hvor det ikke er særlig hjemlet, kunne påtales af den vedkommende private, dersom handlingen ikke kan medføre højere straf end hæfte.

[...]

§ 730. Den, der sigtes for en forbrydelse, er berettiget til at vælge en forsvarer til at stå ham bi i overensstemmelse med de nedenfor nærmere givne regler. Er han under 18 år, tilkommer valget hans værge, som derhos altid er berettiget til at optræde på hans vegne.

[...]

§ 731. Offentlig forsvarer bliver, for så vidt sigtede ikke selv har valgt en forsvarer, eller den valgte forsvarer udebliver, at beskikke,

[...]

- e. når tiltale er rejst i politisager, i hvilke der skønnes at blive spørgsmål om anvendelse af højere straf end bøde og hæfte,

[...]

76. I § 726, *stk. 2*, ændres ”hæfte” til ”fængsel i 4 måneder.”

77. § 730, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

”Er sigtede under 18 år, og har den pågældende ikke indgået ægteskab, tilkommer valget forældremyndighedens indehaver, som er berettiget til at optræde på sigtedes vegne.”

78. I § 731, *stk. 1, litra e*, udgår ”og hæfte”.

79. Efter § 748 indsættes:

”§ 748 a. Retten kan tillade, at sigtede deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis sigtedes tilstedeværelse i retten ikke er nødvendig. Skal sigtede afgive forklaring, finder § 192 tilsvarende anvendelse. En eventuel forsvarer skal deltage i retsmødet på samme sted som sigtede, medmindre retten finder det ubetænkeligt, at forsvareren i stedet møder frem i retten. 1. pkt. gælder ikke i de i § 760, *stk. 2*, og § 764, *stk. 2*, nævnte tilfælde.

Stk. 2. Retten kan tillade, at forsvareren deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det er forsvarligt og sigtede ikke deltager i retsmødet.

Stk. 3. Retten kan tillade, at anklageren deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis

- 1) sigtede ikke deltager i retsmødet,
- 2) anklagerens deltagelse ved anvendelse af telekommunikation med billede er forsvarlig, og
- 3) der i øvrigt foreligger særlige grunde.

§ 748 b. Retten kan bestemme, at en sigtet, der er undergivet varetægtsfængsling eller anden frihedsberøvende foranstaltning efter kapitel 70, deltager i et retsmøde om forlængelse af fristen for varetægtsfængslingen eller foranstaltningen ved anvendelse af telekommunikation med billede, når retten finder det ubetænkeligt henset til formålet med retsmødet og sagens øvrige omstændigheder. Dette gælder ikke for retsmøder, hvor der skal tages stilling til forlængelse af en varetægtsfængsling eller varetægtsfængsling i isolation ud over de frister, som er nævnt i § 768 a, stk. 1 og 2, og § 770 c, stk. 3-5, eller når kæremål behandles mundtligt efter § 767, stk. 4, og § 770 e. Skal sigtede afgive forklaring, finder § 192 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Deltager sigtede i et retsmøde om fristforlængelse ved anvendelse af telekommunikation med billede, skal forsvareren deltage i retsmødet på samme sted som sigtede, medmindre retten finder det ubetænkeligt, at forsvareren i stedet møder frem i retten eller deltager ved anvendelse af telekommunikation med billede fra et andet sted end sigtede. Deltager sigtede ikke i et retsmøde om fristforlængelse, kan retten tillade, at forsvareren deltager i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det er forsvarligt.

Stk. 3. Deltager sigtede i et retsmøde om fristforlængelse ved anvendelse af telekommunikation med billede, eller deltager sigtede ikke i et retsmøde om fristforlængelse, kan retten tillade, at

§ 754. Ved afhøringer i retten finder §§ 751 og 752 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Om fremgangsmåden ved afhøring af sigtede gælder regler svarende til dem, der er fastsat om vidner i § 183, stk. 1 og 2.

§ 762. [...]

Stk. 3. Varetægtsfængsling kan ikke anvendes, hvis lovovertrædelsen kan ventes at ville medføre straf af bøde eller hæfte, eller hvis frihedsberøvelsen vil stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af sigtedes forhold, sagens betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis sigtede findes skyldig.

§ 765. Er betingelserne for anvendelse af varetægtsfængsling til stede, men kan varetægtsfængslingens øjemed opnås ved mindre indgribende foranstaltninger, træffer retten, hvis sigtede samtykker heri, i stedet for varetægtsfængsling bestemmelse derom.

Stk. 2. Retten kan således bestemme, at sigtede skal

- 1) undergive sig et af retten fastsat tilsyn,
- 2) overholde særlige bestemmelser vedrørende opholdssted, arbejde, anvendelse af fritid og samkvem med bestemte personer,
- 3) tage ophold i egnet hjem eller institution,
- 4) undergive sig psykiatrisk behandling eller afvænningsbehandling for misbrug af alkohol, narkotika eller lignende, om fornødent på hospital eller særlig institution,
- 5) give møde hos politiet på nærmere angiv-

anklageren deltager i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis

- 1) anklagerens deltagelse ved anvendelse af telekommunikation med billede er forsvarelig, og
- 2) der i øvrigt foreligger særlige grunde.”

80. I § 754, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

”Endvidere finder § 186, *stk. 3-6*, tilsvarende anvendelse.”

81. I § 762, *stk. 3*, ændres ”hæfte” til ”fængsel i højst 30 dage.”

ne tidspunkter,

- 6) hos politiet deponere pas eller andre legitimationspapirer,
- 7) stille en af retten fastsat økonomisk sikkerhed for sin tilstedeværelse ved retsmøde og ved fuldbyrdelsen af en eventuel dom.

Stk. 3. Ved afgørelser i medfør af stk. 1 og 2 finder bestemmelserne i § 764 tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Hvis sigtede unddrager sig møde i retten eller fuldbyrdelse af dommen, kan retten, efter at der så vidt muligt er givet dem, afgørelsen vedrører, lejlighed til at udtale sig, ved kendelse bestemme, at en sikkerhed, der er stillet i medfør af stk. 2, nr. 7, er forbrudt. En forbrudt sikkerhed tilfalder statskassen, dog således at den forurettedes erstatningskrav kan dækkes af beløbet. Retten kan under særlige omstændigheder i indtil 6 måneder efter kendelsen bestemme, at en forbrudt sikkerhed, der er tilfaldet statskassen, helt eller delvis skal tilbagebetales.

§ 777. En varetægtsarrestant kan med rettens godkendelse anbringes i en anstalt for personer, der udstår frihedsstraf eller forvaring, eller i hospital m.v., jf. straffelovens §§ 68 og 69, hvis han selv, anklagemyndigheden og institutionens ledelse samtykker heri. [...]

82. I § 765, indsættes som stk. 5:

”Stk. 5. Justitsministeren kan efter forhandling med velfærdsministeren og sundhedsministeren fastsætte regler om meddelelse af tilladelse til udgang mv. til personer, der er anbragt i institution eller hospital mv. i medfør af stk. 2, nr. 3 eller 4, når der ikke i øvrigt er taget stilling hertil. Justitsministeren kan i den forbindelse fastsætte, at afgørelser, der træffes i medfør af disse regler, ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.”

83. I § 777, 1. pkt., § 997, stk. 4, § 998, stk. 1, og § 1018 d, stk. 1, ændres ”frihedsstraf” til ”fængselsstraf”.

§ 997. [...]

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter regler om, fra hvilket tidspunkt efter dommens afsigelse udståelsen af frihedsstraf regnes for påbegyndt i tilfælde, hvor domfældte efter domsafsigelsen har været undergivet varetægtsfængsel.

§ 998. Opstår der med hensyn til dommens fortolkning, beregningen af frihedsstraffe, som er idømt eller træder i stedet for idømt straf, eller i andre henseender tvist mellem politimesteren eller den denne overordnede myndighed og den, over for hvem der er spørgsmål om at fuldbyrde en straffedom, bliver spørgsmålet på dennes begæring at forelægge den ret, som har afsagt dom i sagen i første instans, men uden at den af statsadvokaten eller politimesteren anordnede fuldbyrdelse af den grund behøver at udsættes, medmindre retten beslutter det.

[...]

§ 1018 d. Der tilkommer den, der har udstået frihedsstraf eller været undergivet anden strafferetlig retsfølge, erstatning efter reglerne i § 1018 a, såfremt anke eller genoptagelse medfører bortfald af retsfølgen. I tilfælde af formildelse ydes der erstatning, såfremt den retsfølge, der er fuldbyrdet, er mere indgribende end den, der idømmes efter anke eller genoptagelse.

[...]

§ 802. Retten drager omsorg for, at der beskikkes en værge til at bestyre den beslaglagte formue. At sådan foranstaltning er truffet, bliver at kundgøre ved tinglysning efter de om umyndiggørelse gældende regler.

[...]

§ 811. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om foretagelsen af personundersøgelser.

84. § 802, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

”Afgørelser om beslaglæggelse af sigtedes formue skal tinglyses efter reglerne om tinglysning af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6.”

85. I § 811, indsættes som *stk. 2*:

”*Stk. 2.* Justitsministeren kan efter forhandling

§ 844. De retsmøder, som afholdes inden domsforhandlingen, er ikke offentlige. Begæringer til retten, som ikke fremsættes mundtligt i et retsmøde, stiles skriftligt til retten. Er tiltalte fængslet, kan hans henvendelse til retten - derunder meddelelse om beviser, han ønsker fremført (§§ 836 og 838) - fremsættes til undersøgelsesrettens retsbog eller for fængselsbestyreren, som har at modtage samme til en dertil indrettet bog. Udskrift tilstilles uden ophold landsrettens kontor og i de i §§ 836 og 838 omhandlede tilfælde tillige statsadvokaten.

§ 846. Tiltalte skal, så vidt loven ikke hjemler undtagelse, personlig være til stede under hele domsforhandlingen, så længe han har adgang til at udtale sig; dog kan rettens formand, efter at hans afhørelse er sluttet, tillade ham at fjerne sig.

med velfærdsministeren og sundhedsministeren fastsætte regler om meddelelse af tilladelse til udgang mv. til personer, der er indlagt på hospital for sindslidende mv. i medfør af § 809, stk. 2, når der ikke i øvrigt er taget stilling hertil. Justitsministeren kan i den forbindelse fastsætte, at afgørelser, der træffes i medfør af disse regler, ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.”

86. § 844 affattes således:

”**§ 844.** De retsmøder, som afholdes inden domsforhandlingen, er ikke offentlige. Reglerne i § 748 a finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Begæringer til retten, som ikke fremsættes mundtligt i et retsmøde, stiles skriftligt til retten. Er tiltalte fængslet, kan hans henvendelse til retten - derunder meddelelse om beviser, han ønsker fremført (§§ 836 og 838) - fremsættes til undersøgelsesrettens retsbog eller for fængselsbestyreren, som har at modtage samme til en dertil indrettet bog. Udskrift tilstilles uden ophold landsrettens kontor og i de i §§ 836 og 838 omhandlede tilfælde tillige statsadvokaten.”

87. § 846 affattes således:

”**§ 846.** Tiltalte skal, så vidt loven ikke hjemler undtagelse, personlig være til stede under hele domsforhandlingen, så længe han har adgang til at udtale sig; dog kan rettens formand, efter at hans afhørelse er sluttet, tillade ham at fjerne sig.

Stk. 2. Retten kan tillade, at tiltalte deltager i domsforhandlingen ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis tiltaltes tilstedeværelse i retten ikke er nødvendig, og der alene bliver spørgsmål om bøde eller fængsel indtil 1 år, konfiskation, rettighedsfrakendelse, tvangsbøder eller erstatning.

Stk. 3. Skal tiltalte afgive forklaring, finder reglen i § 191 tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Har retten givet tilladelse som nævnt i

§ 868. Når nævningerne har valgt ordfører, giver formanden statsadvokaten lejlighed til at udvikle, hvad der er tiltalens genstand. Derpå følger bevisførelsen. Formanden spørger tiltalte, om han er villig til at forklare sig nærmere om de forhold, som tiltalen angår. I bekræftende fald bestemmer formanden, på hvilket tidspunkt under bevisførelsen forklaringen skal afgives. Når tiltalte skal forklare sig, sker det ved, at statsadvokaten udspørger ham nærmere om sagen. Derefter kan forsvareren stille spørgsmål til tiltalte. Yderligere spørgsmål kan, foruden af enhver af dommerne og nævningerne, stilles af statsadvokaten og forsvareren. Derpå følger den øvrige bevisførelse.

Stk. 2. Afgiver tiltalte under afhørelsen en fuldstændig tilståelse, afgør retten, om og i hvilken udstrækning yderligere bevisførelse skal finde sted.

§ 925. Har sigtede i retten, jf. § 694, stk. 3, afgivet en uforbeholden tilståelse, hvis rigtighed bestrykes ved de i øvrigt foreliggende oplysninger, kan sagen, når sigtede og, hvis han er under 18 år, hans værge samtykker heri, og politimesteren, efter at der er givet ham lejlighed til at gøre sig bekendt med det under sagen fremkomne, erklærer sig enig deri, uden udfærdigelse af anklageskrift straks fremmes til dom. Forinden dom afsiges, skal det til retsbogen betydes tiltalte, hvad der er tiltalens genstand, og lejlighed gives ham til at fremføre, hvad han måtte have at anføre til sit forsvar. Findes yderligere oplysninger at burde fremskaffes, sker dette overensstemmende med reglerne i kap. 67 og 68, og lejlighed gives tiltalte

stk. 1, skal forsvareren deltage i retsmødet på samme sted som tiltalte, medmindre retten finder det ubetænkeligt, at forsvareren i stedet møder frem i retten.

Stk. 5. Stk. 2-4 finder ikke anvendelse i sager, hvori nævninge medvirker.”

88. I § 868, *stk. 1*, indsættes efter 7. pkt.:

”Reglerne i § 186, stk. 3-6, finder tilsvarende anvendelse.”

89. I § 925, *stk. 1, 1. pkt.*, udgår ”, hvis han er under 18 år, hans værge samtykker heri, og”.

til at ytre sig over det således fremkomne.

Stk. 2. Der skal derhos, hvis sigtede er anholdt eller fængslet, eller der i sagen bliver spørgsmål om anvendelse af straffelovens § 68, § 69, § 70 og § 73, altid være beskikket ham en forsvarer og være givet denne lejlighed til at gøre sig bekendt med sagen, samtale med sigtede og udtale sig over for retten, inden der gøres tilførsel til retsbogen om sigtedes samtykke til sagens pådømmelse uden udfærdigelse af anklageskrift og domsforhandling, hvorhos såvel forsvareren som sigtede skal være til stede, mens denne tilførsel sker.

Stk. 3. Er sigtede ikke anholdt eller fængslet, og bliver der ikke i sagen spørgsmål om anvendelse af straffelovens § 68, § 69, § 70 og § 73 skal det, inden bemærkning om sigtedes samtykke til sagens pådømmelse uden udfærdigelse af anklageskrift og domsforhandling tilføres retsbogen, udtrykkelig tilkendegives ham, at der, hvis han ønsker det, vil blive beskikket ham en forsvarer. Erklærer sigtede, at han ikke ønsker nogen forsvarer beskikket, tilføjes der retsbogen bemærkning herom; i modsat fald beskikker retten ham en forsvarer, hvis stilling derefter er den samme som angivet med hensyn til den fængslede sigtedes forsvarer.

Stk. 4. Indtil dom er afsagt, kan dommeren slutte behandlingen, hvis han finder, at omstændighederne gør det betænkeligt at pådømme sagen uden domsforhandling.

Stk. 5. Med dommens afsigelse og forkyndelse forholdes overensstemmende med de regler, som gælder i andre byretssager.

Stk. 6. Den i denne paragraf foreskrevne behandlingsmåde er uanvendelig i de i § 684, stk. 1, nr. 2 og 3, omhandlede sager.

90. I § 925 indsættes som *stk. 7*:

”*Stk. 7.* Retten kan tillade, at sigtede deltager i et retsmøde efter stk. 1 ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis sigtedes tilstedeværelse i retten ikke er nødvendig, og der alene bliver spørgsmål om bøde eller fængsel indtil 1 år,

§ 957. Under domsforhandling for Højesteret har den part, som anker, først ordet. I øvrigt foregår forhandlingen i de former, som Højesteret under iagttagelse af reglerne i kap. 2, 3 og 16 herom nærmere fastsætter.

[...]

§ 965. Så snart statsadvokaten har ladet de foreskrevne meddelelser (§§ 947 og 950) forkynde for tiltalte eller har modtaget dennes ankemeddelelse, eventuelt med tilhørende begrundelse, indsender han sagens akter til Landsretten. Ved sagens videre forberedelse og behandling bliver reglerne i §§ 954-956 og 958-961 at anvende med de fornødne lempelser. Skal nye oplysninger tilvejebringes (§ 955), påhviler det statsadvokaten at foretage de hertil fornødne skridt.

Stk. 2. I øvrigt skal reglerne i kap. 77 finde anvendelse på denne behandling, for så vidt sådant ikke er udelukket ved forholdets forskellighed eller særlig bestemmelse.

§ 972. [...]

Stk. 2. Når særlige grunde findes at tale derfor, kan den overordnede ret undtagelsesvis på begæring eller af egen drift anordne mundtlig forhandling; forsvarer bliver i så fald altid at beskikke, medmindre sigtede selv har antaget en forsvarer, eller den forsvarer, som allerede er beskikket for ham, er beføjet til at møde for den overordnede ret og erklærer sig villig hertil.

konfiskation, rettighedsfrakendelse, tvangsbøder eller erstatning. Reglen i § 191 finder tilsvarende anvendelse. En eventuel forsvarer skal deltage i retsmødet på samme sted som sigtede, medmindre retten finder det ubetænkeligt, at forsvareren i stedet møder frem i retten.”

91. I § 957, *stk. 1*, indsættes som *3. pkt.*:

”Reglerne i § 748 a finder tilsvarende anvendelse.”

92. I § 965, *stk. 2*, indsættes som *2. og 3. pkt.*:

”Hvis anken ikke omfatter beviserne for tiltaltes skyld finder reglerne i § 748 a tilsvarende anvendelse. Reglerne i § 846, *stk. 2-4*, finder ikke anvendelse.”

93. I § 972, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

”Reglerne i § 748 a finder tilsvarende anvendelse.”

[...]

§ 1000. Den landsret, som har afsagt en dødsdom, og Højesteret, når dommen har været påanket, skal afgive erklæring om, hvorvidt der findes grund til at anbefale den domfældte til benådning. Erklæringen indgives til justitsministeren, når ankefristen er udløbet, eller dommen er stadfæstet af Højesteret.

Stk. 2. I alle straffesager, der har været behandlede ved landsret, kan såvel retten som nævningerne, der har medvirket ved sagens behandling, gøre indstilling til justitsministeren om domfældtes benådning. De nærmere regler om fremgangsmåden ved udøvelsen af nævningernes adgang til at indstille til benådning gives ved kongelig anordning.

§ 1001. Fuldbyrnelsen af en straffedom bliver at udsætte, når en svanger kvinde er dømt til døden, eller når den, som skal udstå livsstraf, frihedsstraf eller legemlig straf, bliver afsindig eller overfalder af en heftig sygdom.

[...]

§ 1017. Offentlig gengivelse af retsforhandlinger skal være objektiv og loyal.

Stk. 2. Med bøde eller med hæfte straffes den, som i tale eller skrift, beregnet på at virke i en videre kreds, forsætlig eller ved grov uagtsomhed:

- 1) giver væsentlig urigtig meddelelse om en straffesag, der endnu ikke er endeligt afgjort eller bortfaldet,
- 2) lægger hindringer i vejen for sagens oplysning eller
- 3) så længe endelig dom i en straffesag ikke er afsagt, fremsætter udtalelser, der er egnet til på uforsvarlig måde at påvirke dommerne, domsmændene eller nævningerne med hensyn til sagens afgørelse.

se.”

94. § 1000 affattes således:

”**§ 1000.** Retten eller de lægdommere, der har medvirket ved sagens behandling, kan indstille til justitsministeren, at domfældte benådes. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved udøvelsen af lægdommeres adgang til at afgive indstilling om benådning.”

95. § 1001, stk. 1, affattes således:

”Bliver den, som er idømt fængselsstraf, alvorligt syg, udsættes fuldbyrnelsen.”

96. I § 1017, stk. 2, ændres ”med hæfte” til ”fængsel indtil 4 måneder”.

§ 2

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1069 af 6. november 2008, som ændret ved § 15 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 130 indsættes:

”§ 130 a. Justitsministeren kan efter forhandling med de færøske myndigheder fastsætte regler om, at bestemmelser om advokater i denne lov finder anvendelse på advokater beskikket af de færøske myndigheder.”

§ 143. Det Danske Advokatsamfund udgøres af alle danske advokater.

Stk. 2. Advokatsamfundets bestyrelse, der benævnes Advokatrådet, fører tilsyn med advokaterne og deres autoriserede fuldmægtige. Finder rådet, at en advokat ikke har handlet i overensstemmelse med de pligter, stillingen medfører, kan det indklage den pågældende for Advokatnævnet. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår advokatselskaber, jf. § 124.

Stk. 3. Advokatrådet kan træffe bestemmelse om, at en advokat eller en af de personer, der er nævnt i § 124, stk. 3, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, skal indkaldes til en samtale med kredsbestyrelsen i en af de advokat kredse, som grænser op til den kreds, hvor advokaten eller den ovennævnte person har sin virksomhed, hvis det må antages, at advokaten eller den ovennævnte person groft eller gentagne gange har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører. Advokatrådet kan endvidere i sager, hvor en advokat eller en af de personer, der er nævnt i § 124, stk. 3, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, er under mistanke for at have begået overtrædelser, der kan føre til frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed eller ret-

ten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab, bestemme, at der skal iværksættes et kollegialt tilsyn med advokaten eller den ovennævnte person.

Stk. 4. Advokatsamfundet opdeles i et antal advokatkrede. Advokatkredsens bestyrelser bistår Advokatrådet.

Stk. 5. Advokatsamfundet fastsætter regler om sin organisation og virksomhed i en vedtægt, der skal godkendes af justitsministeren.

§ 12. Afgiftsfri er sager om:

1. Nægtelse af valgret til folketinget eller lagtinget samt til kommunale råd.
2. Adoption.
3. Ægteskab.
4. Faderskab.
5. Umyndiggørelse og ophævelse af umyndiggørelse samt om lavværgemål og ophævelse af lavværgemål.
6. Prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse.
7. Stadfæstelse af arrest og forbud, for så vidt der er anlagt hovedsag.

Stk. 2. Afgiftsfri er endvidere sager, der anlægges i henhold til lejelovens § 7.

Stk. 3. De retssager, der omhandles i kap. 2 i lagtingslov om matrikulering og udstykning m.m., er

2. Efter § 143, stk. 5, indsættes som stykke 6:

”*Stk. 6.* Justitsministeren kan efter anmodning fra de færøske myndigheder og efter forhandling med Advokatrådet tillade, at Advokatsamfundet varetager de i denne lov nævnte opgaver på Færøerne.”

§ 3

I lov for Færøerne om retsafgifter, jf. lovbekendtgørelse nr. 217 af 13. maj 1981, som sat i kraft for Færøerne ved lov nr. 794 af 26. november 1986, og som ændret ved lov nr. 365 af 2. juni 1999, foretages følgende ændring:

1. § 12, stk. 1, nr. 5, affattes således:

”5. Værgemål.”

fritaget for afgifter i 1. instans.

§ 2. Svangerskabsafbrydelse må, medmindre den er begrundet i en som følge af sygdom foreliggende alvorlig fare for kvindens liv eller helbred, ikke finde sted, forinden følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Er kvinden under 18 år eller umyndiggjort i personlig henseende, skal der indhentes samtykke fra indehaveren af forældremyndigheden, henholdsvis værgen, medmindre afgørende omstændigheder taler derimod.
- 2) Er kvinden på grund af sindssygdom, åndsvaghed eller af andre årsager ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet, kan begæringen om dettes foretagelse fremsættes af en hertil efter indstilling af det sociale udvalg beskikket særlig værge eller, forsåvidt hun er inddraget under forsorg af en statsanstalt eller en i henhold til § 67 i lov om offentlig forsorg godkendt anstalt, af anstaltslederen.
- 3) Er kvinden gift og samlever med sin ægtefælle, skal der gives denne lejlighed til at udtale sig, medmindre særlige omstændigheder taler derimod.

§ 4

I lov nr. 177 af 23. juni 1956 om foranstaltninger i anledning af svangerskab m.v., som sat i kraft ved anordning nr. 228 af 20. juni 1959, og som senest ændret ved anordning nr. 151 af 21. marts 1988, foretages følgende ændringer:

1. § 2, nr. 1, affattes således:

”1) Er kvinden under 18 år og har hun ikke indgået ægteskab, skal der indhentes samtykke fra indehaveren af forældremyndigheden, medmindre afgørende omstændigheder taler derimod.”

2. § 2, nr. 2, affattes således:

”2) Er kvinden på grund af sindssygdom, hæmmet psykisk udvikling, alvorlig svækket helbred eller af andre årsager ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet, kan begæringen om dettes foretagelse fremsættes af en hertil efter indstilling af det sociale udvalg beskikket særlig værge. For beskikkelse af denne værge finder bestemmelsen i værgemålslovens § 50 tilsvarende anvendelse. Hvis kvinden er inddraget under forsorg af en statsanstalt eller en i henhold til § 67 i lov om offentlig forsorg godkendt anstalt, kan begæringen om indgrebets foretagelse endvidere fremsættes af anstaltslederen.”

§ 5

I lov nr. 234 af 3. juni 1967 om sterilisation og kastration, som sat i kraft for Færøerne ved kgl. anordning nr. 73 af 14. marts 1968, foretages følgende ændringer:

§ 9. Sterilisation og kastration må kun tillades efter skriftlig begæring af den, på hvem indgrebet eller behandlingen skal foretages. Er denne på grund af sindssygdom, åndssvaghed eller af anden grund varigt ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet eller behandlingen, kan begæring fremsættes af en dertil beskikket værge.

Stk. 2. Er ansøgeren umyndig, sindssyg eller åndssvag, eller findes det i øvrigt på grund af ansøgerens psykiske tilstand, herunder svag begavelse, betænkeligt, at denne på egen hånd fremsætter begæring, skal begæringen tiltrædes af værgen, eventuelt en dertil beskikket særlig værge.

Stk. 3. Er ansøgeren gift og samlever med sin ægtefælle, skal dennes erklæring indhentes, medmindre særlige omstændigheder taler derimod.

§ 4. Forinden Besiddelsen overgaar til fri Ejendom, skal Lensnævnet fastsætte den Erstatning, som det anses rimeligt at yde den successionsberettigede Slægt i Anledning af Successionsrettens Bortfald.

I Almindelighed skal denne Billighedserstatning bestaa deri, at to Femtedele af de Værdier, som overtages af Besidderen, efter Fradrag af den paa disse hvilende lovlige Gæld, sikres de 2 Personer med Halvdelen hver, der i Tilfælde af, at

1. § 9, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

”Er denne på grund af sindssygdom, hæmmet psykisk udvikling, alvorligt svækket helbred eller af anden grund varigt eller for længere tid ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet, kan begæring fremsættes af en særligt beskikket værge. For beskikkelsen af denne værge finder bestemmelsen i værgemålslovens § 50 tilsvarende anvendelse.”

2. § 9, *stk. 2*, affattes således:

”*Stk. 2.* Er den, på hvem indgrebet skal foretages, en person under 18 år, der ikke har indgået ægteskab, er den pågældende sindssyg eller hæmmet psykisk udviklet, eller findes det i øvrigt på grund af ansøgerens sjælelige tilstand, herunder svag begavelse, betænkeligt, at denne på egen hånd fremsætter begæring, skal begæringen tiltrædes af værgen, eventuelt en dertil beskikket særlig værge. For beskikkelsen af denne værge finder bestemmelsen i værgemålslovens § 50 tilsvarende anvendelse.”

§ 6

I lov nr. 563 af 4. oktober 1919 om lens, stamhuses og fideikommissgodrs overgang til fri ejendom, foretages følgende ændring:

Majoratet eller dets Substitution var vedblevet at bestaa som saadant, successivt vilde have tiltraadt Besiddelsen ved de 2 nærmest paafølgende Besidderskifter. I dette Øjemed skal ved Frigørelsen af de nævnte to Femtedele i Form af Obligationer forblive under Lenskontrollen. Saa længe den frigørende Besidder lever, modtager han Renten af de henlagte Midler. Ved hans Død udbetales den første Halvdel til den Person, som da ifølge den for Majoratet gældende Successionsorden vilde have været berettiget til at tiltræde Besiddelsen, hvis Majoratet ikke var overgået til fri Ejendom, samt, saa længe han lever, Renten af den anden Halvdel, og naar ogsaa denne Person er død, udbetales den sidste Halvdel til den, som da vilde have været nærmeste Successor.

Undtagelsesvis kan dog, hvor særlige Forhold gør det rimeligt, denne almindelige Norm fraviges ved Bestemmelse af Lensnævnet. Sker dette, kan Lensnævnets Afgørelse saavel af Besidderen og nærmeste Successor som ogsaa af en Repræsentant for den successionsberettigede Slægt i øvrigt, valgt af denne efter Regler, der fastsættes af Justitsministeren, indbringes for det i § 9 omtalte Overnævn.

§ 2. Valgret til Folketinget har enhver, som har dansk indfødsret, er fyldt 18 år og har fast bopæl i riget, medmindre vedkommende er umyndiggjort.

§ 18. Kommunalbestyrelsen skal straks behandle de indsigelser, der er nævnt i § 17, og i givet fald berigtige fejlene ved udfærdigelse af nye valgkort og ved rettelser i valglisten. Sådanne rettelser kan

1. I § 4 indsættes som *stk. 4*:

”*Stk. 4.* Justitsministeren kan fastsætte regler om midlernes forvaltning og anbringelse.”

§ 7

I lov nr. 458 af 30. juni 1993 om folketingsvalg på Færøerne, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 ændres ”umyndiggjort” til: ”under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6”.

foretages til og med valgdagen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal endvidere til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om fraflytning til udlandet, dødsfald, umyndiggørelse, ophævelse af umyndiggørelse eller erhvervelse henholdsvis fortabelse af dansk indfødsret.

2. I § 18, stk. 2, ændres ”umyndiggørelse, ophævelse af umyndiggørelse” til: ”iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6,”.

§ 8

Stk. 1. Loven træder i kraft den [1. januar 2010], jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Lov for Færøerne om rettens pleje § 93, stk. 4, § 119, stk. 2, nr. 1, § 148 a, § 149, stk. 1-6, § 154, stk. 2, § 155, nr. 2, § 156 a, § 158, § 189, stk. 3, § 257, § 260, stk. 2, § 448 b, § 453, 3. pkt., § 456 f, stk. 2, § 456 o, stk. 2, 2. pkt., kapitel 43, § 469, stk. 1, 2. pkt., § 469, stk. 4, 3. pkt., § 470, stk. 3, 3. pkt., § 475 c, stk. 1, 2. pkt., § 535, stk. 1, 1. pkt., § 650, stk. 1, 1. pkt., § 721, stk. 1, nr. 1, § 726, stk. 2, § 730, stk. 1, 2. pkt., § 731, stk. 1, litra e, § 762, stk. 3, § 765, stk. 5, § 777, 1. pkt., § 802, stk. 1, 2. pkt., § 811, stk. 2, § 895, stk. 6, § 925, stk. 1, 1. pkt., § 990, stk. 1, 1. pkt., § 997, stk. 4, § 998, stk. 1, § 1017, stk. 2, § 1017 a, stk. 4, og § 1018 d, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, 7, 46-51, 55, 57, 58, 65-73, 75-78, 81-85, 89 og 96, samt §§ 2-7 træder i kraft efter justitsministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 3. Lov for Færøerne om rettens pleje § 32 b, § 149, stk. 7, § 174, stk. 2 og 3, § 186, stk. 2, 3. pkt., § 186, stk. 3-6, § 191, § 748 a, § 748 b, § 754, stk. 2, 2. pkt., § 844, § 846, § 868, stk. 1, 8. pkt., § 925, stk. 7, § 957, stk. 1, 3. pkt., § 965, stk. 2, og § 972, stk. 2, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, 47, 52-54, 56, 79, 80, 86-88, og 90-93, træder i kraft efter justitsministerens nærmere bestemmelse. Lov for Færøerne om rettens pleje § 32 a, § 351, stk. 7, § 355, stk. 5, § 365,

stk. 4 og 5, § 378, stk. 2, § 386 a, § 398, stk. 2, 3. pkt., og § 506 a, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, 59-64, og 74, finder anvendelse på telekommunikation med billede efter justitsministerens nærmere bestemmelse.

§ 9

Stk. 1. De i Danmark indtil den 1. januar 2008 gældende regler om gennemførelsen af en teoretisk efteruddannelse på områder af særlig betydning for advokater som betingelse for at få beskikkelse som advokat finder anvendelse for personer, der inden lovens ikrafttræden i Danmark er påbegyndt eller har gennemført denne efteruddannelse. Disse personer kan således beskikkes som advokat, uanset at de ikke opfylder betingelsen i lov for Færøerne om rettens pleje § 119, stk. 2, nr. 5, herunder om en praktisk prøve i retssagsbehandling som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3. Det er en forudsætning, at efteruddannelsen er afsluttet senest den 31. december 2009, og at eksamen er bestået senest den 31. januar 2011.

Stk. 2. Personer, der har bestået juridisk kandidateksamen før den 1. januar 1997, kan beskikkes som advokat, uanset at de ikke opfylder betingelsen i lov for Færøerne om rettens pleje § 119, stk. 2, nr. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6.

Stk. 3. Lov for Færøerne om rettens pleje § 123, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 17, finder ikke anvendelse for advokater, der inden lovens ikrafttræden er indtrådt i et fællesskab af advokater eller har erhvervet aktier eller anparter i et advokatselskab.

Stk. 4. Lov for Færøerne om rettens pleje § 126, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 22, finder ikke anvendelse for autoriserede advokatfuldmægtige, der i Danmark er tilmeldt den indtil den 1. januar 2008 dér gældende teoretiske efteruddannelse på områder af særlig betydning for

advokater som betingelse for at få beskikkelse som advokat. Dette gælder dog kun indtil, fuldmægtigene har gennemført den hidtil gældende efteruddannelses teoretiske kurser.

Stk. 5. En advokat eller en autoriseret fuldmægtig, der inden lovens ikrafttræden er påbegyndt behandlingen af en retssag for Sø- og Handelsretten, kan færdiggøre behandlingen af denne sag uanset bestemmelsen i § 132 i lov for Færøerne om rettens pleje, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 27.

Stk. 6. Klager over vederlag, som en advokat eller et advokatselskab har forlangt for sit arbejde, der er indgivet inden lovens ikrafttræden, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler i kapitel 15 a i lov for Færøerne om rettens pleje.